

Program SFC2021 wspierany z EFRR (cel „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”), EFS+, Funduszu Spójności, FST i EFMRA – art. 21 ust. 3

CCI	2021PL16FFPR013
Tytuł w języku angielskim	European Funds for Świętokrzyskie 2021-2027
Tytuł w języku (językach) narodowym (narodowych)	PL - Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027
Wersja	1.0
Pierwszy rok	2021
Ostatni rok	2027
Kwalifikowalny od	2021-01-01
Kwalifikowalny do	2029-12-31
Nr decyzji Komisji	
Data decyzji Komisji	
Regiony NUTS objęte programem	PL72 - Świętokrzyskie PL721 - Kielecki PL722 - Sandomiersko-jędrzejowski
Odnosny fundusz lub odnośne fundusze	EFRR EFS+
Program	☐ w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu” wyłącznie dla regionów najbardziej oddalonych

Spis treści

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne	21
Tabela 1	34
2. Priorytety	68
2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna	68
2.1.1. Priorytet: 1. Konkurencyjna gospodarka	68
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR)	68
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	68
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	68
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	71
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	71
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	72
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	72
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	72
2.1.1.1.2. Wskaźniki	73
Tabela 2: Wskaźniki produktu	73
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	73
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..	75
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	75
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	75
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	75
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	76
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	76
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR)	77
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	77
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	77
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	80
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	80
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	81
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	81
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	81
2.1.1.1.2. Wskaźniki	81
Tabela 2: Wskaźniki produktu	82
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	82
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..	82

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	82
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	83
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	83
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	83
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	83
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR).....	84
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	84
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	84
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	87
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	87
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	88
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	88
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	88
2.1.1.1.2. Wskaźniki	89
Tabela 2: Wskaźniki produktu	89
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	89
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..	90
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	90
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	90
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	90
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	91
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	91
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (EFRR).....	92
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	92
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	92
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	93
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	93
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	94
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	94
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	94
2.1.1.1.2. Wskaźniki	94
Tabela 2: Wskaźniki produktu	95
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	95
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji ..	95
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	95

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	96
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	96
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	96
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	96
2.1.1. Priorytet: 2. Region przyjazny dla środowiska.....	97
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR).....	97
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	97
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	97
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	100
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	100
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	101
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	101
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	101
2.1.1.1.2. Wskaźniki	102
Tabela 2: Wskaźniki produktu	102
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	102
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	103
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	103
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	104
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	104
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	104
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	104
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR).....	105
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	105
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	105
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	107
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	107
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	108
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	108
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	108
2.1.1.1.2. Wskaźniki	109
Tabela 2: Wskaźniki produktu	109
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	109
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	110

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	110
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	110
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	110
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	111
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	111
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (EFRR).....	112
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	112
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	112
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	114
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	114
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	115
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	115
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	115
2.1.1.1.2. Wskaźniki	116
Tabela 2: Wskaźniki produktu	116
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	116
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	117
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	117
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	117
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	118
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	118
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	118
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (EFRR)	119
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	119
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	119
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	121
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	121
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	122
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	122
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	122
2.1.1.1.2. Wskaźniki	123
Tabela 2: Wskaźniki produktu	123
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	123
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	123

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	123
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	124
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	124
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	124
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	124
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (EFRR).....	125
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	125
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	125
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	127
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	127
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	128
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	128
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	128
2.1.1.1.2. Wskaźniki	128
Tabela 2: Wskaźniki produktu	129
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	129
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	130
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	130
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	130
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	131
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	131
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	131
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)	132
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	132
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	132
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	134
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	134
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	135
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	135
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	136
2.1.1.1.2. Wskaźniki	136
Tabela 2: Wskaźniki produktu	136
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	137
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	137

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	137
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	138
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	138
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	138
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	138
2.1.1. Priorytet: 3. Mobilność miejska (Cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej określony w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności)	139
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR).....	139
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	139
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	139
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	141
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	141
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	142
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	142
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	143
2.1.1.1.2. Wskaźniki	143
Tabela 2: Wskaźniki produktu	143
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	144
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	144
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	144
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	145
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	145
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	146
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	146
2.1.1. Priorytet: 4. Dostępne świętokrzyskie	147
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR).....	147
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	147
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	147
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	149
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	150
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	150
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	151
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	151
2.1.1.1.2. Wskaźniki	151

Tabela 2: Wskaźniki produktu	151
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	152
2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	152
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	152
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	153
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	153
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	153
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	153
2.1.1. Priorytet: 5. Świętokrzyskie dla mieszkańców	154
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR).....	154
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	154
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	154
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	156
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	156
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	157
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	157
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	157
2.1.1.1.2. Wskaźniki	158
Tabela 2: Wskaźniki produktu	158
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	158
2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	159
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	159
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	159
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	160
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	160
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	160
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR).....	161
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	161
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	161
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	163
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	164
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	164

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	165
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	165
2.1.1.1.2. Wskaźniki	165
Tabela 2: Wskaźniki produktu	165
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	166
2.1.1.1.3. Indykatory podziału zasobów (UE) według rodzaju interwencji	166
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	166
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	167
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	167
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	167
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu	
Spójności i FST	167
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i	
wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz	
wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR)	
.....	168
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	168
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	168
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów:	170
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22	
ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w	
sprawie EFS+	170
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego	
wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie	
wspólnych przepisów	171
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	171
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	171
2.1.1.1.2. Wskaźniki	171
Tabela 2: Wskaźniki produktu	172
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	172
2.1.1.1.3. Indykatory podziału zasobów (UE) według rodzaju interwencji	173
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	173
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	173
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	173
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	173
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu	
Spójności i FST	173
2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w	
rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)	174
2.1.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	174
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	174
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów:	176
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22	
ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w	
sprawie EFS+	176

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	177
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	177
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	177
2.1.1.1.2. Wskaźniki.....	177
Tabela 2: Wskaźniki produktu.....	178
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu.....	178
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	179
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji.....	179
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	179
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne.....	179
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	179
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	179
2.1.1. Priorytet: 6. Wspólnota i przestrzeń.....	180
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR).....	180
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy.....	180
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	180
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	183
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	183
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	184
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	184
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	185
2.1.1.1.2. Wskaźniki.....	185
Tabela 2: Wskaźniki produktu.....	185
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu.....	186
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	186
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji.....	186
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	187
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne.....	187
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	187
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	187
2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR).....	188
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy.....	188
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	188
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	190

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	191
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	192
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	192
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	192
2.1.1.1.2. Wskaźniki	193
Tabela 2: Wskaźniki produktu	193
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	194
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	194
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	194
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	195
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	195
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	195
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	195
2.1.1. Priorytet: 7. Zdrowi i aktywni zawodowo	196
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)	196
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	196
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	196
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	198
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	198
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	199
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	199
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	200
2.1.1.1.2. Wskaźniki	200
Tabela 2: Wskaźniki produktu	200
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	200
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	201
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	201
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	201
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	201
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	201
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	202
2.1.1. Priorytet: 8. Edukacja na wszystkich etapach życia	203
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym	

ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+).....	203
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	203
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	203
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	206
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	206
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	207
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	207
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	207
2.1.1.1.2. Wskaźniki	208
Tabela 2: Wskaźniki produktu	208
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	209
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	209
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	209
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	210
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	210
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	210
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	210
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+).....	211
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	211
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+.....	211
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	212
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	212
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	213
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	213
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	213
2.1.1.1.2. Wskaźniki	214
Tabela 2: Wskaźniki produktu	214
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	214
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	214
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	214
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	215
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	215
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	215

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	215
2.1.1. Priorytet: 9. Usługi społeczne i zdrowotne	216
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)	216
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	216
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	216
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	218
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	219
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	220
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	220
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	220
2.1.1.1.2. Wskaźniki	221
Tabela 2: Wskaźniki produktu	221
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	221
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	221
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	222
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	222
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	222
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	222
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	223
2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+)	224
2.1.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	224
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	224
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	226
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	226
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	227
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	227
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	227
2.1.1.1.2. Wskaźniki	227
Tabela 2: Wskaźniki produktu	228
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	228
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	228
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	228
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	228
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	229

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	229
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	229
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+) .	230
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	230
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	230
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	233
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	234
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	234
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	235
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	235
2.1.1.1.2. Wskaźniki	236
Tabela 2: Wskaźniki produktu	236
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	236
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	236
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	236
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	237
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	237
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	237
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	237
2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+).....	239
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	239
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	239
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	241
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	242
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	243
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	243
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	244
2.1.1.1.2. Wskaźniki	244
Tabela 2: Wskaźniki produktu	244
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	244
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	244

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	245
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	245
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	245
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	245
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	246
2.1.1. Priorytet: 10. Aktywni na rynku pracy	247
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+).....	247
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	247
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	247
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	249
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	249
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	250
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	250
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	251
2.1.1.1.2. Wskaźniki	251
Tabela 2: Wskaźniki produktu	251
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	252
2.1.1.1.3. Indykatory podziału zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	252
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	252
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	252
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	253
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	253
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	253
2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływow i mobilności na rynku pracy (EFS+).....	254
2.1.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	254
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:	254
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	255
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	255
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	256
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	256

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	257
2.1.1.1.2. Wskaźniki	257
Tabela 2: Wskaźniki produktu	257
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	257
2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	258
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	258
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	258
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	258
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	259
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	259
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+)	260
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	260
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	260
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	261
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	261
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	262
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	263
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	263
2.1.1.1.2. Wskaźniki	263
Tabela 2: Wskaźniki produktu	263
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	264
2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	264
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	264
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	264
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	264
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	265
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST	265
2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)	266
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	266
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	266
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:	268
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	268
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	269

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	269
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	270
2.1.1.1.2. Wskaźniki	270
Tabela 2: Wskaźniki produktu	270
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	271
2.1.1.1.3. Indykatory podziału zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	271
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	271
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	272
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	272
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	272
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu	
Spójności i FST	272
2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności	
elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem	
umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian	
i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian	
ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+).....	274
2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	274
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	274
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów:	275
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22	
ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w	
sprawie EFS+	275
Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego	
wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie	
wspólnych przepisów	276
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	276
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii)	
rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	277
2.1.1.1.2. Wskaźniki	277
Tabela 2: Wskaźniki produktu	277
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu	277
2.1.1.1.3. Indykatory podziału zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji	278
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji	278
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania	278
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne	278
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+	278
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu	
Spójności i FST	279
2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych	
ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)	
.....	280
2.1.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy	280
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+	280
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych	
przepisów:	281
Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22	
ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w	
sprawie EFS+	281

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	282
Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	282
Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	283
2.1.1.1.2. Wskaźniki.....	283
Tabela 2: Wskaźniki produktu.....	283
Tabela 3: Wskaźniki rezultatu.....	283
2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji.....	284
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji.....	284
Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania.....	284
Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne.....	284
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	284
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	285
2.2. Priorytety pomocy technicznej.....	286
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 11. Pomoc Techniczna EFRR.....	286
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy.....	286
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	286
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	289
2.2.1.2. Wskaźniki.....	290
Tabela 2: Wskaźniki produktu.....	290
2.2.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji.....	290
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji.....	290
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	291
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	291
2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 12. Pomoc Techniczna EFS+.....	292
2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy.....	292
Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.....	292
Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:.....	294
2.2.1.2. Wskaźniki.....	294
Tabela 2: Wskaźniki produktu.....	294
2.2.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji.....	294
Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji.....	294
Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+.....	295
Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST.....	295
3. Plan finansowy.....	296
3.1. Przesunięcia i wkłady (1).....	296
Tabela 15A: Wkłady na rzecz InvestEU* (w podziale według roku).....	296
Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie).....	296
Uzasadnienie z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwoty te przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki wybranych w umowie partnerstwa zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU.....	297
Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata).....	297

Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie).....	297
Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego – uzasadnienie.....	297
Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego funduszu lub funduszy* (w podziale na lata).....	297
Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy (zestawienie).....	297
Przesunięcia między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym, w tym między funduszami polityki spójności – uzasadnienie.....	298
3.2. FST: alokacja w programie i przesunięcia (1).....	298
3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego.....	298
Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego w ramach danego programu (w podziale według roku).....	298
Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego do innych programów (w podziale według roku).....	298
3.4. Przesunięcia z powrotem (1).....	299
Tabela 20A: Przesunięcia z powrotem (w podziale według roku).....	299
Tabela 20B: Przesunięcia z powrotem* (podsumowanie).....	299
3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata.....	300
Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata.....	300
3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe.....	301
Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe.....	301
4. Warunki podstawowe.....	303
5. Instytucje programu.....	360
Tabela 13: Instytucje programu.....	360
Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji.....	360
6. Partnerstwo.....	361
7. Komunikacja i widoczność.....	364
8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami.....	366
Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami.....	366
Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe.....	367
A. Podsumowanie głównych elementów.....	367
B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji.....	375
C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych..	476
1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):.....	476
2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji:.....	479
3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formacie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.....	479
4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:.....	482
5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania.....	483

Aneks 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami	485
A. Podsumowanie głównych elementów	485
B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji	486
Aneks 3: Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem	487
DOCUMENTS	489

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (i)–(viii), art. 22 ust. 3 lit. a) ppkt (x) oraz art. 22 ust. 3 lit. b) rozporządzenia (UE) 2021/1060 (RWP)

Najważniejszym potencjałem regionu jest lokalizacja – niemal centrum Polski oraz przestrzeń z unikatowymi walorami przyrodniczymi i kulturowymi. Ważne znaczenie mają zasoby surowców mineralnych i skalnych, występowanie wody leczniczych, obecność Gór Świętokrzyskich, obecność Targów Kielce - jednego z największych ośrodków targowo-wystawienniczych Europy Środkowej oraz rozwój branży OZE i biogospodarki (w tym rolnictwa i przemysłu spożywczego).

Region jest jednym z najmniejszych w Polsce z małą gęstością zaludnienia, niskim poziomem urbanizacji i systematycznym spadkiem liczby ludności, spowodowanym procesami migracyjnymi i ujemnym przyrostem naturalnym.

Region jest mało innowacyjny o niewystarczającej atrakcyjności inwestycyjnej i niskiej konkurencyjności.

Nakłady inwestycyjne przedsiębiorstw, w tym na działalność B+R, są jednymi z niższych w kraju. Zatrudnienie w rolnictwie jest 2x wyższe niż średnia Polski.

Generalnie w Polsce, mało jest przedsiębiorstw współpracujących w zakresie działalności innowacyjnej (5-6% przemysłowych, 3-4% z sektora usług) - w woj. jeszcze mniej. W sektorze usług, w 2018 - 0,9% przedsiębiorstw.

Ze SRWS¹, wynika, że region rozwija się, ale wolniej niż w kraju. Dlatego zmiana ścieżki rozwoju stanowi najważniejsze zadanie w perspektywie nadchodzącej dekady. Do najważniejszych wyzwań należą:

- wzmocnienie potencjałów i wyeliminowanie niekorzystnych cech gospodarki regionalnej,
- zatrzymanie i odwrócenie niekorzystnych procesów demograficznych,
- osłabienie negatywnych zjawisk związanych z zanieczyszczeniem środowiska i zmianami klimatycznymi, zwalczanie skutków zagrożeń naturalnych,
- racjonalne oraz prorozwojowe gospodarowanie przestrzenią, w szczególności w odniesieniu do obszarów słabo zurbanizowanych,
- podniesienie standardu życia, poprawa i rozwój infrastruktury technicznej i społecznej.

Liczba podmiotów gospodarczych w REGON zwiększa się, ale w 2020 stanowiła tylko 2,57%² podmiotów w kraju (14 m-ce).

W 2018 **PKB na mieszkańca** wynosił 39 926 zł tj. 12 miejsce (Polska 55 230). Na wysokość PKB wpływa struktura gospodarki oraz niski poziom innowacyjności³.

W 2019 przedsiębiorstwa innowacyjne stanowiły 11,5% przedsiębiorstw regionu (14 m-ce w kraju)⁴.

Niski jest również **poziom innowacji** w przemyśle. Udział produkcji sprzedanej wyrobów nowych lub ulepszonych w przedsiębiorstwach przemysłowych w wartości sprzedaży wyrobów ogółem w 2019 w woj. wynosił 4,6% (6,9 p.p. mniej niż średnio w kraju)⁵.

¹ Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Kielce marzec 2021

² Źródło: Dane GUS BDL

³ Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS - BDL

⁴ Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS - BDL

⁵ Źródło: Dane GUS BDL

Mało jest **podmiotów zagranicznych** i spółek z udziałem kapitału zagranicznego (2019 - 1,6 podmiotu/10 tys. mieszkańców, w Polsce 6,6; 15 m-ce w kraju)⁶.

Wartość **kapitału zagranicznego** w 2019 w woj. to 3 347,5 mln zł (1,52% kapitału krajowego – 9 m-ce w kraju)⁷.

W 2019 **wartość nakładów inwestycyjnych** w gospodarce narodowej wynosiła 6 185 140 tys. zł (16 m-ce w kraju)⁸.

Potencjałem rozwoju regionu jest zaangażowanie w działalność B+R, ale **nakłady na B+R** są niskie. Nakłady wew. na B+R w 2019 - 0,93% nakładów w kraju). Mała jest liczba udzielonych patentów⁹.

Na względnie niski poziom innowacyjności polskich regionów wpływa m.in. niedostatecznie rozwinięta współpraca partnerów publicznych i prywatnych w obszarze B+R+I, co dotyczy szczególnie powiązań pomiędzy sektorem nauki i biznesu. Podmioty sektora MŚP angażują się we współpracę w o wiele mniejszym stopniu niż w większości państw Unii (Komisja Europejska, European Innovation Scoreboard 2021).

Woj. świętokrzyskie w **najnowszej edycji** rankingu *innowacyjności regionów* (ang. Regional Innovation Scoreboard) zostało zaklasyfikowane do ostatniej grupy „słabych innowatorów”, choć wartość regionalnego wskaźnika innowacji wzrosła z 0,195 w 2011 (RII 2011) roku do 0,225 w 2019 roku (RII 2019)¹⁰. **Perspektywy rozwoju lokalnych kadr dla sfery B+R i innowacyjnego przemysłu są znacznie ograniczone** liczbą szkół wyższych, realizujących kształcenie na kierunkach ścisłych, przyrodniczych i technicznych w woj. świętokrzyskim. To także jest przyczyną ujemnego salda w liczbie ludności regionu.

Znacznie lepsza w ostatnich latach sytuacja w funkcjonowaniu sfery badawczo-rozwojowej w regionie, będąca wynikiem finansowania w latach 2014-2020 nie jest jeszcze widoczna we wzroście aktywności innowacyjnej podmiotów prowadzących działalność na terenie woj. świętokrzyskiego. Przy realizacji projektów badawczo-rozwojowych oprócz niezbędnej infrastruktury badawczej istotny jest właściwy potencjał operacyjny oraz to, żeby stymulowanie aktywności badawczo-rozwojowej odbywało się także poprzez finansowanie realizacji projektów B+R, koszt zakupu usługi badawczej czy też wdrożenia rezultatów B+R. Oprócz wsparcia przedsiębiorstw konieczne jest dalsze finansowanie infrastruktury publicznej w zakresie B+R. Zakres przewidzianych działań ma na celu wzmocnienie współpracy nauki z biznesem w celu umożliwienia komercjalizacji wyników badań naukowych oraz zapewnienia innowacyjnych i opartych na badaniach naukowych rozwiązań dla świętokrzyskich przedsiębiorstw. Skuteczna współpraca MŚP z jednostkami naukowymi oparta na wykorzystywaniu infrastruktury badawczej do gospodarki powinna opierać się na odpowiednim łączeniu popytu i podaży. Oprócz niezbędnej infrastruktury jednostki naukowe powinny również zapewnić odpowiedni know-how oraz zasoby kadrowe celem aktywnej i skutecznej współpracy obu interesariuszy.

Rozwój infrastruktury B+R organizacji badawczych, na bazie której prowadzone będą badania na rzecz przedsiębiorców, jest bardzo ważny dla rozwoju szczególnie tych przedsiębiorstw, które nie posiadają własnych laboratoriów ani doświadczenia w prowadzeniu prac B+R. Wsparcie będzie kierowane na rozbudowę infrastruktury B+R podmiotów realizujących badania ukierunkowane na komercjalizację i współpracę z przedsiębiorstwami oraz na zintensyfikowaniu transferu technologii z ośrodków naukowych do biznesu **zapewniających dyfuzję innowacji** czemu będzie sprzyjała budowa Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego GUM - etap II. Usytuowanie w regionie instytucji, która zapewni dostęp do technologicznie zaawansowanych wzorców pomiarowych (powiązanych z Międzynarodowym Układem

Z komentarzem [A1]: Uwaga nr 2 - A

Z komentarzem [A2]: Uwaga nr 2 - A

Z komentarzem [A3]: Uwaga nr 1-A

⁶ Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS – BDL

⁷ Źródło: Dane GUS BDL

⁸ Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS - BDL

⁹ Źródło: Obliczenia własne na podstawie danych GUS - BDL

¹⁰ Pr. <https://ec.europa.eu/docsroom/documents/35935>

Jednostek Miar), wpłynie na rozwój nowych technologii opartych na dokładnych pomiarach, a także na pozycję regionu oraz jego rozpoznawalność na rynku międzynarodowym.

Duże znaczenie w regionie ma Świętokrzyskie Centrum Onkologii - ośrodek diagnostyki i leczenia nowotworów. Planowane jest wsparcie projektu - Centrum Badań Molekularnych przy ŚCO, którego celem jest wdrożenie polskiej technologii terapii CAR-T dla chorych na nowotwory (własną technologię CAR-T mają tylko USA, Izrael). Efektem tych przedsięwzięć będzie stworzenie profesjonalnego zaplecza infrastrukturalnego i eksperckiego stanowiącego determinantę stymulowania aktywności przedsiębiorstw w zakresie badań i innowacji.

Przeprowadzone dotychczas badania¹¹ wskazują na potrzebę rozbudowania istniejących już bilateralnych powiązań kooperacyjnych, pomiędzy przedsiębiorstwami cechującymi się wysoką aktywnością innowacyjną, a uczelniami i innymi jednostkami badawczymi w regionie. Z punktu widzenia rozwoju zdolności innowacyjnej publiczne wsparcie powinno być zorientowane przede wszystkim na budowanie zdolności do absorpcji nowych rozwiązań. Dotyczy to wsparcia w dostępie do wyspecjalizowanych usług na rzecz innowacji, takich jak m.in: zmniejszenie kosztów dostępu do informacji, ułatwień w nawiązaniu współpracy z instytucjami badawczymi, IOB, upowszechniania nowych rozwiązań technicznych oraz pomocy we wdrożeniach przedsięwzięć innowacyjnych przez podmioty wspierającej rozwój MŚP w regionie. Niezbędny jest zatem rozwój systemu usług związanych z komercjalizacją wiedzy i technologii. Wyzwanie stanowi wzmocnienie potencjału instytucji otoczenia biznesu, w tym budowanie kompetencji osób pracujących w tych instytucjach poprzez stworzenie uzupełniającej oferty usług z nastawieniem na podniesienie ich jakości, w szczególności w obszarze RIS co wpłynie na wzrost innowacyjności i konkurencyjności sektora MŚP. Wsparcie infrastruktury badawczej stanowić będzie odpowiedź na wyzwanie niskiego poziomu innowacyjności i współpracy przedsiębiorstw z sektorem naukowo-badawczym. Działania obejmują również wsparcie transferu technologii i komercjalizacji badań w sektorze nauki i biznesu. Reasumując wyzwaniem wciąż pozostaje wsparcie całego procesu inicjowania, tworzenia, rozwoju i wdrażania innowacji, tworzenie korzystnych warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw, które dzięki podjętym działaniom unowocześnią wachlarz usług i produktów, wzmocnią kompetencje pracowników jak również skutecznie zaadaptują się do wymogów rynku. W woj. na uwagę zasługują rozwijające się specjalizacje w zakresie branży metalowo-odlewniczej, rolnictwa i przemysłu spożywczego, budownictwa oraz turystyki zdrowotnej i prozdrowotnej. Wykorzystując potencjał wielu interesariuszy w procesie kreowania RIS wspierany będzie również PPO na rzecz inteligentnej specjalizacji, pozwalający na koncentrację zasobów w najbardziej obiecujących obszarach.

Tradycje przemysłowe, utrwalony trend wzrostu liczby przedsiębiorstw należy wzmocnić przez rozwój instrumentów, ukierunkowanych na wsparcie inwestycji w obszarach RIS. Konieczne jest utrzymanie i wzmocnienie bazy ekonomicznej poprzez promocję i wykorzystanie kluczowych gałęzi gospodarki regionu oraz zwiększenie konkurencyjności i innowacyjności gospodarki przy uwzględnieniu tradycji gospodarczych regionu.

Warunkiem rozwoju innowacji są kompetencje przedsiębiorstw w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań. Jak wykazała inicjatywa Catching-up regions w zakresie podnoszenia konkurencyjności świętokrzyskich przedsiębiorstw, istotne jest zapewnienie dostępu do usług doradczych - sprofilowanych względem branży (inteligentnej specjalizacji) i zindywidualizowanych.

Dla budowy potencjału gospodarczego istotne jest wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą lokowaniu działalności gospodarczej.

Ważnym dla potencjału innowacyjnego, a zarazem wyzwaniem jest wspieranie procesów transformacji w kierunku przemysłu 4.0 oraz w kierunku niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym. Przemysł bazujący na cyfryzacji i zaawansowanej automatyzacji, funkcjonujący w inteligentnych łańcuchach łączących dostawców, producentów, odbiorców i konsumentów, staje się przemysłem bardziej wydajnym,

¹¹ *Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w województwie świętokrzyskim* Raport z badań Lokalne Badania Społeczne dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach

elastycznym i konkurencyjnym, opartym na innowacjach, tworzącym je i wykorzystującym w procesach produkcji.

W ostatnich latach nastąpił wzrost cyfryzacji usług administracji samorządowej. W 2020 r. usługi przez Internet udostępniała większość jednostek administracji publ., w tym wszystkie urzędy powiatowe i marszałkowskie. Kluczowe jest dalsze usprawnienie tej gałęzi gospodarki regionu w celu podnoszenia poziomu cyberbezpieczeństwa, cyfryzacji zasobów. W latach 2014-2020 woj. realizuje projekt Informatyzacja Placówek Medycznych Woj. Święt, który częściowo zniwelował braki w zakresie e-zdrowia. Niezbędne są dalsze działania i szersze wykorzystanie usług w zakresie e-zdrowia (co uwiidoczniał COVID-19) na rzecz stworzenia spójnego z krajowym - systemu zdrowia cyfrowego.

Wyzwania:

-wzrost atrakcyjności dla inwestorów, rozwój infrastruktury sprzyjającej podejmowaniu działalności inwestycyjnej i innowacyjnej,

-pozyskiwanie krajowych inwestycji publicznych w sektorach stwarzających możliwość dyfuzji innowacji (GUM),

-zwiększenie aktywności B+R, m.in zacieśnianie współpracy między podmiotami, wzmocnienie aktywności i skuteczności podmiotów składających się na tzw. otoczenie instytucjonalne,

-zwiększenie konkurencyjności na rynkach zagranicznych i przychodów z eksportu i wzmocnienie pozycji firm,

-zahamowanie zmian demograficznych,

-zwiększanie wykorzystania narzędzi informatycznych do rozwoju e-usług, zwiększenie cyfryzacji MŚP i wykorzystania nowoczesnych technologii.

Region charakteryzuje deficyt oraz słaba jakość **wód powierzchniowych**. Lepsza jest jakość wód podziemnych, ale ich zasoby eksploatacyjne są jednymi z najmniejszych w kraju.

Nie ma większych jezior naturalnych, występują zbiorniki sztuczne łączące funkcje: przeciwpowodziowe, kompensacyjne, rekreacyjne, hodowlane, energetyczne oraz przeciwpożarowe. Niski jest również poziom retencji wody. Podstawowym źródłem zaopatrzenia w wodę dla potrzeb socjalno-bytowych są wody podziemne, na cele przemysłowe - wody powierzchniowe.

Wysokie jest zużycie wody na potrzeby gospodarki narodowej oraz na potrzeby ludności.

W latach 2010-2020 długość czynnej **sieci wodociągowej** rozdzielczej wzrosła o 12,80%. Gęstość sieci w 2019 wyniosła 119 km/100 km² i była większa niż średnia krajowa.

Awaryjność sieci wodociągowej jest akceptowalna (średnia woj. 0,23 WA), jednak dla w 37 gminach ze 102 jest wyższa niż średnia krajowa. Generalnie krajowa infrastruktura wodociągowa ma dość wysoki poziom strat wody. Największe straty dot. gmin poniżej 10 tys. mieszkańców.

Woda jest bezpieczna dla konsumentów, ale w gminach poniżej 10 tys. mieszkańców jakość wody jest gorsza.

W latach 2010-2020 długość czynnej **sieci kanalizacyjnej** wzrosła o 95%. W 2019 gęstość sieci kanalizacyjnej wyniosła 54,9 km/100 km² (w Polsce 52,8 km/100 km²). Nadal odsetek korzystających z kanalizacji jest niski (2019 - 59,4%, 15 m-ce w Polsce). Nadal problemem jest niski stopień

skanalizowania obszarów wiejskich oraz tak jak w przypadku sieci wodociągowej zróżnicowanie przestrzenne wskaźnika kanalizowania.

Niski jest również odsetek korzystających z **oczyszczalni ścieków**, zwłaszcza na obszarach wiejskich.

W 2019 masa wytworzonych **komunalnych osadów ściekowych w woj.** wyniosła ponad 95 ton.

Występują przekroczenia norm **jakości powietrza**, głównie pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu oraz ozonu. Głównymi przyczynami zanieczyszczeń pyłami i B(a)P jest stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach, wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w bilansie energetycznym, eksploatacja instalacji energetycznych o małej mocy, emisja z ruchu pojazdów oraz z zakładów przemysłowych. Wysoka jest również emisja zanieczyszczeń powietrza z zakładów szczególnie uciążliwych.

Głównymi skutkami **zmian klimatu** jest występowanie zjawisk ekstremalnych: fale upałów, nawałnice, susze, wiatry huraganowe, trąby powietrzne. Zagrożeniem są powodzie, obszary narażone na podtopienia, ale też niedobory wody, związane z suszami, potęgowane niską zasobnością w wodę.

Lesistość jest przeciętna (28,4%). Głównymi zagrożeniami dla lasów są ekstremalne zjawiska pogodowe, szkodniki owadzie, pożary, zwiększająca się penetracja terenów leśnych przez ludzi (głównie w celach turystycznych), często połączona ze szkodnictwem leśnym oraz izolacja kompleksów leśnych poprzez presję zabudowy.

Podobnie jak w kraju, wzrasta masa wytwarzanych **odpadów komunalnych**.

W 2020 na mieszkańca wyniosła 256 kg (średnio krajowa 342 kg).

Niższy niż w kraju jest poziom selektywnej zbiórki odpadów – 31,1% w 2020. Nadal problemem są dzikie wysypiska - na koniec 2019 r. 47 (powierzchnia ponad 70 ha).

W 2019 w woj. funkcjonowało 81 PSZOK, zebrano w nich ponad 20 tys. Mg odpadów komunalnych.

Na koniec 2021 w woj. zinwentaryzowanych było 387 022 Mg wyrobów zawierających azbest. Azbest w gospodarstwach domowych znajduje się głównie na dachach budynków mieszkalnych i gospodarczych (pokrycia dachowe).

Obszary chronione zajmują 66,2% regionu - najwyższy odsetek w Polsce.

W ostatniej dekadzie nastąpił znaczący wzrost produkcji energii z **odnawialnych źródeł energii**.

W 2019 działały instalacje OZE o łącznej mocy 288,1 MW. Największy udział miały instalacje na biomasę (85%), głównie za sprawą Elektrowni Połaniec. Ponad 8% stanowiły instalacje wiatrowe, a ponad 5% słoneczne. W 2020 instalacje OZE miały już łączną moc 301,2 MW.

W ostatniej dekadzie rozbudowano **sieć ciepłowniczą** - długość sieci przesyłowej i rozdzielczej wzrosła o 8%. Wzrosła gęstość sieci, ale w 2018 nadal była mniejsza niż przeciętna w kraju.

Sieć ciepłownicza w reg. cechuje się rozproszeniem źródeł energii – na 1 kotłownię przypada ok. 33% mniej ogrzewanej kubatury niż przeciętnie w kraju.

Wyzwania:

- proekologiczna transformacja gospodarki regionalnej,
- promowanie zrównoważonej konsumpcji energii, zwiększenia wykorzystania OZE,
- rozpowszechnienie korzystnych dla klimatu systemów komunalnych, zwłaszcza w sferze ogrzewania mieszkań i zasilania mieszkań w centralną ciepłą wodę użytkową,

- wspieranie sprzyjających środowisku form mobilności,
- upowszechnienie świadomości ekologicznej,
- przeciwdziałanie skutkom zagrożeń naturalnych,
- poprawa efektywności gospodarki wodnej,
- zwiększanie retencji wód powierzchniowych,
- zachowanie różnorodności biologicznej siedlisk półnaturalnych i zasobów genetycznych,
- rekultywacja terenów zdegradowanych, w tym terenów posiarkowych,
- ochrona i zwiększanie powierzchni biologicznie czynnej w miastach (rozwój błękitno-zielonej infrastruktury).

Jedną z przyczyn **zanieczyszczenia powietrza** jest emisja z transportu drogowego. Przekroczone są poziomy docelowe i cel długoterminowy ozonu (Ocena jakości powietrza za 2019), którego największymi prekursorami są tlenki azotu i niemetanowe lotne związki organiczne, a największa emisja tlenków azotu pochodzi właśnie z transportu drogowego i procesów spalania w sektorze produkcji energii. W 2018 r. transport wyemitował aż 25% gazów cieplarnianych w UE (UP).

Z transportu pochodzą również zanieczyszczenia w postaci pyłów (ścieranie opon, hamulców, nawierzchni dróg oraz unos zanieczyszczeń z dróg). W 2020 udział w emisji zanieczyszczeń z transportu drogowego w regionie stanowił: 38,5% emisji tlenków azotu, 6,8% pyłu PM 2,5 i 6,8 pyłu PM 10 oraz 0,3% B(a)P.

Nadal wsparcia wymaga obszar komunikacji publicznej oraz różnych form komunikacji i mobilności aktywnej.

Na koniec 2020 długość linii komunikacji miejskiej wynosiła 1 760 km (13 m-ce w kraju). Z komunikacji miejskiej skorzystało 32,9 mln osób - 1,45% w odniesieniu do skali kraju (14. pozycja). Liczba korzystających z komunikacji publicznej w porównaniu do 2019 spadła o 13,4 mln osób (udział COVID-19).

W 2020 odsetek autobusów przystosowanych do przewozu osób niepełnosprawnych wyniósł 81,2% (jeden z dwóch najniższych w Polsce). W woj. występowała najniższa dostępność systemów Park&Ride w kraju.

Poprawy wymaga bezpieczeństwo pieszych uczestników ruchu i rowerzystów. W 2019 na 131 ofiary śmiertelne wypadków drogowych w woj. 33% stanowili piesi (43 ofiary). Na koniec 2020 na wszystkich ciężko rannych w wypadkach drogowych było 35 rowerzystów (11,0% ogółu), wśród ofiar śmiertelnych 9 (9,4% ogółu ofiar w regionie).

Świętokrzyskie jest położone pomiędzy największymi aglomeracjami: Warszawą, Łodzią, obszarem śląsko-krakowskim, a także Lublinem i Rzeszowem. Niektóre obszary nadal cechuje niekorzystna dostępność komunikacyjna.

W 2017 wskaźnik dostępności WMDT wynosił 80% średniej krajowej.

W regionie są tylko dwie drogi ekspresowe: S7 (północ-południe) i S74 (zachód-wschód), 8 odcinków ciągów komunikacyjnych, zaliczonych do dróg krajowych o nawierzchni twardej 756,6 km (ostatnie miejsce w kraju).

Problemem są niskie parametry techniczne dużej części dróg (np. wąskie pasy drogowe, brak ścieżek rowerowych) i obiektów mostowych, brak rozdzielenia ruchu lokalnego od dalekobieżnego, co powoduje obniżenie prędkości komunikacyjnych, zagrożenie wypadkami, co pogarsza warunki zamieszkania w miastach i miejscowościach przy drogach tranzytowych. Mało wydolne układy drogowe na wylotach miast, mała ilość chodników i ścieżek rowerowych, są przyczyną kolizji ruchu pieszego i rowerowego z samochodowym.

Z komentarzem [A4]: Uwaga 7 - A

Niezadowalający jest poziom bezpieczeństwa ruchu drogowego oraz małe wykorzystanie kolei do przewozów masowych. Przeciwdziałając wykluczeniu komunikacyjnemu w 2021 wznowiono transport kolejowy na przebiegającej przez świętokrzyskie linii 25 Łódź Kaliska – Dębica, która wymaga dalszych inwestycji, w tym zakupu taboru.

Problemem jest brak terminali kontenerowych. Planowana jest budowa multimodalnego terminala przeładunkowego w Grzybowie, obejmującego budowę węzła kolejowego na styku linii nr 65 i 70 (przeładunki między transportem drogowym i kolejowym).

Słabo rozwinięta jest infrastruktura paliw alternatywnych i rynek e-mobilności. Elektryfikacja transportu ma zastosowanie głównie w obrębie miast.

W 2020 funkcjonowały 262 krajowe linie regularnej komunikacji autobusowej (15 m-ce w kraju) o długości 11 717 km (13 miejscu w Polsce). Zdecydowaną większość stanowiły linie podmiejskie.

Gęstość linii kolejowych wynosiła 6,2 km/100km² (równa średniej krajowej).

Długość ścieżek rowerowych wyniosła 392,8 km (ostatnia pozycja), a ich gęstość była jedną z dwóch najniższych w Polsce.

Istotnym problemem regionu, w kontekście opieki zdrowotnej, są tendencje **demograficzne**: najniższy w kraju odsetek osób w wieku przedprodukcyjnym - 16,5%, rosnący odsetek osób w wieku poprodukcyjnym 24,1% (2020). Wg prognoz na 2050 średnia wieku w regionie wyniesie 55,9 lat, tj. 3,4 lat ponad średnią krajową. Skutkuje to rosnącym obciążeniem służby zdrowia i obniża dostępność do usług medycznych i personelu medycznego, a także dostępność do odpowiednio dostosowanej infrastruktury ochrony zdrowia. Ograniczenia w dostępie do lekarzy POZ i AOS dotyczą szczególnie grup defaworyzowanych ze względu na miejsce zamieszkania (obszary wiejskie) a także dla osób z niepełnosprawnościami, o niskich dochodach, bezrobotnych, starszych, osób w kryzysie bezdomności, doświadczających dyskryminacji lub innej trudnej sytuacji życiowej.

Mapy potrzeb zdrowotnych regionu i dane, zawarte w *Wojewódzkim Planie Transformacji na lata 2022-2026*, wskazują niedobór personelu medycznego jako jedną z najważniejszych barier w dostępie do opieki zdrowotnej. Najczęstsze przyczyny zgonów w regionie (2019 – 14 494 osoby) to choroby układu krążenia i nowotwory (łącznie 71,6%), w tym zapadalność na choroby kardiologiczne i odsetek zgonów jest najwyższy w kraju – 48,3%.

Dostępność do lekarzy w regionie w 2019 – 8 miejsce w kraju, zaś liczba osób personelu medycznego/10 tys. mieszkańców wynosiła 53,3 (śr. krajowa: 58,8). Jednocześnie wydatki samorządów na ochronę zdrowia w 2019 wyniosły w regionie 102,6 zł/osobę (śr. krajowa: 117,41 zł).

W 2019 na 10 tys. mieszkańców było 5 przychodni (15 miejsce w kraju). W przychodniach i indywidualnych praktykach lekarskich występują braki infrastrukturalne, sprzętowe i w zakresie dostosowania do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (66 placówek nie jest dostosowanych). W 2019 r. w regionie liczba pielęgniarek i położnych/10 tys. osób – 86 (o 12,5 wyższa od śr. krajowej).

W 2019 w regionie działały 24 szpitale ogólne (5 348 łóżek) i 1 psychiatryczny (750 łóżek). Na 1 łóżko w szpitalach ogólnych przypadało 231 osób (8 miejsce w kraju), jednocześnie na 10 tys. mieszkańców przypadało 2 138 hospitalizacji (trzeci najwyższy wynik w kraju). Najwięcej hospitalizacji było na oddziałach chirurgicznych, chorób wewnętrznych, ginekologiczno-położniczych. Mniej na chirurgii urazowo-ortopedycznej, oddziałach kardiologicznych i pediatrycznych.

Lecznictwo uzdrowiskowe - na koniec 2019 było 16 zakładów lecznictwa uzdrowiskowego – łącznie 3 tys. łóżek. W 2019 opieką medyczną objęto 74,6 tys. kuracjuszy.

Istotny problem to utrudniony dostęp do opieki długoterminowej; brakuje hospicjów i oddziałów opieki paliatywnej (2019 – 9 hospicjów stacjonarnych, 1 oddział opieki paliatywnej, 2 oddziały hospicyjno-paliatywne w szpitalach ogólnych) – łącznie tylko 203 łóżka. Nie ma hospicjów stacjonarnych dla dzieci

Z komentarzem [A5]: Uwaga nr 18 - A

Z komentarzem [A6]: Uwaga nr 11 - A

Z komentarzem [A7]: Uwaga nr 13 - A

Z komentarzem [A8]: Uwaga nr 14 - A

Z komentarzem [A9]: Uwaga nr 432 - A

Z komentarzem [A10]: Uwaga nr 13 - A

Z komentarzem [A11]: Uwaga nr 28 - A

Z komentarzem [A12]: Uwaga nr 28 - A

Z komentarzem [A13]: Uwaga nr 28 - A

i zapewniających opiekę perinatalną, są jedynie 2 hospicja domowe. Wzrasta zapotrzebowanie na opiekę w zakresie chorób i zaburzeń psychicznych, w tym uzależnień – wśród 27,8% osób w wieku 18-64 lata w 2019 (2 miejsce w kraju).

Niekorzystnej sytuacji demograficznej i problemom z dostępem do opieki zdrowotnej towarzyszą rosnące problemy zdrowotne dzieci i młodzieży. W latach 2014-2018 odsetek młodzieży z nadmierną masą ciała wzrósł w Polsce z 19,9% do 21,7% (brak danych regionalnych). Pogorszył się stan psychiczny dzieci i młodzieży, m. in. ze względu na izolację z powodu pandemii. W regionie brakuje także psychiatrów dziecięcych: 2018 – 5 specjalistów, tj. 1% kadry krajowej.

Wyzwania:

- poprawa dostępu do podstawowej, pozaszpitalnej i ambulatoryjnej opieki zdrowotnej, podnoszenie jej jakości i odporności na sytuacje kryzysowe,
- poprawa stanu zdrowia mieszkańców i wydłużanie aktywności zawodowej,
- deinstytucjonalizacja usług opieki zdrowotnej,
- deinstytucjonalizacja opieki długoterminowej, paliatywnej/hospicyjnej oraz dbałość o wysoką jakość świadczeń,
- wsparcie mieszkańców w zakresie zdrowia psychicznego, w tym dzieci i młodzieży,
- poprawa jakości infrastruktury oraz dostosowanie placówek ochrony zdrowia.

Dostęp do edukacji i jakość infrastruktury edukacyjnej odgrywa szczególną rolę dla jakości życia. Nadal są obszary wymagające wsparcia.

W 2020 wychowaniem przedszkolnym objętych było 27 051 dzieci (3-5 lat), tj. 84,3% w woj. świętokrzyskim (o. wiejski – 62,8%) – średnia w kraju 87,2% (o. wiejski – 67,7%). W 2019 zmniejszyła się liczba szkół podstawowych do 563 (w 2018 - 571). Uczyło się w nich 89 506 uczniów. W 2020 do egzaminu ósmoklasistów przystąpiło 10 145 uczniów, a średnie wyniki wynosiły:

- j. polski 59% (2019 – 63%),
- matematyka 46% (w 2019 – 44%),
- angielski 52% (w 2019 – 57%).

Na terenach wiejskich na przestrzeni ostatnich lat obserwowany jest również niższy poziom wyników z egzaminów końcowych szkoły podstawowej. Średni wynik z języków obcych w miastach województwa świętokrzyskiego wynosił 68%, natomiast na obszarach wiejskich 47%. Na wyniki w nauce mogą mieć wpływ nasilające się problemy psychiczne u dzieci i młodzieży (w latach 2018-2019 ok. 34% uczniów korzystało z pomocy psychologiczno-pedagogicznej), pogłębione dodatkowo COVID-19. Wzrasta liczba wydawanych opinii i orzeczeń dotyczących potrzeby kształcenia specjalnego.

Słabsze niż w kraju są wyniki matur. Zdawalności matur w 2020 w liceach – 90,7% (Polska 91,3%), technikach 68,1% – Polska 73,1%.

Konieczne jest objęcie wsparciem i ofertą edukacyjną uczniów uzdolnionych w trudnej sytuacji materialnej.

[1] Ogólnopolskie badanie jakości życia dzieci i młodzieży w Polsce Raport Rzecznika Praw Dziecka Warszawa 2021, oraz badanie „Negatywne doświadczenia młodzieży w trakcie pandemii raport z badań ilościowych”, Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę, Warszawa 2020.

W 2019 w woj. kwalifikacje zawodowe można było uzyskać w 91 szkołach: zasadniczych szkołach zawodowych, branżowych szkołach I stopnia i szkołach specjalnych przysposabiających do pracy. Uczyło się w nich 5 989 uczniów. W ogólnej liczbie absolwentów szkół ponadgimnazjalnych, udział absolwentów zasadniczych szkół zawodowych wyniósł w 2019 – 10,4% (Polska 13,6%) – 13 m-ce w kraju.

Problemem pozostaje niedostosowana do potrzeb rynku pracy oferta edukacyjna szkół branżowych.

Z komentarzem [A14]: Uwaga nr 28 - A

Z komentarzem [A15]: Uwaga nr 28 - A

Z komentarzem [A16]: Uwaga 16 - A

Z komentarzem [A17]: Uwaga nr 18 - A

Niski jest udział osób w wieku 25-64 lata uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu (2019 – 2,6%, 15 m-ce, Polska – 4,8%, UE ponad 10%).

Niezadowalający jest stan zaplecza placówek edukacyjnych (braki sprzętu specjalistycznego, pomocy dydaktycznych, sprzętu IT z dostępem do Internetu, narzędzi TIK - 1 komputer/6 uczniów). Niewystarczające jest również wyposażenie w sprzęt pracowni związanych z nauczaniem zawodu w szkołach branżowych. Ponad 80% placówek oświatowych jest niedostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami.

Wyzwania:

- upowszechnianie i wzrost jakości edukacji przedszkolnej,
- zwiększenie jakości i dostępności do usług edukacyjnych,
- podniesienie poziomu umiejętności podstawowych i przekrojowych,
- dostosowanie szkolnictwa branżowego do potrzeb rynku pracy,
- podniesienie jakości i efektywności kształcenia, w tym edukacji włączającej,
- zwiększenie dostępności do usług psychologiczno-pedagogicznych,
- kontynuacja i rozszerzenie pomocy stypendialnej dla uczniów uzdolnionych, znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej,
- rozwój doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji,
- zwiększenie udziału osób dorosłych w kształceniu i szkoleniu,
- zwiększenie kompetencji kadry szkolnej związane m.in. z zapobieganiem przemocy i dyskryminacji, np. ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową uczniów.

Sytuacja społeczna regionu nie jest zadowalająca. Wysoki jest odsetek osób w gospodarstwach domowych o wydatkach poniżej progu ubóstwa, gorsze niż w kraju są wskaźniki określające zagęszczenie ludności w mieszkaniach, nierównomierny dostęp terytorialny do usług społecznych (szczególnie kulturalnych, rekreacyjnych, zdrowotnych i opiekuńczych).

Wskaźnik zagrożenia ubóstwem w 2019 wyniósł 19,2% (Polska – 13%, 13-m-ce). Wskaźnik granicy ubóstwa skrajnego – 6,2% (Polska 4,2%), ubóstwa ustawowego 13,4% (kraj 9,0%). Wiąże się to z niskim PKB per capita – 71% średniej krajowej.

Wysoki jest odsetek korzystających z pomocy społecznej – 2019 – 6,4% (Polska 4,6%, 14 m-ce).

Wzrosła liczba osób objętych interwencją kryzysową o 4,6% (w latach 2018-2019 z 1673 do 1750). Konieczne są działania integrujące i włączające dla grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym społeczności romskiej (Romowie w woj. - ok. 600 osób).

Wzrasta odsetek seniorów będących beneficjentami pomocy społecznej (z 13,2% do ok. 21% w latach 2013-2019) i osób korzystających z usług opiekuńczych (o 32% w latach 2014-2019). Dostępność infrastruktury społecznej, w tym mieszkań wspomaganych/chronionych jest ograniczona. W regionie, na 102 gminy tylko w 30 (dane za 2020 rok) takie mieszkania się znajdują. Jest ich w sumie 292.

Wysoki jest odsetek biernych zawodowo pow. 15 lat – 2020 – 44,9% (w kraju 43,9%, 8 m-ce.) W 2019 liczba bezdomnych w woj. wzrosła o 32 osoby (w por. do 2017). Łącznie bezdomnych było 794 (2,62% bezdomnych w Polsce).

Instytucjonalną opieką nad dziećmi i młodzieżą zajmują się placówki wsparcia dziennego. Na koniec 2019 było ich 206 – 4 987 miejsc. W 2019 skorzystało z nich 6 725 osób. W ramach rodzinnej pieczy zastępczej funkcjonowało 980 rodzin zastępczych, opiekujących się 1 358 dziećmi. W 13 rodzinnych domach dziecka było 86 wychowanków.

W 2018 na 10 tys. mieszkańców 721 posiadało orzeczenie o niepełnosprawności lub niezdolności do pracy. Jeden z pięciu najwyższych poziomów w Polsce. Najczęstszą przyczyną niepełnosprawności

Z komentarzem [A18]: Uwaga nr 15 -A
Uwaga nr 22 - A

w 2019 było upośledzenie narządu ruchu (1/3), choroby układu oddechowego i krążenia, oraz zaburzenia neurologiczne.

Sytuacja migracyjna w województwie świętokrzyskim uległa zmianie w wyniku konfliktu zbrojnego w Ukrainie. Liczba obywateli Ukrainy, którzy otrzymali numer PESEL w woj. świętokrzyskim wynosi ok. 20 tys. osób (stan na czerwiec 2022). Do czasu wybuchu konfliktu zbrojnego, w województwie przebywało ok. 3 000 obywateli Ukrainy.

Wyzwania:

- rozwój systemu usług społecznych i mieszkaniowych zapobiegających różnym formom wykluczenia społecznego (w szczególności zagrożonych bezdomnością i bezdomnych, starszych, niesamodzielnymi i z niepełnosprawnościami),
- podniesienie zdolności osób bezrobotnych, biernych zawodowo, korzystających ze świadczeń pomocy społecznej, osób ze społeczności romskiej, do podjęcia i utrzymania zatrudnienia,
- zwiększenie/ułatwienie dostępu do wysokiej jakości usług społecznych i usług mieszkaniowych, w szczególności dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością, dla seniorów i osób niesamodzielnymi oraz wspierających rodziny i pieczę zastępczą, realizowanych w społecznościach lokalnych,
- zmniejszenie skali zjawisk, skutkujących koniecznością umieszczenia dzieci i młodzieży w systemie opieki zastępczej,
- zwiększenie udziału sektora ekonomii społecznej w gospodarce i liczbie tworzonych miejsc pracy,
- działania w zakresie wsparcia integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich i migrantów, w szczególności obywateli Ukrainy,
- podnoszenie kompetencji pracowników instytucji z obszaru pomocy społecznej i służby zdrowia z zakresu zapobiegania dyskryminacji,
- działania informacyjno-edukacyjne dla mieszkańców w celu przeciwdziałania dyskryminacji.

W 2019 w woj. pracowało 486 tys. osób (Polska 15 782 991) – 1 139 osób więcej niż w 2018. Udział pracujących w regionie do wszystkich pracujących w Polsce wyniósł 3,08%. W 2019 struktura pracujących była niekorzystna, dwukrotnie wyższy niż w kraju był udział pracujących w sekcji A (rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo). Udział pracujących w usługach, który obok sektora przemysłu i budownictwa, ma największy wpływ na wysokość PKB był w województwie o 11,80 p.p. mniejszy niż w Polsce. Obecne tempo zmian struktury pracujących (zmniejszenie pracujących w rolnictwie) w woj. jest za małe by w najbliższych latach udział poszczególnych sektorów gospodarki przypominał strukturę krajową.

W 2019 utworzono 14 tys. miejsc pracy (13 m-ce w kraju), a zlikwidowano 7,6 tys.

Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w 2020 wynosiło 4 800,21 zł (723,11 zł mniej od średniej krajowej) - 14. miejsce, płace były o 13,1% niższe niż średnio w Polsce. W ostatniej dekadzie średnie wynagrodzenie w woj. wzrosło o 1 828,63 zł (wzrost średniej płacy krajowej – 2 088,32 zł).

Stopa bezrobocia rejestrowanego w 2020 wyniosła 8,5% (8% w 2019) - w kraju w 2020 - 6,2% w 2019 – 5,2%.

W latach 2014-2019 w regionie i w kraju bezrobocie spadało. Wzrost poziomu bezrobocia w 2020 związany był z COVID-19.

Wysoki jest udział osób młodych do 30 r. życia (27,6%) w ogóle bezrobotnych. Wyższy niż w kraju jest udział młodzieży NEET (16,5%) – trzeci najwyższy wskaźnik. Dużo bezrobotnych to osoby powyżej 50 lat – 24,9%. Większość bezrobotnych to kobiety (51,4%), najczęściej w wieku 55 lat i więcej, co potwierdza trudniejszą sytuację kobiet na rynku pracy. Podobnie jak przed rokiem więcej bezrobotnych zamieszkało na wsi (54,7%). W 2020 26,3% bezrobotnych nie posiadało kwalifikacji zawodowych.

Z komentarzem [A19]: Uwaga nr 44 - A

Z komentarzem [A20]: Uwaga nr 44 - A

53,8% zarejestrowanych to długotrwale bezrobotni (w porównaniu do końca 2019 wzrost o 14,4%). Na koniec 2020 bezrobotni niepełnosprawni stanowili 5,7% ogółu bezrobotnych – 2 565 osób.

W 2020 największą grupę wśród bezrobotnych stanowiły osoby z wykształceniem zasadniczym zawodowym (26%), oraz te które ukończyły szkoły policealne i średnie zawodowe (25,6%). 17,2% bezrobotnych ukończyło uczelnie wyższe, 11,6% posiadało wykształcenie średnie ogólnokształcące. Wykształcenie gimnazjalne i niższe posiadało 19,6% bezrobotnych. Analiza poziomu wykształcenia bezrobotnych potwierdza utrzymujący się niski poziom wykształcenia bezrobotnych. Grupy o najniższym wykształceniu (zasadnicze zawodowe, gimnazjalne i niższe) stanowiły 45,6% bezrobotnych.

Wyzwania:

- aktywizacja zawodowa niewykorzystanych zasobów na rynku pracy zwłaszcza z grup szczególnie zagrożonych bezrobociem,
- zwiększenie liczby wykwalifikowanych pracowników gotowych do podjęcia zatrudnienia,
- zwiększenie dostępności do polityk rynku pracy,
- zmniejszenie niedopasowania kwalifikacyjnego i kompetencyjnego na rynku pracy,
- zwiększenie aktywności zawodowej starszego pokolenia i wydłużenie okresu aktywności zawodowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych przez Publiczne Służby Zatrudnienia (PSZ),
- poprawa dostępu do zatrudnienia dla osób w niekorzystnej sytuacji poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji pracodawców/związków zawodowych na temat sposobów zapobiegania dyskryminacji i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.

Turystyka w regionie opiera się na dziedzictwie kulturowym oraz bogactwie przyrodniczym, w tym wodach leczniczych wykorzystywanych w działalności uzdrowiskowej.

W ciągu dekady zwiększył się potencjał bazy noclegowej - liczba miejsc noclegowych całorocznych wzrosła o 57,67% (w kraju 34,54%) do poziomu 15 237. Stopień nasycenia miejscami noclegowymi jest jednak mniejszy niż średnia krajowa. Ruch turystyczny w ostatnich latach wzrastał (2010-2019) wzrost liczby turystów korzystających z turystycznych obiektów noclegowych wyniósł 61,43%. Jednak w 2020, liczba turystów spadła w stosunku do roku poprzedzającego o 48,93% (COVID-19).

W woj. zachowały się liczne zabytki. Najwięcej zabytków nieruchomych jest w centralnej części regionu – powiat kielecki i Kielce. Dużo obiektów zabytkowych jest w północno-wsch. części woj. (powiaty sandomierski, opatowski i ostrowiecki) oraz jędrzejowski. Istotne dla regionalnego dziedzictwa są też występujące zabytkowe obszary krajobrazowe.

Region posiada bogate dziedzictwo niematerialne, kultywowane podczas cyklicznych imprez, festiwali podtrzymujących tradycje, zwiększających atrakcyjność turystyczną regionu, a także wpływających na tworzenie się inicjatyw klastrowych.

W woj. działają instytucje kultury o znaczeniu lokalnym i ponadregionalnym (np. muzea, galerie). W 2019 - 453 podmioty (3,2% podmiotów w Polsce).

Nadal identyfikowana jest niewystarczająca współpraca między obszarami turystycznymi, a także bariery wynikające ze słabej dostępności transportowej i niskich inwestycji prywatnych przeznaczanych na rozwój turystyki. Mało skuteczna jest organizacja ruchu turystycznego, brak pakietów turystycznych o charakterze sieciowym oraz brak spójnego systemu informacji turystycznej.

Wyzwania:

- wykorzystanie potencjału turystycznego,
- rozwój turystyki zdrowotnej,
- rozwój infrastruktury umożliwiającej zrównoważone wykorzystanie na cele turystyczne obiektów dziedzictwa kulturowego, walorów naturalnych i innych atrakcji turystycznych regionu,

- wzmacnianie potencjału instytucji kultury, wspieranie rozwoju sektorów kreatywnych i przemysłu czasu wolnego,
- rozwój współpracy w zakresie tworzenia kompleksowych produktów turystycznych.

Świętokrzyskie to jeden z najsłabiej zurbanizowanych terytoriów w kraju. Większe miasta koncentrują się w części północnej, południowa część jest słabiej zurbanizowana, pełni funkcje głównie rolnicze.

Najważniejszym ośrodkiem miejskim są Kielce (stolica woj.) Liczba ludności spada, a współczynnik obciążenia demograficznego w 2018 - 71,1% był najwyższym z miast wojewódzkich.

Duże znaczenie dla zrównoważonego rozwoju regionu mają miasta - Ostrowiec Świętokrzyski, Skarżysko-Kamienna, Starachowice oraz Końskie (północ woj.), które łączy historia związana z rozwojem COP. Są to obszary z niekorzystną sytuacją demograficzną, wysokim bezrobociem i terenami poprzemysłowymi.

Świętokrzyskie miasta (w tym stolica regionu oraz 8 miast tracących funkcje społeczno-gospodarcze) wraz z ich obszarami funkcjonalnymi muszą stawić czoła szeregom wyzwań związanych z depopulacją, zanieczyszczeniem środowiska, zmianami klimatycznymi, potrzebą wykorzystania technologii cyfrowych oraz koniecznością dostosowania przestrzeni miejskich i usług publicznych do potrzeb starzejącej się ludności.

Dla powyższych obszarów zaplanowano wsparcie jako instrument terytorialny ZIT, tj. Priorytet 3 Mobilność Miejska oraz Priorytet 6 Wspólnota i Przestrzeń. Nie wyklucza się w trybie konkurencyjnym naboru wniosków, gdzie preferencjami zostaną objęte projekty wynikające ze strategii ZIT. W ramach działań finansowanych ze środków EFS+ planuje się w naborach konkurencyjnych premiowanie projektów realizowanych na obszarach strategicznej interwencji wyznaczonych w Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz w ramach regionalnych OSI, w tym w ramach instrumentu ZIT.

40 gmin miejsko-wiejskich i wiejskich zagrożonych jest trwałym wykluczeniem z procesów rozwoju. Występują one prawie we wszystkich powiatach. Głównie rolniczy charakter gmin implikuje niski poziom przedsiębiorczości oraz wysoki poziom bezrobocia. Widoczna jest depopulacja i peryferyzacja tych obszarów.

Ważne znaczenie dla rozwoju turystyki, ma obszar położony na terenie Gór Świętokrzyskich z korzystnymi wskaźnikami demograficznymi i wysoką dynamiką wzrostu dochodów własnych samorządów. Jednocześnie wciąż mało skanalizowany (47%), a blisko 25% mieszkań nie posiada łazienki.

Występują gminy dysponujące zasobami wód leczniczych: Busko-Zdrój, Solec-Zdrój, Kazimierza Wielka i Pińczów z dość korzystnymi wskaźnikami społeczno-gospodarczymi.

Wysoki potencjał ma Poniemie - walory przyrodnicze, eksploatacja surowców naturalnych - gipsy, wyspecjalizowane rolnictwo, bogata bioróżnorodność. Jednak obszar jest zagrożony powodzią i suszą. Obserwuje się depopulację, niski poziom przedsiębiorczości, związany z niewielkim rozwojem funkcji pozarolniczych, w tym turystycznych (mało miejsc noclegowych), pomimo dobrych warunków do rozwoju ekoturystyki.

Do regionalnych OSI należy też teren w dolinie Wisły oraz jej dopływów: Czarnej, Koprzywianki i Opatówki z przeciętnymi wskaźnikami gospodarczymi, odpływem ludności, niskim skanalizowaniem, zagrożeniem powodzią/podtopieniami, posiadający potencjały kulturowe, architektoniczne i archeologiczne i potencjały do rozwoju rolnictwa tradycyjnego oraz ekologicznego.

Problemem jest niewystarczający ład przestrzenny, nadpodaż terenów budowlanych zajmowanych kosztem terenów biologicznie czynnych, lasów i pól uprawnych.

Z komentarzem [A21]: Uwaga 30 - A

Z komentarzem [A22]: Uwaga 30 -A oraz 31 -A.

Dla powyższych obszarów zaplanowano wsparcie jako inny instrument terytorialny IIT w Priorytecie 6 Wspólnota i Przestrzeń.

Obszary wiejskie z terenu województwa świętokrzyskiego będą również wspierane w Priorytecie 6 w formule instrumentu terytorialnego RLKS.

Wyzwania:

- zmniejszenie dysproporcji rozwojowych między poszczególnymi częściami regionu,
- przywrócenie funkcji społeczno-gospodarczych, poprawa jakości życia na terenach zmarginalizowanych,
- poprawa stanu zdegradowanych przestrzeni w miastach i na obszarach wiejskich.

Mając na uwadze powyższe wyzwania, konieczny jest rozwój współpracy ponadlokalnej poprzez wdrożenie odpowiednich mechanizmów i instrumentów terytorialnych tj. ZIT, IIT, RLKS dopasowanych do potencjałów i możliwości poszczególnych obszarów. Doświadczenia z perspektywy 2014-2020, a także wola współpracy świętokrzyskich samorządów w ramach partnerstw zawiązanych na etapie tworzenia Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ potwierdzają zasadność realizacji zintegrowanych, komplementarnych przedsięwzięć wynikających z określonego dla danego obszaru dokumentu strategicznego. W zakresie **zdolności administracyjnych** problemem jest niewystarczający potencjał administracyjny oraz rotacja pracowników. W związku z tym planuje się wykorzystanie narzędzi, takich jak: adekwatne wynagrodzenie powiązane z wynikami wdrażania programu oraz finansowanie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji, poprzez szkolenia, kursy, warsztaty, studia podyplomowe. Tego typu działania będą istotnym czynnikiem zapobiegającym rotacji pracowników zajmujących się funduszami unijnymi oraz mogą przyczynić się do pozyskiwania wykwalifikowanej kadry z rynku pracy. Ponadto istotnym problemem jest dotychczas niestosowane podejście w zakresie realizacji projektów w formule ESCO oraz PPP. Wsparcie pracowników poprzez m.in.: szkolenia, kursy, umożliwi realizację ww. projektów.

Wyzwania:

- ograniczenie rotacji wyspecjalizowanych pracowników i zwiększenie ich motywacji;
- wsparcie przy realizacji projektów w formule ESCO (Energy Service Company) oraz PPP.

Program w stosownych przypadkach będzie wspierać inwestycje, które z powodzeniem łączą zasady zrównoważonego rozwoju, estetyki i inkluzywności zawarte w inicjatywie nowego europejskiego Bauhausu w celu znalezienia przystępnych cenowo, sprzyjających włączeniu społecznemu, zrównoważonych i atrakcyjnych rozwiązań wyzwań klimatycznych.

Podczas realizacji Programu IZ będzie promować strategiczne wykorzystanie zamówień publicznych do wspierania celów polityki (w tym wysiłki na rzecz profesjonalizacji w celu wyeliminowania braków w zakresie zdolności). Beneficjenci będą zachęceni do stosowania w większym stopniu kryteriów dotyczących jakości i kosztów cyklu życia. Tam, gdzie jest to wykonalne, w procedurach udzielania zamówień publicznych uwzględniane będą aspekty środowiskowe (np. kryteria zielonych zamówień publicznych) i społeczne, a także zachęty do innowacji.

W odniesieniu do badań i innowacji zachodzi spójność interwencji na poziomie celów w zakresie polityki spójności oraz Instrumentu Horyzont Europa.

Z komentarzem [A23]: Uwaga 30 - A

Z komentarzem [A24]: Uwaga 30 - A

Z komentarzem [A25]: Uwaga nr 36 - A oraz Uwaga nr 37 - A

Z komentarzem [A26]: Uwaga 425 - A

Z komentarzem [A27]: Uwaga 426 - A

Z komentarzem [A28]: Uwaga 3-A

1. Strategia programu: główne wyzwania i odnośne rozwiązania polityczne

Tabela 1

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
<p>1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej</p>	<p>RSO1.1. Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii</p>	<p>Zgodnie z Wytocznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027, które stanowią załącznik D do Dokumentu roboczego Służb Komisji, sprawozdanie krajowe - Polska 2019 - wyniki Polski w zakresie innowacji są znacznie niższe od średniej UE, co wywołane jest niewystarczającymi inwestycjami w B+R i ograniczoną współpracą partnerów publicznych i prywatnych w zakresie innowacji. Zgodnie z RSI WŚ 2030+ Polska należy do grona umiarkowanych innowatorów, co oznacza potrzebę zmian. Słabymi stronami są niskie nakłady na dział. B+R, aktywność MŚP w zakresie innowacji, słaba polityka w zakresie ochrony własności intelektualnej i nieznaczny udział osób zatrudnionych w sektorach średniowysokiej i wysokiej technologii. Świętokrzyskie ma małą liczbę zgłaszanych patentów - 47 patentów 2020r., co stanowiło 2,08% w skali kraju. Wartość nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej w 2019r. na poziomie 6 185 140 tys. zł plasowała województwo na ostatnim miejscu w kraju. Nakłady wewnętrzne poniesione na działalność badawczo rozwojową w 2019 r. wynosiły 280,3 mln zł, co stanowiło 0,93% wszystkich poniesionych nakładów na B+R w kraju (14. miejsce). Zjawiskom tym towarzyszyły słabe powiązania pomiędzy środowiskiem naukowym i biznesem, skutkujące niskim poziomem współpracy. Realizacja cs1(i) jest powiązana z 1 celem strategicznym SRWŚ 2030+: Inteligentna gospodarka i aktywni ludzie. Sektor B+R daje podstawy do</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>opracowywania i wdrażania innowacji i stwarzania warunków do dyfuzji innowacji, czemu będzie sprzyjać realizacja przedsięwzięć strategicznych wskazanych w kontrakcie programowym. Wsparcie projektów B+R w perspektywie 2014-2020 w dużej mierze skierowane było na inwestycje w infrastrukturę B+R. Infrastruktura jest narzędziem, które może przynieść korzyść w przypadku posiadania niezbędnego potencjału operacyjnego. Istotne jest większe stymulowanie proj. B+R realizowanych min. w konsorcjach oraz przedsiębiorstwach współpracujących z jednostkami naukowymi. Także odpowiednio sprofilowane usługi przyczynią się do pobudzenia rozwoju innowacyjności.</p>
<p>1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej</p>	<p>RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych</p>	<p>W obliczu coraz szybszych zmian technologicznych, cyfryzacja jest jednym z najbardziej istotnych czynników zmian społecznych i gospodarczych. Jest motorem rozwoju gospodarki opartej o dane cyfrowe i oddziałuje na wszystkie dziedziny życia i działalność produkcyjną, realizowaną w regionie. Dzięki rozwiniętej cyfryzacji, polscy obywatele mogą korzystać z e-usług publicznych, zlokalizowanych na różnych platformach i portalach rządowych. Polska nadal znajduje się poniżej średniej unijnej pod względem dostępności cyfrowych usług online z wynikiem 65, jeżeli chodzi o cyfrowe usługi publiczne dla obywateli (średnia dla UE:75). Zgodnie z Wytocznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027, stanowiącymi załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe Polska 2019” – Interakcje cyfrowe obywateli z instytucjami publicznymi, pozostają w Polsce na niskim poziomie. Ważne jest, aby obywatele i organy publiczne mogli</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>wykorzystać możliwości płynące z cyfryzacji, w szczególności w celu modernizacji i przyspieszenia administracji elektronicznej. Sprawdzianem funkcjonowania rozwiązań cyfrowych były ograniczenia, spowodowane COVID-19, które pokazały jak ważną rolę odgrywa we współczesnym świecie możliwość komunikacji elektronicznej oraz potwierdziły konieczność rozwoju technologii informacyjno-komunikacyjnych na szczeblu instytucji publicznych. Pandemia COVID-19 uwypukliła konieczność popularyzacji rozwiązań z zakresu e-zdrowia i zasadność podejmowania działań, które przyczynią się do stworzenia spójnego z krajowym systemem zdrowia cyfrowego. Dlatego istotne będzie jak najlepsze przygotowanie regionu do pełnego wykorzystania szans jakie daje transformacja gospodarki, z możliwością większego wykorzystania i zastosowania narzędzi informatycznych do rozwoju e-usług. Nieodzownym elementem staje się więc poprawa dostępności cyfrowej w celu zminimalizowania ryzyk wystąpienia obszarów i grup zmarginalizowanych pod tym względem.</p>
<p>1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej</p>	<p>RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne</p>	<p>Zgodnie z dokumentem Komisji Europejskiej, Sprawozdanie krajowe - Polska 2019, załącznik D: Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027: „Wydajność małych i średnich przedsiębiorstw wzrasta powoli. Mniejsze przedsiębiorstwa napotykać również trudności z utrzymaniem przewag konkurencyjnych oraz prowadzeniem działalności na rynkach krajowych i zagranicznych.” Priorytetowe jest wsparcie działań zwiększających wydajność, ułatwienie dostępu do zaawansowanych usług dla przedsiębiorstw, stymulowanie środowiska</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>przedsiębiorczości, wdrażania technologii cyfrowych. Wg danych REGON na koniec 2018r. w Świętokrzyskim funkcjonowało 116 493 podmiotów gospodarki narodowej. Liczba podmiotów prowadzących działalność gospodarczą (w przel. na 10 tys. ludności) kształtowała się na poziomie 944 (12 miejsce w rankingu województw). Pod względem nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej region zajmował ostatnie 16 miejsce. Świętokrzyskie zajmuje 13 miejsce pod względem PKB na mieszkańca (42 666 zł). Dlatego bardzo ważne jest wspieranie zarówno wzrostu produktywności i innowacyjności przedsiębiorstw, zwiększenie poziomu cyfryzacji sektora MŚP, zapewnienie warunków rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i umiędzynarodowienia. Istotnym elementem potencjału rozwojowego jest wykorzystanie i promocja kluczowych gałęzi świętokrzyskiej gospodarki w obszarze RIS, zwiększenie jej konkurencyjności i innowacyjności poprzez wsparcie rozwoju internacjonalizacji przedsiębiorstw. Pobudzanie impulsów rozwojowych uzależnione jest od stworzenia właściwych form współpracy, kreowania pozytywnego wizerunku regionu w aspekcie gospodarczym, budowania rozpoznawalnej marki podmiotów gospodarczych uwzględniając zidentyfikowane mocne strony, tradycje przemysłowe i zasoby surowcowe. Udział w międzynarodowych wydarzeniach o charakterze gospodarczym będzie stanowić postawę do stymulowania wzrostu konkurencyjności i produktywności świętokrzyskich przedsiębiorstw. Wyzwaniem jest wspieranie inicjatyw kooperacyjnych prowadzących do rozwoju klastrów (załączkowych i</p>

Z komentarzem [A29]: W związku z uwagą 88-A oraz uwagą 90A zmodyfikowano zapisy.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>wzrostowych). Udział przedsiębiorstw przemysłowych współpracujących w ramach inicjatywy klastrowej w 2017r. wynosił 4,7% i był drugim najniższym udziałem wśród regionów (dla Polski 8,7%). Odpowiednio sprofilowane usługi przyczynią się do pobudzenia innowacyjności i konkurencyjności MŚP.</p> <p>Zrównoważony rozwój województwa wymaga wzmocnienia potencjału i kompetencji otoczenia biznesu również poza stolicą województwa poprzez działania nastawione na profesjonalizację kadr IOB oraz klastrów, inkubację firm, wsparcie rozwoju firm i świadczenie usług dla biznesu. Dostęp do kapitału MŚP na finansowanie inwestycji, zapewnią instrumenty finansowe. Interwencja realizowana w ramach Cs 1(iii) będzie realizować cele SRWŚ2030+ oraz RSI WŚ 2030+.</p>
<p>1. Bardziej konkurencyjna i inteligentna Europa dzięki wspieraniu innowacyjnej i inteligentnej transformacji gospodarczej oraz regionalnej łączności cyfrowej</p>	<p>RSO1.4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości</p>	<p>Zgodnie z RSI WŚ 2030+ ograniczona aktywność B+R i innowacyjna firm przekłada się na słabą konkurencyjność regionu, co może prowadzić do zwiększenia dysproporcji rozwojowych. Ważna jest realizacja działań pobudzających firmy do rozwijania umiejętności w zakresie inteligentnych specjalizacji i transformacji przemysłowej. Istotne znaczenie dla wzmocnienia potencjału innowacyjnego ma dalsza, aktywna i skuteczna działalność podmiotów tworzących ekosystem innowacji w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania. Interwencja publiczna powinna bazować na badaniu potrzeb i barier firm, a także konsultacjach z interesariuszami, aby rozwiązania były dopasowane do lokalnych warunków i odpowiadały na zapotrzebowanie ze strony potencjalnych beneficjentów. Ważne jest promowanie przedsiębiorczości wśród mieszkańców</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>oraz wzmocnienie dialogu władz samorządowych ze środowiskiem biznesowym. Istotną barierą w działalności innowacyjnej jest słaba współpraca przedsiębiorstw w tym obszarze. Wynika to z braku zaufania do innych przedsiębiorców, niewiedzy na temat możliwości współpracy oraz braku animacji w tym zakresie. W efekcie odsetek przedsiębiorstw, współpracujących w zakresie dział. innowacyjnej jest niewielki (0,9% w sektorze usługowym-3-4% dla Polski). W tym celu zaplanowano działania mające na celu m.in. pobudzanie współpracy międzyinstytucjonalnej, angażowanie środowiska akademickiego i naukowego, wsparcie organizowania się środowiska innowatorów, podnoszenie kompetencji i specyficznych umiejętności w zakresie transformacji przemysłowej i innowacji wśród MŚP, osób zarządzających i pracowników uczestników ekosystemu [innowacji].</p>
<p>2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej</p>	<p>RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych</p>	<p>Zgodnie z polityką klimatyczną UE, Polska dąży do znaczącego obniżenia emisyjności, stworzenia gospodarki przyjaznej środowisku i wpisującej się w model niskoemisyjnej gospodarki obiegu zamkniętego, zatem interwencja Programu będzie zgodna ze strategią Europejskiego Zielonego Ładu dla UE i jej obywateli, zgodnie z którą do 2050 r. UE ma osiągnąć neutralność klimatyczną. Obniżenie emisyjności gospodarki wiąże się jednak z transformacją wielu sektorów: energetycznego, transportowego, przemysłu, usług (UP). Wytoczne inwestycyjne dla Polski na lata 2021–2027 - Załącznik D podkreślają, iż krajowa gospodarka charakteryzuje się jednym z najwyższych wskaźników emisyjności w UE. Niedostateczna izolacja cieplna budynków publicznych i prywatnych przyczynia się</p>

Z komentarzem [A30]: Uwaga nr 99-A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>do większego zużycia energii i ubóstwa energetycznego. W Polsce znajdują się też miasta o największym zanieczyszczeniu powietrza w UE (w tym w świętokrzyskim). W Załączniku D, zwiększenie udziału niskoemisyjnej i bardziej ekologicznej produkcji energii oraz zmniejszenie zużycia energii, uznane zostały za działania wysoce priorytetowe, których realizacja ma się odbywać m.in. poprzez termomodernizację budynków publicznych i prywatnych, zastąpienie kotłów na paliwa kopalne instalacjami o niskim poziomie emisji CO₂ i zwiększeniem generacji energii rozproszonej z OZE. W celu poprawy jakości powietrza, Sejmik Województwa w 2020 r. przyjął: uchwałę w sprawie Programu ochrony powietrza dla woj. świętokrzyskiego oraz uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze woj. ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwała antysmogowa. Minimalizacja negatywnych zjawisk związanych z zanieczyszczeniem środowiska, zjawiska smogu i zmian klimatycznych to również jedno z najważniejszych wyzwań regionu w perspektywie kolejnych lat (SRWŚ 2030+), a także cele określone w Długoterminowej Strategii Renowacji warunku spełnienia warunku podstawowego 2.1.</p>
<p>2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania</p>	<p>RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju</p>	<p>Interwencja CP2 wynika z polityki UE dot. przeciwdziałania zmianom klimatu i założonych celów ograniczenia emisji gazów cieplarnianych (GHG) do 2030 r. Zmiany klimatyczne, zanieczyszczenie powietrza i związane z tym zjawisko smogu stanowią problem globalny i wymagają pilnej interwencji. Podstawą globalnej polityki klimatycznej jest ratyfikowane przez Polskę Porozumienie</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		<p>paryskie. W Polsce dokumentem strategicznym określającym cele polityki klimatycznej jest Polityka ekologiczna państwa 2030 (PEP) stanowiąca uszczegółowienie SOR. Jednym z najważniejszych wyzwań w PEP jest eliminacja niskiej emisji. Utrzymanie przyjaznego dla środowiska i czystego województwa, wymaga odpowiedniej polityki energetycznej,. Istotne jest rozszerzenie struktury wytwarzania energii i koncentracja na zwiększeniu wykorzystania różnorodnych odnawialnych źródeł (OZE). Odpowiedni dobór OZE zwiększy samowystarczalność i zapewni bezpieczeństwo energetyczne regionu. Działania te powinny być powiązane z efektywnym zarządzaniem energią, promowaniem zrównoważonej konsumpcji energii i upowszechnieniem korzystnych dla klimatu systemów komunalnych w sferze ogrzewania mieszkań. Mając na względzie konieczność podjęcia działań mających na celu poprawę jakości powietrza, Sejmik Województwa w 2020 r. przyjął 2 akty prawa miejscowego: uchwałę w sprawie Programu ochrony powietrza dla województwa świętokrzyskiego wraz z planem działań krótkoterminowych oraz uchwałę w sprawie wprowadzenia na obszarze województwa świętokrzyskiego ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, tzw. uchwała antysmogowa.</p>
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i	RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Zgodnie z Wytocznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021–2027, stanowiącymi załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019” w całym kraju, a zwłaszcza na obszarach miejskich coraz bardziej odczuwalne są negatywne skutki zmiany klimatu, w tym powodzie,

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		fale upałów i gwałtowne burze. Dlatego w ramach polityki spójności na lata 2021-2027 powinny być realizowane działania związane z ochroną przed klęskami żywiołowymi i zapobieganie im, przy priorytetowym traktowaniu rozwiązań opartych na ekosystemach, w tym poprzez wymianę najlepszych praktyk i wykorzystanie dostępnych zasobów wspólnie z sąsiednimi regionami i krajami, np. w regionie Morza Bałtyckiego; a także polegające na wdrażaniu planów adaptacji miast do zmiany klimatu. Realizacja tego celu szczegółowego jest ściśle powiązana z Celem strategicznym 2. Przyjazny dla środowiska czysty region (SRWS 2030+). Jednym z głównych czynników mających wpływających na zmiany klimatu jest ilość emitowanego do atmosfery CO2. Jak wskazano w UP w 2018 r. Polska wyemitowała do atmosfery 344 Mt CO2 i była 2. największym emitentem CO2 w UE oraz 18. na świecie. Na poziomie woj. świętokrzyskiego najważniejsze konsekwencje zmian klimatu dotyczą z jednej strony deficytów wody z drugiej zagrożenia powodziowego. Na poziomie krajowym działania planowane do realizacji w CP2 są zgodne z krajowym dokumentem strategicznym – Polityka Ekologiczna Państwa 2030 (PEP2030).
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania	RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	Przystępując do UE Polska zobowiązała się do wypełnienia wymagań dyrektywy 91/271/EWG dotyczących systemów kanalizacji i oczyszczalni ścieków komunalnych. Podstawowym instrumentem wdrożenia postanowień tej dyrektywy w Polsce jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych. Obejmuje on aglomeracje powyżej 2 000 RLM i podlega okresowej aktualizacji (obowiązującą wersją jest V aktualizacja, tzw.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		<p>VAKPOŚK, trwają prace nad VI aktualizacją). Celem inwestycji wskazanych w AKPOŚK jest zmniejszenie zrzutów niedostatecznie oczyszczonych ścieków. Zgodnie z Wytycznymi inwestycyjnymi dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 - załącznik D konieczny jest dalszy rozwój systemów odprowadzania i oczyszczania ścieków, a także inwestycje związane z efektywnym wykorzystaniem wody. Pomimo poczynionych postępów ścieki komunalne nadal nie są odprowadzane i oczyszczane w odpowiednim stopniu. Analogicznie jak w kraju, w świętokrzyskim nadal znajdują się aglomeracje poniżej i powyżej 10 tys. RLM, które nie spełniają kryteriów dyrektywy ściekowej. Problemem jest również stosunkowo wysoka awaryjność sieci wodociągowej i tym samym znaczny poziom strat wody. Stąd działania tego celu mają zapewnić przede wszystkim właściwe zagospodarowanie ścieków zmniejszenie ładunku substancji biogenych w wodach, zmniejszeniem strat wody i zapewnieniem dostępu do wody dobrej jakości.</p>
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej	RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	<p>Wytyczne inwestycyjne dla Polski w zakresie finansowania polityki spójności na lata 2021-2027 - załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019” wskazują, że gospodarka odpadami notuje opóźnienia pod względem recyklingu, odzysku i gospodarki o obiegu zamkniętym. Za priorytetowe potrzeby inwestycyjne uznano wspieranie recyklingu odpadów komunalnych i efektywne gospodarowanie zasobami oraz zmiany zachowań obywateli oraz MŚP poprzez edukację i podnoszenie świadomości. Głównymi czynnikami determinującymi ilość wytwarzanych</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>odpadów są intensywność produkcji oraz wzorce konsumpcyjne. Diagnoza sytuacji w Polsce przeprowadzona w UP wskazuje na konieczność racjonalizacji i maksymalizacji wykorzystania zasobów, systemowego ograniczania ilości wytwarzanych i składowanych odpadów na składowiskach oraz ich wtórne wykorzystanie. Pomimo działań podejmowanych w ostatnich latach, nadal zbyt duże ilości odpadów są kierowane do składowania, a także utylizowane w niedozwolony sposób, np. poprzez spalanie w paleniskach domowych, powodując dodatkowo zwiększenie niskiej emisji. Pandemia COVID-19 i ogromna ilość zużywanych środków ochrony osobistej, w perspektywie kolejnych kilku lat spowoduje powstanie kolejnych ton odpadów. Jak wskazano w SRWŚ 2030+ tworzenie nowych produktów i procesów produkcyjnych w ramach koncepcji GOZ jest szansą na zwiększenie innowacyjności przedsiębiorstw oraz podniesienie konkurencyjności gospodarki regionalnej. Dlatego też jest to jeden z kierunków rozwoju dla województwa, na który samorząd województwa chce położyć zwiększony nacisk i podkreślić jako nowy model gospodarczy, łączący ze sobą kwestie środowiskowe oraz ekonomiczno-społeczne.</p>
<p>2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania</p>	<p>RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia</p>	<p>Ochrona dziedzictwa przyrodniczego Polski poprzez podejmowanie działań mających na celu poprawę stanu różnorodności biologicznej i pełniejsze powiązanie jej ochrony z rozwojem społecznym i gospodarczym kraju, w tym doskonalenie systemu ochrony przyrody, zachowanie i przywracanie siedlisk przyrodniczych oraz populacji zagrożonych gatunków, utrzymanie i odbudowę funkcji</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		<p>ekosystemów będących źródłem usług dla człowieka jest jednym z priorytetów strategii - Polityka Ekologiczna Państwa 2030. Zgodnie z PEP2030 należy dążyć do wzmocnienia systemu ochrony przyrody, w tym usprawnić zarządzanie siecią Natura 2000, kontynuować proces planowania zadań ochronnych lub tworzenia planów ochrony dla wymagających tego form ochrony przyrody oraz doskonalić system ocen oddziaływania na środowisko. Zlikwidowanie przyczyn utraty zasobów różnorodności biologicznej, wynikających z działań społecznych i gospodarczych, wymaga spójnej polityki i bardziej efektywnego włączenia różnorodności biologicznej do głównego nurtu całej sfery działalności państwa, w tym do wszystkich branż, zwłaszcza takich jak: rolnictwo, leśnictwo, rybołówstwo, gospodarka wodna i gospodarka morska, które w sposób bezpośredni i pośredni wpływają na stan zasobów różnorodności biologicznej oraz do sektora odpowiedzialnego za zwalczanie przestępczości wobec środowiska i dzikiej przyrody. Interwencja celu odpowiada założeniom SRWŚ 2030+, gdzie ochrona bioróżnorodności stanowi kluczowy kierunek działań jednego z celów operacyjnych Celu Strategicznego 2. Przyjazny dla środowiska i czysty region.</p>
2. Bardziej przyjazna dla środowiska, niskoemisyjna i przechodząca ku gospodarce zeroemisyjnej oraz odporna Europa dzięki promowaniu czystej i sprawiedliwej transformacji energetycznej, zielonych i niebieskich inwestycji, gospodarki o obiegu zamkniętym, łagodzenia zmian klimatu i przystosowania się do nich, zapobiegania	RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej	<p>Niemal połowa mieszkańców obszarów zurbanizowanych nie ma bezpośredniego dostępu do transportu publicznego. Rozwój miast i obszarów otaczających, brak planów miejscowych i chaotyczna urbanizacja zwiększyły zapotrzebowanie na dojazdy tak, że transport publ. nie może go zaspokoić, a samorządów nie stać na sfinansowanie efektywnego transportu publicznego (rozproszenie zabudowy</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
ryzyku i zarządzania ryzykiem, oraz zrównoważonej mobilności miejskiej		<p>potęguje potrzebne nakłady). Wytyczne inwestycyjne dla Polski – Zał. D wskazują, że słabo rozwinięty transport publ., długi czas dojazdów do obszarów miejskich powodują dalsze uzależnienie od transportu indywidualnego. Prowadzi to do zatorów komunikacyjnych i dużej liczby wypadków. W Europejskim Zielonym Ładzie w ramach wizji konkurencyjnego i zrównoważonego transportu jako jeden z kierunków wskazano rozwiązanie problemu emisji i zatorów w miastach oraz poprawę transportu publicznego.</p> <p>Rosnącemu natężeniu ruchu samochodowego, należy przeciwdziałać zwiększając dostęp i atrakcyjność komunikacji publicznej, w szczególności w kontekście dojazdów do pracy i szkół,. wspierać rozwój indywidualnej mobilności aktywnej, w tym ruchu pieszego i rowerowego. Wszystkie działania powinny uwzględniać dostępność dla osób o ograniczonej mobilności i z niepełnosprawnościami. PEP2030 z kolei podkreśla znaczenie zmniejszenia zanieczyszczeń z pojazdów w kontekście polepszenia stanu powietrza i eliminacji tzw. niskiej emisji, co jest zgodne z zaleceniem Rady UE we wspieraniu zrównoważonego transportu w kontekście przyczyniania się do stopniowej dekarbonizacji gospodarki i zmniejszenia emisji CO2 (UP) W SRT2030 jednym z działań do 2030 jest z kolei wymiana taboru do świadczenia usług publicznego transportu na ekologiczny, niskoemisyjny, przystosowany do potrzeb osób starszych i z niepełnosprawnością, - budowę systemów ładowania i tankowania pojazdów i jednostek bezemisyjnych, a także - zwiększenie dostępności do transportu</p>

Z komentarzem [A31]: Uwaga 8 -A. Pozostałe zmiany są wynikiem ograniczenia liczby znaków.

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		publicznego, w tym dla osób z niepełnosprawnością i ograniczonej możliwości poruszania.
3. Lepiej połączona Europa dzięki zwiększeniu mobilności	RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej	Dostępność transportowa jest istotnym czynnikiem wpływającym na atrakcyjność i konkurencyjność regionu. Dotychczasowe inwestycje w infrastrukturę drogową znacznie poprawiły jakości i dostępności transportu. Nadal jednak identyfikowane są istotne deficyty w obszarze infrastruktury (w zakresie sieci kolejowej, oraz drogowej, zarówno w sieci TEN-T, jak i poza siecią). Bariery te wyszczególniono w Wytycznych inwestycyjnych dla Polski, Załącznik D: „siatkę połączeń transportowych, zwłaszcza w sieci TEN-T charakteryzują luki. Problemem są też niskie standardy w zakresie ochrony środowiska i bezpieczeństwa. Niniejsze potrzeby inwestycyjne określono jako wysoce priorytetowe w celu osiągnięcia zrównoważonej mobilności intermodalnej, obejmującej TEN-T i połączenia transgraniczne (...)”. Braki w sieci drogowej występują głównie na obszarach zmarginalizowanych i peryferyjnych. Gęstość sieci kolejowej jest zbliżona do średniej krajowej, jednak świętokrzyskie ma stosunkowo duży odsetek miast bez ruchu pasażerskiego normalnotorowego. SRWS 2030+ podkreśla, iż spójność terytorialna stanowi warunek harmonijnego rozwoju społeczno-gospodarczego. Jej podstawowym założeniem jest sprawność systemów transportowych oraz rozwój transportu zrównoważonego, wykorzystującego inteligentne multimodalne rozwiązania. Wymaga to poprawy parametrów infrastruktury drogowej, kolejowej i transportu publicznego ze szczególnym uwzględnieniem węzłów przesiadkowych, wiaduktów, obwodnic oraz infrastruktury towarzyszącej, w tym również

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		rowerowej i informatycznej, a także inwestycji w tabor przeznaczony dla transportu publicznego oraz porty przeładunkowe. Realizacja tych inwestycji przyczyni się do poprawy powiązań komunikacyjnych, poprawy jakości oferty systemu transportowego oraz ograniczenia negatywnego wpływu transportu na środowisko. Działania celu 3 (ii) będą wynikać z Regionalnego Planu Transportowego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030, będącego wypełnieniem warunku podstawowego CP3.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Wytyczne inwestycyjne dla Polski, załącznik D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019”, wskazują na występowanie istotnych wyzwań w polskim systemie kształcenia, co potwierdza również SRWŚ 2030+, gdzie jednym z kluczowych kierunków działań w zakresie edukacji jest jej zmiana o charakterze jakościowym. Z uwagi na niezadawalający stan infrastruktury edukacyjnej, różnice w dostępie i jakości edukacji, istotne jest inwestowanie w infrastrukturę placówek edukacyjnych, tym samym wpływając na poprawę poziomu edukacji w województwie. Diagnoza sytuacji społeczno-gospodarczej województwa świętokrzyskiego z 2019 r., wskazuje, że poziom wykształcenia mieszkańców województwa świętokrzyskiego jest niższy niż średnio w Polsce. Jako priorytetowe obszary wsparcia w obszarze edukacji SRWŚ 2030+ definiuje kompetencje uniwersalne (m.in. językowe, cyfrowe, w zakresie nauk matematyczno-przyrodniczych), kształtowanie postaw prozdrowotnych (min. aktywność fizyczna, zdrowy styl życia), a uzupełniająco umiejętności i postawy społeczne obejmujące: kompetencje w

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		zakresie zdolności komunikowania się, kreatywnego myślenia, ekonomiczno-finansowe, uczenie się przez całe życie, umiejętności w zakresie pracy w grupie i adaptacji do zmieniających się uwarunkowań, kompetencje w zakresie edukacji środowiskowej, kulturalnej, sportowej i obywatelskiej. KSRR 2030 duży nacisk kładzie na wsparcie edukacji zawodowej, w zakresie podniesienia jakości kształcenia i dopasowania kwalifikacji do potrzeb rynku pracy, oraz budowanie pozytywnego wizerunku szkół zawodowych. Wyniki badania Rynek pracy, edukacja, kompetencje z 2020 r. wskazują, że 70% polskich pracodawców ma trudności ze znalezieniem pracowników o pożądanym umiejętnościach (85% dużych przedsiębiorstw). Kierunek ten jest zgodny ze SRWŚ 2030+ - szkolnictwo zawodowe, będzie miało wpływ na wyzwania związane z rozwojem nowoczesnego przemysłu, gdzie niezbędne jest zapewnienie odpowiedniego poziomu kształcenia w sektorach technologicznych.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne	Zgodnie z Załącznikiem D do Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019”, ubóstwo i wykluczenie społeczne zmniejszają się, ale wciąż dotyczą pewnych rodzajów gospodarstw domowych i regionów; utrzymują się też niedociągnięcia w integracji pracowników migrujących. Jak wynika z UP, problem ubóstwa i wykluczenia społecznego dotyczy zwłaszcza terytoriów peryferyjnych zagrożonych trwałą marginalizacją. Zjawisko to negatywnie oddziałuje na jakość kapitału ludzkiego, ogranicza aktywność, przedsiębiorczość i innowacyjność oraz podnosi koszty funkcjonowania państwa. W szczególności zagrożone nim są rodziny wielodzietne, rodziny z

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>osobami z niepełnosprawnościami, osoby bezrobotne, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby starsze, osoby opuszczające zakłady karne, osoby bezdomne i osoby z niepełnosprawnościami. Cel 4 (iii) wpisuje się w cele operacyjne SRWŚ 2030+. Dla realizacji celu istotne są działania łączące się z podniesieniem bezpieczeństwa społecznego, mieszkaniowego i zdrowotnego. Oznacza to podjęcie aktywności związanych z włączeniem społecznym (eliminacją nierówności), działalnością prozdrowotną i aktywnością fizyczną. Wiąże się to z koniecznością zapewnienia wysokiej jakości infrastruktury usług mieszkaniowych i usług społecznych świadczonych na rzecz osób w trudnej sytuacji życiowej, zagrożonych wykluczeniem społecznym, w tym usług świadczonych na odległość, np. teleopieka, telemedycyna. W kwestii jakości życia mieszkańców szczególną rolę odgrywa dostęp i jakości istniejącej infrastruktury społecznej: opieki na dziećmi, edukacji, zdrowia i kultury. W tym zakresie województwo oraz JST działające w regionie podejmują wiele przedsięwzięć systemowych i inwestycyjnych. Jednym z celów jest zwiększenie aktywnego uczestnictwa seniorów w życiu społecznym poprzez dofinansowanie tworzenia i rozwoju placówek dziennego popytu i placówek krótkookresowego pobytu w formie całodobowej wraz z zapewnieniem wyposażenia, w tym przystosowaniem do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+ m.in. CS (h) i CS (k).</p>

Z komentarzem [A32]: Uwaga 15 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej</p>	<p>Wytyczne inwestycyjne dla Polski w załączniku D do „Dokumentu roboczego Służb Komisji, Sprawozdanie krajowe – Polska 2019 wskazują, że opieka długoterminowa nad osobami starszymi, z niepełnosprawnościami i przewlekłe chorymi jest słabo rozwinięta, a efekty zdrowotne tylko powoli ulegają poprawie. Wyniki w obszarze zdrowia poprawiają się, ale nadal pozostają poniżej średniej UE. Wyzwania obszaru zdrowia, dotyczą intensyfikacji działań z zakresu zdrowia publicznego, profilaktyki i prewencji chorób, wzmocnienia infrastruktury podmiotów leczniczych, zwiększania dostępności usług zdrowotnych z uwzględnieniem różnicowań regionalnych. Potrzebny jest wzrost efektywności i jakości całego systemu, w tym upowszechniania e-zdrowia oraz wsparcie rozwoju kadr. Z uwagi na planowany kierunek zmian systemowych w ochronie zdrowia, mający na celu, zgodnie z CSR, wzrost roli POZ, a tym samym zwiększenie zakresu świadczeń realizowanych przez te podmioty, przewiduje się również potrzeby inwestycyjne w tym zakresie, m.in. rozwoju telemedycyny i inwestycji w infrastrukturę na potrzeby świadczenia rozszerzonych usług finansowanych w ramach publicznego systemu ochrony zdrowia. Powyższe znajduje potwierdzenie w SRWŚ 2030+, gdzie wskazano, że w regionie poza rozwojem usług społecznych potrzebne jest pilne wsparcie obszaru zdrowia, w którym silnie odczuwalne są braki zarówno infrastruktury jak również personelu medycznego. W świętokrzyskim dostęp do personelu medycznego wzrósł w ostatniej dekadzie, mimo to wskaźnik dostępności lekarzy (liczba członków personelu na 10 tys. osób) w 2017 r.</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		wynosił 52 i był niższy niż średnia krajowa (10 miejsc). Ponadto pandemia COVID-19 uwypukliła konieczność zwiększenia nakładów finansowych na ochronę zdrowia oraz kontynuacji działań długoterminowych wynikających z ram strategicznych, które budują odporność i wydolność systemu w czasach kryzysu.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych	Niniejszy cel szczegółowy wpisuje się w cele operacyjne SRWŚ 2030+. Wsparcie inwestycji w obszarze kultury, w tym wsparcie instytucji kultury oraz działania na rzecz ochrony zabytków jest warunkiem niezbędnym do zachowania regionalnej tradycji i tożsamości kulturowej, a w konsekwencji dla wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa. Z uwagi na to, że kapitał społeczny buduje się we współpracy z innymi ludźmi, warto działać w kierunku poprawy warunków dla zwiększania aktywności społecznej i obywatelskiej mieszkańców, w tym również społecznego zaangażowania świętokrzyskiej młodzieży. Rola kultury w społeczności lokalnej opisana jest też w UP. Inwestycje w kulturę i turystykę będą realizowały cele społeczne i gospodarcze zarówno na poziomie krajowym, jak i regionalnym. Po okresie przestoju w obu tych sektorach na skutek pandemii COVID-19 inwestycje zwiększające atrakcyjność turystyczną i kulturalną miejscowości, subregionów i regionów poprzez wzrost dochodów przyczynią się do odbudowy lokalnych gospodarek. Ponadto wyzwaniem w obszarze ochrony i promocji dziedzictwa kulturowego, związanym również z podnoszeniem atrakcyjności turystycznej regionów, jest poprawa stanu zabytków i potencjału szlaków kulturowych. Świętokrzyskie jest regionem w którym

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>w dziedzictwie kultury upatruje się istotny czynnik wpływający na rozwój społeczno-gospodarczy jak również w zakresie budowania tożsamości kulturowej. Realizacja inwestycji w zakresie ogólnorozumianej kultury przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego, pobudzenia aktywności gospodarczej województwa oraz zwiększenia dostępu mieszkańców regionu do dóbr kultury. Działania z zakresu dziedzictwa kulturowego oraz turystyki, koncentrują się na rozwoju społecznym i wsparciu potencjału regionu. Wsparcie będzie skierowane na ochronę, promocję i rozwój dziedzictwa kulturowego oraz zabytków w celu poprawy stanu technicznego tych obiektów, dostosowania tych obiektów do funkcji turystycznych lub kulturowych oraz zwiększenia potencjału gospodarczego regionu.</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;</p>	<p>W latach 2014-2019 poziom bezrobocia rejestrowanego przyjmował wartości niższe w relacji do analogicznych okresów lat poprzednich, ale tempo spadku w ostatnich trzech latach uległo wyhamowaniu. Wzrost gospodarczy oraz popyt na pracę przełożył się w tym okresie na wzrost przeciętnego zatrudnienia, chociaż dynamika pozytywnych zmian stopniowo ulegała osłabieniu. W 2020 z gospodarki opartej na wzroście przeszliśmy w gospodarkę zmagającą się z kryzysem wywołanym pandemią COVID-19, który nasilił problemy na rynku pracy wymagające interwencji jeszcze przed jego wystąpieniem. Najważniejsze wyzwania w nowej perspektywie to aktywizacja zawodowa młodych, w szczególności osób NEET, długotrwale bezrobotnych, biernych zawodowo, kobiet oraz wspieranie zatrudnienia osób powyżej 55 roku życia. Tylko zapewnienie kompleksowego, zgodnego z bieżącymi</p>

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>potrzebami pracodawców, wsparcia oraz stworzenia warunków do rozwoju przedsiębiorczości umożliwi tym osobom trwałą integrację z rynkiem pracy. Zalecenia zawarte w CR 2019, również wskazują na potrzebę działań prowadzących do poprawy dostępu do zatrudnienia, przede wszystkim grup w szczególności trudnej sytuacji na rynku pracy. Działania będą ukierunkowane na znoszenie barier występujących na rynku pracy związanych z dyskryminacją. Wsparcie będzie komplementarne z działaniami zaplanowanymi w celu szczegółowym (h) w zakresie kompleksowego wsparcia osób w niekorzystnej sytuacji społeczno-gospodarczej i ich powrotu na rynek pracy.</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływow i mobilności na rynku pracy</p>	<p>W wyniku Brexitu zauważalny jest wzrost liczby rejestracji osób powracających z zagranicy. Osoby te wracając często znajdują się w zupełnie innej rzeczywistości, nie posiadają umiejętności poszukiwania pracy w polskich realiach, ich kwalifikacje są niedopasowane do rynku pracy. Zasadnym jest więc podnoszenie umiejętności kadr PSZ w pracy zarówno z osobami powracającymi z zagranicy, jak i zainteresowanymi podjęciem zatrudnienia za granicą. Konieczne jest także budowanie adaptacyjności i elastyczności pracowników rozumianej jako gotowość do zmian wynikających zarówno z rozwoju nowoczesnych technologii, jak również z sytuacji o charakterze nagłym i nieprzewidywalnym. Istotnym ogniwem w procesie obsługi osób pozostających bez zatrudnienia jest kadra PSZ. Tylko systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji i kompetencji zapewni, że ich pomoc osobom poszukującym pracy będzie efektywna i skuteczna. Zasadnym jest więc podnoszenie umiejętności kadr PSZ w pracy zarówno z osobami</p>

Z komentarzem [A33]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A34]: Uwaga nr 12 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		powracającymi z zagranicy, jak i zainteresowanymi podjęciem zatrudnienia za granicą. Zgodnie z zaleceniami CR 2019, istnieje potrzeba podnoszenia kompetencji służb zatrudnienia, w celu skutecznego ukierunkowania polityki rynku do poszczególnych grup docelowych. Działania w zakresie podnoszenia potencjału instytucji rynku pracy, w tym publicznych służb zatrudnienia, szczególnie w zakresie pracy z osobami znajdującymi się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, wpisują się również w założenia Umowy Partnerstwa.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Zaplanowane działania będą komplementarnie do działań na rzecz aktywizacji zawodowej kobiet podejmowanych w ramach celu szczegółowego (a). Wspierane inicjatywy mają na celu ułatwienie podejmowania aktywności zawodowej opiekunom/rodzicom – kobietom. Interwencje przyczynią się do zwalczania stereotypów płciowych i przeciwdziałania dyskryminacji na rynku pracy i w edukacji. Działania realizowane w ramach celu szczegółowego będą opierać się na założeniach wynikających z Decyzji Rady (UE) 2020/1515 w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich. W ramach tego celu zaplanowano również – wpisujące się w CR 2019 – kampanie informacyjne związane z promowaniem równości płci w zakresie zatrudnienia.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Według prognoz demograficznych GUS do 2050 wystąpi znaczny wzrost osób w wieku poprodukcyjnym w populacji województwa świętokrzyskiego o 16,3 p.p., natomiast w Polsce o 14,8 p.p. W oparciu o prognozy, udział osób w wieku 60+ osiągnie 44% ogółu mieszkańców. Region

Z komentarzem [A35]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A36]: Uwaga nr 12 - A

Z komentarzem [A37]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A38]: Uwaga nr 18 - A

Z komentarzem [A39]: Uwaga nr 11 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>„starzeje się” szybciej niż inne województwa. Stąd dla zachowania aktywności zawodowej mieszkańców i zwiększenia ich szans pozostania na rynku pracy konieczne jest wdrożenie działań umożliwiających wcześniejsze i dokładniejsze diagnozowanie chorób, eliminowanie czynników ryzyka w miejscu pracy, doposażenie / wyposażenie stanowiska pracy. Konieczność takiego wsparcia potwierdzają zapisy UP mówiące o upowszechnianiu profilaktyki zdrowotnej, w szczególności na rzecz wydłużenia aktywności zawodowej i podniesienia poziomu bezpieczeństwa pracowników. Profilaktyka zdrowotna służąca utrzymaniu aktywności zawodowej pracowników jest jednym z celów SRWS 2030+ (cel 1.2.5). Powyższe potwierdzają również zapisy zawarte w zaleceniach CR 2019, w których wskazano m.in. potrzeby inwestycyjne w zakresie promocji zdrowia i profilaktyki zdrowotnej w celu promowania aktywnego i zdrowego starzenia się. Zaplanowane działania są również zgodne z Europejskim Filarem Praw Socjalnych, w zakresie równych szans i dostępu do zatrudnienia oraz uczciwych warunków pracy. Wyzwaniem staje się również dostosowanie kompetencji i kwalifikacji pracowników do dynamicznie zmieniających się potrzeb pracodawców i regionalnej gospodarki. W celu zapewnienia kompleksowości wsparcia pracowników zaplanowano również usługi rozwojowe w ramach PSF dla pracodawców i ich pracowników, zgodnie z zidentyfikowanymi potrzebami. Istnieją realne przesłanki przemawiające za potrzebą zaprogramowania przyszłego wsparcia w formule outplacementu. Analizy prowadzone przez PARP (Raport o stanie sektora małych i średnich przedsiębiorstw w Polsce, Warszawa 2021) wskazują,</p>

Z komentarzem [A40]: Uwaga nr 28 - A

Z komentarzem [A41]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A42]: Uwaga nr 23 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>że należy liczyć się z odroczoneymi w czasie konsekwencjami wynikającymi z wpływu pandemii na gospodarkę i rynek pracy. Deklarowane przez przedsiębiorców ograniczenie inwestycji i brak działań prorozwojowych charakteryzujących się efektem prozatrudnieniowym może spowodować zmiany w poziomie zatrudnienia w poszczególnych firmach. Możliwość zastosowania rozwiązań w ramach outplacementu ułatwią pracownikom płynne przejście do innej formy aktywności zawodowej i uchronią przed stanem długotrwałego bezrobocia. Działania będą realizowane zgodnie z Decyzją Rady (UE) 2020/1512 w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>	<p>Wytyczne dla Polski CR 2019, wskazują na potrzebę działań w zakresie rozwoju kompetencji kluczowych oraz dopasowania kształcenia zawodowego do potrzeb rynku pracy i doradztwa zawodowego. Wspierana będzie wysoka jakość kształcenia, na rzecz wyrównywania szans u uczniów, w szczególności z rodzin o niskim statusie społeczno-ekonomicznym mieszkającym na obszarach zmarginalizowanych lub wiejskich, od etapu przedszkolnego, poprzez kształcenie w szkołach podstawowych i ponadpodstawowych, po kształcenie ustawiczne.</p> <p>Planowane jest wsparcie dla uczniów z o. wiejskich w celu eliminowania przedwczesnego kończenia nauki i niwelowania różnic w posługiwaniu się jęz. angielskim między uczniami z o. wiejskich i miejskich. Nacisk zostanie położony na edukację włączającą. Kluczowe będą działania ukierunkowane na doradztwo zawodowe. W celu wzmocnienia kondycji psychicznej uczniów planowane jest wsparcie psychologiczno-pedagogiczne oraz</p>

Z komentarzem [A43]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A44]: Uwaga nr 277 - A

Z komentarzem [A45]: Uwaga nr 280 - A

Z komentarzem [A46]: Uwaga nr 278 - A
Uwaga nr 279 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		działania dla nauczycieli, rodziców w zakresie kompetencji społeczno-wychowawczych celem kompleksowego wsparcia. Podjęte będą działania dla uczniów i kadry, związane z zapobieganiem dyskryminacji m.in. ze względu na płeć, rasę, niepełnosprawność czy światopogląd. Kontynuowane będą programy stypendialne a także dodatkowe zajęcia rozwijające umiejętności podstawowe i przekrojowe i działania na rzecz podniesienia kompetencji kadr systemu oświaty, w szczególności w zakresie rozwijania kompetencji cyfrowych u uczniów i nauczycieli, komplementarne do wsparcia w zakresie wyposażenia instytucji oświatowych w sprzęt cyfrowy. W związku z niskim udziałem osób dorosłych w kształceniu, planowane jest wsparcie ich umiejętności/kompetencji.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Wytyczne dla Polski CR 2019, wskazują na potrzebę działań w zakresie podnoszenia podstawowych umiejętności i promowania uczenia się dorosłych. W województwie zaplanowano działania na rzecz zwiększenia uczestnictwa osób dorosłych w uczeniu się przez całe życie, poprzez m.in. kursy podnoszące kompetencje. Edukacja osób dorosłych powinna wychodzić poza kształcenie w instytucjach systemu oświaty obejmując również edukację pozaformalną, ukierunkowaną na dopasowanie do dynamiki rynku pracy. Jest to istotne w kontekście zachodzących zmian demograficznych (starzejące się społeczeństwo) i konieczności powstrzymania dezaktualizacji wiedzy. Planowane są działania zmierzające do poprawy umiejętności osób dorosłych, zwłaszcza o niskich kwalifikacjach. Nacisk zostanie położony podniesienie kompetencji podstawowych (w szczególności kompetencji cyfrowych i wykorzystanie

Z komentarzem [A47]: Uwaga nr 285 - A

Z komentarzem [A48]: Uwaga nr 23 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		narzędzi TIK), zwłaszcza przez osoby starsze, w celu zapobiegania wykluczeniu cyfrowemu. Planuje się również działania ukierunkowane na podnoszenie kwalifikacji dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy będą chciały skorzystać z Bazy Usług Rozwojowych w ramach PSF.
4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	<p>W 2019 najczęstszymi powodami wykluczenia społecznego w regionie były: długotrwała i ciężka choroba, bezrobocie, ubóstwo, niepełnosprawność. Pomimo spadku liczby osób korzystających z pomocy społecznej 58,8% świadczeniobiorców to osoby długotrwale korzystające z tej pomocy. Województwo charakteryzuje wysoki odsetek osób biernych zawodowo – stanowią oni 45% ogółu ludności w wieku ponad 15 lat (wg danych na II kwartał 2020 r.). Dodatkowo w związku z pandemią COVID-19 obserwowany jest wzrost bezrobocia, co może również przełożyć się na nasilenie ubóstwa i wykluczenia społecznego. Stopa bezrobocia w województwie świętokrzyskim na koniec maja 2022 r. wynosiła 6,8% (dla kraju 5,1%). Pomimo, że bezrobocie w regionie systematycznie maleje, to jednak i tak jest powyżej średniej krajowej. Istnieje konieczność realizacji działań integrujących i włączających dla grup zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym społeczności romskiej, przez m.in: wsparcie ukierunkowane na aktywizację społeczną i zawodową (instrumenty i narzędzia aktywnej integracji w wymiarze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym). Województwo świętokrzyskie cechuje niski kapitał społeczny, liczba podmiotów NGO wynosi 2,9 tys. co stanowi 3,1% ogólnej liczby organizacji w kraju. W regionie na 100 tys.</p>

Z komentarzem [A49]: Uwaga nr 11 - A

Z komentarzem [A50]: Uwaga nr 11 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>mieszkańców przypada 1,85 przedsiębiorstw społecznych, co lokuje region na 12 pozycji w kraju, natomiast średnia dla Polski wynosi 2,98. Wsparcie podmiotów ekonomii społecznej i ich otoczenia (np.: przez realizację kompleksowego pakietu wsparcia doradczego i usługowego dla PES i PS) wpłynie na pobudzenie aktywności zawodowej i społecznej osób w trudnej sytuacji społeczno-bytowej. Powyższe dane wskazują na konieczność uruchomienia wszelkich możliwych instrumentów wzmacniających PES. Realizacja wsparcia odpowiadać będzie na zalecenia CR 2019 dotyczące wspierania zintegrowanych działań na rzecz aktywnego włączenia mających dotrzeć do większej liczby osób ze środowisk defaworyzowanych.</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów</p>	<p>Spadek liczby ludności nasilił się w 2019 i wzrósł do 3,8% w porównaniu z 2010. Starzenie się kadr gospodarki przy jednoczesnym spadku liczby ludności skutkuje koniecznością uruchomienia innych zasobów kadrowych, np.: obywateli państw trzecich, którzy mając dostęp do niezbędnych im usług (m.in.: wsparcie rodziny, nauka języka polskiego, pomoc psychologiczna, aktywizacja zawodowa) mogliby zasilić rynek pracy. Na terenie regionu w 2020 przebywało 4669 cudzoziemców z czego największą grupę w liczbie 2725 osób stanowili obywatele jednego z państw trzecich – Ukrainy. W odniesieniu do kraju najmniej cudzoziemców przebywa na terenie woj. świętokrzyskiego (odpowiednio w latach: 2015 - 1,1% oraz w 2016 - 1,2%). Wdrożenie programów wsparcia dla obywateli państw trzecich przyczyni się do ich integracji społeczno-gospodarczej, a co za tym idzie do wzmocnienia działań włączających do rynku pracy, w szczególności: usługi dla cudzoziemców i</p>

Z komentarzem [A51]: Uwaga nr 11 - A

Z komentarzem [A52]: Uwaga nr 23 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>ich rodzin, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie. Konieczność takiego wsparcia potwierdzają zapisy UP mówiące o integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich Realizacja wsparcia będzie spójna z zaleceniami CR 2019 dotyczącymi opracowania i wdrożenia ram integracji cudzoziemców.</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej</p>	<p>Konsekwencją zmian demograficznych będzie zwiększone obciążenie systemu pomocy społecznej i zdrowotnej. Zasada deinstytucjonalizacji wzmacnia potrzebę zwiększenia dostępności i poszerzenia katalogu usług dostępnych w pobliżu miejsca zamieszkania. Dlatego wspierany będzie proces przygotowania do deinstytucjonalizacji na tych obszarach, na których można zauważyć relatywnie wysoką instytucjonalizację wsparcia. W 2019 liczba osób korzystających z usług opiekuńczych wzrosła o 4,2% do liczby 4 442 osób. Istotnym aspektem interwencji będą działania skierowane do osób starszych, przebywających w placówkach całodobowych, ukierunkowane na objęcie tych osób opieką domową, a tym samym na opuszczenie przez nie systemu opieki instytucjonalnej. Procesy społeczno-demograficzne zachodzące w regionie wymuszają podjęcie działań w zakresie zapewnienia dostępu do kompleksowych świadczeń zdrowotnych, zwłaszcza dla osób z niepełnosprawnościami (OzN), o niskich dochodach, bezrobotnych, starszych, osób w kryzysie bezdomności lub innej trudnej sytuacji życiowej, m.in.: w zakresie opieki długoterminowej, paliatywno-hospicyjnej i świadczeń rehabilitacyjnych. Wsparcie ww. osób, zgodnie z UP, jest priorytetowe. Zaplanowane działania są zgodne z celem 3.2.1 SRWŚ 2030+. Powyższe potwierdzają również zapisy</p>

Z komentarzem [A53]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A54]: Uwaga nr 28 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>zaleceń CR 2019, które wskazują na słabo rozwiniętą opiekę długoterminową nad osobami starszymi, OzN i osobami cierpiącymi na choroby przewlekłe. Ze względu na konieczność dostosowania placówek społecznych i zdrowotnych dla osób o specyficznych potrzebach oraz podniesienia kompetencji pracowników medycznych i pracowników instytucji pomocy społecznej będą realizowane działania w zakresie niwelowania barier związanych z dyskryminacją osób oraz negatywnych postaw i stereotypów. Wsparcie będzie kierowane również do dzieci i młodzieży zmagających się z chorobami psychicznymi oraz przewlekłymi: otyłością czy wadami postawy. Interwencja realizowana w celu (k) będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności do założeń celu (v) i (iii).</p>
<p>4. Europa o silniejszym wymiarze społecznym, bardziej sprzyjająca włączeniu społecznemu i wdrażająca Europejski filar praw socjalnych;</p>	<p>ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci</p>	<p>Potrzeby w zakresie rozwoju środowiskowych usług społecznych wskazują, że należy kontynuować prace nad deinstytucjonalizacją usług społecznych oraz pieczy zastępczej. Liczba rodzin w 2019 objętych interwencją kryzysową wzrosła o 12% w stosunku do 2018 (z 619 do 694 rodzin). Ze względu na rosnące statystyki w tym zakresie należy podjąć działania wspierające rodziny oraz ośrodki świadczące usługi w ramach kryzysu rodziny. W przypadku dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej lub zagrożonych jej utratą, istotne są przedsięwzięcia w zakresie wsparcia pieczy zastępczej i systemu wsparcia rodziny. Ze względu na dobro dziecka należy wdrożyć działania, które będą minimalizowały ryzyko umieszczenia dziecka w opiece zastępczej. Realizacja działań odpowiadać będzie na zalecenia CR 2019 dotyczące wzmocnienia systemu wsparcia rodziny oraz przyspieszenia procesu deinstytucjonalizacji, w</p>

Z komentarzem [A55]: Uwaga nr 23 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>szczególności w odniesieniu do dzieci pozbawionych opieki rodzicielskiej. Interwencja w ramach celu szczegółowego zostanie skierowana również do osób bezdomnych lub w kryzysie bezdomności. Wsparcie polegające na ułatwieniu dostępu do mieszkań chronionych /wspomaganych/ adoptowalnych będzie ukierunkowane na osiągnięcie efektu komplementarności do założeń celu (iii) np. obejmujących wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizację usług. Konieczność takiego wsparcia potwierdzają zapisy UP mówiące m.in. o deinstytucjonalizacji usług w kontekście zapewnienia dzieciom jak najlepszych warunków do życia i rozwoju. Sytuacja na świętokrzyskim rynku pracy wskazuje na potrzebę podjęcia działań zwiększających szansę na stabilne zatrudnienie osób ubogich pracujących. Niepewne warunki wywołane COVID-19 niekorzystnie wpłynęły na cały rynek pracy i spowodowały ograniczenia, dlatego objęcie wsparciem osób ubogich pracujących jest zasadne i będzie opierać się na Decyzji Rady (UE) 2020/1512 w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.</p>
5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych.	RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich	Województwo Świętokrzyskie posiada doświadczenie we wdrażaniu instrumentu terytorialnego (ZIT KOF). Instrument opierał się na porozumieniu JST i realizacji wspólnej strategii, która zawierała listę projektów strategicznych. Kontynuacja takiej formy wdrażania ZIT jest słuszna, wymaga tylko niewielkich modyfikacji (Raport 2019 r., pt. Ocena instrumentu Zintegrowane Inwestycje Terytorialne w ramach RPOWŚ 2014-2020). Przedmiotowe modyfikacje niewątpliwie przyczynią się do realizacji bardziej

Z komentarzem [A56]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A57]: Uwaga nr 23 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>zintegrowanych przedsięwzięć rozwojowych. Istotnym obszarem działań będzie wykorzystanie endogenicznych potencjałów w celu wzmocnienia i zwiększenia odporności lokalnych gospodarek poprzez zrównoważone wsparcie w zakresie turystyki, kultury, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, ekoturystyki, które przyczyni się do zrównoważonego i odpornego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego, opartego na strategiach terytorialnych. Wsparcie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów miejskich musi położyć szczególny nacisk na wkład w transformację ekologiczną i cyfrową oraz funkcjonalną współpracę obszarów miejskich poprzez działania przyczyniające się do przygotowania mieszkańców miast do funkcjonowania w gospodarce cyfrowej i w warunkach większych wymagań związanych z ochroną środowiska. Jednym z rozwiązań cyfrowych będzie digitalizacja zasobów i oferty kultury w tym utworzenie multimedialnych centrów kultury dostępnych on-line, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w dotarciu z ofertą do większego grona odbiorców. W przypadku proj. infrastrukturalnych dot. kultury i zrównoważonej turystyki zachowany będzie czynnik uwzględniający aspekt środowiskowy, szczególnie w zakresie jakości powietrza, rozwoju i ochrony zieleni oraz działania służące ograniczeniu niskiej emisji.</p> <p>- Obok interwencji skierowanej do ZIT przewidziano działania dotyczące kompleksowych inwestycji mających na celu ożywienie zdegradowanych obszarów miast, które utraciły swoją pierwotną funkcję, poprzez nadawanie i przywracanie im funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, społecznych i kulturalnych. Dotyczy to interwencji</p>

Z komentarzem [A58]: Uwaga 31 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		związanych z rewitalizacją obszarów zdegradowanych. Działania te będą wdrażane z pomocą Innego Instrumentu Terytorialnego (IIT). W woj. świętokrzyskim na dzień 31.03.2021 obowiązują 93 programy rewitalizacji na 102 gminy. 13 programów realizowanych – w formule GPR. Dane potwierdzają świadomość konieczności prowadzenia działań rewitalizacyjnych. Potwierdzeniem potrzeb rewitalizacyjnych są projekty na listach rezerwowych konkursów rewitalizacyjnych w RPOWŚ 2014-2020 – wartość wynosi ponad 135 mln zł. Realizacja projektów rewitalizacyjnych dla przestrzeni publicznych, będzie przeprowadzona z uwzględnieniem założeń Nowego Europejskiego Bauhausu.
5. Europa bliższa obywatelom dzięki wspieraniu zrównoważonego i zintegrowanego rozwoju wszystkich rodzajów terytoriów i inicjatyw lokalnych.	RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie	Mając na celu zwiększenie spójności społeczno-gospodarczej regionu niezbędne jest skierowanie wsparcia na obszary pozamiejskie poprzez zawiązanie współpracy-partnerstwa pomiędzy JST. Przedmiotowy cs odpowiada na zdiagnozowane potrzeby w zakresie endogenicznych potencjałów w celu wzmocnienia i zwiększenia odporności lokalnych gospodarek poprzez zrównoważone wsparcie w zakresie kultury, turystyki, dziedzictwa kulturowego i naturalnego, które przyczyni się do zrównoważonego i odpornego rozwoju gospodarczego, społecznego i środowiskowego opartego na strategiach terytorialnych. Wsparcie na rzecz zrównoważonego rozwoju obszarów musi położyć szczególny nacisk na wkład w transformację ekologiczną i cyfrową oraz funkcjonalną współpracę obszarów poprzez działania przyczyniające się do przygotowania mieszkańców obszarów wiejskich do funkcjonowania w gospodarce cyfrowej i w warunkach większych wymagań

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		<p>związanych z ochroną środowiska. Jednym z rozwiązań cyfrowych będzie digitalizacja zasobów i oferty kultury w tym utworzenie multimedialnych centrów kultury dostępnych on-line, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w dotarciu z ofertą do większego grona odbiorców. W przypadku proj. infrastrukturalnych dot. kultury i zrównoważonej turystyki zachowany będzie czynnik uwzględniający aspekt środowiskowy, szczególnie w zakresie jakości powietrza, rozwoju i ochrony zieleni oraz działania służące ograniczeniu niskiej emisji. W ramach CS 5.1 obok interwencji skierowanej w zakresie endogenicznych potencjałów przewidziano działania mające na celu zapobieganie negatywnym zjawiskom społeczno-gospodarczym. Dotyczą one kompleksowych inwestycji mających na celu ożywienie zdegradowanych obszarów, które utraciły swoją pierwotną funkcję, poprzez nadawanie i przywracanie im funkcji gospodarczych, edukacyjnych, turystycznych, społecznych i kulturalnych, które będą realizowane w ramach Innego instrumentu Terytorialnego (IIT) Dotyczy to interwencji związanych z rewitalizacją obszarów zdegradowanych. Powyższe dane wskazują na potrzebę działań rewitalizacyjnych celem ożywienia społeczno-gospodarczego obszarów zdegradowanych. Potwierdzeniem potrzeb rewitalizacyjnych są dane wskazujące, że wartość projektów z list rezerwowych konkursów rewitalizacyjnych w RPOWŚ 2014-2020 wynosi ponad 135 mln zł. Jednocześnie województwo świętokrzyskie dostrzega konieczność wykorzystania dotychczas niestosowanego w okresie programowania 2014-2020 instrumentu terytorialnego jakim jest RLKS. Doceniając znaczenie, uznaje się, że RLKS pozwoli zaktywizować społeczności lokalne</p>

Z komentarzem [A60]: Uwaga 31 - A

Z komentarzem [A62]: Uwaga 30 - A

Cel polityki lub cel szczegółowy FST	Cel szczegółowy lub odrębny priorytet *	Uzasadnienie (streszczenie)
		uwzględniając lokalne potrzeby, co przyczyni się do podejmowania działań rozwojowych.

* Odrębne priorytety zgodnie z rozporządzeniem w sprawie EFS+

2. Priorytety

Podstawa prawna: art. 22 ust. 2 i art. 22 ust. 3 lit. c) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.1. Priorytety inne niż pomoc techniczna

2.1.1. Priorytet: 1. Konkurencyjna gospodarka

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.1. Rozwijanie i wzmacnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Działalność B+R jest jednym z kluczowych elementów polityki rozwoju województwa świętokrzyskiego, znajdującym odzwierciedlenie w dokumentach strategicznych. Uszczegółowieniem Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+ w zakresie innowacyjności jest Regionalna Strategia Innowacji dla Województwa Świętokrzyskiego 2030+. RIS zakłada, że województwo świętokrzyskie w perspektywie do 2030 r. przekształci się w region, w którym przedsiębiorstwa mają możliwość innowacyjnego rozwoju, przy aktywnym udziale regionalnych uczelni oraz bazując na wykorzystaniu potencjału regionalnego oraz kapitału ludzkiego, czego następstwem będzie poprawa pozycji w europejskich rankingach innowacyjności, dlatego też stworzenie warunków, które będą sprzyjały ponoszeniu przez przedsiębiorstwa i jednostki naukowe - nakładów na działalność B+R+I będzie stanowić determinantę rozwoju sektora przedsiębiorczości w regionie.

Samorząd Województwa pragnie stworzyć warunki do prowadzenia działań na rzecz wzmacniania współpracy sektora nauki i biznesu, budowie ich wzajemnych powiązań w celu umożliwienia komercjalizacji wyników badań naukowych oraz zapewnienia innowacyjnych i opartych na badaniach naukowych rozwiązań dla przedsiębiorstw. Głównym czynnikiem pobudzającym do zmian technologicznych powinna być wiedza, przy czym nie jest wystarczającym wykorzystywanie jedynie własnych zasobów, ważne jest bowiem jej równoległe pozyskiwanie z zewnątrz. Wyzwaniem wciąż pozostaje wsparcie całego procesu inicjowania, tworzenia, rozwoju i wdrażania innowacji, tworzenie korzystnych warunków sprzyjających rozwojowi przedsiębiorstw, które dzięki podjętym działaniom unowocześnią wachlarz usług i produktów, wzmocnią kompetencje pracowników jak również skuteczniej zaadaptują się do wymogów rynku.

Poszukiwanie efektów synergii wynikających ze współpracy z innymi podmiotami, a w szczególności z zapleczem badawczo - naukowym, ośrodkami innowacji i instytucjami otoczenia biznesu odgrywa kluczową rolę w generowaniu innowacji stanowiąc pewien rodzaj ekosystemu, w ramach którego przedsiębiorstwa o ograniczonym dostępie do wiedzy/technologii zdobywają ją z zewnątrz, co z kolei umożliwia im samym generowanie nowych pomysłów i innowacyjnych rozwiązań. Transfer technologii (prace badawcze zlecone przez MŚP, realizacja projektów partnerskich, doradztwo (wachlarz usług proinnowacyjnych) w zakresie np. audytu technologicznego, oraz inne pożądane formy współpracy wyłonione na późniejszym etapie, będące odpowiedzią na zidentyfikowane potrzeby MŚP) wpływa korzystnie na rozwijanie zdolności badawczych w przedsiębiorstwach oraz wykorzystywanie zaawansowanych

technologii.

Czynnikiem wzmacniającym efektywność podejmowanych działań oraz pobudzającym do udziału w transferze technologii będzie wzrost kompetencji pracowników interesariuszy, co stworzy warunki do rozwoju innowacji z wykorzystaniem nowoczesnych technologii w obszarze nowych produktów i usług oraz pozwoli na szybką adaptację do zmian rynkowych.

W celu poprawy dostępności i użyteczności dotychczas wspartej infrastruktury publicznej preferowane będą projekty MŚP zakładające współpracę z jednostkami naukowymi. Jednostki naukowe wykorzystują infrastrukturę badawczą głównie na potrzeby wewnętrzne co wynika min. z braku systemowej współpracy z biznesem oraz niewielkiego korzystania z infrastruktury badawczej posiadanej przez jednostki naukowe ze strony biznesu. Dlatego też niezwykle istotne jest budowanie zdolności przedsiębiorstw w zakresie współpracy z jednostkami B+R, które będzie realizowane w szczególności w ramach działań przewidzianych w zakresie regionalnego ekosystemu innowacji.

Dalszy rozwój infrastruktury B+R organizacji badawczych, na bazie której prowadzone będą badania na rzecz przedsiębiorców, jest bardzo ważny dla rozwoju szczególnie tych przedsiębiorstw, które nie posiadają własnych laboratoriów ani doświadczenia w prowadzeniu prac B+R. W celu zwiększenia potencjału w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystania zaawansowanych technologii przewidziano objęcie wsparciem publicznej infrastruktury organizacji badawczych w sektorach stwarzających możliwość dyfuzji innowacji. Zakres przewidzianych działań ma na celu wzmocnienie współpracy nauki z biznesem w celu umożliwienia komercjalizacji wyników badań naukowych oraz zapewnienia innowacyjnych i opartych na badaniach naukowych rozwiązań dla świętokrzyskich przedsiębiorstw. Planuje się prowadzenie badań nad nowymi metodami leczenia, nowymi zabiegami i terapiami w oparciu o endogeniczne zasoby regionu. Planowana realizacja projektu Centrum Badań Molekularnych (CBM), zlokalizowanego przy Świętokrzyskim Centrum Onkologii w Kielcach (ŚCO), umożliwi prowadzenie zaawansowanych badań z wykorzystaniem metod i technik inżynierii genetycznej dla przygotowania terapii typu CAR-T dla pacjentów chorych na nowotwory, a także zintensyfikuje badania naukowe oraz prace badawcze o zasięgu światowym. Ponadto, w celu dalszego rozwoju warunków do współpracy pomiędzy profesjonalną i innowacyjną metrologią laboratoryjną GUM, a regionalną gospodarką zasadnym jest rozbudowa infrastruktury Świętokrzyskiego Kampusu Laboratoryjnego GUM.

Skuteczna współpraca MŚP z jednostkami naukowymi oparta na wykorzystywaniu infrastruktury badawczej na rzecz gospodarki powinna opierać się na odpowiednim łączeniu popytu i podaży. Oprócz niezbędnej infrastruktury jednostki naukowe powinny również zapewnić odpowiedni know-how oraz zasoby kadrowe celem aktywnej i skutecznej współpracy obu typów interesariuszy. Transfer wiedzy z sektora nauki do biznesu będzie stanowić element obligatoryjny w realizowanych projektach.

W ramach interwencji przewidziano również wsparcie projektów badawczo-rozwojowych przedsiębiorstw, uwzględniających możliwość rozwoju istniejącego lub stworzenia nowego zaplecza badawczo-rozwojowego, służącego działalności innowacyjnej przedsiębiorstw. Projekty dotyczące prowadzenia działalności B+R i wsparcia infrastruktury B+R przedsiębiorstw powinny zakładać prowadzenie badań przemysłowych i eksperymentalnych prac rozwojowych (z wyłączeniem badań podstawowych). Jednym z kluczowych elementów rozwoju przedsiębiorstw będzie zastosowanie inteligentnych technologii informacyjnych i cyfrowych usługi, pozwalających na dostosowanie podmiotów do wdrażania idei Przemysłu 4.0. Ponadto w ramach działań B+R przewiduje się wsparcie w zakresie budowania kompetencji (jako element projektu).

Istotną determinantą rozwoju innowacji są kompetencje przedsiębiorstw w zakresie wdrażania innowacyjnych rozwiązań. Zgodnie z przeprowadzonym badaniem potrzeb świętokrzyskich przedsiębiorców w ramach inicjatywy Catching-up regions istotnym jest zapewnienie dostępu do sprofilowanych i zidentyfikowanych względem branży (inteligentnych specjalizacji) usług doradczych, w tym w ramach doradztwa technologicznego. Ważną rolę w tym wymiarze odgrywać będą jako wykonawcy tych usług akredytowane ośrodki innowacji, klastry oraz regionalne uczelnie wyższe, w szczególności

Z komentarzem [A63]: Uwaga 60 - A,
Uwaga 62 - A

Z komentarzem [A64]: Uwaga 62 - A

Z komentarzem [A65]: Uwaga 65 - A,
Uwaga 66 - A

Politechnika Świętokrzyska i jej Centrum Naukowo-Wdrożeniowe Inteligentnych Specjalizacji Regionu Świętokrzyskiego CENWIS oraz Uniwersytet Jana Kochanowskiego.

Dlatego też w ramach celu szczegółowego 1(i) realizowane będzie również wsparcie na zakup proinnowacyjnych usług doradczych dla MŚP, świadczonych przez profesjonalne podmioty jako kontynuacja pilotażowego projektu realizowanego w okresie finansowania 2014-2020.

Realizacja usług doradczych przez ww. typy podmiotów, wpłynie na dalsze zwiększanie ich jakości. Usługi proinnowacyjne będą dotyczyły zwiększenia potencjału przedsiębiorstw w zakresie badań i innowacji oraz wykorzystywania zaawansowanych technologii. Realizacja wsparcia unowocześni wachlarz usług i produktów, wzmocni kompetencje pracowników, jak również ułatwi wdrożenie przez MŚP nowych modeli biznesowych odpowiadających wyzwaniom cyfrowej i zielonej transformacji. Preferowane będzie wsparcie ukierunkowane na świadczenie usług w zakresie cyfryzacji, automatyzacji i robotyzacji, gospodarki obiegu zamkniętego oraz gospodarki niskoemisyjnej. W celu zapewnienia właściwych standardów i odpowiedniej jakości usług otoczenia biznesu usługodawcą będą mogły być wyłącznie podmioty, które uzyskają akredytację status Ośrodka Innowacji. Dopuszcza się również możliwość świadczenia usług przez ośrodki akredytowane na poziomie regionalnym we współpracy z resortem odpowiedzialnym za akredytację na poziomie krajowym. Przewidziane w ramach celu szczegółowego 1(i) wsparcie będzie wpisywać się w obszary regionalnych inteligentnych specjalizacji a także w obszary zidentyfikowane w ramach procesu przedsiębiorczego odkrywania (PPO).

W ramach Celu szczegółowego 1(i) *Rozwijanie i wzmocnianie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii*, wspierane będą następujące typy projektów:

-wsparcie prowadzenia działalności B+R przez przedsiębiorstwa i konsorcja z ich udziałem, z możliwością uwzględnienia wdrożenia wypracowanych w ramach projektu wyników prac B+R. Preferowane będą projekty z udziałem organizacji badawczych, uczelni wyższych i organizacji pozarządowych.

-wsparcie infrastruktury B+R przedsiębiorstw, o ile służy realizacji agendy badawczej,

-wsparcie infrastruktury B+R organizacji badawczych - w odniesieniu do publicznej infrastruktury organizacji badawczych przewiduje się możliwość finansowania przedsięwzięć dotyczących infrastruktury, która będzie wykorzystywana, zarówno do działalności gospodarczej, jak i niegospodarczej. Projekt dotyczący publicznej infrastruktury organizacji badawczych może być wspierany, o ile służy realizacji agendy badawczej, której zakres jest zgodny z regionalną inteligentną specjalizacją i został zaopiniowany przez ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego oraz ministra właściwego do spraw szkolnictwa wyższego i nauki, na warunkach i w trybie określonym w kontrakcie programowym dla regionu świętokrzyskiego.

Jako element uzupełniający projektu, dopuszcza się wsparcie kompetencji kadr związanych z pracami B+R, zdobywanie przez nich nowych umiejętności oraz wiedzy a także nabywania kwalifikacji, kompetencji niezbędnych do obsługi infrastruktury badawczej, kompetencji osób zarządzających infrastrukturą B+R w celu podniesienia poziomu jej komercyjnego wykorzystania.

Duże przedsiębiorstwa wykazują większą skłonność do inwestowania i współpracy w zakresie działalności B+R+I dzięki temu stwarzają lepsze warunki do budowania ekosystemu innowacji dając możliwość przestrzeni dla synergii działań wspólnie z MŚP. W związku z powyższym dopuszcza się możliwość wsparcia dużych przedsiębiorstw w ramach realizacji projektów B+R. Warunkiem wsparcia dużych firm będzie zapewnienie konkretnych efektów dyfuzji działalności innowacyjnej oraz B+R do gospodarki oraz że będą współpracowały z MŚP - widoczne efekty aktywnej współpracy przynoszące wymierne korzyści MŚP.

Z komentarzem [A66]: Uwaga nr 64 - A

Z komentarzem [A67]: Uwaga nr 63 - A

Z komentarzem [A68]: Uwaga nr 67 - A

- **proinnowacyjne usługi doradcze dla MSP** obejmujące wsparcie przeznaczone na zakup usług badawczo-rozwojowych oraz proinnowacyjnych, w formie voucherów. Wsparcie to będzie stanowił element systemu zachęt do podejmowania działalności badawczo-rozwojowej i innowacyjnej. Instrument ten stanowić będzie wsparcie dla podmiotów z sektora MSP z zastosowaniem mechanizmu popytowego.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych. Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, organizacji badawczych, organizacji pozarządowych, kierownictwo i pracownicy uczelni wyższych, osoby prowadzące działalność naukową, użytkownicy wspartej infrastruktury, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, korzystający z rezultatów projektu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych*.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia*

Z komentarzem [A69]: Uwaga 433 - A

ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A70]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS(i) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty dot. B+R oraz proinnowacyjnych usług doradczych dla MŚP w formie voucherów przewidziane dla cs 1(i) cechuje brak bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności.

Projekty B+R nie są bezpośrednio ukierunkowane na osiągnięcie terminowych zysków (istnieje również trudność w oszacowaniu potencjalnych przychodów z projektów). Ryzyko działań B+R i wdrożenie ich wyników jest duże, co sprawia, iż firmy nie uzyskują wystarczającego finansowania ze źródeł rynkowych. W kontekście IF przerwanie prac w przypadku napotkania nie dających się rozwiązać problemów technologicznych i procesowych, generuje problem z przeznaczeniem pozostałej części pożyczki - dalsze wydatki na B+R nie będą ponoszone. Zastosowanie dotacji rozwiązuje ten problem.

Ponadto dostęp przedsiębiorstw do finansowania działalności B+R oraz innowacyjnej nadal pozostaje wyzwaniem, gdyż takie finansowanie nie jest w pełni zapewnione przez sektor finansowy i bankowy. Dotacja jest formą zachęty dla podmiotu do podjęcia działań w zakresie B+R, które w regionie nie są wystarczająco powszechne.

Proj. B+R polegające na absorpcji gotowych technologii będą finansowane w cs 1(iii).

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	5,00	191,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	5,00	44,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	30	147,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO06	Naukowcy pracujący we wspieranych obiektach badawczych	roczny EPC	0,00	13,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO10	Przedsiębiorstwa współpracujące z organizacjami badawczymi	przedsiębiorstwa	0,00	10,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO07	Liczba realizowanych projektów B+R	szt.	7,00	46,00

Z komentarzem [A71]: Uwaga 71 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych podmiotach	roczny EPC	0,00	2021	126,00	CST2021	
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	2021	27 880 000,00	CST2021	
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MSP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	przedsiębiorstwa	0,00	2021	172,00	CST2021	
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR06	Złożone wnioski patentowe	zgłoszenia patentowe	0,00	2021	18,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	002. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w małych i średnich przedsiębiorstwach (w tym prywatnych ośrodkach badawczych) bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	15 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	003. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w dużych przedsiębiorstwach bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	7 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	004. Inwestycje w środki trwałe, w tym infrastrukturę badawczą, w publicznych ośrodkach badawczych i instytucjach szkolnictwa wyższego bezpośrednio związane z działaniami badawczymi i innowacyjnymi	50 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	027. Procesy innowacji w MŚP (innowacje w zakresie procesów, organizacji, marketingu, i współtworzenia, innowacje zorientowane na użytkownika i motywowane popytem)	4 000 000,00
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	029. Procesy badawcze i innowacyjne, transfer technologii i współpraca między przedsiębiorstwami, ośrodkami badań naukowych i uniwersytetami koncentrujące się na gospodarce niskoemisyjnej, odporności i przystosowaniu się do zmiany klimatu	15 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			91 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	91 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			91 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	91 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			91 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	91 000 000,00
1	RSO1.1	Ogółem			91 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.2. Czerpanie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Według danych z Raportu GUS „*Spoleczeństwo informacyjne Polsce Wyniki badań statystycznych z lat 2015 -2019*”, Województwo Świętokrzyskie cechuje się niskim wskaźnikiem w następujących obszarach związanych z wykorzystaniem ICT (TIK) w administracji publicznej:

- 1) Przedsiębiorstwa korzystające z e-administracji – Województwo Świętokrzyskie: 91,6% (średnia w kraju: 95,7%),
- 2) Osoby korzystające z usług administracji publicznej za pomocą Internetu w ciągu ostatnich 12 miesięcy - Województwo Świętokrzyskie: 30%-35,9% (średnia w kraju: 40,4%),
- 3) Jednostki administracji publicznej posiadające intranet – Województwo Świętokrzyskie: 32,5%-38,0% (średnia w kraju: 41,9%), przy czym należy zaznaczyć, że w jednostkach administracji państwowej - intranet wykorzystywano dwukrotnie częściej niż w jednostkach samorządowych,
- 4) Jednostki administracji publicznej zapewniające szkolenia dla pracowników w zakresie ICT – Województwo Świętokrzyskie: 47,6% w 2017 r., 45,7% w 2018 r. (obszar poziomu najniższy dla 4 województw), przy średniej w kraju odpowiednio: 53,7% w 2017 r., 48,8% w 2018 r.

Rozwój e-usług jest jednym z priorytetów wskazanych przez Cyfryzacja KPRM, mającym na celu wzmocnienie rozwoju cyfryzacji w tym obszarze, do poziomu średniego w Europie, gdyż obecnie Polska jest plasowana na jednym z ostatnich miejsc, biorąc pod uwagę opublikowane wskaźniki. Polska plasuje się na 24 miejscu na 27 państw członkowskich UE w edycji rankingu indeksu gospodarki cyfrowej i społeczeństwa cyfrowego (DESI[1]) na 2021r. W kategorii cyfrowych usług publicznych, Polska zajmuje 22 miejsce w UE. Z usług administracji elektronicznej korzystało 49% użytkowników Internetu, w porównaniu z 64% w UE. Jeżeli chodzi o wstępnie wypełnione formularze, wynik Polski jest nieznacznie lepszy od średniej dla UE (65 w porównaniu z 63). Polska nadal znajduje się poniżej średniej unijnej pod względem dostępności cyfrowych usług online z wynikiem 65, jeżeli chodzi o cyfrowe usługi publiczne dla obywateli (średnia dla UE: 75) i 67, jeżeli chodzi o cyfrowe usługi publiczne dla przedsiębiorstw (średnia dla UE: 84)[2]. W czasach zdominowanych przez rozwój technologii informatycznych konieczna jest zatem rozbudowa i unowocześnienie posiadanej bazy, zarówno w postaci urządzeń (hardware), jak również oprogramowania (software). W tym kontekście szczególnego znaczenia nabierają także e-kompetencje - edukacja specjalistyczna samych użytkowników i administratorów systemów jak również edukacja ogólna społeczeństwa w zakresie umiejętności codziennego wykorzystania szeroko rozumianego obszaru ICT. W ramach Cs1(ii) wsparcie rozwoju kompetencji cyfrowych skierowane zostanie do pracowników instytucji sektora publicznego, z kolei uniwersalne kompetencje cyfrowe, kampanie uświadamiające mogą być wspierane przez EFS+.

Celem wsparcia jest wdrożenie w sektorze publicznym rozwiązań cyfrowych, zapewniających wysoki poziom jakości i dostępności e-usług skierowanych do obywateli i przedsiębiorstw. Realizacja wsparcia przyczyni się do zwiększenia zakresu danych dostępnych w postaci cyfrowej oraz usprawnienia procesów w administracji publicznej. Rezultatem interwencji będzie usprawnienie realizacji procedur administracyjnych, zwiększenie podaży, jakości i dostępności e-usług, szczególnie w obszarach kluczowych dla mieszkańców, a także łatwiejszy i szerszy dostęp do zasobów, w tym danych i informacji gromadzonych w

Z komentarzem [A72]: Uwaga 75 - A

sektorze publicznym zgodnie z Europejską Dyrektywą INSPIRE i Programem Otwierania Danych Publicznych. Wsparcie umożliwi również poprawę dojrzałości cyfrowej sektora administracji publicznej.

Mając na uwadze powyższe, w ramach Celu szczegółowego 1 (ii) *czepianie korzyści z cyfryzacji dla obywateli, przedsiębiorstw, organizacji badawczych i instytucji publicznych*, wspierane będą projekty dotyczące:

transformacji cyfrowej gospodarki, polegającej w szczególności na wdrożeniu programów stymulujących wprowadzanie w sektorze publicznym rozwiązań

cyfrowych w tym platformy e-usług publicznych, usług w zakresie e-zdrowia min. w obszarze następujących działań:

- zwiększanie podaży, podnoszenie jakości i użyteczności e-usług sektora publicznego (w tym: wsparcie rozwoju platform e-usług publicznych szczebla regionalnego/lokalnego) oraz digitalizacja i zwiększenie dostępności danych publicznych (w tym ich standaryzacja, strukturyzacja), a także cyfrowych zasobów o znacznym potencjale ponownego wykorzystania, pozostających w dyspozycji podmiotów sektora publicznego i prywatnego;
- wyposażenie lokalnej administracji publicznej w narzędzia informatyczne umożliwiające integrację z centralną architekturą informatyczną;
- zastosowanie sztucznej inteligencji w procesach przetwarzania danych;
- wsparcie podnoszenia kompetencji cyfrowych pracowników instytucji sektora publicznego (jako element projektu), ze szczególnym uwzględnieniem zaawansowanych kompetencji oraz kompetencji z zakresu cyberbezpieczeństwa. Dodatkowo (jako element projektu) przewidziano działania mające na celu zwiększanie świadomości obywateli dotycząc korzystania z nowoczesnych technologii;
- usługi w zakresie e-zdrowia, w tym w szczególności:

-realizacja projektów z zakresu e-usług z uwzględnieniem standardów wypracowanych na poziomie krajowym,

-wdrażanie TIK w podmiotach leczniczych innych niż na poziomie krajowym,

-cyfryzacja procesów back-office,

-zwiększenie poziomu wykorzystania nowoczesnych technologii w systemie ochrony zdrowia,

-wdrażanie systemowych rozwiązań z zakresu telemedycyny,

-zastosowanie sztucznej inteligencji – projekty regionalne,

-poprawa dojrzałości cyfrowej placówek medycznych: w tym działania zapewniające interoperacyjność rozwiązań centralnych z istniejącymi i tworzonymi rozwiązaniami regionalnymi i lokalnymi oraz doposażanie podmiotów leczniczych - wyposażenie podmiotów leczniczych w narzędzia informatyczne umożliwiające integrację z centralną architekturą informatyczną e-zdrowia.

- cyberbezpieczeństwo (jako element projektu), ukierunkowane na wzmacnianie bezpieczeństwa świadczenia e-usług lub systemów informatycznych poprzez budowę lub modernizację istniejących systemów, o zasięgu regionalnym i lokalnym.

Z komentarzem [A73]: Uwaga 76 - A

Interwencja w ramach niniejszego celu zapewni dalszy rozwój cyfryzacji w regionie, będzie prowadzić do wygodnego załatwiania spraw urzędowych i spraw z zakresu

z e-zdrowia, e-usług publicznych oraz szybszego i tańszego procesu administracyjnego, co będzie korzystne, zarówno dla obywateli jak i instytucji publicznych.

Wspierane e-usługi muszą być zgodne z zapisami Europejskiego Aktu w Sprawie Dostępności - dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/882 z dnia 17 kwietnia 2019 r. [4] oraz do Dyrektywy (UE) 2016/2102 z dnia 26 października 2016 r. w sprawie dostępności stron internetowych i mobilnych aplikacji organów sektora publicznego [5].

Model wdrożenia rozwiązania e-usługi w projekcie powinien być zgodny z Prynypiami Architektury Informacyjnej Państwa, zawartymi w dokumencie z 25 listopada 2020 roku[3]. Projekty z zakresu digitalizacji zasobów sektora publicznego muszą być zgodne z Dyrektywą Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/1024 w sprawie otwartych danych i ponownego wykorzystywania informacji sektora publicznego.

Wspierane e-usługi muszą zapewnić tzw. pełną dostępność online. W ramach celu wspierane będą w szczególności e-usługi na poziomie dojrzałości 4. Wszystkie realizowane projekty muszą zapewnić interoperacyjność i komplementarność (również w ramach digitalizacji zasobów publicznych) z systemami i platformami e-usług na poziomie krajowym. Wspierane inwestycje muszą zawierać element innowacyjny, aby przyczynić się do realizacji celu do zapewnienia inteligentnej i innowacyjnej transformacji gospodarczej, np. opracowanie, testowanie lub pilotaż nowych rozwiązań w zakresie administracji elektronicznej oraz modernizacja usług elektronicznych.

Inwestycje w infrastrukturę informatyczną muszą być uzasadnione celami projektu oraz analizą wskazującą na niedostępność wystarczających zasobów w administracji publicznej niezbędnych do tworzenia, wdrażania lub świadczenia elektronicznych usług publicznych.

Przedsięwzięcia z zakresu e-zdrowia mogą zostać objęte wsparciem, o ile zostały pozytywnie zaopiniowane przez ministra właściwego do spraw zdrowia w zakresie zgodności projektu z dokumentami strategicznymi i programowymi w obszarze zdrowia cyfrowego oraz jego komplementarności i interoperacyjności z rozwiązaniami w zakresie e-zdrowia.

Preferencjami zostaną objęte projekty sieciowane lub realizowane w partnerstwie, wykorzystujące innowacyjne rozwiązania dotyczące funkcjonalności/dostępności do e-usług, np. aplikacje na urządzenia mobilne, elementy sztucznej inteligencji, wprowadzenie rozwiązań chmurowych.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych. Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

[1] DESI - The Digital Economy and Society Index

[2] <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/countries-digitisation-performance>

Z komentarzem [A74]: Uwaga 77 - A

Z komentarzem [A75]: Uwaga 73 - A

Z komentarzem [A76]: Uwaga nr 78 - A

[3] <https://www.gov.pl/web/krmc/rekomendacje-rady-architektury-it-zespolu-zadaniowego-krmc-w-sprawie-pryncypiow-architektury-informacyjnej-wraz-z-zaleceniami-za-podstawe-budowy-interoperacyjnych-rozwiazan-teleinformatycznych-i-swiadczenia-uslug-w-administracji-rzadowej-ich-publicacje-i-wskazanie-koniecznosci-stosowania-przez-jednostki-administracji-rzadowej>.

[4] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32019L0882&from=PL>

[5] <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/PL/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016L2102&from=PL>

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

pracownicy podmiotów leczniczych, pracownicy sektora administracji publicznej, pracownicy uczelni wyższych, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia*

Z komentarzem [A77]: Uwaga 433 - A

ogólnego, W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A78]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 1 (ii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych. Na etapie tworzenia programu operacyjnego nie zidentyfikowano konkretnych propozycji projektów wychodzących poza obszar geograficzny niniejszego programu regionalnego.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 1(ii) nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Podstawową formą finansowania będzie dotacja. Kosztowne inwestycje w sprzęt konieczny do wdrożenia e-usług oraz wysokie koszty utrzymania infrastruktury i jej modernizacji stanowią barierę dla potencjalnych beneficjentów do inwestowania w technologie cyfrowe. Ponadto w regionie zaobserwowano stosunkowo niskie zainteresowanie obywateli korzystaniem z e-usług oraz niewielkie zaangażowanie samorządów w zakresie wdrażania tego typu projektów. Stąd konieczne jest zastosowanie silnych bodźców w formie rozwiązań dotacyjnych dla tego typu działań. E-usługi co do zasady są nieodpłatne. Oznacza to brak potencjału finansowej wykonalności rozumianej jako brak możliwości generowania zysków lub oszczędności. Beneficjenci (JST) nie mają możliwości prostego zwrotu kapitału z tych projektów, co uniemożliwia zastosowanie instrumentów zwrotnych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO14	Instytucje publiczne otrzymujące wsparcie na opracowywanie usług, produktów i procesów cyfrowych	instytucje publiczne	5,00	17,00
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO010	Liczba podmiotów, które udostępniły informacje sektora publicznego/dane prywatne on-line	Szt.	5,00	17,00

Z komentarzem [A79]: Uwaga 81 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR11	Użytkownicy nowych i zmodernizowanych publicznych usług, produktów i procesów cyfrowych	użytkownicy/rok	2 100,00	2021	21 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	016. Rozwiązania ICT, usługi elektroniczne, aplikacje dla administracji	22 976 615,00

1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	22 976 615,00
1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	22 976 615,00
1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	22 976 615,00
1	RSO1.2	Ogółem			22 976 615,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.3. Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Województwo świętokrzyskie na tle innych regionów w kraju pod względem wartości PKB na mieszkańca z kwotą 42 666 zł. Notowany rokrocznie wzrost PKB nie pozwala Świętokrzyskiemu na zmniejszenie dystansu do średniej krajowej, która w 2019 roku osiągnęła 59 598 zł na osobę. Pod względem wartości nakładów inwestycyjnych w gospodarce narodowej województwo świętokrzyskie zajmowało ostatnie 16 miejsce. Wartość nakładów inwestycyjnych w kraju wynosiła 320 937 423 tys. zł, natomiast w świętokrzyskim 6 185 140 tys. zł (1,93% nakładów poniesionych w kraju). Pod względem liczby prowadzących działalność podmiotów gospodarczych z kapitałem zagranicznym województwo zajęło 16. miejsce. W świętokrzyskim, w 2019 r. działały – 194 takie jednostki gospodarcze (co stanowiło 0,77% wszystkich tego typu podmiotów w kraju) [1]. Pod względem integracji technologii cyfrowej w działalności przedsiębiorstw, Polska zajmuje 24 miejsce wśród krajów UE. 52% polskich MŚP osiągnęło co najmniej podstawowy poziom wskaźnika wykorzystania technologii cyfrowych, co stanowi wynik poniżej średniej dla UE wynoszącej 60%[2]. Jak wynika z danych GUS dotyczących wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych w przedsiębiorstwach, w 2019 r. w województwie świętokrzyskim odsetek przedsiębiorstw wykorzystujących komputery wynosił 94,5%, co plasuje je na 15 miejscu w kraju[3].

Niska atrakcyjność inwestycyjna, relatywnie niski poziom innowacyjności, jak również ograniczony potencjał eksportowy regionalnych przedsiębiorstw są czynnikami, wpływającymi na całą gospodarkę regionu, a tym samym na powstawanie nowych miejsc pracy oraz jakość życia mieszkańców. Przyciąganie inwestorów, tworzenie nowych miejsc pracy oraz pozytywne trendy w kwestii zarobków w przedsiębiorstwach mają wpływ na powstrzymanie młodych ludzi przed wyjazdem z województwa i wyludnianie regionu. Dlatego też niezmiernie ważne jest wspieranie zarówno wzrostu produktywności i innowacyjności przedsiębiorstw oraz zapewnienie ogólnych warunków rozwoju przedsiębiorczości, innowacyjności i umiędzynarodowienia. Kluczowym obszarem wsparcia w ramach celu szczegółowego będzie wspieranie rozwoju przedsiębiorstw poprzez zwiększenie aktywności inwestycyjnej i zatrudnienia, które będzie skutkowało trwałym rozwojem firm, wprowadzaniem na rynek nowych produktów i usług oraz zdobywaniem nowych rynków zbytu. W ramach celu szczegółowego 1 (iii) wspierane będą m.in. inwestycje produkcyjne związane z rozbudową firm i ich rozwojem, zakup maszyn i sprzętu, projekty innowacyjne (z wyłączeniem projektów badawczo-wdrożeniowych), wprowadzenie innowacji produktowych, procesowych, marketingowych i organizacyjnych, projekty związane z zakupem i wdrożeniem gotowej technologii nie wymagającej przeprowadzenia dodatkowych prac B+R lub stanowiącej kontynuację wcześniej przeprowadzonych prac B+R, zakup praw własności intelektualnej.

Interwencja ukierunkowana będzie przede wszystkim na wsparcie konkurencyjności, innowacyjności oraz zwiększenie poziomu cyfryzacji sektora mikro, małych i średnich przedsiębiorstw, zwiększenia intensywności wykorzystania technologii i wiedzy w gospodarce, zwiększenia możliwości adaptacji i dostosowania się przedsiębiorstw do sytuacji rynkowej, implementacji gotowych rozwiązań lub wdrożenia wyników prac B+R (bez konieczności wcześniejszego przeprowadzenia prac B+R), , a także umiędzynarodowienia działalności MŚP.

Z komentarzem [A80]: Uwaga 84 - A

Z komentarzem [A81]: Uwaga nr 84 -A

Preferowane będą inwestycje produkcyjne realizowane w obrębie inteligentnych specjalizacji. Planowanie wsparcia dla przedsiębiorstw wymaga także uwzględnienia długotrwałych skutków pandemii COVID-19 i kryzysu nią wywołanego. Należy ułatwić przedsiębiorcom odbudowę ich potencjałów w sposób długofalowy i wspierać te inwestycje związane z dostosowaniem profilu działalności i modelu biznesowego do zmian w gospodarce. Planowana jest kontynuacja wsparcia z okresu 2014-2020 w formie instrumentów finansowych (pożyczki na rozwój firm, jak również możliwość wsparcia MŚP w zakresie inwestycji z uzupełniającym komponentem dotyczącym płynności finansowej). Ponadto, planowane jest również wydzielenie niewielkiej części środków na wsparcie inwestycyjne najmniejszych przedsiębiorstw (zatrudniających do 49 osób) w formie dotacji.

Z komentarzem [A82]: Uwaga nr 85 - A

W ramach celu szczegółowego 1(iii), zapewnione zostanie również wsparcie potencjału gospodarczego regionu poprzez internacjonalizację działalności firm. Wsparcie to skierowane będzie do sektora MŚP (działania systemowe na rzecz MŚP koordynowane będą przez samorząd województwa). Wsparcie obejmie między innymi: udział przedsiębiorców w misjach gospodarczych i wizytach studyjnych, misjach przyjazdowych zagranicznych przedsiębiorców i inwestorów połączone ze spotkaniami B2B, giełdami kooperacyjnymi, wizytami studyjnymi w siedzibach regionalnych przedsiębiorstw, udział regionalnych przedsiębiorców w międzynarodowych targach branżowych forach gospodarczych, cykliczną aktualizację bazy terenów inwestycyjnych, spotkania informacyjne oraz doradztwo w zakresie eksportu dla przedsiębiorców, ekspertyzy w zakresie potencjału pro-eksportowego w ramach poszczególnych branż, dopłaty do certyfikatów eksportowych dla przedsiębiorców. Zakłada się również podjęcie szeregu działań umożliwiających poszczególnym MŚP promocję na rynkach zagranicznych. Poprzez te działania stworzone zostaną warunki, ułatwiające regionalnym przedsiębiorcom działającym w obszarze regionalnych inteligentnych specjalizacji oraz obszarów wylaniających się w ramach PPO ekspansję na rynki zagraniczne. Udział w międzynarodowych wydarzeniach o charakterze gospodarczym będzie stanowić postawę do stymulowania wzrostu konkurencyjności i produktywności świętokrzyskich przedsiębiorstw, co wpłynie pozytywnie na rozwój eksportu i tworzenie nowych miejsc pracy, a także do rozwoju innowacyjnych dziedzin działalności gospodarczej. Możliwość wymiany doświadczeń z przedsiębiorcami z bardziej rozwiniętych krajów i przyciągnięcie nowego know-how do regionu będzie istotnym czynnikiem, wpływającym na wzrost innowacyjności województwa świętokrzyskiego w obszarze gospodarki.

Z komentarzem [A84]: Uwaga nr 88 - A

W celu szczegółowym 1(iii) dopuszcza się ponadto realizację projektów grantowych w obszarze internacjonalizacji przedsiębiorstw, promocji potencjału gospodarczego regionu oraz przy zastosowaniu modelu popytowego na wsparcie usług doradczych dla przedsiębiorstw. Taka formuła umożliwi wnioskodawcom już na etapie planowania projektu doradztwo wyspecjalizowanego podmiotu/ekspertów w zakresie m.in. budowy strategii eksportowej, wyboru odpowiednich rynków ekspansji czy odpowiedniej zmiany modelu biznesowego prowadzonej działalności.

W celu rozwoju potencjału gospodarczego regionu (MŚP) przewidziano również wsparcie na wzmocnienie kompetencji i potencjału istniejących IOB, i klastrów do świadczenia wysokich jakościowo usług na rzecz MŚP. Główny nacisk położony będzie na wzmocnienie zasobów kadrowych i dostosowanie oferty IOB/klastrów do potrzeb rynku oraz na podnoszenie jakości świadczonych przez te podmioty usług i wprowadzenie nowych usług, w szczególności w zakresie cyfryzacji, GOZ, Przemysłu 4.0.

Z komentarzem [A85]: Uwaga nr 90 - A

Dla budowy potencjału gospodarczego istotne jest wyposażenie regionu w infrastrukturę sprzyjającą lokowaniu działalności gospodarczej. Zatem interwencja zostanie skierowana również na wsparcie infrastruktury biznesowej.

W ramach Celu szczegółowego 1(iii) *Wzmacnianie trwałego wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP, w tym poprzez inwestycje produkcyjne*, zakłada się budowanie przewagi konkurencyjnej Województwa Świętokrzyskiego poprzez zwiększenie wzrostu i konkurencyjności MŚP oraz tworzenie miejsc pracy w MŚP. Realizowane będą następujące typy projektów:

-inwestycje w MŚP, w szczególności zwiększające ich zaawansowanie technologiczne, poziom robotyzacji, cyfryzacji i zdolność do wdrażania innowacji (w tym również w zakresie rozwiązań w ramach Przemysłu 4.0 oraz zielonych technologii),

-wzrost internacjonalizacji przedsiębiorstw i promocja potencjału gospodarczego regionu - w tym zwiększenie zdolności przedsiębiorstw do tworzenia produktów i usług o wysokiej wartości dodanej, charakteryzujących się dużym potencjałem eksportowym (rozwój produktów), poszukiwanie i zdobywanie nowych rynków, zmiany modelu biznesowego oraz szeroko rozumiana promocja potencjału gospodarczego regionu i działalności przedsiębiorstw w obszarze inteligentnych specjalizacji regionu,

-tworzenie warunków dla rozwoju przedsiębiorczości poprzez wsparcie infrastruktury biznesowej.

- rozwój MŚP poprzez wsparcie IOB – przewiduje się wsparcie w zakresie budowania potencjału IOB, w zakresie B+R do świadczenia określonych funkcjonalności i zdobycia akredytacji na poziomie krajowym i/lub regionalnym oraz świadczenia usług akredytowanych IOB na rzecz przedsiębiorców, wpisujących się w inteligentne specjalizacji określone na poziomie regionalnym. Profesjonalizacja IOB będzie obejmować m.in. wzmocnienie zasobów ludzkich i infrastrukturalnych, know-how, kompetencji zarządczych, kształcenie kadr, wymiana doświadczeń, kompetencje w zakresie zarządzania oraz zatrudnienie ekspertów, budowę platform, sieciowanie,

- Rozwój MŚP poprzez wsparcie klastrów – podejmowane będą działania na rzecz wsparcia potencjału rozwojowego i wzmacnianie powiązań klastrowych, wsparcie klastrów załączkowych (z wyjątkiem umiędzynarodowienia i potencjału infrastrukturalnego) oraz regionalnych klastrów wzrostowych w związku z nową usługą. Wsparcie ma przyczynić się do zwiększenia potencjału klastrów i budowania ich zdolności do kooperacji, obejmujące m.in. profesjonalizację zarządzania i kadr w klastrach, wzmocnienie kompetencji koordynatorów klastrów, wzmocnienie zasobów infrastrukturalnych, rozwój i profesjonalizację świadczonych przez nie usług, testowanie nowych/ulepszonych usług oraz współpracę z edukacją, umiędzynarodowienie.

Warunki interwencji w obszarze wsparcia instytucji otoczenia biznesu będą uwzględniać m. in. dostępność adekwatnej oferty usług instytucji otoczenia biznesu dla przedsiębiorców zlokalizowanych poza dużymi ośrodkami miejskimi.

Konieczność dalszych inwestycji mających na celu wzmacnianie i rozwój potencjału podmiotów świadczących usługi dla biznesu będzie poprzedzona szczegółową analizą zapotrzebowania oraz weryfikacją dotychczasowej oferty tak, aby instytucje te stanowiły stabilny i istotny element ekosystemu innowacji, dostarczający na rynek wysokojakościową, wystandaryzowaną ofertę ułatwiającą transformację polskim przedsiębiorstwom. Konieczne jest także zapewnienie spójnej komunikacji dotyczącej oferty usług otoczenia biznesu.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych. Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

[1] <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/countries-digitisation-performance>

[2] <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/policies/countries-digitisation-performance>

[3] Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w województwie świętokrzyskim - Raport z badań *Lokalne Badania Społeczne dla Urzędu Marszałkowskiego Województwa Świętokrzyskiego w Kielcach*

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, w tym również „mid-caps” i „small mid-caps” (IF) , mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, IOB, klastry.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A86]: Uwaga 433 - A

Z komentarzem [A87]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS(iii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego planowane jest wsparcie działań związanych z promocją przedsiębiorstw na rynkach krajowych i zagranicznych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W celu szczegółowym 1(iii) jako podstawowe źródło kapitału dla MŚP zastosowane zostaną instrumenty finansowe - głównie pożyczki inwestycyjne oraz pożyczki

inwestycyjno-obrotowe. Środki te posłużą rozbudowie infrastruktury i zakupowi wyposażenia przedsiębiorstw. Projekty tego typu wpisują się w założenia Art. 58 CPR. Rozwój zdolności produkcyjnych i usługowych MŚP wspierany będzie też dotacjami o niskiej wartości. W ramach celu 1(iii) przewiduje się również wsparcie dla MŚP m.in. w celu: internacjonalizacji, wejścia na rynki zagraniczne, udziału w targach, misjach i rozwijaniu współpracy międzynarodowej. Projekty te charakteryzuje brak potencjału finansowej wykonalności, rozumianej jako brak potencjału do bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności. Nie uzyskują one wystarczającego finansowania rynkowego. Dla takich projektów przewidziano zastosowanie dotacji.

Przewidziane wsparcie dla IOB i klastrów realizowane będzie w formie dotacji. Struktury klastrowe i IOB w regionie nadal są na niskim poziomie rozwoju, nie uzyskują one wystarczającego finansowania rynkowego, Generowanie zysków lub oszczędności nie jest bezpośrednim efektem projektów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	121,00	1107
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO02	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem w formie dotacji	przedsiębiorstwa	16	40
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	89,00	891,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO04	Przedsiębiorstwa otrzymujące wsparcie niefinansowe	przedsiębiorstwa	27,00	265,00

Z komentarzem [A88]: Uwaga 90_A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	2021	6 130 000,00	CST2021	
- 1	- RSO1.3	- EFRR	- Regiony słabiej rozwinięte	- RCR03	Małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP) wprowadzające innowacje produktowe lub procesowe	- przedsiębiorstwa	- 0,00	- 2021	- 295,00	- CST2021	-

1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCCR01	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC	nie dotyczy	nie dotyczy	40	–	CST2021	
---	--------	------	----------------------------	--------	--	-----	-------------	-------------	----	---	---------	--

Z komentarzem [A89]: Uwaga 94- A

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	010. Działania badawcze i innowacyjne w MŚP, w tym tworzenie sieci kontaktów	34 500 000,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	013. Cyfryzacja MŚP (w tym handel elektroniczny, e-biznes i sieciowe procesy biznesowe, ośrodki innowacji cyfrowych, żywe laboratoria, przedsiębiorcy internetowi i przedsiębiorstwa ICT typu start-up, usługi B2B)	20 000 000,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	020. Infrastruktura biznesowa dla MŚP (w tym parki i obiekty przemysłowe)	15 500 000,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	021. Rozwój działalności i umiędzynarodowienie MŚP, w tym inwestycje produkcyjne	29 000 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			99 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	34 500 000,00
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	64 500 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			99 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

PL

90

PL

1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	99 000 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			99 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	99 000 000,00
1	RSO1.3	Ogółem			99 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO1.4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Samorząd województwa w dążeniu do wzmocnienia potencjału gospodarczego regionu, będzie tworzył warunki do rozwoju przedsiębiorczości i konkurencyjności świętokrzyskich przedsiębiorstw poprzez przygotowanie odpowiednich mechanizmów i narzędzi. Samorząd województwa za kluczowe uznaje konieczność budowy przewag konkurencyjnych świętokrzyskich firm. Szczególnie istotną rolę w tym zakresie odgrywają instytucje wspierające innowacyjność i konkurencyjność przedsiębiorstw: parki naukowo-technologiczne, centra transferu technologii oraz inkubatory technologiczne, uczelnie wyższe oraz ich centra naukowo-wdrożeniowe. Dla rozwoju świętokrzyskiej gospodarki kluczowe jest podnoszenie poziomu jej specjalizacji, innowacyjności czego wyrazem są regionalne inteligentne specjalizacje obejmujące również zastosowanie rozwiązań z zakresu Przemysłu 4.0, m.in. automatyzacji, przetwarzania i wymiany danych. Wybór inteligentnych specjalizacji pozwolił na koncentrację i ustalenie priorytetów wydatków publicznych przeznaczonych na wsparcie innowacji w obszarach, w których województwo świętokrzyskie posiada wyraźne przewagi konkurencyjne. W celu wzmocnienia rozwoju gospodarczego województwa konieczne jest właściwe zarządzanie innowacjami i stała analiza rynku na rzecz wyłaniania nowych obiecujących obszarów, które wykazują potencjał rozwojowy. Niezbędne są przy tym dalsze działania na rzecz wypracowania efektywnych mechanizmów zaangażowania w proces przedsiębiorczego odkrywania przedsiębiorców. W tym celu zaplanowano działania mające na celu m.in. pobudzanie współpracy międzyinstytucjonalnej, angażowanie środowiska akademickiego i naukowego, wsparcie organizowania się środowiska regionalnego systemu innowacji, podnoszenie kompetencji i wiedzy w zakresie transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i innowacji wśród szerokiego gremium interesariuszy RIS (w szczególności MŚP, uczelnie wyższe, organizacje pozarządowe, jednostki naukowe, IOB i inne instytucje wspierające ekosystem innowacji).

W ramach Celu szczegółowego 1(iv) *Rozwijanie umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości*, realizowane będą działania/ typy projektu obejmujące:

- **rozwój potencjału regionalnego ekosystemu innowacji** - działania związane ze zwiększaniem zdolności do sieciowania przedsiębiorstw z sektorem nauki, nabywaniem kwalifikacji oraz inicjowaniem współpracy interesariuszy procesu przedsiębiorczego odkrywania. W ramach wsparcia przewiduje się podnoszenie kompetencji i specyficznych umiejętności MŚP, osób zarządzających i pracowników (wszystkich uczestników procesu, zarówno w sektorze prywatnym, jak i publicznym, w tym w organizacjach badawczych), w szczególności z zakresu obszarów inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłu w kierunku Przemysłu 4.0, przedsiębiorczości, transferu technologii, zarządzania innowacjami, ekoprojektowania oraz wyłonionych obiecujących obszarów dla rozwoju regionu.

Wspieranie umiejętności będzie przebiegać dwutorowo, łącząc podejście oparte na zapotrzebowaniu gospodarki na kompetencje zidentyfikowane w analizach i rekomendacjach z podejściem oddolnym, opartym na indywidualnych potrzebach przedsiębiorstw, gdzie zaangażowany jest sektor prywatny, świat nauki, IOB, organizacje pozarządowe, administracja i opinia publiczna. W ramach działań przewiduje się również uczestnictwo w konferencjach, szkoleniach, spotkaniach, w tym upowszechnienie raportów/analiz dotyczących dostępnych technologii i możliwości współpracy B+R+I w regionie.

Z komentarzem [A90]: Uwaga nr 99 - A

-
Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych. Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- pracownicy IOB, klastrów, ośrodków innowacji, jednostek naukowych, pracownicy uczelni wyższych i ich centrów badawczo-rozwojowych i wdrożeniowych, przedsiębiorstw, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną, etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia*

Z komentarzem [A91]: Uwaga 433 - A

ogólnego, W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A92]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS(iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS(iv) planowane są działania międzyregionalne, w szczególności w zakresie wymiany doświadczeń obejmujących proces przedsiębiorczego odkrywania, promowania i rozwijania inteligentnych specjalizacji.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 1(iv) obejmującego: wsparcie rozwoju klastrów, budowę potencjału regionalnych systemów innowacji w ramach PPO, a także wzmocnienie ośrodków innowacji podstawową formą finansowania będzie dotacja. Zadania związane z zarządzaniem RIS, będą obejmować wszystkie działania wymienione w warunkach podstawowych CP1, które mają być prowadzone w sposób ciągły tj.: prowadzenie analiz wąskich gardeł dyfuzji innowacji, w tym cyfryzacji, animowanie procesu przedsiębiorczego odkrywania oraz działań prowadzących do poprawy regionalnego ekosystemu badań naukowych i innowacji, animowanie działań na rzecz zarządzania transformacją przemysłową oraz na rzecz współpracy międzynarodowej w obszarze B+R+I. Instytucja realizująca projekt będzie monitorowała RIS w celu pomiaru skuteczności w osiąganiu celów strategii. Zarządzanie RIS nie spełnia podstawowego warunku stosowania instrumentów finansowych, tj. nie jest działaniem generującym przychody.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO01	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	przedsiębiorstwa	14	141
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO16	Udział podmiotów instytucjonalnych w procesie przedsiębiorczego odkrywania	udział podmiotów instytucjonalnych	10,00	50,00
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO101	MŚP inwestujące w umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości	szt.	0	14

Z komentarzem [A93]: Uwaga 90-A w związku z uwzględnieniem uwagi KE w zakresie wsparcie IOB w 1(iii) zmieniono wartości wskaźników

Z komentarzem [A94]: Uwaga 102 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC98	Pracownicy MŚP kończący szkolenia w zakresie rozwoju umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości (według rodzaju umiejętności: techniczne, zarządzanie, przedsiębiorczość, ekologiczne, inne)	uczestnicy	0,00	2021	113	CST2021	

Z komentarzem [A95]: Uwaga 103 A

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	023. Rozwój umiejętności na rzecz inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej, przedsiębiorczości i zdolności dostosowawczych przedsiębiorstw w razie zmian	2 000 000,00
1	RSO1.4	Ogółem			2 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	2 000 000,00
1	RSO1.4	Ogółem			2 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	2 000 000,00
1	RSO1.4	Ogółem			2 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
1	RSO1.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	2 000 000,00
1	RSO1.4	Ogółem			2 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznaczają się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 2. Region przyjazny dla środowiska

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.1. Wspieranie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Od kilku lat w województwie notuje się przekroczenia norm jakości powietrza (pyłu zawieszonego PM10, PM2,5, benzo(a)pirenu, oraz ozonu).

Przyczynami zanieczyszczeń pyłami jest stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki, spalanie odpadów w kotłach, wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energetycznym, nieefektywne energetycznie zasoby budowlane, oraz niski poziom życia ludności i wiedzy ekologicznej.

Polska gospodarka jest jedną z najmniej efektywnych pod względem ograniczeń emisji CO₂. Nieodpowiednia izolacja budynków jest przyczyną większego zużycia energii, a także ubóstwa energetycznego.

Największy potencjał redukcji tej emisji to inwestycje w zakresie efektywności energetycznej, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię, zwiększenia udziału ciepła systemowego, które realizowane będą w celu 2 (i) a także zmniejszenia emisji z transportu, przemysłu, oraz przechodzenia na produkcję energii z OZE, które wspierane będą w pozostałych celach szczegółowych w Programie.

Długookresowa Strategia Renowacji (luty 2021 r.) podkreśla, że renowacja zasobów budowlanych jest jednym z największych wyzwań infrastrukturalnych Polski do 2050 r.

Mając na uwadze powyższe, zgodnie z UP, w Celu szczegółowym 2(i) realizowane będą działania mające na celu poprawę efektywności energetycznej budynków mieszkalnych (z wyłączeniem budynków jednorodzinnych), budynków użyteczności publicznej (wraz z sektorem zdrowia i edukacji) oraz przedsiębiorstw, prowadzące do zmniejszenia zapotrzebowania na energię i wpływające na poprawę stanu powietrza, a w przypadku budynków mieszkalnych także zmniejszające zjawisko ubóstwa energetycznego.

Zarówno w przypadku wielorodzinnych budynków mieszkalnych jak i budynków użyteczności publicznej wspierane będą budynki, które zgodnie z linią demarkacyjną nie kwalifikują się do wsparcia z poziomu krajowego. Będą to np. budynki których właścicielem jest samorząd terytorialny oraz podległe mu organy i jednostki organizacyjne oraz jednostki zarządzane, szkoły, przedszkola, świetlice wiejskie szpitale, zakłady leczenia uzdrowiskowego, budynki użyteczności publicznej nie związane z administracją rządową w tym np. budynki parafii, instytucji NGO, niepublicznych zakładów opieki zdrowotnej, niepublicznych placówek oświatowych.

Wsparcie przedsiębiorstw (mikro i małe) obejmie inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesach produkcyjnych, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksową modernizację energetyczną budynków przedsiębiorstw, jak również wymianę urządzeń na energooszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.

Wymaganiem będzie, aby inwestycje w zakresie EWE zarówno przedsiębiorstw jak i budynków wynikały z audytów energetycznych lub świadectw energetycznych (dot. jedynie nowych budynków). Audyty energetyczne będą mogły być finansowane jako element projektów w połączeniu z inwestycjami w zakresie efektywności energetycznej z zastrzeżeniem przepisów dotyczących pomocy publicznej.

Mając na względzie konieczność osiągnięcia możliwie najwyższych efektów ekologicznych, przy wyborze projektów pod uwagę brany będzie jak największy stopień poprawy efektywności energetycznej w wyniku realizacji projektu, przy jednoczesnym koniecznym do spełnienia warunku osiągnięcia minimalnego poziomu poprawy efektywności wynoszącego 30% (z wyjątkiem obiektów zabytkowych).

Szczególne warunki wsparcia, w tym zapewniające promowanie efektywności kosztowej, jak największej redukcji emisji gazów cieplarnianych, promowanie odnawialnych źródeł energii w termo-modernizowanych budynkach, zwalczanie ubóstwa energetycznego w mieszkalnictwie będą określone na etapie wyboru projektów.

W ramach realizowanych inwestycji priorytetowo traktowane będą instalacje OZE. Zastosowanie gazu w obszarze efektywności energetycznej będzie odpowiadać celom Europejskiego Zielonego Ładu oraz warunkom określonym w rozporządzeniu w sprawie EFRR/FS. Źródła gazowe będą stosowane, jeśli instalacji OZE nie będzie technicznie lub ekonomicznie wykonalna. Działania będą przyczyniać się do zmniejszenia emisji CO₂ i innych zanieczyszczeń powietrza, jako kontynuacji wysiłków podjętych w poprzedniej perspektywie finansowej, które wspierały m.in. wymianę źródeł ciepła z RPO w celu wdrożenia rezolucji antysmogowych.

Z komentarzem [A96]: Uwaga nr 109 - A

Z komentarzem [A97]: Uwaga nr 105 - A

Wykorzystanie gazu w ogrzewaniu będzie połączone z obowiązkową termomodernizacją budynków, w których instalowane są dane urządzenia tak aby zmniejszyć zapotrzebowanie na energię, emisje gazów cieplarnianych i ubóstwo energetyczne. Możliwe będzie również jego wykorzystanie w budynkach w których została wykonana termomodernizacja.

We wszystkich projektach (gdzie będzie to zasadne i możliwe) stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego, jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (np. zielona i niebieska infrastruktura, efektywne wykorzystanie zasobów wodnych (jako element projektu)).

Zakres działań w odniesieniu do budynków, urządzeń technicznych i procesów technologicznych powinien wynikać z audytów energetycznych.

W przypadku kompleksowych projektów wspierane mogą być również uzasadnione elementy niewynikające z audytów energetycznych, jeżeli realizują inne elementy Europejskiego Zielonego Ładu (np. zielone dachy, ściany), rozwiązania na rzecz GOZ. Dodatkowe elementy wykraczające poza rekomendacje wynikające z audytu energetycznego mogą stanowić max. 15% kosztów kwalifikowalnych projektu. Istotnym elementem w ograniczaniu zanieczyszczenia powietrza, walki ze smogiem, niską emisją jest podnoszenie świadomości i wiedzy mieszkańców, przedsiębiorców, jst w zakresie działań na rzecz niskoemisyjnej gospodarki o obiegu zamkniętym, w tym efektywności energetycznej i wykorzystania OZE oraz polityki klimatycznej UE. Działania te będą realizowane jako element kompleksowych projektów.

Z komentarzem [A98]: Uwaga nr 108 - A

Interwencja obejmie również wsparcie wykonania wojewódzkiego programu ochrony powietrza oraz wprowadzonych na terenie woj. ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw stałych i obejmą realizację działań edukacyjnych szkoleniowych i innych, w tym działań komplementarnych do krajowych programów wsparcia w zakresie ochrony powietrza lub eliminacji niskiej emisji w tym Programu „Czyste powietrze”.

Dodatkowo planuje się budowę budynku pasywnego na cele administracyjne.

W ramach tego celu szczegółowego przewiduje się możliwość realizacji projektów parasolowych (przede wszystkim o obszarze budynków mieszkalnych).

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Głównymi typami działań realizowanymi w tym obszarze będą:

1. Zwiększanie efektywności energetycznej wielorodzinnych budynków mieszkalnych, (jak m.in. budynki komunalne, wspólnot mieszkaniowych, TBS) i budynków użyteczności publicznej, w kierunku rozwiązań kompleksowych oraz zmniejszania ubóstwa energetycznego (wraz z podłączeniem do sieci ciepłowniczej/chłodniczej, czy z instalacją urządzeń OZE).
2. Poprawa efektywności energetycznej w mikro i małych przedsiębiorstwach, inwestycje ograniczające zużycie energii, odzyskiwanie energii w procesie produkcyjnym, zastosowanie efektywnych energetycznie technologii, kompleksowa modernizacja energetyczna budynków w przedsiębiorstwach, wymiana urządzeń na energooszczędne wraz z instalacją urządzeń OZE.
3. Budowa/rozbudowa/modernizacja systemów ciepłowniczych i chłodniczych wraz z magazynami ciepła celem transformacji w kierunku niskoemisyjnym oraz uzyskania statutu efektywnych systemów ciepłowniczych.
4. Wymiana/modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne.
5. Działania podnoszące ogólną wiedzę mieszkańców, przedsiębiorców i władz w zakresie rozwiązań zmniejszających zapotrzebowanie na energię, prowadzących do jej oszczędności.
6. Wsparcie realizacji wojewódzkiego programu ochrony powietrza, uchwał antysmogowych oraz wprowadzanych ograniczeń i zakazów w zakresie eksploatacji instalacji, w których następuje spalanie paliw, polegające na wzmocnieniu potencjału administracyjnego gmin, np.:
- działania wspierające kontrolę jakości powietrza poprzez doposażenie w niezbędne narzędzia i instrumenty np. zakup przyrządów pomiarowych wspomagających prowadzenie kontroli pieców i spalanych w nich paliw,

-wyposażenie pracowników urzędów gmin i jednostek podległych takich, jak straże miejskie, ekopatrole itp. w odpowiednie narzędzia kontrolne,
-wdrażania systemów informatycznych wspierających procesy zarządzania jakością powietrza (jako element projektu).

7. Budowa administracyjnego budynku pasywnego.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownicy wspartej infrastruktury, w tym osoby fizyczne, przedsiębiorcy, przedsiębiorstwa, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego, instytucje i inne podmioty, właściciele i pracownicy przedsiębiorstw, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Z komentarzem [A99]: Uwaga 433 - A

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A100]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS (i) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Planuje się natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, OSI Ponidzie, OSI obszar uzdrowiskowy.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2(i), ze względu na różne grupy interesariuszy i różne oczekiwane korzyści z projektów, przewidziano zarówno dotacje jak i instrumenty finansowe. W odniesieniu do poprawy EWE przedsiębiorstw zastosowane będą instrumenty finansowe połączone z dotacjami w ramach jednej operacji. W przypadku pozostałych Beneficjentów nie działających dla zysku podstawową formą wsparcia będzie dotacja. Projekty dot. EWE sektora publicznego cechuje brak potencjału finansowej wykonalności, rozumianej jako brak potencjału do generowania zysków lub oszczędności w stosunkowo krótkim okresie – akceptowalnym dla rynkowych instytucji finansowych. Projekty w luce finansowej. W przypadku projektów EWE w budynkach użyteczności publicznej okres zwrotu inwestycji zależy m.in. od wieku i stanu technicznego budynku, zakresu i kompleksowości inwestycji, cen energii. Zgodnie z ekspertyzą w zakresie określenia opłacalnych podejść KAPE2020 zwrot nakładów z kompleksowej inwestycji w EWE może nastąpić nawet po 50 latach.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	6,00	60
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO18	Lokale mieszkalne o lepszej udoskonalonej charakterystyce energetycznej	lokale mieszkalne	0,00	60,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO19	Budynki publiczne o lepszej charakterystyce energetycznej	metry kwadratowe	5 000,00	180 000,00

Z komentarzem [A101]: Uwaga 113 - A

Z komentarzem [A102]: Korekta wartości (omyłkowo wprowadzona wartość wskaźnika rezultatu RCR02

Z komentarzem [A103]: Uwaga nr 113 – A - uzasadnienie wartości 0 w metodologii

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	0-0	6 600 000,00	CST2021	
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR26	Roczne zużycie energii pierwotnej (w tym: w	MWh/rok	126 000,00	2021	88 200,00	CST2021	

					lokalach mieszkalnych, budynkach publicznych, przedsiębiorstwach, innych)						
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok	17 640,00	2021	8 820,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podziału zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	040. Projekty w zakresie efektywności energetycznej i projekty demonstracyjne w MŚP lub w dużych przedsiębiorstwach oraz działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	22 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	041. Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	5 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	042. Renowacja istniejących budynków mieszkalnych do celów efektywności energetycznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	20 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	043. Budowa nowych energooszczędnych budynków	20 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	044. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające	5 800 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	045. Renowacja zwiększająca efektywność energetyczną lub działania w zakresie efektywności energetycznej w odniesieniu do infrastruktury publicznej, projekty demonstracyjne i działania wspierające zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	72 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	046. Wsparcie dla podmiotów, które świadczą usługi przyczyniające się do gospodarki niskoemisyjnej i odporności na zmiany klimatu, w tym działania w zakresie zwiększania świadomości	2 000 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			146 800 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	124 800 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	11 220 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego	10 780 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			146 800 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	27. Inne podejścia – funkcjonalne obszary miejskie	70 000 000,00
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	76 800 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			146 800 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	146 800 000,00
2	RSO2.1	Ogółem			146 800 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.2. Wspieranie energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ostatnich latach w województwie sukcesywnie wzrasta produkcja energii z OZE.

W latach 2008 - 2017 r. wzrosła o 238%, a udział energii elektrycznej ze źródeł odnawialnych w produkcji energii elektrycznej ogółem przekroczył 20%.

Na przeważającym obszarze województwa istnieją korzystne warunki do rozwoju energetyki słonecznej, w obrębie całego województwa może być również prowadzona uprawa roślin energetycznych. Najlepszą lokalizacją elektrowni wiatrowych jest północna i północno-wschodnia część województwa. Zgodnie z przeprowadzoną diagnozą, największe potencjały produkcji energii pochodzącej z OZE w regionie dotyczą energii słonecznej, biomasy oraz biogazu.

Analiza wielkości emisji zanieczyszczeń wprowadzanych do powietrza, dokonana na potrzeby opracowania Programu ochrony powietrza (dla woj. świętokrzyskiego) wykazała, że aż 77% emisji zanieczyszczeń ogółem stanowi emisja ze źródeł komunalno-bytowych.

Mając na uwadze potrzeby regionalne, a także globalnie występujący problem zanieczyszczenia powietrza, komplementarnie do celu szczegółowego 2 (i), w którym realizowane będą działania związane z efektywnością energetyczną w celu szczegółowym - 2 (ii) realizowane będą działania mające na celu zmniejszanie emisyjności poprzez zwiększenie udziału energii z OZE w produkcji energii ogółem z wykorzystaniem potencjału regionu w obszarze OZE i energetyki rozproszonej.

Wspieranie rozwoju wykorzystania odnawialnych źródeł energii w celu ich promocji i zwiększenia udziału w produkcji, pozwoli na realizację kierunków wyznaczonych w Strategicznym planie adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030.

Planowane działania stanowią również realizację celu interwencji w obszarze energetyki, określonego w UP, jakim jest dekarbonizacja sektora energetycznego, a także zwiększenie udziału energii z OZE w miksie energetycznym.

Według założeń PEP 2040 udział OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2030 r. ma wynieść co najmniej 23%.

Projekty dotyczące wytwarzania energii z OZE oceniane będą głównie poprzez pryzmat efektywności kosztowej oraz osiągniętych efektów wpisujących się w cele celu szczegółowego 2 (i).

Jednym z czynników branych pod uwagę przy wyborze takich inwestycji do wsparcia, będzie koncepcja opłacalności, czyli najlepszego stosunku wielkości środków unijnych przeznaczonych na uzyskanie 1 MWh energii lub 1 MW mocy zainstalowanej wynikających z budowy danej instalacji.

Poza tym o wsparciu takich projektów decydować będzie kryterium efektywności kosztowej w powiązaniu z osiąganymi efektami ekologicznymi w stosunku do planowanych nakładów finansowych. Promowane będą również OZE innowacyjne i hybrydowe.

Główne typy działań realizowanych w tym obszarze dotyczyć będą:

1. Budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji energii elektrycznej z OZE wraz z przyłączami i możliwością budowy magazynów energii działających na potrzeby danego źródła OZE w zakresie wytwarzania energii z:

- wiatru,
- biomasy,
- wody,
- promieniowania słonecznego,
- biogazu (wodoru odnawialnego, biometanu),
- biopaliw II i III generacji.

2. Budowy lub rozbudowy instalacji do produkcji ciepła z odnawialnych źródeł energii wraz z możliwością budowy magazynów ciepła działających na potrzeby danego źródła OZE.

3. Rozbudowy istniejących instalacji do produkcji energii i ciepła z OZE o magazyny energii działające na potrzeby istniejącego źródła.

Analogicznie do celu szczegółowego 2 (i) część z w/w działań planuje się realizować w formie projektów parasolowych.

Wykorzystanie biomasy do celów energetycznych powinno odbywać się z poszanowaniem zasady „nie czynić poważnych szkód” w szczególności w odniesieniu do zanieczyszczenia powietrza i różnorodności biologicznej.

W zakresie biopaliw, zgodnie z UP wspierane będą projekty związane z biopaliwami drugiej i trzeciej generacji, które spełniają kryteria środowiskowe określone w art. 29 Dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady UE 2018/2001 z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie promowania energii ze źródeł odnawialnych (RED II).

Inwestycje w elektrownie wodne ograniczone będą ograniczone będą do działań dotyczących istniejących obiektów. Nie mogą one powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów objętych siecią Natura 2000.

Produkcja energii z OZE realizowana będzie zarówno z poziomu regionalnego jak i krajowego, w zależności od mocy instalacji zgodnie z linią demarkacyjną.

Z komentarzem [A104]: Uwaga nr 120 - A

Z komentarzem [A105]: Uwaga nr 120 - A

We wszystkich projektach (gdzie będzie to zasadne i możliwe) stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego, jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (np. zielona i niebieska infrastruktura, efektywne wykorzystanie zasobów wodnych). Dodatkowe elementy mogą być uwzględniane, jeżeli realizują szersze cele Polityki Spójności (np. punkty ładowania pojazdów, zielona infrastruktura, rozwiązania na rzecz GOZ), przy czym nie mogą one stanowić dominującej części projektu.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury (m.in. osoby fizyczne, podmioty publiczne, jednostki samorządu terytorialnego, instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego, prywatne, przedsiębiorcy, pracownicy firm i instytucji).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Z komentarzem [A106]: Uwaga 433 - A

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie JST (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A107]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Planuje się natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, OSI Poniemie, OSI obszar uzdrowiskowy.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2(ii), ze względu na różne grupy interesariuszy i różne oczekiwane korzyści z projektów, przewidziano kilka form wsparcia. Instrumenty finansowe łączone z dotacją w ramach jednej operacji dedykowane są MŚP. Zastosowanie takiego wsparcia pozwoli na osiągnięcie celów środowiskowych i klimatycznych. Dla pozostałych beneficjentów (np. JST, podmioty sektora publicznego, organizacje pożytku publicznego) przewidziano wsparcie w formie dotacji. Projekty te charakteryzuje pewien potencjał do generowania zysków lub oszczędności, jednakże nie zawsze powstaną one bezpośrednio u Beneficjenta projektu, np. JST realizujące projekty parasolowe. Inwestycje te znajdują się w luce finansowej. Wsparcie w formie dotacji

adresowane będzie dla odbiorców nienastawionych na zysk oraz nieposiadających środków na podjęcie inwestycji w OZE. Zastosowanie dotacji pozwoli także na popularyzację innych niż produkcja energii elektrycznej kierunków rozwoju OZE w sektorze publicznym.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	7,00	70,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO22	Dodatkowa zdolność wytwarzania energii odnawialnej (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej)	MW	5,00	50,00

Z komentarzem [A108]: Uwaga nr 125 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	0	4 000 000,00	CST2021	
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR31	Wytworzona energia odnawialna ogółem (w tym: energii elektrycznej, energii ciepłej)	MWh/rok	0,00	2021	40 000,00	CST2021	
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR32	Dodatkowa moc zainstalowana odnawialnych źródeł energii	MW	0,00	0	50,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	047. Energia ze źródeł odnawialnych: wiatrowa	2 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	048. Energia ze źródeł odnawialnych: słoneczna	50 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	049. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa	1 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	050. Energia ze źródeł odnawialnych: biomasa o wysokim poziomie redukcji emisji gazów cieplarnianych	2 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	052. Inne rodzaje energii ze źródeł odnawialnych (w tym energia geotermalna)	1 000 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			56 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	36 000 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	10 200 000,00
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego	9 800 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			56 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	56 000 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			56 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	56 000 000,00
2	RSO2.2	Ogółem			56 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Jak wskazano w dokumencie *Polityka Ekologiczna Państwa 2030* występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrost średniej rocznej temperatury, częstotliwości i nasilenia pogodowych zjawisk ekstremalnych, pogłębiają się, stanowiąc zagrożenie dla rozwoju społecznego i gospodarczego oraz dla zasobów przyrody.

Konieczne jest zatem podejmowanie działań ograniczających emisję gazów cieplarnianych oraz równoległe, działań na rzecz dostosowania do prognozowanych skutków zmian klimatu.

Region jest szczególnie wrażliwy na skutki zmian klimatu (SRWŚ 2030+). Z jednej strony problemem regionu są niedobory wody, związane z suszami, potęgowane niską zasobnością w wodę oraz zmianami klimatycznymi, a także dużym zużyciem wody na potrzeby przemysłu, a z drugiej występowanie zagrożenia powodziowego. Większe obszary o dużym zagrożeniu suszą rolniczą położone są w południowej i południowo-wschodniej oraz w północno-zachodniej części województwa. Problemem jest zbyt szybki odpływ wód opadowych, co wpływa na pogłębienie problemu małych zasobów wody śłodkiej. Częściej obserwowane są ekstremalne zjawiska atmosferyczne jak grad, huragany, nawalne deszcze czy trąby powietrze. Coraz ważniejszym problemem stają się również pożary lasów. Wzrastająca presja zabudowy, wymusza adaptację terenów zurbanizowanych do zmian klimatu, z uwzględnieniem działań spowalniających odpływ oraz zwiększenie retencjonowania wody wraz z systemami jej dystrybucji w okresie suszy, czy też eliminowaniem lokalnych wysp ciepła.

Niezbędne jest zatem przeprowadzenie kompleksowych inwestycji, które będą wspierać przystosowanie do zmiany klimatu, a także zapobiegać ryzyku i zwiększać odporność na klęski żywiołowe.

W celu zwiększenia retencji stosowane będą rozwiązania zatrzymujące wodę w krajobrazie, możliwe do zrealizowania nawet na obszarach silnie zurbanizowanych, poprzez zamianę powierzchni nieprzepuszczalnych na przepuszczalne, wprowadzania terenów zielonych, renaturyzację obszarów wodno-błotnych, zadrzewienia, wprowadzanie trwałych użytków zielonych (UP).

Celem realizowanych działań będzie również podniesienie świadomości społeczeństwa na temat zmian klimatu i ich konsekwencji. Działania te będą realizowane jako element kompleksowych projektów.

Zakres wsparcia Programu regionalnego będzie uwzględniał uzgodnienia w zakresie demarkacji z *programem Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027*.

Z komentarzem [A109]: Dot. Uwagi 128 - A

Zgodnie z UP, realizowane działania muszą być zgodne m.in. z dyrektywą siedliskową (Dyrektywa Rady 92/43/EWG z 21.05.1992 r), dyrektywą w sprawie ochrony dzikiego ptactwa (Dyrektywa Rady 2009/147/WE z 30.11.1992 r), ramową dyrektywą wodną (dyrektywa 2000/60/WE).

Wspierane inwestycje, nie mogą co do zasady powodować nieosiągnięcia dobrego stanu lub potencjału jednolitych części wód, nie mogą pogarszać stanu lub potencjału jednolitych części wód oraz nie mogą mieć znaczącego wpływu na cele ochrony obszarów Natura 2000, chyba że zachodzą przesłanki do odstępstw przewidzianych w dyrektywie siedliskowej. Projekty, które powodują zastosowanie art. 4 ust. 7 Ramowej Dyrektywy Wodnej, nie będą wspierane.

Realizacja projektów powinna być zgodna z horyzontalną zasadą DNSH (zasada nieczynienia szkody środowisku).

W ramach celu szczegółowego nie będą wspierane prace utrzymaniowe na rzekach ani regulacja rzek.

Przedsięwzięcia powinny być nastawione przede wszystkim na chronienie życia ludzkiego przed skutkami klęsk żywiołowych. W zakresie adaptacji terenów zurbanizowanych do zamian klimatu, podejmowane działania powinny wynikać z planów adaptacji do zmian klimatu.

W projektach, w których będzie to zasadne stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE). Mogą być również finansowane elementy spełniające szersze cele Polityki Spójności (np. usuwanie barier architektonicznych), jako element projektu.

W ramach Celu szczegółowego 2 (iv) Wspieranie działań w zakresie dostosowania do zmiany klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe zakłada się:

1. Opracowanie planów adaptacji do zmian klimatu.
2. Adaptacja terenów zurbanizowanych do zmian klimatu – kompleksowe działania w celu m.in. dostosowania infrastruktury do ekstremalnych stanów pogodowych, zatrzymania odpływu wód opadowych (w tym rozwój zielonej oraz zielono - niebieskiej infrastruktury), likwidacji miejskich wysp ciepła, opracowania systemów gospodarowania wodami opadowymi, w tym inteligentnych systemów zarządzania.
3. Wspieranie retencjonowania wody, w tym przede wszystkim [małej] retencji, zwłaszcza w oparciu o naturalne mechanizmy ekosystemowe (nature based solutions).
4. Niezbędne działania w zakresie urządzeń wodnych i infrastruktury hydrotechnicznej służących zmniejszeniu skutków powodzi i suszy (w szczególności, modernizacja/odbudowa urządzeń hydrotechnicznych w celu zwiększenia retencji korytowej oraz gruntowo-glebowe, zbiorniki suche, poldery przeciwpowodziowe, wały przeciwpowodziowe), jeśli naturalne mechanizmy ekosystemowe są niewystarczające, a podjęcie tych działań nie zwiększy zagrożenia w sytuacjach nadzwyczajnych.

Z komentarzem [A110]: Uwaga nr 127 - A

Z komentarzem [A111]: Uwaga 128 - A

5. Rozwój potencjału służb publicznych – rozwój monitoringu, systemów prognozowania i ostrzegania przed stanami nadzwyczajnymi oraz systemów ratownictwa, w tym wyposażenie służb ratowniczych (m.in. zakup sprzętu do prowadzenia akcji ratowniczych i usuwania skutków zjawisk katastrofalnych lub poważnych awarii chemiczno-ekologicznych), budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury służb ratowniczych

6. Edukacja zwiększająca świadomość na temat zmian klimatu, sprzyjająca racjonalnemu korzystaniu z zasobów środowiskowych i wspierająca ochronę zasobów nieodnawialnych oraz promująca bezpieczne zachowania indywidualne i grupowe w sytuacjach zagrożenia ekologicznego, pożarowego, powodziowego (jako element szerszego projektu).

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Użytkownicy korzystający ze wspartej infrastruktury i sprzętu, użytkownicy korzystający z zasobów środowiska, w tym JST, mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, OSP, **PSP**.

Z komentarzem [A112]: Zgodnie z UP możliwość wsparcia PSP uwarunkowana jest wpisaniem PSP do Programu

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Z komentarzem [A113]: Uwaga 433 - A

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A114]: Uwaga 432 - A

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach Celu 2 (iv) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Planuje się natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze, OSI Poniemie, OSI obszar uzdrowiskowy.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2 (iv) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Projekty zdefiniowane w ramach tego celu szczegółowego nie generują dochodów, a ilość potencjalnych beneficjentów oraz zdolność zadłużania się potencjalnych

beneficjentów wsparcia jest bardzo ograniczona. Projekty w zakresie dostosowania do zmian klimatu, zapobiegania ryzyku i odporności na klęski żywiołowe przyczyniają się do wypełnienia założeń unijnych i krajowych dokumentów strategicznych oraz realizują ważne cele środowiskowe oraz społeczne.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO26	Zielona infrastruktura wybudowana lub zmodernizowana w celu przystosowania się do zmian klimatu	hektary	1,00	5,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO28	Powierzchnia objęta środkami ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	hektary	11,00	110,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO044	Pojemność obiektów małej retencji	tys. m3	0,00	3 000,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR35	Liczba ludności korzystającej ze środków ochrony przeciwpowodziowej	osoby	0,00	0	40 000,00	CST2021	

2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC36	Ludność odnosząca korzyści ze środków ochrony przed niekontrolowanymi pożarami	osoby	0,00	0	115 000,00	CST2021	
---	--------	------	----------------------------	-------	--	-------	------	---	------------	---------	--

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	058. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: powódzie i osuwiska (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	30 000 000,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	059. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: pożary (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	10 000 000,00
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	060. Działania w zakresie przystosowania się do zmiany klimatu oraz ochrona przed zagrożeniami związanymi z klimatem i zarządzanie takimi zagrożeniami: inne zagrożenia, np. burze i susze (w tym podnoszenie świadomości, ochrona ludności i systemy zarządzania klęskami żywiołowymi, infrastruktura i podejścia ekosystemowe)	24 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	64 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	64 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.4	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	64 500 000,00
2	RSO2.4	Ogółem			64 500 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznaczają się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.5. Wspieranie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Podobnie jak Polska, świętokrzyskie posiada małe zasoby wód podziemnych i powierzchniowych. Niski jest również poziom retencji wody. Na wysokim poziomie z kolei jest zużycie wody na potrzeby gospodarki.

Mimo znacznych postępów, ścieki komunalne nadal nie są odprowadzane i oczyszczane w odpowiednim stopniu.

W 2019 r. odsetek ludności korzystającej z oczyszczalni ścieków wynosił 65% (Polska - 75%), odsetek ludności korzystającej z sieci wodociągowej 91,5% (Polska - 92,2%), ludności korzystającej z kanalizacji 59,4% (Polska - 71,2%), przy czym na wsi wynosił jedynie 36,3%.

Zgodnie z VI AKPOŚK z 2022 r. w świętokrzyskim jest łącznie 66 aglomeracji, w tym 48 między 2 tys. - 10 tys. RLM; 7 między 10 tys. - 15 tys. RLM; 10 między 15 tys. RLM - 100 tys. RLM i 1 powyżej 100 tys. RLM. Na 48 aglomeracji między 2 tys. - 10 tys. RLM, 31 aglomeracji nie spełnia wymogów wynikających dyrektywy 91/271/EWG, z 7 aglomeracji między 10 tys. - 15 tys. RLM, wymogów dyrektywy nie spełnia 5 aglomeracji.

Z punktu widzenia ochrony środowiska istotna jest różnica w poziomie zwodociągowania i skanalizowania jednostek terytorialnych. Niekorzystna jest sytuacja, w której znaczący odsetek ludności korzysta z sieci wodociągowej (co pociąga za sobą wzrost zużycia wody i produkowanych ścieków), jednak nie korzysta z kanalizacji (lub innego sposobu odprowadzania i utylizacji ścieków bytowych).

W województwie świętokrzyskim, pomimo poprawy pod tym względem sytuacja przedstawia się niezbyt korzystnie, zwłaszcza w obszarach wiejskich, gdzie różnica między udziałem ludności korzystającej z wodociągu i kanalizacji przekraczała w 2019 r. 51,5%.

Nadal znaczne potrzeby inwestycyjne występują w obszarze zaopatrzenia w wodę, co znalazło potwierdzenie w *Programie Inwestycyjnym w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi*, gdzie w przypadku świętokrzyskiego za kluczowe inwestycje uznano: obszar zasilania, pobór wód-ujęcia, uzdatniania i magazynowania wody, sieci dystrybucji, infrastruktury IT, ochrony fizycznej i cyberbezpieczeństwa, zasobooszczędności, wiedzy, monitorowania jakości wody i chorób wodo-zależnych, systemu zarządzania ryzykiem, dostępu do wody, przyłączy i instalacji.

W przedmiotowym obszarze ważne jest również stworzenie warunków i mechanizmów mających na celu rozwiązanie narastającego problemu zagospodarowania komunalnych osadów ściekowych stanowiących odpady poprzez ich przetwarzanie na oczyszczalniach ścieków (Strategia postępowania z komunalnymi osadami ściekowymi na lata 2019-2022 z 2018 r.). W tym przypadku zakres zadań, powinien się skupić na procesach przetwarzania komunalnych osadów ściekowych jako odpadów i zmniejszeniu ładunku substancji biogennych odprowadzanych do środowiska.

Z komentarzem [A115]: Uwaga nr 134 - A

Mając na uwadze powyższe bardzo ważne, z jednej strony jest zapobieganie szybkiemu odpływowi wód opadowych, a z drugiej poprawa stanu wód, dostępu do wody do spożycia, zmniejszenia zanieczyszczeń ze ścieków komunalnych i przemysłowych, a także usprawnienie gospodarki wodą i zmniejszania strat wody.

Obszar inwestycji ściekowych, związany jest w z wypełnieniem Dyrektywy Rady dot. oczyszczania ścieków komunalnych nr 91/271/EWG, dlatego przedsięwzięcia dotyczące oczyszczania ścieków komunalnych muszą spełniać wymagania tej Dyrektywy i być zgodne z dokumentem strategicznym w zakresie gospodarki ściekowej obowiązującym w Polsce jakim jest Krajowy Program Oczyszczania Ścieków (KPOŚK).

Zgodnie z UP, Priorytetem w tym obszarze będą działania związane z budową nowej i przebudową/remontem istniejącej infrastruktury, niezbędnych do zrealizowania zobowiązań wynikających z Dyrektywy 91/271/EWG w aglomeracjach ujętych w obowiązującej wersji KPOŚK w przedziale 2 tys. RLM – 15 tys. RLM

Realizowane będą zarówno kompleksowe projekty wodno-ściekowe zgodne z KPOŚK (obejmujące oczyszczalnie ścieków, sieci kanalizacyjne, zagospodarowanie osadów ściekowych oraz w ograniczonym zakresie inwestycje związane z zaopatrzeniem w wodę), a także samodzielne projekty dotyczące modernizacji infrastruktury niezbędnej do ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji wody do spożycia niezależnie od KPOŚK.

W kompleksowych projektach wodno-ściekowych wynikających z KPOŚK, wydatki na część związaną z zaopatrzeniem w wodę będą limitowane do 25% wartości wydatków kwalifikowanych.

W projektach, w których będzie to zasadne, stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE), a także elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu w szczególności w zakresie zielonej i niebieskiej infrastruktury.

Jako element projektu, realizowane będą mogły być również działania edukacyjne i świadomościowe.

W ramach Celu szczegółowego 2 (v) realizowane będą następujące działania:

1. Rozwój infrastruktury kanalizacyjnej (budowa, rozbudowa, modernizacja, przebudowa sieci kanalizacyjnej, w tym instalacja inteligentnych systemów zarządzania siecią) zgodnie z priorytetami aktualnego Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
2. Rozwój infrastruktury w zakresie oczyszczania ścieków komunalnych (budowa lub poprawa parametrów już istniejących oczyszczalni), w tym wsparcie dla gospodarki osadami ściekowymi, zgodnie z priorytetami aktualnego Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych.
3. Projekty z zakresu rozbudowy systemów wodociągowych (nowe sieci wodociągowe, nowe stacje uzdatniania wody, instalacja inteligentnych systemów zarządzania siecią, jedynie jako element projektów wodno-kanalizacyjnych oraz samodzielne projekty, gdy zapewniona jest już gospodarka ściekowa zgodna z przepisami krajowymi i unijnymi na danym obszarze.

Z komentarzem [A116]: Uwaga nr 135 - A

Z komentarzem [A117]: Dostosowanie do UP.

4. Zwiększenie efektywności dostaw wody (w tym ograniczanie strat wody), rozwój systemów ujęć, uzdatniania, zaopatrzenia, dostawy i magazynowania wody do spożycia (modernizacja, naprawa sieci wodociągowej wraz z instalacją inteligentnych systemów zarządzania siecią oraz modernizacja stacji uzdatniania wody), jako element projektu wodno-kanalizacyjnego lub jako samodzielny projekt (niezależnie od inwestycji ściekowych w AKPOŚK).

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, w tym jednostki samorządu terytorialnego podmioty korzystające z rezultatów projektu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antidyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych*.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Z komentarzem [A118]: Uwaga 433 - A

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie JST (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A119]: Uwaga 432 - A

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS (v) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty z zakresu gospodarki wodno-ściekowej mogą generować przychody, jednak nie są realizowane dla zysku, a wynikają z konieczności realizacji zadań własnych gminy. Projekty te są wysoce kapitałochłonne, a budżety JST w województwie świętokrzyskim nie pozwalają na zaciąganie kolejnych dużych zobowiązań (ustawowe limity zadłużenia). Sytuacja finansowa gmin jest szczególnie trudna ze względu na malejące dochody własne samorządów lokalnych. W związku z powyższym w ramach celu szczegółowego 2 (v) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych.

Z komentarzem [A120]:
Autokorekta - Usunięto uzasadnienie dot. COVID-19

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO30	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci wodociagowych w ramach zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	km	3,00	30,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO31	Długość nowych lub zmodernizowanych sieci kanalizacyjnych w ramach zbiorowych systemów odprowadzania ścieków	km	5,00	60,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR41	Ludność przyłączona do udoskonalonych zbiorowych systemów zaopatrzenia w wodę	osoby	0,00	0	1 850,00	CST2021	
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR42	Ludność przyłączona do zbiorowych systemów oczyszczania ścieków co najmniej II stopnia	osoby	0,00	0	4 400,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	062. Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną)	2 000 000,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	063. Dostarczanie wody do spożycia przez ludzi (infrastruktura do celów ujęcia, uzdatniania, magazynowania i dystrybucji, działania na rzecz efektywności, zaopatrzenie w wodę pitną) zgodne z kryteriami efektywności	3 000 000,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	065. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków	4 000 000,00
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	066. Odprowadzanie i oczyszczanie ścieków zgodne z kryteriami efektywności energetycznej	21 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			30 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	30 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			30 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	30 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			30 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	30 000 000,00
2	RSO2.5	Ogółem			30 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Środowisko naturalne, stanowi kluczowy kapitał regionu i w dużym stopniu zależy od gospodarki odpadami i obiegu surowców w gospodarce. Wzrastająca ilość odpadów wymaga podejmowania działań w kierunku przechodzenia na model gospodarki o obiegu zamkniętym (GOZ), opierający się na zrównoważonej produkcji i konsumpcji, efektywnym wykorzystaniu zasobów, materiałów i produktów oraz zapobieganiu i minimalizowaniu masy wytwarzanych odpadów.

Zgodnie z GOZ produkty, materiały i surowce powinny pozostawać w gospodarce tak długo, jak jest to możliwe, a odpady – jeżeli już powstaną powinny być traktowane jako surowce wtórne, które należy poddać recyklingowi, przetworzyć i ponownie wykorzystać. Należy odzyskać ich wartość gospodarczą oraz zniwelować lub ograniczyć negatywny wpływ na środowisko.

Transformacja w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym, tworzenie i rozwój niskoemisyjnej, zasobooszczędnej gospodarki wymaga odpowiednich rozwiązań m.in. w obszarze gospodarki odpadami komunalnymi.

W ostatnich latach coraz więcej selektywnie zbieranych odpadów komunalnych było przekazywanych do odzysku, w tym recyklingu i ponownego użycia co pozwoliło większości gmin na osiągnięcie coraz wyższych wskaźników recyklingu i odzysku.

W 2035 r. gminy są zobowiązane do przygotowania do ponownego użycia i recyklingu wszystkich odpadów komunalnych na poziomie 65%.

W tym celu konieczne dalsze intensyfikowanie działań zwiększających poziom recyklingu odpadów, tworzenie infrastruktury do recyklingu odpadów, przekształcania zakładów zagospodarowania odpadów komunalnych w regionalne centra odzysku i recyklingu.

Poza recyklingiem, należy przede wszystkim minimalizować ilość wytwarzanych odpadów oraz ograniczać masę odpadów składowanych.

Istnieje więc potrzeba tworzenia i rozwoju systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, w tym PSZOK, z uwzględnieniem rozwiązań zapobiegających powstawaniu odpadów i ponownego użycia tj. finansowanie w ramach PSZOK punktów napraw, punktów wymiany rzeczy używanych.

W zakresie PSZOK bardzo istotne jest również zwiększenie ich dostępności dla mieszkańców. Wskazane jest wsparcie zarówno działań inwestycyjnych (zaplecze infrastrukturalne), jak i nie inwestycyjnych (promocja i organizacja efektywnego systemu napraw, wymiany rzeczy używanych).

W zakresie systemu zbierania odpadów komunalnych potrzeba istotnych zmian widoczna jest zwłaszcza w miastach na terenach zabudowy wielorodzinnej, gdzie występują problemy z właściwą segregacją odpadów.

Ważne jest również wdrażanie technologii zapobiegających powstawaniu odpadów lub ograniczaniu ich ilości w przedsiębiorstwach.

Pomimo objęcia wszystkich mieszkańców zbiórką odpadów w regionie nadal problemem są dzikie wysypiska.

Z komentarzem [A121]: Uwaga nr 140 - A

Ponadto w ramach tego celu szczegółowego planuje się realizację projektu obejmującego instalację termicznego przetwarzania odpadów medycznych i weterynaryjnych.

Zgodnie z SRWŚ 2030+ na terenie województwa powinny zostać również podjęte działania związane z rehabilitacją terenów zdegradowanych przez działalność przemysłową. Projekty te powinny prowadzić m.in do rozwoju zielonej infrastruktury, terenów publicznych i społecznych, a także nadania nowego charakteru zrehabilitowanym terenom.

W ramach Celu szczegółowego (vi) Wspieranie przechodzenia na gospodarkę o obiegu zamkniętym realizowane będą działania obejmujące:

1. Wsparcie gospodarki odpadami komunalnymi, w kierunku priorytetowych procesów określonych w hierarchii sposobów postępowania z odpadami (w tym instalacje do odzysku/przygotowania do recyklingu/recyklingu, z uwzględnieniem biokompostowni).
2. Rozwój systemów selektywnego zbierania odpadów komunalnych (w tym budowa, rozbudowa, modernizacja PSZOK) z uwzględnieniem rozwiązań zapobiegających powstawaniu odpadów i/lub ponownego użycia.
3. Wsparcie instalacji termicznego przetwarzania odpadów medycznych i weterynaryjnych.
4. Inwestycje wspierające gospodarkę o obiegu zamkniętym w przedsiębiorstwach w tym technologie mało i bezodpadowe, zmniejszenie zużycia surowców (w tym wody), ponowne wykorzystanie surowców i recykling w tym upcykling materiałów.

Zakres wsparcia Programu regionalnego będzie uwzględniał uzgodnienia w zakresie demarkacji z programem *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027*.

Co do zasady, realizowane projekty nie będą dotyczyły transformacji modeli biznesowych w kierunku GOZ, które wspierane będą z poziomu krajowego. Będą skupiały się na inwestycjach w zakup maszyn i urządzeń.

6. Rewaloryzacja terenów zdegradowanych na cele środowiskowe, gospodarcze i społeczne.

7. Edukacja w zakresie gospodarki obiegu zamkniętego (jako element projektu).

We wszystkich projektach, gdzie będzie to zasadne i możliwe, zostaną zastosowane rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego (w tym efektywności energetycznej i użycia energii z OZE) jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmiany klimatu i łagodzeniu jej skutków (w szczególności zielona i niebieska infrastruktura). Uwzględnione mogą być również dodatkowe elementy, jeżeli realizują szersze cele polityki spójności np. usuwanie barier architektonicznych.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, osoby, instytucje, jednostki samorządu terytorialnego, przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektu.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A124]: Uwaga 433 - A

Z komentarzem [A125]: Uwaga 432 - A

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS (vi) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Możliwe jest natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarcze.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2(vi) rozważa się zastosowanie różnych form wsparcia. W przypadku przedsiębiorstw przechodzących na GOZ ze względu na potencjalne korzyści ekonomiczne, przewiduje się stosowanie instrumentów finansowych połączonych z dotacją w jednej operacji. Projekty z zakresu gospodarki komunalnej oraz rozwoju selektywnego zbierania odpadów komunalnych należą do projektów generujących dochód. Przychody w większości przypadków nie pokrywają kosztów tych działań. Nie są to projekty realizowane dla zysku, a wynikają z konieczności realizacji zadań własnych gmin. Tym samym nie spełniają one przesłanek przepisów Art. 58 Rozporządzenia (UE) 2021/1060. Projekty te mimo zastosowania w poprzedniej perspektywie dofinansowania do 80% nie cieszyły się zainteresowaniem potencjalnych beneficjentów. Ze względu na bardzo istotny charakter tych projektów, konieczne jest podjęcie działań zwiększających ich liczbę. Podstawową formą finansowania tych projektów będzie dotacja.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO03	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem z instrumentów finansowych	przedsiębiorstwa	0,00	6,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO34	Dodatkowe zdolności w zakresie recyklingu odpadów	tony/rok	0,00	1 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO107	Inwestycje w obiekty do selektywnego zbierania odpadów	EUR	0,00	1 000 000,00

Z komentarzem [A126]: Uwaga 147 – A (wyjaśnienie wartości 0 w metodologii)

Z komentarzem [A127]: Uwaga 147 – A (wyjaśnienie wartości 0 w metodologii)

Z komentarzem [A128]: Uwaga 147 – A (wyjaśnienie wartości 0 w metodologii)

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR02	Inwestycje prywatne uzupełniające wsparcie publiczne (w tym: dotacje, instrumenty finansowe)	EUR	0,00	0	750 000,00	CST2021	
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR47	Odpady poddane recyklingowi	tony/rok	0,00	0	3 000,00	CST2021	
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRR019	Liczba osób objętych selektywnym zbieraniem odpadów komunalnych	Osoby	0,00	0	30 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	067. Gospodarowanie odpadami z gospodarstw domowych: działania w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, minimalizacji, segregacji, ponownego użycia, recyklingu	5 000 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	070. Gospodarowanie odpadami przemysłowymi i handlowymi: odpady resztkowe i niebezpieczne	5 500 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	073. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	1 000 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	075. Wsparcie ekologicznych procesów produkcji oraz efektywnego gospodarowania zasobami w MŚP	5 000 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			16 500 000,00

Z komentarzem [A129]: Uwaga nr 140 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	12 500 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: pożyczka	2 550 000,00
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	05. Wsparcie za pośrednictwem instrumentów finansowych: Dotacje w ramach instrumentu finansowego	2 450 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			16 500 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	16 500 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			16 500 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	16 500 000,00
2	RSO2.6	Ogółem			16 500 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Województwo świętokrzyskie charakteryzuje się wysokimi walorami przyrodniczymi, zarówno przyrody ożywionej i jak i nieożywionej. Region cechuje największy udział obszarów chronionych w ogólnej powierzchni wśród województw w Polsce (66,2%). Natomiast obszary Natura 2000 zajmują w porównaniu do innych regionów stosunkowo niewielką powierzchnię 15% (w Polsce średnio 27%). Region cechuje również duża podatność na skutki zmian klimatu w (z jednej strony problem powodzi z drugiej niedobory wody związane z niską zasobnością regionu w wody podziemne).

Na terenie województwa występują jedne z najstarszych gór w Europie - Góry Świętokrzyskie (a na ich obszarze jeden z najstarszych parków - Świętokrzyski Park Narodowy) oraz Góry Pieprzowe. Jedną z wyróżniających cech województwa świętokrzyskiego jest jego niezwykle urozmaicona budowa geologiczna. Decyduje ona zarówno o bogactwie przyrodniczo-krajobrazowym regionu, jego bogactwach naturalnych, jak i jest swoistą wizytówką świętokrzyskiego.

Zasoby przyrodnicze wpływają na jakość życia mieszkańców i rozwój gospodarki, w tym przede wszystkim rekreacji i turystyki. Jednak rozwój turystyki, nadmierna eksploatacja zasobów naturalnych, a także inne czynniki będące efektem działalności człowieka i postępujących zmian klimatu powodują degradację środowiska naturalnego. Wymusza to realizację działań, które spowodują ograniczenie negatywnego wpływu oddziaływania człowieka na środowisko, szczególnie na obszarach przyrodniczo chronionych, zapewnią właściwe zabezpieczenie i rozwój tych obszarów.

Stąd w Programie realizowane będą działania służące ochronie i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, ograniczające antropopresję, eliminujące gatunki inwazyjne, a także zapewniające infrastrukturę niezbędną do ochrony roślin i zwierząt z uwzględnieniem komponentu edukacyjnego. Interwencja obejmie również planowanie oraz wdrażanie działań ochronnych wraz z monitoringiem obszarów chronionych.

Na terenach, gdzie z uwagi na nadmierne zabudowanie występują problemy w postaci podtopień np. w przypadku deszczy nawalnych, mniejszych zdolności absorpcyjnych dwutlenku węgla czy występowania wysp ciepła realizowane będą inwestycje błękitno-niebieskiej infrastruktury ukierunkowane na ochronę różnorodności biologicznej.

Planowana jest również remediacja i rekultywacja terenów zanieczyszczonych i zdegradowanych, w tym nielegalnych składowisk odpadów. Działania te w pierwszej kolejności powinny prowadzić do przeznaczenia terenu na cele przyrodnicze lub społeczne lub rozwój zieleni miejskiej. Wsparcie może być udzielone w przypadkach, gdy podmiot odpowiedzialny za degradację terenu czy też nielegalne składowanie odpadów nie może być zidentyfikowany lub nie może zostać obciążony odpowiedzialnością za sfinansowanie remediacji lub rekultywacji zgodnie z zasadą „zanieczyszczający płaci. Komplekowość planowanych działań będzie miała również istotny wpływ na poprawę jakości powietrza w regionie.

Konieczne są również działania związane z oczyszczaniem regionu z azbestu, w ramach których planuje się finansowanie demontażu, transportu i unieszkodliwienia materiałów azbestowych.

Z komentarzem [A130]: Uwaga nr 140 - A

Szczególnie ważnym problemem jest postępująca degradacja siedlisk naturalnych i półnaturalnych spowodowana m.in. zanieczyszczeniem wód podziemnych i powierzchniowych, w tym ściekami komunalnymi. Na terenach tych zazwyczaj występuje zabudowa rozproszona, dlatego też budowa sieci kanalizacyjnej jest nieuzasadniona ekonomicznie. Korzystnym rozwiązaniem tego problemu ze względów ekologicznych, jak również ekonomicznych jest budowa przydomowych oczyszczalni ścieków. Na terenie województwa świętokrzyskiego od 2008 r. realizowany jest jedyny w Polsce Program budowy przydomowych oczyszczalni ścieków dla województwa świętokrzyskiego, który jako przykład dobrej praktyki został wpisany w Politykę Ekologiczną Państwa 2030, a także spełnia wymogi zawarte w Unijnej strategii na rzecz bioróżnorodności 2030, co do ograniczenia zanieczyszczeń m.in. ścieków, pestycydów chemicznych, produktów farmaceutycznych, niebezpiecznych chemikaliów, będące głównym powodem utraty różnorodności biologicznej. Odpowiadając na ten problem, w ramach Programu wspieranie będą również działania polegające na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków, jedynie w celu ochrony przyrody i zmniejszenia negatywnego oddziaływania na środowisko, przy spełnieniu określonych warunków realizacji.

W ramach PR FEŚ 2021 – 2027 na działania związane z bioróżnorodnością przeznaczono 3,4% alokacji EFRR (wraz z PT) obliczoną zgodnie z metodologią KE. Wartość ta może ulec zmianie w procesie negocjacji PR FEŚ 2021 – 2027 jak też na etapie wdrażania Programu.

Z komentarzem [A131]: Uwaga nr 424 – B. Pismo MFiPR z dnia 5 sierpnia 2022 znak DRP-Ib.690.56.2022.BS

W ramach tego celu szczegółowego planowane są następujące typy projektów:

1. Opracowanie i aktualizacja dokumentów planistycznych dla obszarów chronionych (rezerwy niepokrywające się z obszarami Natura 2000 oraz parki krajobrazowe).
2. Działania służące zachowaniu i odtworzeniu siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków na obszarach chronionych, w tym ochrona czynna, odtworzenie wyginiętych gatunków, odbudowa korytarzy migracji zwierząt, usuwanie inwazyjnych gatunków obcych, odbudowa naturalnych reżimów hydrologicznych, w szczególności terenów podmokłych i ekosystemów zależnych od wody, odbudowa również zalewowych oraz monitoring obszarów chronionych m.in. z wykorzystaniem geoinformacji.
3. Rozwój infrastruktury miejsc edukacji ekologicznej.
4. Rozwój infrastruktury centrów ochrony różnorodności biologicznej na obszarach miejskich i pozamiejskich w oparciu o gatunki rodzime (np. banki genowe, parki miejskie, ogrody botaniczne, ekoparki, ośrodki rehabilitacji dzikich zwierząt).
5. Ograniczanie antropopresji poprzez budowę i rozwój infrastruktury w celu ukierunkowania ruchu turystycznego na terenie obszarów chronionych i cennych przyrodniczo (m.in.: infrastruktura dla ruchu rowerowego, ścieżki edukacyjne).
6. Rozwój błękitno-zielonej infrastruktury, mającej na celu ochronę bioróżnorodności, w tym na obszarach miejskich.
7. Kompleksowe działania na rzecz remediacji terenów zanieczyszczonych oraz rekultywacji terenów zdegradowanych (w tym składowisk odpadów).
8. Zagospodarowanie odpadów niebezpiecznych - azbestu z gospodarstw domowych (budynki mieszkalne i gospodarcze).

Z komentarzem [A132]: Dostosowanie do zapisów UP

Z komentarzem [A133]: Uwaga nr 140 - A

9. Budowa indywidualnych systemów oczyszczania ścieków komunalnych (dla obszarów, gdzie budowa sieci kanalizacyjnej jest niezasadna).

10. Działania w zakresie edukacji, komunikacji i rozpowszechniania wiedzy dotyczącej ochrony przyrody, przyrodniczego potencjału regionu i zasad ochrony poszczególnych obszarów (jako element projektu).

Zakres wsparcia Programu regionalnego będzie uwzględniał uzgodnienia w zakresie demarkacji z Programami krajowymi, w tym programem *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027*.

Realizowane działania powinny być zgodne z unijną strategią na rzecz różnorodności biologicznej z perspektywą do 2030 r.

Wsparcie nie może prowadzić do wspierania infrastruktury turystycznej jako takiej oraz do zwiększania presji człowieka na przyrodę.

Projekty realizowane na obszarach chronionych muszą być zgodne z planami ochrony właściwymi dla danego obszaru, z godnie z ustawą o ochronie przyrody.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, osoby fizyczne, jednostki samorządu terytorialnego instytucje, podmioty, przedsiębiorstwa korzystające z rezultatów projektów.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A134]: Uwaga 433 - A

Z komentarzem [A135]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS 2(vii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych. Planuje się natomiast stosowanie preferencji dla obszarów strategicznej interwencji zdefiniowanych w strategii rozwoju województwa, w szczególności miejskich obszarów funkcjonalnych i miast średnich tracących funkcje społeczno-gospodarczej, OSI Poniemie, OSI obszar uzdrowiskowy.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego 2 (vii) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Planowane do realizacji projekty z założenia nie generują dochodu. Realizacja części projektów może mieć istotny wpływ na wypełnienie zobowiązań akcesyjnych w obszarze ochrony przyrody. Beneficjentem projektów będą m.in. jednostki samorządu terytorialnego, podmioty działające w imieniu JST, instytucje powołane w celu ochrony przyrody, jednostki naukowe, które mają ograniczone możliwości zaciągania zobowiązań na realizację projektów unijnych. W ramach celu szczegółowego 2 (vii) podstawową formą finansowania będzie dotacja.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO36	Zielona infrastruktura objęta wsparciem do celów innych niż przystosowanie się do zmian klimatu	hektary	0,00	3,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO071	Liczba wspartych form ochrony przyrody	Sztuka	3,00	35,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO38	Powierzchnia wspieranych zrekultywowanych gruntów	hektary	0,00	3,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO39	Obszar objęty zainstalowanymi systemami monitorowania zanieczyszczenia powietrza	Strefy jakości powietrza	0,00	1,00

Z komentarzem [A136]: Uwaga nr 155 – A (wyjaśnienie w metodologii)

Z komentarzem [A137]: Uwaga nr 153 - A

Z komentarzem [A138]: Uwaga nr 153 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR95	Ludność mająca dostęp do nowej lub udoskonalonej zielonej infrastruktury	osoby	0,00	0	25 000,00	CST2021	
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR50	Ludność odnosząca korzyści ze środków na rzecz jakości powietrza	osoby	0,00	0	120 000	CST2021	

Z komentarzem [A141]: Uwaga nr 154 - A

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	073. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów	1 000 000,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	074. Rewaloryzacja obszarów przemysłowych i rekultywacja skażonych gruntów zgodnie z kryteriami efektywności	1 000 000,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	079. Ochrona przyrody i różnorodności biologicznej, dziedzictwo naturalne i zasoby, zielona i błękitna infrastruktura	38 000 000,00
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	077. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie hałasu	1 000 000,00

Z komentarzem [A143]: Uwaga nr 140 - A - dot. azbestu

2	RSO2.7	Ogółem			41 000 000,00
---	--------	--------	--	--	---------------

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	41 000 000,00
2	RSO2.7	Ogółem			41 000 000,00

Z komentarzem [A145]: Uwaga 140 - A

Z komentarzem [A146]: Uwaga 140 - A

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	41 000 000,00
2	RSO2.7	Ogółem			41 000 000,00

Z komentarzem [A147]: Uwaga 140 - A

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
2	RSO2.7	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	41 000 000,00
2	RSO2.7	Ogółem			41 000 000,00

Z komentarzem [A148]: Uwaga 140 - A

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 3. Mobilność miejska (Cel szczegółowy dotyczący mobilności miejskiej określony w art. 3 ust. 1 lit. b) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności)

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO2.8. Wspieranie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej jako elementu transformacji w kierunku gospodarki zeroemisyjnej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Strategicznym celem interwencji programu w obszarze zrównoważonej mobilności miejskiej jest zapewnienie wysokiego poziomu dostępności w obszarach miejskich poprzez rozwój zrównoważonego transportu publicznego oraz bezemisyjnej mobilności, a także przez zmniejszenie poziomu emisji gazów cieplarnianych oraz zanieczyszczeń powietrza pochodzących z transportu. Zgodnie z Artykułem 3 ust. 1(b)(viii) Rozporządzenia 2021/1058, interwencja celu szczegółowego 2 viii jest ukierunkowana na dążenie do osiągnięcia gospodarki bezemisyjnej.

Realizując cel operacyjny określony w Programie ochrony środowiska dla województwa świętokrzyskiego, jakim jest osiągnięcie poziomu celu długoterminowego, poprzez zmniejszenie emisji prekursorów ozonu w ramach celu szczegółowego 2 (viii), zaproponowane działania w sektorze transportu będą koncentrować się na rozwoju bezemisyjnej i niskoemisyjnej komunikacji publicznej oraz zwiększeniu wykorzystania pojazdów bezemisyjnych.

Z uwagi na zachodzące i prognozowane w regionie niekorzystne zmiany demograficzne, prowadzące do wzrostu odsetka osób starszych, wspierane inwestycje będą obejmowały zapewnienie bezpiecznych formy mobilności dostosowanych do potrzeb tej grupy społeczeństwa, z uwzględnieniem potrzeb osób z niepełnoprawnościami.

Mając na uwadze powyższe w ramach Celu szczegółowego 2 (viii) Promowanie zrównoważonej multimodalnej mobilności miejskiej, na obszarach miast i ich obszarów funkcjonalnych realizowane będzie:

1. Zakup i modernizacja taboru dla publicznego transportu zbiorowego w ramach miast i ich obszarów funkcjonalnych, spełniając wymogi dla „ekologicznie czystych pojazdów” w rozumieniu dyrektywy 2009/33/WE, przy czym zakup taboru innego niż bezemisyjny będzie możliwy tylko w przypadku, gdy zakup taboru bezemisyjnego nie będzie uzasadniony z przyczyn eksploatacyjnych lub technicznych.

2. Rozwój infrastruktury na potrzeby transportu zbiorowego, w tym integracja różnych form mobilności w postaci centrów przesiadkowych dla transportu publicznego.

3. Cyfryzacja transportu miejskiego – miejskie systemy ITS dla transportu publicznego, systemy ITS zmniejszające oddziaływanie transportu na środowisko, systemy współdzielenia środków transportu oraz systemy integracji taryfowej i wdrażające koncepcję „Mobilność jako usługa” (MaaS), w tym systemy biletowe i aplikacje planowania podróży.

4. Rozwój infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego z uwzględnieniem zwiększania bezpieczeństwa ruchu (np. w ramach stref wolnych od ruchu samochodowego, drogi i pasy rowerowe, spójne sieci tras rowerowych z infrastrukturą towarzyszącą, likwidacja utrudnień i zagrożeń w ruchu pieszym i rowerowym, tworzenie możliwie bezkolizyjnych, ciągłych i bezpośrednich tras pieszych, doświetlenie przejść dla pieszych i inne rozwiązania poprawiające bezpieczeństwo pieszych i rowerzystów).

5. Rozwój infrastruktury ładowania i tankowania bezemisyjnych środków transportu, a także systemów autonomicznych w transporcie miejskim.

6. Realizacja działań związanych z przygotowaniem planów zrównoważonej mobilności miejskiej opracowywanych i wdrażanych przez odpowiednie organy gmin lub umocowane do tego formy współdziałania jednostek samorządu terytorialnego.

Nie będą wspierane inwestycje w infrastrukturę drogową służącą dla indywidualnego ruchu samochodowego, z wyłączeniem:

- obiektów P+R („parkuj i jedź”), dla których wsparcie będzie możliwe pod warunkiem zlokalizowania ich na obrzeżach miast, w miejscach zapewniających odpowiednią integrację z publicznym transportem zbiorowym;
- infrastruktury ładowania i tankowania pojazdów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Dyrektywy 2014/94/UE oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.

Realizowane działania kierowane będą do miast i ich obszarów funkcjonalnych. Do realizacji tego celu służyć będzie w szczególności instrument ZIT.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa, inwestycje w zrównoważoną mobilność miejską będą opierać się na odpowiednim planowaniu mobilności miejskiej, które przyjmie następujące formy:

- w mieście wojewódzkim oraz w gminach położonych w jego obszarze funkcjonalnym przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia SUMP;
- w pozostałych miastach przyznanie dofinansowania projektom będzie uzależnione od przyjęcia odpowiedniego dokumentu z zakresu planowania transportu miejskiego (np. odpowiednio dostosowanej strategii ZIT), przy czym preferowany będzie SUMP.

W przypadku wymogu przyjęcia SUMP wymóg ten zostanie uznany za spełniony, jeżeli plan:

- obejmuje właściwy miejski obszar funkcjonalny;
- jest zgodny z wymogami dotyczącymi SUMP wynikającymi z odpowiedniego komunikatu Komisji w sprawie SUMP i rozporządzenia UE w sprawie sieci TEN-T;
- jest przyjmowany przez właściwy terytorialnie i rzeczowo organ, w formie zapewniającej praktyczną realizację SUMP.

Zapewnione zostanie priorytetowe wsparcie dla wszystkich projektów w zakresie mobilności miejskiej, które powiązane są z wprowadzaniem integracji taryfowej oraz wdrażaniem koncepcji MaaS.

Z komentarzem [A149]: Uwaga 161 – A – przy opracowaniu SZOP i kryteriów wyboru projektów, uwzględnione zostaną zalecenia Forum Zrównoważonego Transportu

Z komentarzem [A150]: Uwaga 157 – A
Uwaga 160 – A – wyjaśniamy, że warunek nie dot. woj. świętokrzyskiego: poza miastem wojewódzkim nie ma miast pow. 100 tys. mieszkańców

Z komentarzem [A151]: Uwaga 158 – A
Uwaga 159 – A - dalsze szczegóły dot. m.in. weryfikacji zgodności proponowanych inwestycji z odpowiednim SUMP, wytyczenie funkcjonalnych obszarów miejskich, odpowiednia forma/sposób przyjęcia SUMP, cele i wskaźniki wynikające z odpowiedniego komunikatu Komisji i prawodawstwa UE oraz mechanizmy zapewniające skuteczne wdrożenie SUMP zostaną ustalone w SZOP oraz kryteriach wyboru projektów

We wszystkich projektach (gdzie będzie to zasadne i możliwe) stosowane będą rozwiązania w zakresie obiegu cyrkularnego, jak również elementy sprzyjające adaptacji do zmian klimatu (np. zielona i niebieska infrastruktura) zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu”. Dodatkowe elementy mogą być uwzględniane, jeżeli realizują szersze cele Polityki Spójności (np. zielona infrastruktura, usuwanie barier architektonicznych), przy czym nie mogą one stanowić dominującej części projektu.

Wszystkie działania w obszarze transportu miejskiego zarówno w zakresie infrastruktury jak i taboru powinny uwzględniać dostępność dla osób do ograniczonej mobilności oraz z niepełnosprawnościami.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Z komentarzem [A152]: Uwaga 163 – A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, JST, instytucje, przedsiębiorcy, użytkownicy korzystający z ulepszonej komunikacji.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Z komentarzem [A153]: Uwaga 433 - A

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A154]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Wsparcie kierowane jest do wszystkich miast i ich obszarów funkcjonalnych.

W szczególności dla miast średnich tracących funkcje społeczno - gospodarcze wraz z ich obszarami funkcjonalnymi, zidentyfikowanymi w SRWŚ 2030+, tj. MOF Jędrzejów, MOF Busko-Zdrój, MOF Staszów, MOF Sandomierz oraz MOF Miasta Północy (Końskie, Skarżysko-Kamienna, Starachowice, Ostrowiec Świętokrzyski), jak również dla miasta wojewódzkiego i jego obszaru funkcjonalnego – Kieleckiego Obszaru Funkcjonalnego, wsparcie realizowane będzie za pomocą instrumentu ZIT.

Zgodnie z podziałem interwencji pomiędzy poziom krajowy i regionalny wsparcie w zakresie mobilności miejskiej dla ZIT miast wojewódzkich (Kielecki Obszar Funkcjonalny) realizowane będzie przede wszystkim w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027*. W PR FEŚ 2021 – 2027 możliwa będzie realizacja projektów komplementarnych, uzupełniających do inwestycji FEPW.

Ponadto jedno z miast MOF Miasta Północy – Ostrowiec Świętokrzyski, zgodnie z linią demarkacyjną jako miasto pow. 50 tys. mieszkańców, również otrzyma wsparcie z programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej 2021-2027*.

Z komentarzem [A155]: Uwaga 164 – A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych

W ramach celu szczegółowego 2 (viii) podstawową formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Wskazane typy projektów nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania IF tj. nie są rentowne - brak potencjału finansowej ich wykonalności, rozumianej jako brak potencjału generowania zysku lub oszczędności. Inwestycje dotyczą przede wszystkim publicznego transportu zbiorowego. W latach poprzednich miasta dopłacały do komunikacji zbiorowej, np. w Kielcach dopłaty w roku 2019 wyniosły 198 zł/mieszkańca, a średnio w województwie 29 zł. Zanotowano znaczący spadek liczby pasażerów, a tym samym zmniejszyły się wpływy z biletów, co skutkuje koniecznością zwiększania kwoty dopłat. By spopularyzować transport publiczny część samorządów planuje udostępnienie bezpłatnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO57	Pojemność ekologicznego taboru do zbiorowego transportu publicznego	pasażerowie	0,00	180,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO58	Wspierana infrastruktura rowerowa	km	0,00	80,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO60	Miasta z nowymi lub zmodernizowanymi cyfrowymi systemami transportu miejskiego	duże i małe miasta	0,00	1,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	0,00	200 000,00

3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	szt.	0,00	5,00
---	--------	------	----------------------------	-------	---	------	------	------

Z komentarzem [A156]: Uwaga 165 – A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC29	Szacowana emisja gazów cieplarnianych	tony ekwiwalentu dwutlenku węgla/rok	300,00	2020	258,00	CST2021	
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC62	Roczna liczba użytkowników w nowego lub zmodernizowanego transportu publicznego	użytkownicy/rok	0,00	2021	225 000,00	CST2021	
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC64	Roczna liczba użytkowników w infrastruktury rowerowej	użytkownicy/rok	0,00	2021	200 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	077. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu	2 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	081. Infrastruktura na potrzeby czystego transportu miejskiego	2 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	082. Tabor na potrzeby czystego transportu miejskiego	5 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	083. Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	38 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	084. Cyfryzacja transportu miejskiego	1 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	085. Cyfryzacja transportu, gdy ma częściowo na celu ograniczenie emisji gazów cieplarnianych: transport miejski	1 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	086. Infrastruktura paliw alternatywnych	1 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	50 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie	40 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	26. Inne podejścia – miasta, małe miasta i przedmieścia	5 000 000,00
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	27. Inne podejścia – funkcjonalne obszary miejskie	5 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
3	RSO2.8	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	50 000 000,00
3	RSO2.8	Ogółem			50 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 4. Dostępne świętokrzyskie

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach Celu szczegółowego (ii) Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawę dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej, realizowane będą działania, mające na celu wsparcie infrastruktury drogowej, rozwój i usprawnienie publicznego transportu zbiorowego oraz działania w zakresie poprawy bezpieczeństwa transportu.

Inwestycje w infrastrukturę drogową będą skierowane na poprawę stanu sieci dróg wojewódzkich. Wsparciem zostaną objęte następujące kategorie inwestycji w infrastrukturę dróg wojewódzkich:

- zapewnienie niezbędnych połączeń do TEN-T, a także zapewnienia niezbędnych połączeń do miejsc inwestycyjnych, centrów logistycznych oraz innych gałęzi zrównoważonego transportu (np. terminali intermodalnych, węzłów kolejowych);
- budowa lub przebudowa dróg wojewódzkich w celu umożliwienia wykonywania codziennych przewozów publicznego transportu zbiorowego o charakterze użyteczności publicznej;
- budowa obwodnic (w ciągu dróg wojewódzkich) w celu eliminacji niedogodności wynikających z przebiegającego ruchu tranzytowego, przede wszystkim w celu ograniczenia emisji zanieczyszczeń;
- rozwój Inteligentnych Systemów Transportowych, jako element kompleksowych projektów.

Ponadto infrastruktura drogowa zostanie wsparta poprzez:

- punktowe inwestycje poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego,
- budowę infrastruktury ładowania/ tankowania samochodów zeroemisyjnych, spełniającej wymogi Dyrektywy 2014/94/UE oraz zapewniającej niedyskryminacyjny dostęp dla wszystkich użytkowników – jeżeli nie ma możliwości finansowania inwestycji ze źródeł prywatnych lub z pomocy zwrotnej, a inwestycja uzasadniona jest odpowiednią analizą popytu i potrzeb.

Wszystkie projekty dotyczące budowy lub modernizacji dróg będą obejmowały dostosowanie dróg do nośności 11,5 tony/oś.

Za wyjątkiem obwodnic, inwestycje drogowe realizowane na obszarach miast nie będą obejmowały budowy nowych dróg, parkingów ani zwiększenia przepustowości istniejących dróg lub parkingów i nie będą przyczyniały się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego w obszarach miejskich.

Z komentarzem [A158]: Uwaga 173 – A – przy opracowaniu SZOP i kryteriów wyboru projektów, uwzględnione zostaną zalecenia Forum Zrównoważonego Transportu

Z komentarzem [A159]: Uwaga 170 – A

Interwencja w zakresie dróg wojewódzkich będzie komplementarna do inwestycji finansowanych w ramach programu *Fundusze Europejskie dla Polski Wschodniej*, a podstawę demarkacji będą stanowiły zapisy w SZOP.

Istotne znaczenie będzie miało także zwiększenie roli publicznego transportu zbiorowego. Działania w tym zakresie będą obejmowały:

- Zakup bezemisyjnego[1] taboru kolei regionalnej, wyposażonego w urządzenia pokładowe ERTMS i spełniającego wymagania w zakresie interoperacyjności (*możliwość wsparcia taboru hybrydowego wymaga uzyskania opinii prawnej z uwagi na niezgodność wsparcia dla taboru hybrydowego z przepisami Artykułu 7(1)(h) Rozporządzenia 2021/1058*).
- Budowę i modernizację infrastruktury publicznego transportu zbiorowego, w tym węzłów przesiadkowych, m.in. w celu dostosowania obiektów do potrzeb osób o ograniczonej mobilności i z niepełnosprawnościami, oraz zakup i modernizację taboru autobusowego wykorzystywanego w pozamiejskim publicznym transporcie zbiorowym na zasadach użyteczności publicznej i spełniającego wymogi „czystych ekologicznie pojazdów” w rozumieniu Dyrektywy 2009/33/EC (z preferencją dla transportu bezemisyjnego). Wsparcie dla obiektów P+R („parkuj i jedź”) będzie możliwe pod warunkiem zlokalizowania ich poza centrami miast, w miejscach zapewniających odpowiednią integrację z publicznym transportem zbiorowym.

Przewiduje się również wsparcie dla transportu intermodalnego poza TEN-T, poprzez inwestycje w budowę portu przeładunkowego, umożliwiającego dekarbonizację transportu towarowego i jego przeniesienie z dróg na tory.

Wybór projektów obejmujących inwestycje w infrastrukturę kolejową będzie dokonywany m.in. w oparciu o kryteria minimalnej częstotliwości pociągów, wielkości obsługiwanego ruchu pasażerskiego lub towarowego oraz zwiększenia punktualności i prędkości handlowej pociągów.

W ramach celu szczegółowego będą mogły być również realizowane inwestycje ukierunkowane na podniesienie bezpieczeństwa i ochrony transportu (doposażenie służb nadzoru i ratownictwa technicznego, działania informacyjno-promocyjne), jak również inne działania poprawiające bezpieczeństwo ruchu drogowego.

Wsparciem będzie również objęta budowa i modernizacja infrastruktury dla ruchu niezmotoryzowanego, w tym drogi rowerowe oraz ciągi pieszo-rowerowe.

W miarę możliwości technicznych projekty w zakresie infrastruktury drogowej obejmują elementy zapewniające retencję i oczyszczanie wód opadowych poprzez wykorzystanie zielonej i niebieskiej infrastruktury oraz rozwiązań opartych na zasobach przyrody.

Wspierane inwestycje będą uwzględniały potrzeby związane z adaptacją do zmian klimatu, zgodnie ze „Strategicznym planem adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu”.

Powstała w ramach interwencji infrastruktura jak również zakupiony tabor będą dostępne dla osób niepełnosprawnych i osób o ograniczonej możliwości poruszania się.

Z komentarzem [A160]: Uwaga 171 – A

Z komentarzem [A161]: Uwaga 172 – A

Z komentarzem [A162]: Uwaga 179 – A

Wsparcie inwestycji w ramach Celu szczegółowego (ii) będzie możliwe pod warunkiem zgodności projektów z Regionalnym Planem Transportowego Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030 lub innymi planami warunkującymi zasadność realizacji projektów w danym obszarze (np. Koncepcja przebiegu tras rowerowych na terenie województwa świętokrzyskiego, dokumentem dotyczącym planowania transportu na szczeblu lokalnym - np. lokalne drogi rowerowe). W przypadku inwestycji realizowanych na obszarach miejskich, inwestycje te będą musiały być spójne z właściwymi Planami Zrównoważonej Mobilności Miejskiej, a jeśli nie są one wymagane – z innymi właściwymi dokumentami planowania mobilności miejskiej. Ocena zgodności zostanie przeprowadzona przez Instytucję Zarządzającą programem na etapie wyboru projektów.

W rezultacie planowanych działań nastąpi:

- poprawa dostępności transportowej województwa – wzmocnienie spójności komunikacyjnej regionu, ograniczenie wykluczenia komunikacyjnego,
- poprawa dostępności i konkurencyjności publicznego transportu zbiorowego,
- poprawa bezpieczeństwa ruchu na drogach (w tym niezmotoryzowanych uczestników ruchu),
- poprawa jakości środowiska, stanu powietrza oraz obniżenie negatywnego oddziaływania transportu na zdrowie i jakość życia mieszkańców poprzez obniżenie emisyjności systemu transportowego: wyprowadzenie ruchu tranzytowego z miast, a tym samym ograniczenie niskiej emisji, zwiększenie wykorzystania transportu publicznego i zrównoważonego poza obszarami miast,
- zwiększenie wykorzystania publicznego transportu zbiorowego poprzez jego rozbudowę i integrację transportu zbiorowego oraz poprawa dostępności transportu dla osób o ograniczonej mobilności,
- zwiększenie możliwości przemieszczania się mieszkańców regionu – powiązanie obszarów peryferyjnych z ośrodkami wzrostu, sprawna obsługa transportowa społeczeństwa i gospodarki.

Podstawowym trybem wyboru projektów do dofinansowania będzie tryb konkurencyjny. Odstępstwo od trybu konkurencyjnego może mieć miejsce tylko w uzasadnionych przypadkach, które czynią tryb konkurencyjny nieefektywnym (w tym kosztowo) lub niemożliwym do zastosowania lub w sytuacji, gdy projekty wynikają z dokumentów strategicznych.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

[1] Dotyczy również pociągów elektryczno-spalinowych (zgodnie z Kodem interwencji 107 Bezemisyjny / zasilany energią elektryczną tabor kolejowy w Rozporządzeniu Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/1060 z dnia 24 czerwca 2021 r.).

Z komentarzem [A163]: Uwaga 177 – A

Z komentarzem [A164]: Uwaga 178 – A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Grupą docelową będą użytkownicy indywidualni i przedsiębiorcy korzystający z dofinansowanej środkami UE infrastruktury drogowej i kolejowej.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antidyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych*.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A165]: Uwaga 433 - A

Z komentarzem [A166]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach Celu szczegółowego 3 (ii) nie jest planowane wykorzystanie instrumentów terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach Celu szczegółowego 3 (ii) nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

W obszarze transportu realizowane są zadania z zakresu usług publicznych w ogólnym interesie publicznym. Projekty te charakteryzuje brak potencjału finansowej wykonalności, rozumianej jako brak potencjału do generowania zysków lub oszczędności. Rozbudowa sieci dróg wojewódzkich, budowa obwodnic, tras rowerowych, węzłów przesiadkowych, czy parkingów nie wpłynie na zwiększenie dochodów/zysków Jednostek Samorządu Terytorialnego. W przypadku braku dostępu do finansowania bezzwrotnego, realizacja tego typu inwestycji przez samorzady mogłyby okazać się niemożliwa. Czynnikiem utrudniającym wparcie w formie instrumentów finansowych jest pogarszająca się sytuacja finansowa wielu JST. Dostęp do wsparcia dotacyjnego w zakresie inwestycji transportowych, pozwoli realizować niezbędne inwestycje transportowe bez nadmiernego obciążania budżetów samorządów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO44	Długość nowych lub rozbudowanych dróg – poza TEN-T	km	0,00	20,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO46	Długość dróg przebudowanych lub zmodernizowanych – poza TEN-T	km	0,00	5,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO113	Liczba zakupionych jednostek kolejowego taboru pasażerskiego	szt.	0,00	4,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

PL

151

PL

Z komentarzem [A167]: Uwaga 180 - A
 Na obecnym etapie nie jest możliwe i zasadne oszacowanie wartości wskaźników produktu dla celu pośredniego na 2024 r. Prawdopodobnie pierwsze konkursy w ramach programu będą mogły zostać ogłoszone najwcześniej w roku 2023. Biorąc pod uwagę czasochłonność przygotowania dokumentacji projektowej, uzyskanie pozwoleń na budowę, wybór wykonawcy robót budowlanych nie należy spodziewać się wybudowania choćby jednego odcinka drogi. W odniesieniu do zakupu taboru (2 szt.) w perspektywie 2014-2020 zamówienie realizowane było w całości i dotyczyło 2 szt. Sama produkcja jest czasochłonna i zakup obejmuje równocześnie produkowane jednostki. Sposób realizacji zależy od ustalonych warunków umowy zawartej z Wykonawcą – producentem taboru. Z dotychczasowych doświadczeń we wdrażaniu inwestycji drogowych w ramach RPOWS 2014-2020 cele pośrednie nie były możliwe do osiągnięcia.

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR55	Roczna liczba użytkowników nowo wybudowanych, przebudowanych, rozbudowanych lub zmodernizowanych dróg	pasażer okilometr/rok	16 275 350,00	2021	81 376 750,00	CST2021	
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR56	Oszczędność czasu dzięki udoskonalonej infrastrukturze drogowej	osobodni/rok	0	2020/21	358 057,70	CST2021	
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRR22	Liczba osób korzystających z zakupionego lub zmodernizowanego kolejowego taboru pasażerskiego w ciągu roku	osoby / rok	0,00	0	456 654,00	CST2021	

Z komentarzem [A168]: Uwaga 181 – A

2.1.1.1.3. Indykatory podziału zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	077. Działania mające na celu poprawę jakości powietrza i ograniczenie emisji hałasu	1 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	083. Infrastruktura przeznaczona dla rowerów	9 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	086. Infrastruktura paliw alternatywnych	1 000 000,00

4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	089. Nowo wybudowane lub rozbudowane drugorzędne połączenia drogowe z siecią drogową i węzłami TEN-T	108 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	093. Inne drogi przebudowane lub zmodernizowane (autostrady, drogi krajowe, regionalne lub lokalne)	2 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	107. Bezemisyjny/zasilany energią elektryczną tabor kolejowy	11 000 000,00
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	109. Transport multimodalny (nie w zastosowaniu miejskim)	8 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	140 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	140 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
4	RSO3.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	140 000 000,00
4	RSO3.2	Ogółem			140 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 5. Świętokrzyskie dla mieszkańców

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.2. Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Celem wsparcia jest podniesienie jakości i dostępu do kształcenia na wszystkich etapach edukacji, począwszy od wczesnej edukacji przedszkolnej po kształcenie ogólne i zawodowe, w celu realizacji wysokiej jakości kształcenia dostępnego dla wszystkich uczniów.

Wsparcie infrastrukturalne w przedszkolach zostanie ukierunkowane na tworzenie nowych miejsc w przedszkolach lub innych formach edukacji przedszkolnej, w szczególności na obszarach o słabym dostępie do tego typu usług. Ważnym elementem w polityce edukacji dzieci i młodzieży jest tzw. wskaźnik uprzedzskolnienia. W województwie Świętokrzyskim w grupach wiekowych 3 – 6 lat wynosi on 86,3 %. Ogółem w województwie świętokrzyskim w 2021 r. liczba placówek wychowania przedszkolnego wynosiła 796 jednostek co stanowiło około 4% wszystkich placówek w kraju

Wiodącym kierunkiem polityki edukacyjnej jest edukacja włączająca. Edukacja włączająca rozumiana jest jako podejście w procesie kształcenia i wychowania, którego celem jest zwiększanie szans edukacyjnych wszystkich osób uczących się poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne. To systemowe, wielowymiarowe i wielokierunkowe podejście do edukacji nastawione na dostosowanie wymagań edukacyjnych, warunków nauki i organizacji kształcenia do potrzeb i możliwości każdego ucznia, jako pełnoprawnego uczestnika procesu kształcenia.

W ramach Celu szczegółowego 4 (ii) poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online - realizowane będą działania zmierzające do budowy, rozbudowy, modernizacji i unowocześnienia infrastruktury, w szczególności w celu realizacji wysokiej jakości kształcenia, dostępnego dla wszystkich uczniów. Działania związane z budową, rozbudową infrastruktury będą uwzględniać uwarunkowania demograficzne występujące na danym obszarze województwa świętokrzyskiego, sytuację społeczno-ekonomiczną mieszkańców, wyniki egzaminów zewnętrznych oraz zasadę dostępności dla osób z niepełnosprawnościami. Przy realizacji powyższych zadań będzie stosowany standard dostępności zgodnie z modelem „Przestrzeń dostępnej szkoły”. Działania finansowane w ramach EFRR będą miały charakter uzupełniający, ukierunkowany na tworzenie infrastruktury zwiększającej dostępność, w szczególności na obszarach charakteryzujących się słabym dostępem do edukacji tj. obszarach defaworyzowanych/strefach ubóstwa. Interwencja EFRR będzie uwzględniać specyfikę regionalną i odnosić się do zdiagnozowanych deficytów i potrzeb, uwzględniając osiągnięcia perspektywy finansowej 2014-2020 zarówno w odniesieniu do wytworzonych zasobów jak i wypracowanych rozwiązań. W głównej mierze wsparcie będzie koncentrować się na obszarach priorytetowych zdefiniowanych w Załączniku D Raportu Krajowego: kształcenie włączające, edukacja przedszkolna oraz kształcenie zawodowe. W ramach poprawy dostępu do wysokiej jakości usług

Z komentarzem [A170]: Uwaga 183 - A

Z komentarzem [A171]: Uwaga nr 12 - A

sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie, ze środków EFRR możliwe będzie wsparcie, zgodnie ze zdiagnozowanymi regionalnie potrzebami, infrastruktury towarzyszącej, w tym infrastruktury sportowej jako element szerszej interwencji związanej z przystosowaniem szkoły do osób ze szczególnymi potrzebami pod warunkiem komplementarności z działaniami finansowanymi z EFS+. W ramach kształcenia ogólnego wsparcie dotyczyć będzie inwestycji mających na celu poprawę kluczowych kompetencji uczniów potrzebnych na rynku pracy i praktycznego uczenia się, wynikających ze zdiagnozowanych potrzeb regionalnych, podnoszenia jakości edukacji i jej lepszego powiązania z rynkiem pracy m.in. kompetencje cyfrowe, przyrodnicze i matematyczne.

Z komentarzem [A172]: Uwaga 185 - A

Wsparcie ze środków EFRR w obszarze edukacji koncentrować się będzie na rozwoju infrastruktury edukacyjnej, poprzez inwestycje dotyczące budowy, rozbudowy modernizacji tych jednostek, zakupu niezbędnego wyposażenia na potrzeby działalności placówki z zachowaniem zasady trwałości, dostępności i proekologicznym podejściem.

W dziedzinie kształcenia zawodowego, wsparcie będzie bazować na modernizacji istniejącej infrastruktury i sprzętu, przeznaczonych na użytek kształcenia zawodowego, oraz dostosowaniu ich do rzeczywistych warunków pracy tak by uczniowie mogli przygotowywać się do pracy w zawodzie na nowoczesnym sprzęcie, który będzie wykorzystywany w miejscu pracy.

Z komentarzem [A173]: Uwaga 186 - A

Na każdym etapie wsparcia będą prowadzone działania, aby zapewnić wsparcie uczniom w ramach edukacji włączającej poprzez zapewnianie im warunków do rozwijania indywidualnego potencjału, tak by w przyszłości umożliwić im pełnię rozwoju osobistego na miarę swoich możliwości oraz pełne włączenie w życie społeczne. Ponadto w ramach edukacji włączającej priorytetem będzie zapewnienie niezbędnego wsparcia wszystkim osobom uczącym się stosownie do ich szczególnych potrzeb, w tym osobom ze środowisk w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej, osobom ze środowisk migracyjnych, osobom o specjalnych potrzebach i najbardziej utalentowanym osobom uczącym się oraz ułatwianie przechodzenia między różnymi ścieżkami i poziomami kształcenia oraz umożliwianie zapewniania odpowiedniego doradztwa edukacyjnego i zawodowego.

Z komentarzem [A174]: Uwaga 187 - A

Główne typy projektów to m.in.:

- a) inwestycje w infrastrukturę edukacji przedszkolnej wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia; zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych,
- b) inwestycje w infrastrukturę szkół podstawowych i ponadpodstawowych wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia, zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych,
- c) inwestycje w infrastrukturę na potrzeby szkolnictwa branżowego i kształcenia ustawicznego oraz centrów i placówek prowadzących kształcenie zawodowe i ustawiczne wraz z niezbędnym wyposażeniem odnoszącym się do zakresu infrastrukturalnego projektu oraz wyposażeniem gwarantującym wysoką jakość kształcenia, zakup niezbędnego sprzętu i pomocy dydaktycznych.

Inwestycje w infrastrukturę edukacyjną przyczynią się do poprawy spójności społecznej i terytorialnej w zakresie wyrównywania dostępu do usług edukacyjnych oraz wyrównywania szans rozwojowych dzieci z różnych środowisk i obszarów w szczególności Romowie, dzieci o specjalnych potrzebach edukacyjnych, młodzież NEET.

Z komentarzem [A175]: Uwaga 188 - A

Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- dzieci biorące udział w edukacji przedszkolnej,
- uczniowie szkół podstawowych i ponadpodstawowych,
- nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu,
- psychologowie i pedagodzy szkolni,
- rodzice/opiekunowie prawni, pracodawcy,
- mieszkańcy województwa świętokrzyskiego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antidyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Z komentarzem [A176]: Uwaga 433 - A

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A177]: Uwaga 432 - A

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Inwestycje w szeroko rozumianą infrastrukturę edukacyjną nie mają potencjału do generowania przychodów, a tym samym nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania instrumentu finansowego tj. nie są rentowne. Jednostki samorządu terytorialnego, organy prowadzące szkoły i przedszkola, placówki kształcenia ustawicznego, ośrodki i centra egzaminacyjne, centra kształcenia zawodowego, centra kształcenia zawodowego i ustawicznego wykonują swoje zadania w ogólnym interesie publicznym. Poza nimi w sektorze występują podmioty prywatne, przede wszystkim prowadzące przedszkola

lub szkoły wyższe, działające dla zysku. Ich populacja jest jednak niewielka i nie ma uzasadnienia do tworzenia odrębnego instrumentu finansowego. Wobec powyższego w ramach Celu szczegółowego 4 (ii) nie planuje się wykorzystania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO66	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi	osoby	50,00	300,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO67	Pojemność klas w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych	osoby	860,00	6 020,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 121	Liczba wspartych przedszkoli	szt.	2,00	12,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 125	Liczba wspartych szkół	szt.	5,00	35,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 132	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami (EFRR)	szt.	5,00	37,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
-----------	-----------------	---------	-------------------	--------------------	----------	-----------------	--------------------	-----------------	--------------------	---------------	-------

PL

158

PL

							wartość odniesienia				
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR70	Roczna liczba użytkowników w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki nad dziećmi	użytkownicy/rok	384,00	2020	900,00	CST2021	
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR71	Roczna liczba użytkowników w nowych lub zmodernizowanych placówkach oświatowych	użytkownicy/rok	3 815,00	2020	12 075,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	121. Infrastruktura na potrzeby wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem	5 000 000,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	122. Infrastruktura na potrzeby szkół podstawowych i średnich	6 000 000,00
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	124. Infrastruktura na potrzeby kształcenia i szkolenia zawodowego oraz edukacji dorosłych	13 000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	24 000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	24 000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	24 000 000,00
5	RSO4.2	Ogółem			24 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.3. Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W związku ze zdiagnozowaniem niedoborów w zakresie infrastruktury społecznej związanej ze świadczeniem usług socjalnych, w perspektywie finansowej 2021-2027 niezbędne jest wsparcie działań objętych zakresem interwencji celu szczegółowego 4 (iii) „wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne”.

Na terenie województwa Świętokrzyskiego zauważalne są dysproporcje terytorialne w dostępie do usług społecznych z dominującą pozycją instytucjonalnych form pomocy. Wskaźnik ubóstwa mieszkańców województwa jest jednym z wyższych w Polsce, dodatkowo coraz większe wyzwanie dla systemu stanowi postępujący proces starzenia się społeczeństwa. Ograniczony dostęp do wysokiej jakości usług społecznych dotyka w największej mierze osoby wykluczone, zagrożone ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym m.in. rodziny wielodzietne, osoby bezrobotne, dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej, osoby starsze, osoby opuszczające zakłady karne, osoby opuszczające placówki pieczy zastępczej, osoby bezdomne czy osoby z niepełnosprawnościami i ich rodziny, osoby z zaburzeniami psychicznymi w tym osoby uzależnione i ich rodziny. Inwestycje w infrastrukturę należy uzupełnić innymi rodzajami finansowania z EFS+, aby ułatwić integrację społeczną.

Włączenie i integracja społeczna przede wszystkim skupi się na następujących działaniach, a proponowane wsparcie pozwoli na osiągnięcie następujących rezultatów:

1. wzrost dostępności do wysokiej jakości usług społecznych na obszarze całego województwa,
2. wzmocnienie potencjału instytucji systemu pomocy i integracji społecznej,
3. wzmocnienie odporności systemu usług społecznych na zagrożenie epidemiczne,
4. wsparcie procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych i rozwój środowiskowych form pomocy.

W zakresie infrastruktury społecznej ze środków EFRR priorytetem jest dopasowanie istniejącej infrastruktury, a w przypadku gdy zostanie zdiagnozowana taka potrzeba, uzupełnienie jej w celu zwiększenia integracji społeczno-ekonomicznej marginalizowanych społeczności oraz w niekorzystnej sytuacji nie tylko bezrobotni, ale inne grupy społeczne m.in. Romowie, osoby starsze, osoby opuszczające domy dziecka. Osoby te mogą borykać się z innymi trudnościami, takimi jak trudności z transportem oraz z przeszkodami w dostępie do istniejącej powszechnej, niewydzielonej infrastruktury społecznej (duże odległości, brak transportu, segregacja, dyskryminacja itp.).

Z komentarzem [A178]: Uwaga 193, 194 oraz 195 - A

Z komentarzem [A179]: Uwaga 196 - A

Z komentarzem [A180]: Uwaga 197 - A

W głównej mierze wsparcie będzie koncentrować się na obszarach priorytetowych zdefiniowanych w Załączniku D Raportu Krajowego, gdzie kładziony jest nacisk na promowanie równości płci w zatrudnieniu oraz poprawa dialogu społecznego poprzez zwiększenie zdolności partnerów społecznych. Infrastruktura społeczna powinna przyczyniać się do równego dostępu i wzmocnienia pozycji kobiet, zwłaszcza ze słabszych grup społecznych, i podmiotów społecznych. Z tego powodu zasadne jest wsparcie rozwoju infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, w szczególności w zakresie wsparcia mieszkalnictwa społecznego rozumianego jako: (i) mieszkalnictwo wspomagane (treningowe i wspierane), (ii) mieszkalnictwo chronione, (iii) inne formy mieszkań z usługami oraz (iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu, jak również mieszkalnictwa adaptowalnego” oraz przeciwdziałania problemowi bezdomności. Pozwoli to na wydłużenie pozostawania osób potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu i z niepełnosprawnościami w środowisku domowym, co wzmocni poczucie godności i podmiotowości tych osób.

Z komentarzem [A181]: Uwaga 204 - A

Planuje się znaczącą rozbudowę systemu wsparcia osób doświadczających bezdomności, poprzez zwiększenie zasobów mieszkalnictwa społecznego łączącego usługi mieszkaniowe z usługami społecznymi. W ramach zapewnienia dostępu do mieszkań dla osób bezdomnych i zagrożonych bezdomnością zgodnych z wytycznymi deinstytucjonalizacji są planowane prace modernizacyjne oraz tworzenie nowych mieszkań społecznych.

Z komentarzem [A182]: Uwaga 195 - A

Ze względu na horyzontalną zasadę deinstytucjonalizacji, środki europejskie mogą być przeznaczane wyłącznie na infrastrukturę placówek świadczących usługi w społeczności lokalnej, a więc z poszanowaniem zasad indywidualizacji wsparcia, zapewnienia osobom kontroli nad swoim życiem i decyzjami, które ich dotyczą, pierwszeństwa indywidualnych potrzeb mieszkańców przed wymaganiami organizacyjnymi.

Rozwój usług socjalnych dla osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, wspieranych z EFRR, będzie zgodny z Konwencją ONZ o prawach osób niepełnosprawnych, w tym z komentarzem ogólnym nr 5 (2017) oraz uwagami końcowymi dla Polski, Strategia rozwoju usług społecznych – polityka publiczna na lata 2021–2030 z perspektywą do 2035 r. oraz z wytycznymi wskazanymi w krajowym programie przeciwdziałania ubóstwu i wykluczeniu społecznym (aktualizacja na lata 2021–2027) oraz strategiach na rzecz osób niepełnosprawnych na lata 2021–2030.

Z komentarzem [A183]: Uwaga 198 - A

W ramach Celu szczegółowego 4 (iii) wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne - realizowane będą działania obejmujące, m.in.:

Z komentarzem [A184]: Uwaga 202 - A

1. tworzenie i rozwój infrastruktury na potrzeby realizacji usług w środowisku, w tym w formach dziennych,

2. inwestycje w infrastrukturę dzienną i środowiskową wspierającą rodziny, dzieci i młodzież,

3. infrastrukturę społeczną powiązaną z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizacji usług, poprzez zakup wyposażenia niezbędnego do świadczenia usług medycznych, w zakresie zgodności z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi,

4. mieszkania o charakterze wspomaganych: chronione, treningowe i wspierane

5. wspieranie podmiotów, które realizują formy pomocy w zakresie usług aktywnej reintegracji społecznej i zawodowej osób takich jak m.in. ZAZ.

Priorytetowo będą traktowane inwestycje mające na celu usamodzielnianie się ekonomiczne osób zagrożonych wykluczeniem społecznym. Dlatego też zakłada się wsparcie inwestycji dotyczących remontu, przebudowy i wyposażenia infrastruktury zdegradowanych budynków w celu ich adaptacji na mieszkania społeczne rozumiane jako:

(i) mieszkalnictwo wspomagane (treningowe i wspierane),

(ii) mieszkalnictwo chronione,

(iii) inne formy mieszkań z usługami oraz

(iv) mieszkania w ramach najmu społecznego, w tym oferowane przez społeczne agencje najmu skierowane w szczególności dla osób opuszczających pieczę zastępczą, zakłady poprawcze lub młodzieżowe ośrodki wychowawcze, infrastrukturę szkół przysposabiających do pracy - w celu uzupełnienia wsparcia osób zagrożonych wykluczeniem społecznym planowane jest również wsparcie w postaci remontu, przebudowy, modernizacji i wyposażenia infrastruktury szkół przysposabiających do pracy.

Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+ m.in. cel szczegółowy:

h) wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji;

oraz

k) zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Z komentarzem [A185]: Uwaga 205 - A

Z komentarzem [A186]: Uwaga 199 oraz 203 - A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

1) mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, w tym społeczności lokalne,

2) osoby zagrożone wykluczeniem społecznym lub ubóstwem oraz otoczenie osób wykluczonych społecznie,

3) osoby w podeszłym wieku.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych*.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A187]: Uwaga 433 – A

Z komentarzem [A188]: Uwaga 432 – A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Działania związane z Celem szczegółowym 4 (iii) nie są ukierunkowane na osiągnięcie korzyści ekonomicznych – mają charakter rozwiązywania coraz bardziej istotnych problemów społecznych, a tym samym nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania instrumentu finansowego tj. nie są rentowne. Najczęstszym powodem korzystania z pomocy społecznej w regionie jest ubóstwo, bezrobocie, choroba oraz niepełnosprawność. Skuteczne przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu oraz jego negatywnym skutkom wymaga działań o charakterze wspierającym i wzmacniającym, co włącza możliwość stosowania zwrotnych form wsparcia. Wsparcie będzie realizowane w formie dotacyjnej.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO65	Pojemność nowych lub zmodernizowanych lokali socjalnych	osoby	140,00	840,00
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO113	Ludność objęta projektami w ramach zintegrowanych działań na rzecz włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji	osoby	42,00	283,00

5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 132	Liczba obiektów dostosowanych do potrzeb osób z niepełnosprawnościami	szt.	4,00	27,00
---	--------	------	----------------------------	----------	---	------	------	-------

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC67	Roczna liczba użytkowników w nowych lub zmodernizowanych lokalach socjalnych	użytkownicy/rok	0,00	2021	360,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	126. Infrastruktura mieszkalnictwa (inna niż dla migrantów, uchodźców i osób objętych ochroną międzynarodową lub ubiegających się o nią)	5 000 000,00
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	127. Pozostała infrastruktura społeczna przyczyniająca się do włączenia społecznego	6 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	11 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	11 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.3	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	11 500 000,00
5	RSO4.3	Ogółem			11 500 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznaczają się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.5. Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach Celu szczegółowego 4 (v) zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej - realizowane będą działania obejmujące szeroko rozumiane inwestycje w infrastrukturę zdrowotną. Niezaspokojone potrzeby w zakresie usług medycznych wg CSR zmniejszyły się w 2017 r., ale pozostają nadal jednymi z najwyższych w UE. Ze względu na ograniczone zasoby finansowe niezbędna jest kontynuacja najważniejszych wyzwań regionu. Jednym z nich są inwestycje w sprzęt o wysokiej skuteczności, chroniące pacjenta jak i ograniczające koszty dalszego leczenia. Jak wskazano w Mapie potrzeb zdrowotnych populacja województwa świętokrzyskiego charakteryzuje się starszą strukturą wieku ludności niż populacja Polski - w 2016 r. osób w wieku co najmniej 65 lat było blisko 223 tys. osób, co stanowiło 17,8 proc. ludności ogółem w porównaniu z 16,4 proc. Dla całej Polski, tendencja cały czas rosnąca. Województwo świętokrzyskie znajduje się wysoko, bo na 4 miejscu w kraju biorąc pod uwagę współczynnik chorobowości szpitalnej, wyraża się on poprzez liczbę osób hospitalizowanych z powodu wszystkich przyczyn lub z powodu danej jednostki chorobowej w ciągu roku w przeliczeniu na 100 000 ludności i wynosi 12 529 osób hospitalizowanych na 100 tys. ludności. Najczęstszymi przyczynami zgonów na terenie województwa świętokrzyskiego były choroby kardiologiczne, onkologiczne, choroby aorty i naczyń obwodowych z uwzględnieniem nadciśnienia tętniczego oraz choroby układu nerwowego. Co w nawiązaniu do potrzeb wskazanych w MPZ WŚ obrazuje jak bardzo potrzebna jest interwencja w zakresie potrzeb wynikających ze wskazanej w MPZ, rosnącej zachorowalności, w szczególności na choroby układów: krążenia, oddechowego, kostno-stawowo-mięśniowego, oraz choroby onkologiczne i psychiczne, oraz służąca przeciwdziałaniu niekorzystnym trendom demograficznym. W odpowiedzi na powyższe trendy epidemiologiczno-demograficzne, planowane są interwencje obejmujące w szczególności doposażenie w sprzęt i aparaturę medyczną uzupełnione niezbędnymi robotami budowlanymi. Powyższe przedsięwzięcia przyczynią się do poprawy dostępności do usług zdrowotnych kierowanych do osób starszych, oraz których dotyczą choroby stanowiące główne przyczyny niezdolności do pracy.

Powyższe działania przyczynią się do realizacji celów określonych w polityce publicznej „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.”, w tym w części dotyczącej zwiększenia roli i zakresu usług świadczonych przez POZ, ambulatoryjną opiekę specjalistyczną, zdeinstytucjonalizowane formy opieki oraz dotyczącej rozwoju opieki koordynowanej. Planowana interwencja przyczyni się ponadto do zabezpieczenia potrzeb zdrowotnych mieszkańców województwa świętokrzyskiego, w szczególności w zakresie dążenia do zmniejszenia zapadalności i przedwczesnej umieralności z powodu chorób układu sercowo – naczyniowego, w tym udarów mózgu, chorób nowotworowych, chorób układu oddechowego. Wsparcie obejmie również wskazaną w ww. Rozporządzeniu jako priorytet – rehabilitację. Opisane powyżej przedsięwzięcia wniosą także wkład w realizację Priorytetów dla Regionalnej Polityki Zdrowotnej Województwa Świętokrzyskiego, przede wszystkim w zakresie priorytetów dotyczących: zwiększenia dostępności do oddziałów wewnętrznych, wzmocnienia opieki długoterminowej i rozwój opieki środowiskowej, a także zapewnienia kompleksowej opieki rehabilitacyjnej, jak również dofinansowania POZ i AOS w związku z przekierowaniem świadczeń zdrowotnych z

Z komentarzem [A189]: Uwaga 215 – A - zapis jest już w programie

lecznictwa szpitalnego do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej, a także: zwiększenie dostępności do oddziałów neurologicznych, w tym udarowych, wzmocnienie opieki rehabilitacyjnej, jak również zapewnienie opieki nad pacjentami z zaburzeniami psychicznymi.

W celu zapewnienia właściwego ukierunkowania interwencji, efektywności kosztowej oraz precyzyjnego dostosowania interwencji do zidentyfikowanych, na poziomie kraju i poszczególnych regionów, potrzeb udział w zatwierdzaniu projektów będzie miał Komitet Sterujący ds. koordynacji interwencji [EFSI].

Realizowane będą działania z zakresu, m.in.:

· inwestycji mających na celu odwrócenie piramidy świadczeń i poprawę dostępu do opieki na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich na AOS i POZ,

· wzmocnienia roli POZ w dostarczaniu usług zdrowotnych oraz poprawy dostępności do ambulatoryjnej opieki specjalistycznej i szpitalnej,

- wdrożenie standardów dostępności w POZ w celu poprawy dostępności placówek POZ dla osób ze szczególnymi potrzebami w obszarze architektonicznym, cyfrowym, komunikacyjnym i organizacyjnym, w powiązaniu z działaniami z EFS+ (w ramach cross-finansingu),

- rozwój AOS poprzez budowę, przebudowę i modernizację obiektów infrastruktury ochrony zdrowia i/lub ich wyposażenie, m.in. w sprzęt medyczny, w celu rozwoju opieki koordynowanej, stopniowego odwracania piramidy oraz poprawy dostępu do świadczeń, w tym przede wszystkim na obszarach słabiej rozwiniętych gospodarczo i terenach wiejskich, w powiązaniu z działaniami z EFS+ w ramach rozwoju usług społecznych i zdrowotnych w CS(k),

· inwestycji w nowoczesne formy świadczenia usług medycznych i opiekuńczych (telemedycyna, telerehabilitacja, teleopieka), wykorzystanie sztucznej inteligencji do opisu badań diagnostycznych,

· dostosowania podmiotów wykonujących działalność leczniczą i placówek opieki długoterminowej do wymagań osób ze szczególnymi potrzebami, w tym osób starszych i z niepełnosprawnościami,

· deinstytucjonalizacji świadczenia usług zdrowotnych i opieki długoterminowej, w tym rozwój środowiskowych form opieki, w szczególności dla osób starszych, z niepełnosprawnościami oraz osób z zaburzeniami i chorobami psychicznymi w tym wsparcie DDOM,

· rozwoju i modernizacji zasobów infrastruktury zdrowia w tym sprzętu i aparatury medycznej zapewniającej dostęp do usług dostarczanych w zgodzie z priorytetowymi potrzebami zdrowotnymi i wyzwaniem organizacyjnymi systemu opieki zdrowotnej określonymi w mapie potrzeb zdrowotnych, wojewódzkim planie transformacji oraz innych dokumentach strategicznych w ochronie zdrowia,

· infrastruktura i wyposażenie na potrzeby usług opieki paliatywnej i hospicyjnej zgodnie z zasadami deinstytucjonalizacji opieki zdrowotnej nad osobami starszymi.

Z komentarzem [A190]: Uwaga 216 - A

Z komentarzem [A191]: Uwaga 210 - A

Z komentarzem [A192]: Uwaga 213 - A

Z komentarzem [A193]: Uwaga 214 - A

Z komentarzem [A194]: Uwaga 218 - A

Wsparcie będzie bezpośrednio powiązane i będzie mieć uzupełniający charakter w stosunku do interwencji prowadzonej w ww. zakresie w Celach 4 współfinansowanych ze środków EFS+ m.in. w celu szczegółowym (k), gdzie realizowany będzie rozwój procesu deinstytucjonalizacji opieki medycznej, w tym w ramach Dziennych Domów Opieki Medycznej, Centrów Zdrowia **Psychicznego**.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Z komentarzem [A195]: Uwagi: 210, 211, 212 - A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- mieszkańcy, w tym w szczególności mieszkańcy obszarów o niezadawalającej dostępności do specjalistycznych usług zdrowotnych, **osoby** znajdujące się w niekorzystnej sytuacji (m.in. starsze, osoby z niepełnosprawnością, o niskich dochodach, bezrobotne, w kryzysie bezdomności, doświadczające dyskryminacji),
- podmioty wykonujące działalność leczniczą.

Z komentarzem [A196]: Uwaga 13 - A

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób **Niepełnosprawnych**.

Z komentarzem [A197]: Uwaga 433 - A

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia*

ogólnego, W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A198]: Uwaga 432 - A

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Stan zdrowia ludności przekłada się na wiele aspektów społecznych i gospodarczych, a troska o zdrowie mieszkańców jest jednym z ważniejszych celów polityki regionalnej. Zapewnienie równego dostępu do opieki zdrowotnej w regionie, tak jak w całym kraju, oparte jest o system publicznej służby zdrowia. Jednostkami prowadzącymi szpitale, przychodnie i itp. są w większości JST i inne instytucje publiczne. Wykonują one zadania w ramach swoich obowiązków ustawowych. System finansowania sprawia, iż mimo znacznych przepływów finansowych są to działania niedochodowe, a tym samym zastosowanie instrumentów zwrotnych nie ma uzasadnienia. Wyzwania z zakresu systemu ochrony zdrowia, także w kontekście pojawiających się zagrożeń i kryzysów, muszą być traktowane priorytetowo oraz mieć zapewnione finansowanie w formie dotacji. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO69	Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki zdrowotnej	osoba/rok	6 852,00	54 816,00
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO70	Pojemność nowych lub zmodernizowanych placówek opieki społecznej (innych niż mieszkania)	osoba/rok	91,00	604,00
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 133	Liczba wspartych podmiotów leczniczych.	szt.	4,00	32,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR73	Roczna liczba użytkowników w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki zdrowotnej	użytkownicy/rok	162 063,00	2021	287 883,00	CST2021	
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR74	Roczna liczba użytkowników w nowych lub zmodernizowanych placówkach opieki społecznej	użytkownicy/rok	0,00	2021	127 008,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	128. Infrastruktura ochrony zdrowia	31 000 000,00
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	129. Sprzęt medyczny	15 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	46 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	46 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.5	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	46 000 000,00
5	RSO4.5	Ogółem			46 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO4.6. Wzmacnianie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Wyzwania w obszarze kultury i turystyki, na które odpowiada interwencja funduszy europejskich, to przede wszystkim wzmocnienie roli kultury i turystyki dla rozwoju gospodarczego i spójności społecznej, w tym modernizacja infrastruktury kultury i turystyki, wzmacnianie potencjału instytucji kultury, wspieranie rozwoju sektorów kreatywnych i przemysłu czasu wolnego, promocja dziedzictwa narodowego i walorów turystycznych Polski. Zagadnienia te zostały rozwinięte i uzupełnione w zintegrowanych strategiach, przede wszystkim projekcie Strategii Rozwoju Kapitału Społecznego 2030, Strategii Rozwoju Kapitału Ludzkiego 2030, Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030 oraz Strategii zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa 2030. Cele wskazane w rozporządzeniu ogólnym, związane ze zwiększaniem roli kultury i turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych są zgodne z założeniami ww. dokumentów.

Zgodnie z zapisami Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, wsparcie inwestycji w obszarze kultury, w tym wsparcie instytucji kultury oraz działania na rzecz ochrony zabytków jest warunkiem niezbędnym do zachowania regionalnej tradycji i tożsamości kulturowej, a w konsekwencji dla wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa. Rozwój turystyki w województwie świętokrzyskim opiera się zarówno na bogactwie przyrodniczym, jak i dziedzictwie kulturowym. Największym potencjałem przyrodniczym regionu z punktu widzenia rozwoju turystyki jest różnorodność ukształtowania form powierzchni terenu i złożona budowa geologiczna. Wzmacniają go bioróżnorodność i walory krajobrazowe podlegające ochronie w parkach narodowych, krajobrazowych i rezerwach. Wsparcie, ukierunkowane terytorialnie, będzie bazować na gospodarczym wykorzystaniu mocnych stron tych obszarów, w szczególności wyróżniających je zasobów dziedzictwa kulturowego i naturalnego. Szczególna uwaga zostanie położona na spójne, kompleksowe i interdyscyplinarne podejście do planowanego wsparcia, tworzenie nowych miejsc pracy, oraz wzmocnienie spójności społecznej danego terytorium. Działania z zakresu rozwoju kultury i turystyki będą uwzględniać zasady zrównoważonego wpływu na środowisko, cyfryzację, zasadę dostępności dla osób o szczególnych potrzebach oraz zasadę efektywności finansowej i odporności na kryzysy m.in. kryzys klimatyczny. Wsparcie inwestycji w obszarze kultury, w tym wsparcie instytucji kultury oraz działania na rzecz ochrony zabytków jest warunkiem niezbędnym do zachowania regionalnej tradycji i tożsamości kulturowej, a w konsekwencji dla wzmocnienia atrakcyjności turystycznej województwa. Wsparcie w ramach CS będzie realizowało cele Europejskiego Filaru Praw Socjalnych w zakresie ochrony dziedzictwa kulturowego, promocji różnorodności kulturowej, poprawy dostępu do podstawowych usług publicznych oraz włączenia społecznego.

Programując wsparcie uwzględniono również rezultaty projektu KEEP ON poprzez działania: realizacja szerszego spektrum typów projektów w perspektywie finansowej 2021-2027, rozproszenie terytorialne wsparcia z uwzględnieniem wpływu projektów na społeczność lokalną oraz uwzględnienie instytucji kultury oraz instytucji zarządzających obiektami dziedzictwa kulturowego w katalogu beneficjentów działań niezwiązanych bezpośrednio z sektorem kultury i turystyki. Wsparcie dla kultury i turystyki wdroży postanowienia strategicznych dokumentów UE, tj. nowego europejskiego programu na

Z komentarzem [A199]: Uwaga 223 - A

rzecz Kultury, europejskich ram działania na rzecz dziedzictwa kulturowego na 2018 r. oraz konkluzje Rady w sprawie planu prac w dziedzinie kultury na lata 2019–2022.

W ramach Celu szczegółowego 4 (vi) wzmocnienie roli kultury i zrównoważonej turystyki w rozwoju gospodarczym, włączeniu społecznym i innowacjach społecznych realizowane będą działania obejmujące m.in.:

·wzmocnienie potencjału turystycznego zabytków o szczególnym znaczeniu i ich oddziaływanie na rozwój gospodarczy poprzez dostosowanie obiektów zabytkowych do pełnienia funkcji związanych z kulturą. Realizowane będą przedsięwzięcia dot. rozwoju infrastruktury obejmujące m.in. renowację, modernizację, ochronę i rozwój infrastruktury zabytkowej w celu podniesienia jej atrakcyjności turystycznej i dostępności (w tym z zakresu przystosowania obiektów do potrzeb osób z niepełnosprawnościami),

·udostępnienie i ułatwienie dostępu do dóbr kultury oraz zastosowania nowoczesnych technologii poszerzających krąg odbiorców oferty - projekty polegające m.in. na konserwacji zabytków ruchomych oraz zabytkowych muzealiów, starodruków, księgozbiorów, materiałów bibliotecznych, archiwalnych i zbiorów audiowizualnych (w tym filmowych) oraz ich ochrona i udostępnienie, także przez proces digitalizacji, w tym wsparcie bibliotek, bibliotek multimedialnych, domów kultury i innych instytucji kultury,

·wspieranie konkurencyjności i odporności sektora turystycznego (ulepszenie infrastruktury turystycznej, dywersyfikacja produktów, zastosowanie modeli biznesowych) poprzez tworzenie nowych, rozbudowę istniejących miejsc atrakcyjnych turystycznie poprzez roboty budowlane, modernizację, wyposażenie infrastruktury ułatwiającej dostęp do miejsc i obszarów atrakcyjnych turystycznie,

·inwestycje w obiekty/miejsca tworzące turystyczne szlaki tematyczne (obiekty/miejsca odwołujące się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych) lub turystyczne szlaki rodzajowe (np. kajakowe, rowerowe, kamperowe), w tym poprawę ich dostępności dla osób ze szczególnymi potrzebami, w tym z niepełnosprawnościami.

Projekty turystyczne będą miały charakter zintegrowany, tj. będą zakładały oddziaływanie na gospodarkę, środowisko i życie społeczne w regionie (np. rynek pracy, przedsiębiorczość, innowacje społeczne, ochronę przyrody, edukację lub włączenie społeczne).

Inwestycje będą opierać się na analizie popytu i ocenie potrzeb w celu zmniejszenia ryzyka nieefektywności i trwałości oraz że będą koordynowane z projektami na obszarach sąsiadujących, co pozwoli uniknąć powielania działań i konkurencji.

Interwencje EFRR, które mają wpływ na dziedzictwo kulturowe, biorąc pod uwagę zidentyfikowane potrzeby w zakresie infrastruktury kulturalnej i infrastruktury dziedzictwa kulturowego będą zgodne z najlepszymi praktykami, będą zgodne z opracowanym przez ICOMOS dokumentem „PRINCIPLES EUROPEAN QUALITY PRINCIPLES dla finansowanych przez UE interwencji o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe”.

Projekty starające się o dofinansowanie w ramach CS 4.6 powinny dążyć do większej samowystarczalności finansowej.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Z komentarzem [A200]: Uwaga 224 - A

Z komentarzem [A201]: Uwaga 226 - A

Z komentarzem [A202]: Uwaga 225 - A

Z komentarzem [A203]: Uwaga 227 - A

Z komentarzem [A204]: Uwaga 230 i 232 - A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- mieszkańcy województwa świętokrzyskiego, turyści,
- jednostki samorządu terytorialnego,
- instytucje kultury, z wyłączeniem państwowych instytucji kultury oraz współprowadzonych przez Ministra właściwego ds. kultury i ochrony dziedzictwa narodowego,
- jednostki organizacyjne jednostek samorządu terytorialnego posiadające osobowość prawną,
- jednostki sektora finansów publicznych posiadające osobowość prawną, działające w sferze ochrony środowiska, kultury, turystyki,
- parki narodowe i krajobrazowe,
- organizacje pozarządowe,
- spółki prawa handlowego, w których większość udziałów lub akcji posiadają jednostki samorządu terytorialnego lub ich związki,
- przedsiębiorstwa społeczne,
- instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antidyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych*.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia*

Z komentarzem [A205]: Uwaga 433 - A

ogólnego, W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A206]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się realizacji interwencji z wykorzystaniem narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych i transnarodowych.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Ze względu na różne grupy interesariuszy i różne oczekiwane korzyści z projektów, Cel szczegółowy 4 (vi) może zawierać projekty posiadające potencjał do wygenerowania dodatnich przepływów finansowych jak i projekty koncentrujące się na rozwoju społecznym, w których czynnik ekonomiczny jest drugorzędny. Inwestycje w obiekty dziedzictwa kulturowego czy infrastrukturę turystyczną są kosztowne i większość publicznych przedsięwzięć w tym zakresie nie ma potencjału do wykorzystania instrumentów finansowych. Ze względu na zakładaną niewielką liczbę projektów komercyjnych, jak i z uwagi na fakt, iż przedsiębiorstwa działające w branży turystycznej najbardziej ucierpiały na ograniczeniach wynikających z pandemii COVID-19, w początkowym okresie realizacji programu, nie jest zasadne tworzenie odrębnego instrumentu finansowego. MŚP w późniejszym okresie mogą skorzystać z ogólnie zdefiniowanych preferencyjnych pożyczek w ramach innego celu szczegółowego. Podstawową formą wsparcia będzie dotacja.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	2,00	16,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 135	Długość wspartych szlaków turystycznych	km.	6,00	39,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 139	Liczba zabytków nieruchomych objętych wsparciem	szt.	2,00	10,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO 141	Liczba instytucji kultury objętych wsparciem	szt.	2,00	10,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO001	Przedsiębiorstwa objęte wsparciem (w tym: mikro, małe, średnie, duże)	szt.	1,00	6,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	129 000,00	2021	168 608,00	CST2021	
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RRC001	Miejsca pracy utworzone we wspieranych jednostkach	EPC/rok	Nie dotyczy	Nie dotyczy	9,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	12 000 000,00
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	11 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	23 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	23 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
5	RSO4.6	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	23 000 000,00
5	RSO4.6	Ogółem			23 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 6. Wspólnota i przestrzeń

2.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.1. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich (EFRR)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Główne kierunki działań dotyczących spójności społeczno-gospodarczej i przestrzennej regionu wiążą się z równoważeniem procesów zachodzących w przestrzeni regionalnej.. Elementem równoważenia przestrzeni regionalnej jest wykorzystanie instrumentów terytorialnych ZIT, które będą odpowiedzią na problemy danego obszaru oraz potrzeby społeczności lokalnej. Zintegrowane podejście w obszarze polityki rozwoju pozwala na realizację projektów przyczyniających się do rozwiązywania wspólnych problemów i skoordynowanego zaspokajania potrzeb danego obszaru, ujętych w strategii terytorialnej. Dlatego też problemy z jakimi borykają się miasta wymagają podejścia zintegrowanego przy uwzględnieniu określonych potrzeb danego obszaru i lokalnej społeczności wykorzystując potencjały danych terytoriów. W celu zapewnienia efektywności wsparcia, odpowiadając na problemy miast i obszarów powiązanych z nimi funkcjonalnie w SRWS 2030+ wyznaczone zostały OSI, na terenie których podejmowana będzie interwencja. Szczególnym obszarem koncentracji problemów rozwojowych są miasta średnie tracące funkcje społeczno-gospodarcze (wyznaczone jako OSI regionalne), gdzie odnotowuje się kumulację niekorzystnych zjawisk demograficznych, starzeniem się społeczeństwa, brak atrakcyjnych miejsc pracy, wysoki poziom bezrobocia. Konieczne jest zapewnienie warunków do wzrostu, wzmocnienie ich roli w obszarze aktyw. społeczno-gospodarczej, kulturalnej czy też turystycznej. Instrument ten będzie wykorzystywany do wspierania miejskich obszarów funkcjonalnych (MOF). Poza instrumentem ZIT w ramach cs 5 (i) przewidziano Inny Instrument Terytorialny (IIT) z pomocą którego będą realizowane działania rewitalizacyjne wpisujące się w Gminne Programy Rewitalizacyjne pełniące funkcję strategii IIT, pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego. Interwencja będzie dotyczyć procesu wyprowadzania ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych poprzez zapewnienie kompleksowych działań w sferze społecznej, gospodarczej, środowiskowej. Instrument będzie realizowany na terenie miast.:

Identyfikacja kierunków działań w ramach CS 5 (i) została określona z uwzględnieniem postulatów zgłaszanych podczas konsultacji społecznych programu.

W ramach CS 5(i) przewidziano działania, typy projektów :

1) w formule ZIT w zakresie wsparcia:

- zrównoważonej turystyki – obejmującego projekty dot. centrów/punktów informacji kulturalnej i turystycznej, budowę, tworzenie, rozwój tras i szlaków turystycznych odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych, edukacyjnych. Rozwojowi zrównoważonej turystyki w ramach MOF będzie sprzyjać budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury oraz promocja walorów środowiskowych regionu, produktów regionalnych.

Z komentarzem [A207]: Uwaga 237- A oraz 238 – A. Z uwagi na przeniesienie opisu narzędzi terytorialnych oraz pogrupowaniu ich do właściwych sekcji (zgodnie z zaleceniem) - pewne zapisy uległy dostosowaniu.

Z komentarzem [A208]: Uwaga 238 - A

Z komentarzem [A209]: Uwaga 240 - A

Z komentarzem [A210]: Uwaga 245- A

Z komentarzem [A211]: Uwaga 245 - A

- kultury i dziedzictwa kulturowego - wzmocnienie potencjału województwa w zakresie ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego celem zachowania dziedzictwa kulturowego, zwiększenia dostępu mieszkańców regionu do dóbr kultury w tym podniesienie atrakcyjności turystycznej obszarów MOF. Wspierane będą m.in.: działania na rzecz ochrony zabytków, roboty budowlane i modernizacyjne dot. zabytków i zespołów zabytkowych wraz z otoczeniem (m.in: mała architektura, ścieżki piesze, tereny zielone) oraz obiektów infrastruktury kultury, digitalizację zasobów i oferty kultury, ochronę dziedzictwa niematerialnego.

- dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki (innych niż obszary Natura 2000) - ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000 m.in. ochronę różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime oraz różnorodności geologicznej w ramach MOF. Wspierana będzie budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej. Dofinansowanie otrzymają inwestycje mające na celu ograniczanie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz służące edukacji i promowaniu form ochrony przyrody i rozwojowi ekoturystyki.

2) w formule IIT:

- rewitalizacja obszarów zdegradowanych, fizyczna odnowa i bezpieczeństwo przestrzeni publicznej - kompleksowe działania na rzecz rozwoju lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego, służące przeciwdziałaniu nieprzewidzianym zjawiskom kryzysowym prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Przewiduje się działania dot. m.in.: budowy nowych budynków (w uzasadnionych sytuacjach), przebudowy, adaptacji zdegradowanych budynków, terenów i przestrzeni, a także zagospodarowania terenów i przestrzeni na obszarze rewitalizacji (w tym nowych i istniejących terenów zielonych) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych lub edukacyjnych. Wsparcie obejmie roboty budowlane, restauratorskie i konserwatorskie obiektów zabytkowych, znajdujących się w rejestrze zabytków oraz obiektów położonych w strefie ochrony konserwatorskiej, wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z danym obiektem.

Wsparcie procesów rewitalizacji będzie odbywać się w oparciu o Gminne Programy Rewitalizacji (GPR), pozytywnie zaopiniowane przez Instytucję Zarządzającą programem, spełniające wymogi określone w art. 29 ust.1 rozporządzenia ogólnego (CPR). Organy gmin odpowiadają za przygotowanie GPR, zgodnie z regulacjami ustawowymi, z uwzględnieniem partycypacji społecznej o której mowa w ustawie o rewitalizacji z dnia 9 października 2015 r. z późn. zm. IZ prowadzi wykaz programów rewitalizacji pozytywnie zaopiniowanych. W ramach IIT realizowane będą przedsięwzięcia ujęte w GPR, zlokalizowane na terenach miejskich. Kontynuacja działań rewitalizacyjnych pozwoli na ożywienie zdegradowanych obszarów miast, które utraciły swoją pierwotną funkcję. W obszarze rewitalizacji realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od zidentyfikowanych potrzeb społecznych poprzez powiązanie inwestycji infrastrukturalnych z działaniami o charakterze nieinfrastrukturalnym w szczególności z działaniami współfinansowanymi z EFS+. Preferowane będą interwencje, które wykażą, że w okresie 2014-2020 i/lub 2021-2027 była/będzie podejmowana interwencja z wykorzystaniem środków EFS.

W ramach CS 5 (i) nowa infrastruktura będzie wspierana w wyjątkowych i należycie uzasadnionych przypadkach. Preferencją zostaną objęte działania polegające na adaptacji istniejącej infrastruktury. Elementem planowanych do wsparcia projektów rewitalizacyjnych będą inwestycje, dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz inne inwestycje ukierunkowane na poprawę jakości przestrzeni publicznych, a także inwestycje w zakresie OZE.

Z komentarzem [A212]: Uwaga 240 – A.

Z komentarzem [A213]: Uwaga 34 – A
Uwaga 247 – A
Usunięto zapis dot. wsparcia funkcji rekreacyjnych.

Z komentarzem [A214]: Uwaga 242 – A. Uwaga powiązana z uwagą 243 (EFS+)

Z komentarzem [A215]: Uwaga 246 – A.

W ramach CS 5 (i) wsparciem nie będą objęte inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba, że stanowią one nieodłączny element większego projektu (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15 % kosztów kwalifikowalnych projektu. W miastach projekty te nie mogą obejmować budowy nowych dróg lub parkingów oraz w odniesieniu do istniejących – zwiększenia ich pojemności lub przepustowości, ani nie mogą w żaden inny sposób przyczyniać się do zwiększenia natężenia ruchu samochodowego.

Z komentarzem [A216]: Uwaga 256 – A.

Nie planuje się powierzać Związkom ZIT zadań szerszych niż udział w wyborze projektów ZIT, tym samym nie planuje się wskazywać ich, jako Instytucji Pośredniczących. Niemniej jednak w ramach Pomocy Technicznej przewidujemy możliwość finansowania wydatków dotyczących budowy potencjału administracyjnego np. szkolenia, warsztaty.

Szczególne uwagi zostaną zwrócone na sprostanie wyzwaniom środowiskowym i klimatycznym, w szczególności na transformację w kierunku gospodarki neutralnej dla klimatu do 2050 roku, na wykorzystanie potencjału technologii cyfrowych do celów innowacji i wspieranie MOF.

Interwencje EFRR, powinny być zgodne z najlepszymi praktykami „Europejskich zasad jakościowych dla interwencji finansowanych przez UE o potencjalnym wpływie na dziedzictwo kulturowe” (EUQS_revised-2020_EN_ebook.pdf (icomos.org)).

W przypadku projektów infrastrukturalnych dot. kultury, zrównoważonej turystyki ważnym czynnikiem będzie uwzględnienie aspektów środowiskowych, poprzez włączenie zielonych elementów infrastruktury objętych wsparciem (np. systemy odzysku wody deszczowej, czy pozyskiwanie energii z paneli słonecznych) oraz łączenia aspektów kulturowych projektów z ochroną środowiska w otoczeniu wspieranego obiektu.

W ramach ZIT znajdzie zastosowanie tryb niekonkurencyjny lub/i konkurencyjny.

W ramach narzędzi ZIT oraz IIT jako element projektu wspierane będą rozwiązania cyfrowe, np. zdalny dostęp do usług publicznych. Jednym z możliwych rozwiązań będzie wsparcie na digitalizację zasobów i oferty kultury, w tym utworzenie multimedialnych centrów kultury dostępnych on-line, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w docieraniu z ofertą do większego grona odbiorców.

Z komentarzem [A217]: Uwaga 241 -A.

W projektach rewitalizacji należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, w tym ochronę drzew, w całym cyklu projektowym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni. Mając na uwadze potrzebę adaptacji obszarów miejskich do zmiany klimatu, należy dążyć również do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych, oraz uwzględniające założenia Nowego Europejskiego Bauhausu.

Dominującym trybem wyboru projektów rewitalizacyjnych będzie tryb konkurencyjny. Nie wyklucza się także zastosowania trybu niekonkurencyjnego.

Przewiduje się, iż na jednym obszarze może funkcjonować równolegle więcej niż jeden instrument terytorialny (wykluczając pokrywanie się instrumentów tego samego typu), zapewniając komplementarność podejmowanych działań.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Grupę docelową działań podejmowanych w ramach przedmiotowego celu stanowić będą mieszkańcy miast województwa świętokrzyskiego, w szczególności:

- mieszkańcy MOF-ów,

- mieszkańcy miast województwa świętokrzyskiego, objętych GPR,

a także instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE, Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

Z komentarzem [A218]: Uwaga 433 - A

Z komentarzem [A219]: Uwaga 432 - A

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach CS5 (i) realizowane będą działania objęte instrumentami terytorialnymi: Zintegrowanymi Inwestycjami Terytorialnymi (ZIT) i Innym Instrumentem Terytorialnym (IIT). Działania z wykorzystaniem instrumentów terytorialnych (ZIT, IIT) muszą wynikać ze strategii terytorialnych. Strategie terytorialne muszą spełniać minimalne warunki określone w art. 29 rozporządzenia ogólnego. Strategia rozwoju ponadlokalnego przygotowana dla obszaru funkcjonalnego może być wykorzystana i pełnić funkcję strategii terytorialnej (o ile spełnia wymogi art.29 rozporządzenia ogólnego).

Instrument ZIT planuje się wykorzystać wobec Obszarów Strategicznej Interwencji (OSI) w postaci Miejskich Obszarów Funkcjonalnych (MOF):

- OSI Kielecki Obszar Funkcjonalny,
- OSI MOF miast średnich: MOF Miasta Północy, MOF Jędrzejowa, MOF Staszowa, MOF Sandomierza, MOF Buska-Zdrój,

celem aktywizacji ich zasobów i potencjałów mogących skutecznie przeciwstawić się procesom polaryzacyjnym.

W przypadku działań rewitalizacyjnych funkcję Strategii IIT pełnić będą GPR, opracowane zgodnie z ustawą o rewitalizacji w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów miejskich, pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego. Z pomocą narzędzia IIT możliwa będzie realizacja przez pojedyncze gminy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR.

Wydanie pozytywnej opinii strategii terytorialnej ZIT i IIT poprzedzone będzie przeprowadzoną analizą na podstawie listy sprawdzającej w zakresie spełnienia min. wymogów jakie musi zawierać strategia, zgodnie z art.29 rozporządzenia ogólnego. Aktualizacja strategii będzie wymagała ponownej weryfikacji w oparciu o listę sprawdzającą. Zapisy dotyczące zaangażowania partnerów lokalnych w prace nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii terytorialnych będą weryfikowane przez IZ na etapie opiniowania przedmiotowego dokumentu. Wskazanie w strategii listy projektów stanowi obowiązkowy mechanizm zagwarantowania ZIT udziału w wyborze projektów. Realizacja instrumentów terytorialnych będzie możliwa w CP 2 (Priorytet 3) oraz CP 5 (Priorytet 6).

Z komentarzem [A220]: Uwaga 252 – A oraz uwaga 253-A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty w ramach celu szczegółowego 5 (i) nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania instrumentów finansowych. Cechuje je brak potencjału do bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności - nie przewiduje się stosowania instrumentów finansowych. Projekty dotyczące wspierania zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach miejskich realizowane będą przede wszystkim przez JST. Interwencja publiczna w ramach CP 5(i) ukierunkowana jest na maksymalizację efektów społecznych, ma charakter wieloaspektowy (czynniki gospodarcze, społeczne, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe) i co do zasady pomocowy. Rewitalizacja jest procesem długotrwałym (wieloletnim), wymagającym licznych środków, niezbędnych do pobudzenia terenów zdegradowanych do stopniowego odzyskiwania atrakcyjności inwestycyjnej, stąd wymaga zastosowania wsparcia w formie dotacji.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	33 000,00	214 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	1,00	6,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO76	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	projekty	2,00	10,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	5,00	36,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO146	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	15,00	100,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO148	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	4,00	28,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	0,00	2019	4 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	25 000 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	20 000 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	167. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000	20 000 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	168. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	25 000 000,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	90 000 000,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. ZIT – funkcjonalne obszary miejskie	65 000 000,00
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	18. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – miasta, małe miasta i przedmieścia	25 000 000,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.1	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	90 000 000,00
6	RSO5.1	Ogółem			90 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1.1. Cel szczegółowy: RSO5.2. Wspieranie zintegrowanego i sprzyjającego włączeniu społecznemu rozwoju społecznego, gospodarczego i środowiskowego na poziomie lokalnym, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie (EFRR)

2.1.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W celu zapewnienia efektywności wsparcia, odpowiadając na problemy obszarów wiejskich i powiązanych z nimi funkcjonalnie małych miast w SRWŚ 2030+ wyznaczone zostały OSI jako obszary o szczególnym znaczeniu dla rozwoju regionu. Obszary te borykają się z niekorzystną sytuacją demograficzną oraz z utrudnionym dostępem do podst. usług publicznych, co negatywnie wpływa na ich atrakcyjność w sferze społeczno-gospodarczej. Konieczna jest interwencja w zakresie podjęcia działań związanych z racjonalnym wykorzystaniem uwarunkowań społeczno-gospodarczych wykorzystując potencjał endogeniczny zidentyfikowanych obszarów do wzmocnienia lokalnej gospodarki. Województwo świętokrzyskie posiada doświadczenie w implementowaniu instrumentów terytorialnych opartych o Strategię, a także skutecznie wdrażało w ramach PROW podejście LEADER, które było adresowane do LGD. Wsparcie UE pozwoliło na częściowe rozwiązanie problemów, które ograniczały rozwój. Jednakże poziom dostępnej dotychczas alokacji, niższy niż zidentyfikowane potrzeby, skutkowało realizacją zaplanowanych działań w ograniczonym zakresie, dlatego też w dalszym ciągu dostrzega się konieczność zaktualizowania społeczności lokalnych uwzględniając lokalne potrzeby, co przyczyni się do podejmowania działań rozwojowych w tym obszarze interwencji. W związku z powyższym zasadne jest zastosowanie Instrumentu Terytorialnego RLKS w formule bezpośredniej.

Dotychczasowe doświadczenia w obszarze procesów rewitalizacyjnych wskazują, że rewitalizacja ma duży wpływ na lokalny rozwój środowiskowy, społeczny i gospodarczy. Kontynuacja działań rewitalizacyjnych pozwoli na ożywienie zdegradowanych obszarów innych niż miejskie, które utraciły swoją pierwotną funkcję.

Na obszary wiejskie negatywnie wpływa również utrudniony dostęp do usług publicznych. Identyfikacja kierunków działań w ramach CS 5 (ii) została określona z uwzględnieniem postulatów zgłaszanych podczas konsultacji społecznych programu. W ramach CS 5(ii) przewidziano działania, typy projektów

1) w formule **instrumentu IIT** w zakresie wsparcia:

- **zrównoważonej** turystyki - projekty dotyczące centrów/punktów informacji kulturalnej i turystycznej oraz budowy tras i szlaków turystycznych odwołujących się do walorów historycznych, kulturowych, przyrodniczych, edukacyjnych. Rozwojowi zrównoważonej turystyki będzie sprzyjać także budowa, rozbudowa, modernizacja infrastruktury poprawiającej dostępność obiektów i atrakcji turystycznych oraz promocja walorów środowiskowych regionu, produktów regionalnych.
- kultury i dziedzictwa kulturowego - wzmocnienie potencjału województwa w zakresie ochrony i rozwoju dziedzictwa kulturowego i potencjału turystycznego. Realizacja inwestycji przyczyni się do zachowania dziedzictwa kulturowego oraz zwiększania dostępu mieszkańców do dóbr kultury.

Z komentarzem [A221]: Uwaga 260 – A.

Z komentarzem [A222]: Uwaga 260- A.

Z komentarzem [A223]: Uwaga 259 - A. Z uwagi na przeniesienie opisu narzędzi terytorialnych oraz pogrupowaniu ich do właściwych sekcji (zgodnie z zaleceniem) - pewne zapisy uległy dostosowaniu.

Z komentarzem [A224]: Uwaga 262 - A.

- dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki (innych niż obszary Natura 2000) - ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000 m.in. ochronę różnorodności biologicznej w oparciu o gatunki rodzime oraz różnorodności geologicznej. Wspierana będzie budowa, rozbudowa, modernizacja i doposażenie ośrodków prowadzących działalność w zakresie edukacji ekologicznej. Dofinansowanie otrzymają inwestycje mające na celu ograniczanie negatywnego oddziaływania turystyki na obszary cenne przyrodniczo oraz służące edukacji i promowaniu form ochrony przyrody i rozwojowi ekoturystyki.
- przedsięwzięć inwestycyjnych mających na celu poprawę sytuacji gospodarczej danego obszaru - uzbrojenie terenów inwestycyjnych, budowa inkubatorów przedsiębiorczości oraz centrów rozwoju/logistycznych jako działania mające na celu poprawę warunków dla rozwoju przedsiębiorczości.
- rewitalizacji obszarów zdegradowanych, fizycznej odnowy i bezpieczeństwa przestrzeni publicznej - kompleksowe działania na rzecz rozwoju lokalnej społeczności i gospodarki, ładu przestrzennego, służące przeciwdziałaniu nieprzewidzianym zjawiskom kryzysowym prowadzone przez interesariuszy rewitalizacji. Przewiduje się działania dot. m.in.: budowy nowych budynków (w uzasadnionych sytuacjach), przebudowy, adaptacji zdegradowanych budynków, terenów i przestrzeni, a także zagospodarowania terenów i przestrzeni na obszarze rewitalizacji (w tym nowych i istniejących terenów zielonych) w celu przywrócenia lub nadania im nowych funkcji społecznych, kulturalnych, gospodarczych lub edukacyjnych. Wsparcie obejmie roboty budowlane, restauratorskie i konserwatorskie obiektów zabytkowych, znajdujących się w rejestrze zabytków oraz obiektów położonych w strefie ochrony konserwatorskiej, wraz z zagospodarowaniem terenu funkcjonalnie związanego z danym obiektem. Podstawą działań rewitalizacyjnych będzie GPR pełniący funkcje strategii IIT, pod warunkiem spełnienia wymogów wynikających z art. 29 rozporządzenia ogólnego.

Ograniczenie występowania negatywnych zjawisk społecznych nastąpi poprzez realizację inwestycji infrastrukturalnych prowadzących do aktywizacji społeczno-gospodarczej. W obszarze rewitalizacji na obszarach innych niż miejskie realizacja działań inwestycyjnych będzie uzależniona od zidentyfikowanych potrzeb społecznych poprzez powiązanie inwestycji infrastrukturalnych z działaniami o charakterze nieinfrastrukturalnym w szczególności z działaniami współfinansowanymi z EFS+ Preferowane będą interwencje, które wykażą, że w okresie 2014-2020 i/lub 2021-2027 była/będzie podejmowana interwencja z wykorzystaniem środków EFS).

Elementem planowanych do wsparcia projektów rewitalizacyjnych będą inwestycje dotyczące systemów poprawy bezpieczeństwa publicznego oraz inne inwestycje ukierunkowane na poprawę jakości przestrzeni publicznych, a także inwestycje w zakresie OZE.

Nowa infrastruktura będzie wspierana w wyjątkowych i należyście uzasadnionych przypadkach. Preferencją zostaną objęte działania polegające na adaptacji istniejącej infrastruktury.

W ramach CS 5 (ii) wsparciem nie będą objęte inwestycje w elementy infrastruktury drogowej (w tym parkingi), chyba, że stanowią one nieodłączny element większego projektu (nie są one dominującym elementem tego projektu), a ich koszt nie przekracza 15 % kosztów kwalifikowalnych projektu.

Z komentarzem [A225]: Uwaga 263 - A.

Rozwiązania cyfrowe przewiduje się jako element projektu możliwy do realizacji zarówno w obszarze kultury jak również zrównoważonej turystyki. Jednym z możliwych rozwiązań będzie wsparcie na digitalizację zasobów i oferty kultury, w tym utworzenie multimedialnych centrów kultury dostępnych on-line, co przyczyni się do poszerzenia możliwości instytucji w docieraniu z ofertą do większego grona odbiorców.

W projektach rewitalizacji należy szczególnie zadbać o zachowanie i rozwój zielonej infrastruktury, zwłaszcza ochronę drzew, w całym cyklu projektowym, w tym poprzez stosowanie standardów ochrony zieleni. Mając na uwadze potrzebę adaptacji obszarów miejskich do zmiany klimatu, należy dążyć również do zwiększania powierzchni biologicznie czynnych i unikanie tworzenia powierzchni uszczelnionych.

- 2) w formule **instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)** przewiduje się realizację działań wynikających z Lokalnych Strategii Rozwoju (LSR).

Działanie polegać będzie na wsparciu realizacji LSR wdrażanej przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Ze wsparcia będą mogły skorzystać wszystkie LGD działające na terenie woj. świętokrzyskiego.

Beneficjentem będą LGD, które będą odpowiedzialne za przeprowadzenie procedury wyboru projektów wpisujących się w Lokalną Strategię Rozwoju (LSR).

Wsparcie realizowane będzie za pomocą EFRR.

Szczegółowy zakres wsparcia zostanie doszczegółowiony w SZOP i będzie wynikał z LSR, niemniej jednak mając na względzie wstępne informacje uzyskane od lokalnej społeczności (LGD), IZ zakłada, że wsparcie w szczególności obejmie:

- odnawialne źródła energii,
- przestrzeń publiczną, likwidację barier architektonicznych,
- infrastrukturę edukacyjną, rekreacyjną, turystyczną i kulturalną.

W obszarach wsparcia w ramach instrumentu RLKS zostanie zachowana demarkacja ze wsparciem w ramach inicjatywy LEADER (budżet EFRROW), oraz działaniami realizowanymi w ramach działań Priorytetu IX. Usługi społeczne i zdrowotne.

W ramach RLKS znajdą zastosowanie uproszczone metody rozliczania wydatków (SCOs).

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Z komentarzem [A226]: Uwaga 262 – A.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- mieszkańcy województwa świętokrzyskiego obszarów objętych IIT; w tym GPR.
- mieszkańcy obszarów objętych Lokalnymi Strategiami Rozwoju.
- instytucje kultury oraz instytucje zarządzające obiektami dziedzictwa kulturowego.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, wskazane w art. 2 i 3 TUE, art. 10 TFUE, *Karcie Praw Podstawowych UE*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 73 *Rozporządzenia ogólnego*, zgodnie z Rozdziałem 9. UP.

Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antidyskryminacyjna znajdą odzwierciedlenie w kryteriach wyboru, a wybór proj. będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny.

Realizację zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu (programowanie, wdrażanie, monitorowanie, kontrola, informacja i promocja, realizacja projektów, ewaluacja).

Przeciwdziałając wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji IZ zapewni dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Wszystkie inwestycje w infrastrukturę i usługi edukacyjne, społeczne i zdrowotne będą musiały być zgodne z wymogami *Konwencji ONZ o Prawach Osób Niepełnosprawnych*.

Kobiety i mężczyźni będą mieli równy udział we wszystkich sferach życia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną etc.

Spełnienie zasady równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowane w oparciu o tzw. standard minimum, zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 *Rozporządzenia ogólnego*. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jst (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. art. Rozporządzenia, wsparcie z polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- wybór proj. – kryteria wyboru, w szczególności dot. przestrzegania zasady równości szans i niedyskryminacji,
- umowy o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/personel projektu.

Z komentarzem [A227]: Uwaga 433 - A

Z komentarzem [A228]: Uwaga 432 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach przedmiotowego celu szczegółowego realizowane będą działania objęte instrumentami terytorialnymi, tj. Innym Instrumentem Terytorialnym (IIT) oraz Rozwojem Lokalnym kierowanym przez Społeczność (RLKS). W ramach instrumentu IIT realizowane będzie wsparcie:

- na obszarze OSI wyznaczonych w SRWS 2030 + tj.: OSI Góry Świętokrzyskie, OSI Obszar Uzdrowiskowy, OSI Poniemie, OSI Dolina Wisły,
- obszarów, dla których partnerstwa JST wspólnie opracowały dokumenty strategiczne, spełniające wymogi właściwe dla Strategii IIT,
- działań rewitalizacyjnych – instrument IIT stanowiąc będą gminne programy rewitalizacji przygotowane zgodnie z ustawą o rewitalizacji w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów innych niż miejskie, a także działania w zakresie zrównoważonej kultury, turystyki i dziedzictwa naturalnego wynikające ze Strategii IIT. Funkcję Strategii IIT pełnić będą GPR, przygotowane zgodnie z ustawą o rewitalizacji w celu wyprowadzenia ze stanu kryzysowego zdegradowanych obszarów wiejskich. Z pomocą narzędzia IIT możliwa będzie realizacja przez pojedyncze gminy przedsięwzięć rewitalizacyjnych ujętych w GPR. Preferencją zostaną objęte obszary zagrożone trwałą marginalizacją wyznaczone w KSRR2030.

Instrument RLKS zakłada wspieranie projektów, których realizacja wynikać będzie z Lokalnych Strategii Rozwoju, a których celem jest zaspokojenie potrzeb lokalnych społeczności. Wydanie pozytywnej opinii strategii terytorialnej IIT poprzedzone będzie analizą na podstawie listy sprawdzającej w zakresie spełnienia min. wymogów, zgodnie z art.29 rozporządzenia ogólnego. Aktualizacja strategii będzie wymagała ponownej weryfikacji w oparciu o listę sprawdzającą. Zapisy dotyczące zaangażowania partnerów lokalnych w prace nad przygotowaniem i wdrażaniem strategii terytorialnych będą weryfikowane przez IZ na etapie opiniowania przedmiotowego dokumentu.

Z komentarzem [A229]: Uwaga 238 -A

Z komentarzem [A230]: Uwaga 266 - A.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Nie dotyczy.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Projekty celu szczegółowego 5(ii) ukierunkowane są na maksymalizację efektów społecznych. Cechuje je brak potencjału do bezpośredniego generowania zysków lub oszczędności. Nie spełniają podstawowego warunku dla zastosowania IF. Projekty zintegrowanego wsparcia w zakresie włączenia społecznego, gospodarczego i środowiskowego, kultury, dziedzictwa naturalnego, zrównoważonej turystyki i bezpieczeństwa na obszarach innych niż miejskie realizowane będą przede wszystkim przez JST. Interwencja publiczna ma charakter wieloaspektowy (czynniki gospodarcze, społeczne, przestrzenne, środowiskowe i kulturowe) i co do zasady pomocowy. Kompleksowa rewitalizacja jest procesem wieloletnim i kosztownym. Pobudzenie terenów zdegradowanych do stopniowego odzyskiwania atrakcyjności inwestycyjnej wymaga użycia wsparcia w formie dotacji. Zastosowanie dotacji jest również zasadne ze względu na jej ukierunkowanie wsparcia z CP 5(ii) na tereny wiejskie, na których dysfunkcje we wskazanych obszarach są większe.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO74	Ludność objęta projektami w ramach strategii zintegrowanego rozwoju terytorialnego	osoby	32 000,00	214 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO75	Wspierane strategie zintegrowanego rozwoju terytorialnego	wkłady na rzecz strategii	2,00	14,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO76	Zintegrowane projekty rozwoju terytorialnego	projekty	2,00	14,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO77	Liczba obiektów kulturalnych i turystycznych objętych wsparciem	obiekty kulturalne i turystyczne	6,00	39,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCO80	Wspierane strategie rozwoju lokalnego kierowanego przez społeczność	strategie	2,00	15,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO146	Powierzchnia obszarów objętych rewitalizacją	ha	5,00	36,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO148	Liczba wspartych obiektów infrastruktury (innych niż budynki mieszkalne) zlokalizowanych na rewitalizowanych obszarach	szt.	0,00	37,00

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	RCR77	Liczba osób odwiedzających obiekty kulturalne i turystyczne objęte wsparciem	osoby odwiedzające/rok	0,00	2019	15 000,00	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	165. Ochrona, rozwój i promowanie publicznych walorów turystycznych i usług turystycznych	25 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	166. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa kulturowego i usług w dziedzinie kultury	10 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	167. Ochrona, rozwój i promowanie dziedzictwa naturalnego i ekoturystyki poza obszarami Natura 2000	9 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	168. Fizyczna regeneracja i bezpieczeństwo przestrzeni publicznych	8 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	169. Inicjatywy rozwoju terytorialnego, w tym przygotowanie strategii terytorialnych	3 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	55 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	12. RLKS – obszary wiejskie	3 000 000,00
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	20. Inny rodzaj narzędzia terytorialnego – obszary wiejskie	52 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
6	RSO5.2	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	55 000 000,00
6	RSO5.2	Ogółem			55 000 000,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. **Priorytet: 7. Zdrowi i aktywni zawodowo**

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględni zagrożenia dla zdrowia (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Zdrowie osób pracujących, nabiera szczególnego znaczenia w kontekście przemian demograficznych i nasilającej się potrzeby podtrzymywania aktywności zawodowej oraz produktywności starzejącej się populacji. Proces starzenia się mieszkańców regionu, związany przede wszystkim z trendem wydłużającego się czasu życia i niskim współczynnikiem dzietności determinuje potrzebę wspierania pracowników oraz stworzenie warunków umożliwiających im jak najdłuższą aktywność na rynku pracy. Kluczowym czynnikiem wpływającym na stan zdrowia mieszkańców jest profilaktyka, która oddziałuje na aktywność zawodową mieszkańców regionu poprzez zwiększanie ich szans na długotrwałą obecność na rynku pracy. Mając na celu wydłużenie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, zaplanowano szereg przedsięwzięć ukierunkowanych na wczesne wykrywanie problemów zdrowotnych.

Zgodnie z założeniami Strategicznych ram UE dotyczącymi bezpieczeństwa i higieny pracy na lata 2021-2027 – „Bezpieczeństwo i higiena pracy w zmieniającym się świecie pracy” istotnym kierunkiem działań będzie wsparcie pracowników poprzez eliminowanie czynników ryzyka w miejscu pracy, mających charakter psychospołeczny lub ergonomiczny. Poprawa ergonomii stanowiska pracy oraz ograniczanie ryzyka zawodowego, przyczyni się do wydłużenia aktywności zawodowej świętokrzyskich pracowników.

W ramach celu zostały zaplanowane działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację, np.: szkolenia dla pracowników podnoszące wiedzę na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Zmieniająca się struktura wiekowa społeczeństwa skłania do dostrzegania potencjału zawodowego osób 50+. Dlatego preferowane będą projekty skierowane do tej grupy osób oraz projekty, które będą zapewniały dogodne warunki pracy dla osób 50+. Premiowane będą również przedsięwzięcia realizowane w partnerstwie pomiędzy jednostkami samorządu terytorialnego, organizacjami pozarządowymi, podmiotami leczniczymi, pracodawcami i instytucjami naukowymi, co wpłynie na zwiększenie efektywności i jakości zaplanowanych w projektach działań wspierających m.in. wydłużenie aktywności zawodowej oraz poprawę dostępu do profilaktyki. Mając na uwadze powyższe, premiowane będą również projekty wspierające dobre warunki pracy i zwiększające profilaktykę wypalenia zawodowego i chorób zawodowych pracowników opieki długoterminowej.

Możliwa będzie również realizacja działań polegających na wdrożeniu wypracowanych w FERS przez partnerów społecznych pakietów rekomendacji/ dobrych praktyk oraz propozycji rozwiązań systemowych w obszarze wspierania aktywnego starzenia się w środowisku pracy oraz utrzymania pracowników w zdrowiu.

Z komentarzem [A231]: Uwaga nr 10 - A

Z komentarzem [A232]: Uwaga nr 28 - A

Z komentarzem [A233]: Uwaga nr 28-A

Z komentarzem [A234]: Uwaga nr 12 - A

Z komentarzem [A235]: Uwaga nr 11 -A
Uwaga nr 327 - A

Z komentarzem [A236]: Uwaga nr 272 - A

Z komentarzem [A237]: Uwaga nr 273 - A
Uwaga nr 274 - A

Z komentarzem [A238]: Uwaga nr 275 - A
Uwaga nr 329 - A

Z komentarzem [A239]: Uwaga nr 273 - A

Zaplanowane w ramach celu działania wpisują się w Europejski Pilar Praw Socjalnych, który gwarantuje każdemu prawo do wysokiego poziomu ochrony zdrowia oraz będą realizowały założenia Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/522. **Przedsięwzięcia będą zgodne z narządziem 1.1. i 1.2 zawartym w dokumencie strategicznym Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r. oraz z mapami potrzeb zdrowotnych i Wojewódzkim Planem Transformacji dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022-2026 w zakresie czynników ryzyka i profilaktyki, rehabilitacji medycznej czy epidemiologii i prognoz epidemiologicznych.**

W celu szczegółowym (d) zostaną zastosowane mechanizmy koordynacji stworzone na poziomie krajowym np. Komitet Sterujący ds. zdrowia.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ (w tym rehabilitacja lecznicza w zakresie schorzeń stanowiących główne przyczyny niezdolności do pracy) będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury zdrowotnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

1. **Wsparcie pracodawców i pracowników ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy** umożliwiające wydłużenie aktywności zawodowej pracowników.

W ramach przedsięwzięcia realizowane będą w szczególności działania obejmujące m.in.:

- zapewnienie pakietu świadczeń zdrowotnych wykraczających poza zakres badań profilaktycznych wynikających z charakteru wykonywanej pracy (wg kryterium płci i wieku),
- wyposażenie/wyposażenie stanowisk pracy mające na celu zapewnienie ergonomii oraz bezpieczeństwa stanowiska pracy,
- kursy/szkolenia przekwalifikujące pracowników do wykonywania innej, mniej obciążającej pracy (na innym stanowisku),
- edukację zbiorową na terenie zakładu pracy prowadzoną przez fizjoterapeutę psychologa/psychoterapeutę – właściwa organizacja stanowiska pracy z uwzględnieniem zasad ergonomii, diagnoza zachowań zdrowotnych pracowników na danym stanowisku pracy, ćwiczenia korekcyjne pozwalające zapobiec dalszemu postępowaniu zdiagnozowanych wad, edukacja w zakresie chorób cywilizacyjnych (tj. profilaktyka uzależnień, radzenie sobie ze stresem),
- pakiety rehabilitacyjne dla pracowników,
- działania zapobiegające segregacji społecznej oraz wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród pracowników np.: szkolenia dla pracowników podnoszące wiedzę na temat niedyskryminacji w miejscu **pracy**.

2. Poprawa dostępu do profilaktyki i rehabilitacji ułatwiającej powrót na rynek pracy.

Planuje się opracowanie i realizację regionalnych programów zdrowotnych dotyczących chorób będących istotnym problemem zdrowotnym regionu, obejmujące profilaktykę i rehabilitację m.in.: onkologiczną, kardiologiczną, rehabilitację narządów ruchu. Ich realizacja przyczyni się do przeciwdziałania przerwaniu aktywności zawodowej ze względów zdrowotnych oraz umożliwi powrót na rynek pracy. Programy będą również obejmować edukację prozdrowotną i działania zachęcające do wzrostu aktywności fizycznej.

Tryby wyboru projektów:

Z komentarzem [A240]: Uwaga nr 11 – A
Uwaga nr 28 – A
Uwaga nr 270 - A

Z komentarzem [A241]: Uwaga nr 270 - A

Z komentarzem [A242]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 432 - A

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.

Planuje się również realizację przedsięwzięcia priorytetowego (w trybie niekonkurencyjnym), wskazanego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Świętokrzyskiego, skierowanego do pracujących mieszkańców województwa świętokrzyskiego w wieku produkcyjnym nie mobilnym (45+) ze szczególnym uwzględnieniem wytypowanych grup ryzyka (w ramach przedsięwzięcia nr 1).

Założeniem projektu jest zwiększenie podstawowego pakietu badań profilaktycznych o dodatkowe świadczenia, które pozwolą na pogłębioną diagnostykę osób pracujących oraz wczesne wykrycie chorób i szybkie podjęcie leczenia. Działania zaplanowane w ramach projektu będą stanowiły rozszerzenie świadczeń proponowanych w ramach badań profilaktycznych (tj. wstępnych, okresowych i kontrolnych) oraz uzupełnienie świadczeń oferowanych przez NFZ. Ponadto przedsięwzięcia zaplanowane do realizacji będą propagowały prozdrowotny styl życia, wpłyną korzystnie na stan zdrowia mieszkańców województwa świętokrzyskiego oraz przyczynią się do utrzymania osób w wieku produkcyjnym na rynku pracy.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- osoby w wieku aktywności zawodowej,
- osoby świadczące usługi zdrowotne,
- pracodawcy i ich pracownicy,
- związki zawodowe.

Z komentarzem [A243]: Uwaga nr 274 - A

Z komentarzem [A244]: Uwaga nr 273 - A

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Aby zapewnić wszystkim osobom równy dostęp do profilaktyki, rozwoju kariery i warunków pracy niezależnych od płci, przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów. Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek

Z komentarzem [A245]: Uwaga nr 17 - A

Z komentarzem [A246]: Uwaga nr 50 – A
Uwaga 274 - A

Z komentarzem [A247]: Uwaga nr 428 - A

działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni, aby zachować aktywność zawodową będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Z komentarzem [A248]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A249]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w PR FEŚ 2021-2027 dla CS (d) działania są potencjalnie synergiczne ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu”, szczególnie w obszarze Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”). Planowane w celu (d) działania, tj. wsparcie pracodawców i pracowników w regionie, ukierunkowane na eliminowanie zdrowotnych czynników ryzyka w miejscu pracy oraz wydłużenie aktywności zawodowej pracowników, bezpośrednio przyczynią się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki zdrowotnej, ukierunkowanej na promowanie aktywnego i zdrowego starzenia się. Ponadto działania te są spójne z celem 1.1 programu Interreg w zakresie budowania odporności gospodarek i społeczeństw, poprzez wydłużanie aktywności zawodowej mieszkańców regionu, co stanowi adekwatną odpowiedź na wyzwania demograficzne.

Z komentarzem [A250]: Uwaga nr 35 - A
Uwaga nr 276 - A

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (d) EFS+ będzie to możliwe w programie FERS (Priorytet I „Lepsze polityki dla rozwoju społecznego”, cel (d) pkt. 6 „Działania na rzecz wzmocnienia udziału partnerów społecznych w zapewnianiu bezpiecznych i higienicznych warunków pracy oraz promocja roli przedstawicielstwa pracowników w BHP” oraz pkt. 7 „Działania partnerów społecznych na rzecz zdrowego i aktywnego starzenia się pracowników w środowisku pracy”).

Z komentarzem [A251]: Uwaga nr 51 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDKCO08	Liczba osób objętych wsparciem w obszarze zdrowia	osoby	2 500	50 000
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	specyficzny	Liczba pracodawców objętych wsparciem w zakresie eliminowania czynników ryzyka w miejscu pracy	podmioty	26	171

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
-----------	-----------------	---------	-------------------	--------------------	----------	-----------------	--	-----------------	--------------------	---------------	-------

PL

200

PL

7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCR03	Liczba osób, które dzięki wsparciu w obszarze zdrowia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	Osoby	80%	2021	80%	CST2021	
---	--------	------	----------------------------	---------	---	-------	-----	------	-----	---------	--

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	144. Działania na rzecz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy przeciwdziałające zagrożeniom dla zdrowia i obejmujące promocję aktywności fizycznej	32 914 693
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	32 914 693
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	32 914 693
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	32 914 693
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693

Z komentarzem [A253]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
7	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	32 914 693
7	ESO4.4	Ogółem			32 914 693

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 8. Edukacja na wszystkich etapach życia

Z komentarzem [A254]: Uwaga nr 10- A

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W województwie świętokrzyskim występują duże różnice w poziomie upowszechnienia edukacji przedszkolnej. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym w województwie wynosił 84,3% (2020 r.), natomiast na terenach wiejskich tylko 62,8%. Najniższy poziom był na terenie wiejskim powiatu kazimierskiego i wynosił 35,1%, buskiego – 38,9% i koneckiego – 48,6%. Dlatego też w pierwszej kolejności wspierane będzie tworzenie nowych miejsc na obszarach wiejskich (440 miejsc tj. 75% z wszystkich planowanych do utworzenia miejsc). Planowane jest podniesienie poziomu upowszechnienia z 84% do 86% w 2029 r. oraz udział w projektach ok. 4 tys. dzieci i objęcie ich dodatkowymi zajęciami. **Premiowanie projektów skierowanych na obszary o najniższym stopniu „uprzedzkolnienia” – tereny wiejskie, wzmocni poziom upowszechnienia edukacji przedszkolnej oraz wpłynie na lepsze wyniki osiągane przez dzieci w szkołach na obszarach wiejskich.** Średni wynik z języków obcych w miastach wynosił 68%, natomiast na obszarach wiejskich 47%, a dodatkowo obserwowany jest niższy poziom wyników z egzaminów szkoły podstawowej na terenach wiejskich.

Z komentarzem [A255]: Uwaga nr 18 - A

Z komentarzem [A256]: Uwaga nr 280 - A

Z komentarzem [A257]: Uwaga nr 49 - A

W ramach kształcenia na poziomie podstawowym i ponadpodstawowym wspierane będą działania zmierzające do dobrej jakości kształcenia i szkolenia uczniów, zwłaszcza w zakresie rozwijania ich zainteresowań, umiejętności oraz kompetencji, w szczególności dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji. Realizowane będzie wsparcie rozwoju doradztwa zawodowego na wszystkich etapach edukacji, działania dla doradców zawodowych z zakresu niedyskryminacji (szkolenia, kursy, itp.), z zakresu wyboru ścieżek edukacyjnych dla uczniów, w tym ze wsparcia wyboru dziewcząt w zakresie STEM.

Z komentarzem [A258]: Uwaga nr 281 - A
Uwaga 282 - A

Z komentarzem [A259]: Uwaga nr 52 - A

Z komentarzem [A260]: Uwaga 283 - A

Z komentarzem [A261]: Uwaga nr 12 - A

Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego poprzez dostęp do opieki nad dziećmi i osobami zależnymi.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród uczniów i kadry pedagogicznej np.: szkolenia, warsztaty podnoszące wiedzę na ten temat.

W zależności od zdiagnozowanych potrzeb, szkoły będą doposażane w sprzęt niezbędny do realizacji projektów (inny niż zaplanowany w KPO) i materiały dydaktyczne.

Z komentarzem [A262]: Uwaga nr 286 - A

Planowane są działania na wszystkich etapach kształcenia w zakresie edukacji włączającej oraz poprawy dostępności placówek oświatowych (np. poprzez upowszechnianie modelu dostępnej szkoły). **Promowane będą również przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwijanie wśród uczniów postaw proekologicznych.** Wsparcie tych działań, szczególnie w szkolnictwie branżowym oraz promowanie „zielonego” podejścia do środowiska przyczyni się do poprawy jakości życia w regionie. **Promowane będą również przedsięwzięcia ukierunkowane na rozwijanie wśród uczniów tożsamości regionalnej,** wiedzy dotyczącej dziedzictwa przyrodniczego i kulturowego naszego regionu oraz poprawę jakości życia mieszkańców, poprzez edukację ekologiczną, ukierunkowaną m.in. na świadomą konsumpcję. Działania wzmocnią świadomość uczniów na temat zagrożeń związanych z zanieczyszczeniem środowiska.

Z komentarzem [A263]: Uwaga nr 231 – A
Uwaga nr 284 – A

W związku ze zwiększającą się liczbą uczniów potrzebujących pomocy psychologicznej, planowane jest wsparcie w tym zakresie. Szczególnie dotyczy to osób w niekorzystnej sytuacji, w tym doświadczających dyskryminacji lub przemocy ze względu na orientację seksualną i tożsamość płciową, pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, status rodzinny, wyznanie lub światopogląd.

Z komentarzem [A264]: Uwaga nr 432 - A

Premiowane będą działania, które przyczynią się do poprawy współpracy ponadnarodowej poprzez np. komplementarność działań EFS+ z inicjatywami realizowanymi w ramach Erasmus+.

Z komentarzem [A265]: Uwaga nr 20 - A

W obrębie szkolnictwa branżowego wdrażany będzie Wzorcowy Model Kształcenia Praktycznego. W ramach projektów współfinansowane będą m.in. staże uczniowskie (rozliczane wyłącznie w oparciu o stawkę jednostkową) oraz zajęcia praktyczne u pracodawców. Zaplanowane działania nie będą powielać wsparcia realizowanego w projektach krajowych. Szkolnictwo branżowe w regionie będzie wspierane w ramach kształcenia formalnego i pozaformalnego (np. na kwalifikacyjnych kursach zawodowych, szkoleniach, przy wykorzystaniu walidacji i certyfikacji). Planowane są działania skierowane do uczniów kształcących się w placówkach prowadzących kształcenie zawodowe, które będą dążyły do zapewnienia około 8 tys. uczniom uczestnictwo w stażach/praktykach do 2029 r.

Z komentarzem [A266]: Uwaga nr 49 - A

W ramach zaplanowanych typów operacji **premiowane będą projekty realizowane w formule partnerstwa,** w tym partnerstwa z organizacjami pozarządowymi.

Z komentarzem [A268]: Uwaga nr 287 - A

Planowane działania na rzecz dzieci są zgodne z zaleceniami zawartymi w *Europejskiej gwarancji dla dzieci* (Zalecenia Rady (UE) 2021/1004 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci), np. w zakresie edukacji włączającej oraz Europejskim obszarem edukacji do 2025 r. Przedsięwzięcia zaplanowane w obszarze edukacji wpisują się w kierunki działań ujęte w polityce publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się w szczególności realizację następujących przedsięwzięć:

- I. Upowszechnianie wychowania przedszkolnego poprzez m.in. tworzenie nowych miejsc wychowania przedszkolnego, w szczególności na obszarach wiejskich, wsparcie edukacji włączającej, zajęcia dodatkowe rozszerzające ofertę ośrodków wychowania przedszkolnego (OWP) oraz nowocześnie bazy lokalowej i dydaktycznej, a także podnoszenie kompetencji kadry nauczycielskiej.

- II. Wsparcie szkół podstawowych i ponadpodstawowych ogólnych, ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych oraz wzmocnienie systemu kształcenia, m.in. poprzez wsparcie edukacji włączającej, rozszerzenie oferty dydaktycznej, doradztwo zawodowe, podnoszenie kompetencji/kwalifikacji kadry nauczycielskiej, zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji projektu, zajęcia dodatkowe, m.in. w ramach rozwijania postaw proekologicznych, działań antidyskryminacyjnych oraz realizację programów stypendialnych dla uczniów zdolnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.
- III. Działania dla szkół branżowych, ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych, przekrojowych i zawodowych niezbędnych na rynku pracy, m.in. poprzez wsparcie edukacji włączającej, kompleksowych programów rozwojowych, staży uczniowskich, współpracy z pracodawcami, doradztwa zawodowego i podnoszenie kompetencji/kwalifikacji kadry nauczycielskiej, zakup sprzętu i pomocy dydaktycznych niezbędnych do realizacji projektu, zajęcia dodatkowe m.in. w ramach rozwijania postaw proekologicznych, działań antidyskryminacyjnych oraz realizację programów stypendialnych dla uczniów zdolnych znajdujących się w trudnej sytuacji materialnej.

Z komentarzem [A270]: Uwaga nr 286 - A

Z komentarzem [A271]: Uwaga nr 332 - A

Tryby wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.

Zaplanowano również realizację przedsięwzięcia priorytetowego (w trybie niekonkurencyjnym – „Świętokrzyska edukacja zawodowa”) wskazanego w Kontrakcie Programowym dla Województwa Świętokrzyskiego.

Projekt będzie wykorzystywał Wzorcowy Model Kształcenia Praktycznego opracowany w ramach projektu pn. „Innowacyjna edukacja – nowe możliwości zawodowe” realizowanego w POWER oraz utworzy skuteczny model doradztwa zawodowego łączący dwa etapy edukacyjne: szkołę podstawową i szkołę kształcenia zawodowego, z uwzględnieniem zasad niedyskryminacji i przeciwdziałania stereotypom oraz wspierania wyborów dziewcząt w dziedzinie nauk ścisłych, technologii, inżynierii oraz matematyki. Projekt zostanie ukierunkowany na praktyczną naukę zawodu w rzeczywistych warunkach pracy oraz przygotowanie uczniów do zmieniających się potrzeb pracodawców na rynku pracy. Wsparcie szkolnictwa branżowego będzie powiązane z inteligentnymi specjalizacjami naszego regionu.

W ramach wspierania równego dostępu do wysokiej jakości kształcenia będą realizowane projekty stypendialne skierowane do uczniów szkół podstawowych i ponadpodstawowych (w trybie niekonkurencyjnym), które zostały również ujęte w Kontrakcie Programowym. Stypendium przyznawane będzie uczniom zdolnym znajdującym się w trudnej sytuacji materialnej.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- ośrodki wychowania przedszkolnego,
- szkoły i placówki systemu oświaty prowadzące kształcenie ogólne i zawodowe (z wyłączeniem szkół specjalnych),
- dzieci w wieku przedszkolnym,
- uczniowie/słuchacze,
- nauczyciele, instruktorzy praktycznej nauki zawodu, kadra kierownicza,
- doradcy zawodowi,
- psychologowie, pedagodzy,
- rodzice/opiekunowie.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów. W ramach celu przewidziano działania ukierunkowane na zapobieganie dyskryminacji wśród uczniów i nauczycieli – między innymi przez organizację szkoleń/kursów o tematyce antydyskryminacyjnej dla doradców zawodowych w projektach oraz wykorzystywanie zdobytej przez doradców wiedzy w zajęciach z uczniami.

Z komentarzem [A272]: Uwaga nr 50 - A

Z komentarzem [A273]: Uwaga nr 17 - A

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A274]: Uwaga nr 428 - A

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

W zakresie edukacji przedszkolnej, będzie brany pod uwagę wskaźnik upowszechnienia, który różni się znacząco pomiędzy obszarami miejskimi i wiejskimi.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Z komentarzem [A275]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A276]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w FEŚ 2021-2027 działania dla CS (f) działania są potencjalnie synergiczne ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu”, szczególnie w obszarze Polityki Edukacji, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”). W celu (f) działania (tj. wsparcie wychowania przedszkolnego, szkół ukierunkowane na rozwijanie umiejętności podstawowych i przekrojowych, rozwijanie i dostosowywanie szkolnictwa zawodowego do realiów rynku pracy) kompleksowo przyczynią się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej na zapobieganie wczesnemu opuszczaniu szkoły oraz wspieranie młodych ludzi w procesie przejścia od kształcenia do rynku pracy.

Działania w CS (f) są spójne z celem 1.1 programu Interreg w zakresie budowania odporności gospodarek i społeczeństw, poprzez ułatwianie dostępu do wysokiej jakości nowoczesnej edukacji, co wzmacnia spójność społeczną regionu i jednocześnie stanowi bazę do wprowadzania zmian kulturowych, zmian zachowań oraz mobilizuje do kreatywności w odpowiedzi na wyzwania wewnętrzne i zewnętrzne. Edukacja w zakresie postaw proekologicznych, która będzie elementem działań w ramach CS (f), przyczyni się długofalowo do wzmocnienia efektów zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz efektów wdrażania Strategii „Od pola do stołu”.

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (f) EFS+ będzie to możliwe w programie FERS (Priorytet I „Lepsze polityki dla rozwoju społecznego”, cel (f) pkt. 5 „Programy mobilności ponadnarodowej na zasadach określonych dla programu Erasmus+”).

Z komentarzem [A277]: Uwaga nr 35 - A

Z komentarzem [A278]: Uwaga nr 288 - A

Z komentarzem [A279]: Uwaga nr 51 - A

Z komentarzem [A280]: Uwaga nr 20 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO02	Liczba dofinansowanych miejsc wychowania przedszkolnego	szt.	117	587
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO03	Liczba uczniów szkół i placówek systemu oświaty prowadzących kształcenie ogólne objętych wsparciem	osoby	7 602	38 011
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO04	Liczba uczniów i słuchaczy szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem	osoby	2 767	13 834
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCO05	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego uczestniczących w stażach uczniowskich	osoby	425	8 493

Z komentarzem [A281]: Uwaga nr 18 – A
Uwaga nr 280 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCR01	Liczba uczniów, którzy nabyli kwalifikacje lub kompetencje po opuszczeniu programu	osoby	95%	2021	75%	CST2021	
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCR04	Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zawodowego objętych wsparciem w postaci staży uczniowskich, uczestniczących w kształceniu lub pracujących 6 miesięcy od ukończenia nauki	osoby	56%	2021	56%	ewaluacja	
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLFCR05	Liczba miejsc wychowania przedszkolnego, które funkcjonują przez co najmniej 24 miesiące po zakończeniu projektu	szt.	98%	2020	98%	ewaluacja	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	148. Wsparcie na rzecz wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury)	8 649 733
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	149. Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury)	56 565 955

Z komentarzem [A282]: Uwaga nr 9 - A

8	ESO4.6	Ogółem			65 215 688
---	--------	--------	--	--	------------

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	65 215 688
8	ESO4.6	Ogółem			65 215 688

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	65 215 688
8	ESO4.6	Ogółem			65 215 688

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	06. Zwalczenie ubóstwa dzieci	20 000 000
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	45 215 688
8	ESO4.6	Ogółem			65 215 688

Z komentarzem [A284]: Uwaga nr 45 - A

Z komentarzem [A285]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.6	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	65 215 688
8	ESO4.6	Ogółem			65 215 688

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznaczają się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Zostały zaplanowane działania zmierzające do nabywania przez osoby dorosłe kompetencji podstawowych, głównie kompetencji cyfrowych, realizowanych poza Podmiotowym Systemem Finansowania usług rozwojowych. Wsparcie dla dorosłych realizowane będzie w trzech krokach: diagnoza umiejętności, działania edukacyjne dopasowane do indywidualnych potrzeb uczestników oraz walidacja efektów uczenia się.

Istotne będą działania antydyskryminacyjne realizowane w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści”, przemocy ze względu na pochodzenie etniczne, niepełnosprawność, orientację seksualną i inne powody.

W celu zwiększenia liczby osób dorosłych w zakresie umiejętności podstawowych „Upskilling pathways”, w celu szczegółowym (g) oraz w priorytecie 10. (usługi rozwojowe oferowane przez Bazę Usług Rozwojowych) wsparcie zostanie udzielone około 17 tys. osobom do 2029 r.

Planowane działania w obszarze edukacji wpisują się w kierunki działań ujęte w polityce publicznej „Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030”.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury edukacyjnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się realizację przedsięwzięcia:

Wsparcie osób dorosłych w zakresie umiejętności i kompetencji podstawowych [1], w tym cyfrowych, umożliwiające wdrażanie Upskilling Pathways.

[1] Umiejętności podstawowe zdefiniowane jako tworzenie i odczytywanie informacji, rozumowanie matematyczne, umiejętności cyfrowe oraz kompetencje społeczne.

Tryby wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Z komentarzem [A286]: Uwaga nr 12 - A

Z komentarzem [A287]: Uwaga nr 49 - A

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby dorosłe, m.in.:

- osoby o niskich kwalifikacjach,
- seniorzy,
- osoby z niepełnosprawnościami.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A288]: Uwaga nr 50 - A

Z komentarzem [A289]: Uwaga nr 428 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Z komentarzem [A290]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A291]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w FEŚ 2021-2027 działania dla CS (g) działania są potencjalnie synergiczne ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu” (Increase Prosperity), szczególnie w obszarze Polityki Edukacji (Policy area Education), ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”). Planowane w celu (g) wsparcie osób dorosłych w zakresie umiejętności i kompetencji podstawowych przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej m. in. na zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy – w tym wyzwań digitalizacji – oraz do własnych możliwości, związanych ze stanem zdrowia lub wiekiem (np. poprzez znalezienie pracy mniej obciążającej fizycznie).

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (g) EFS+ będzie to możliwe w programie FERS (Priorytet I „Lepsze polityki dla rozwoju społecznego”, cel (g) m. in. pkt 4. „Rozwój ofert formalnego i pozaformalnego kształcenia i uczenia się dorosłych”, pkt 5 „Systemowe wsparcie edukacji cyfrowej osób dorosłych – Kluby Rozwoju Cyfrowego (KRC)”, pkt 6 „Wirtualny Asystent Rozwoju Kompetencji Cyfrowych (WARKC)”, pkt 10 „Podnoszenie kompetencji cyfrowych partnerów społecznych”).

Z komentarzem [A292]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 290 - A

Z komentarzem [A293]: Uwaga nr 51 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLGCO03	Liczba osób dorosłych objętych wsparciem w zakresie umiejętności lub kompetencji podstawowych, realizowanym poza Bazą Usług Rozwojowych	osoby	172	3 430

Z komentarzem [A294]: Uwaga 49 - A

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	ECCR03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	76%	2021	76%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	2 620 805
8	ESO4.7	Ogółem			2 620 805

Z komentarzem [A295]: Uwaga nr 9 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	2 620 805
8	ESO4.7	Ogółem			2 620 805

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	2 620 805
8	ESO4.7	Ogółem			2 620 805

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	2 620 805
8	ESO4.7	Ogółem			2 620 805

Z komentarzem [A296]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
8	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	2 620 805
8	ESO4.7	Ogółem			620 805

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 9. Usługi społeczne i zdrowotne

Z komentarzem [A297]: Uwaga nr 10 - A

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Pomocą będą obejmowane przede wszystkim całe rodziny oraz w szczególnych przypadkach pojedyncze osoby, a także społeczności lokalne zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym. Wspierane będą kompleksowe działania wykorzystujące instrumenty aktywizacji społecznej, zawodowej, edukacyjnej i zdrowotnej. Uzupełniająco w ramach projektów będzie możliwe wsparcie służące poprawie warunków mieszkaniowych. Interwencja będzie również możliwa w ramach aktywizacji w podmiotach reintegracji społecznej tj. Klubach Integracji Społecznej (KIS), Centrach Integracji Społecznej (CIS), Zakładach Aktywności Zawodowej [1] oraz Warsztatach Terapii Zajęciowej. Wsparcie dla WTZ będzie możliwe po pozytywnej ewaluacji projektu POWER dotyczącego wypracowania nowych standardów dla WTZ.

Z komentarzem [A298]: Uwaga nr 205 – A
Uwaga nr 293 - A

Działania będą ukierunkowane zwłaszcza na potrzeby osób w trudnej sytuacji na rynku pracy tj. osoby z niepełnosprawnościami. Zostaną zastosowane preferencje dla osób o lekkim lub umiarkowanym stopniu niepełnosprawności oraz zostaną zastosowane preferencje dla osób zamieszkujących obszary poddane rewitalizacji wskazane w gminnych programach rewitalizacyjnych. Zaplanowane przedsięwzięcia będą spójne z Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030 oraz ze Strategią na rzecz osób z niepełnosprawnościami.

Z komentarzem [A299]: Uwaga nr 293 - A

Z komentarzem [A300]: Uwaga nr 205 – A
Uwaga nr 293 - A

Z komentarzem [A301]: Uwaga nr 11 - A

Z komentarzem [A302]: Uwaga nr 292 - A

Z komentarzem [A303]: Uwaga nr 243 - A

W obszarze ekonomii społecznej (ES) interwencja będzie polegała głównie na realizacji usług na rzecz rozwoju tego sektora przez podmioty posiadające akredytację i status ośrodka wsparcia ekonomii społecznej przyznawane przez Ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego. Działania w obszarze ES będą skierowane na tworzenie miejsc pracy w nowych i istniejących przedsiębiorstwach społecznych (PS). Zakłada się między innymi bezwrotne wsparcie finansowe na utworzenie i utrzymanie [2] utworzonego miejsca pracy w PS, usługi wspierające rozwój PS realizowane w szczególności za pośrednictwem Bazy Usług Rozwojowych (BUR).

Z komentarzem [A304]: Uwaga nr 295 - A

Przewiduje się również przedsięwzięcia w zakresie tworzenia planów reintegracji społeczno-zawodowej i jej realizacji obejmującej m.in.: warsztaty animacyjne, szkolenia, doradztwo, działania mentoringowe, coachingowe oraz inne formy usług rozwojowych. Istotne będą działania antydyskryminacyjne realizowane w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści”, przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody.

Z komentarzem [A305]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 298 – A
Uwaga nr 432 - A

Dodatkowo, świętokrzyski sektor ES będzie rozwijany poprzez animowanie powstawania i wspieranie nowych podmiotów ekonomii społecznej (PES). Potencjał sektora ekonomii społecznej może zostać wykorzystany w zakresie zielonej transformacji czy przeciwdziałania ubóstwu energetycznemu. Istotny będzie również rozwój PES w obszarze usług społecznych. Ponadto projekty realizowane w ramach celu szczegółowego (h) będą uwzględniały stosowanie

aspektów społecznych. Wsparcie ekonomii społecznej będzie realizowane w oparciu o zapisy *Krajowego Programu Rozwoju Ekonomii Społecznej do 2023 roku. Ekonomia solidarności społecznej* oraz jego aktualizacją.

W celu zaspakajania specyficznych potrzeb lokalnych społeczności, zgłaszanych i wypracowanych oddolnie, zakłada się realizację instrumentu Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS) [3]. Wsparcie dla RLKS realizowane będzie przez Lokalne Grupy Działania (LGD), wdrażające opracowane Lokalne Strategie Rozwoju (LSR) [4]. LGD będą prowadziły działania skoncentrowane na aktywnej integracji społecznej i zawodowej realizowane w oparciu o m.in. aktywizację społeczną, zawodową, edukacyjną i zdrowotną oraz formy wsparcia środowiskowego.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- I. Aktywizacja osób biernych zawodowo (niepracujących i niebędących bezrobotnymi) osób z niepełnosprawnościami oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym w podmiotach reintegracji społecznej i zawodowej (CIS, KIS, ZAZ, WTZ), przez tworzenie nowych podmiotów oraz wsparcie w istniejących podmiotach reintegracyjnych.
- II. Aktywizacja osób biernych zawodowo (niepracujących i niebędących bezrobotnymi) oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym realizowana przez LGD w ramach Instrumentu RLKS poprzez:
  1. Kompleksowe wsparcie aktywizacyjne rodzin, osób i środowisk zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, z wykorzystaniem instrumentów aktywnej integracji o charakterze społecznym, zawodowym, edukacyjnym i zdrowotnym.
Interwencja ta będzie dotyczyć m.in. terapii, poradnictwa psychologicznego, kursów zawodowych, staży, szkoleń mających na celu m.in.: przeciwdziałanie ubóstwu energetycznemu. Działania w tym zakresie mogą być uzupełniane usługami społecznymi i zdrowotnymi w zależności od potrzeb konkretnych osób.
  2. Rozwój wsparcia środowiskowego i poszerzenie zakresu współpracy międzysektorowej.
- III. Kompleksowe wsparcie sektora ekonomii społecznej obejmujące usługi wsparcia w ramach OWES:
  - a) animację lokalną – działania o charakterze animacyjnym umożliwiające tworzenie PES-ów oraz budowę i wsparcie partnerstw na rzecz rozwoju ES,
  - b) inkubację – kompleksowe wsparcie dla tworzenia i rozwoju PES w szczególności PS (rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe [5]), w tym również przez przekształcenie PES-ów w przedsiębiorstwa społeczne, wsparcie dla istniejących PS w tym rozwijanie skali ich działalności rynkowej (m.in. działania zmierzające do inicjowania tworzenia nowych PES, np. szkolenia; doradztwo indywidualne i grupowe, przekształcanie PES-ów w PS, tworzenie i utrzymanie miejsc pracy w PS (bezzwrotne wsparcie finansowe przyznawane w formie stawek jednostkowych określonych przez MFiPR), wsparcie realizacji indywidualnego procesu reintegracji,
  - c) doradztwo biznesowe – wsparcie dla istniejących PS i rozwijania skali ich działalności na rynku (doradztwo prawne, biznesowe, finansowe), wsparcie dla usług oferowanych przez PES (podnoszenie jakości oferowanych usług/produktów, wzmocnienie PES jako realizatora usług społecznych).

Tryby wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny dla działań związanych z obszarem ES oraz wsparciem dla KIS, CIS, ZAZ i WTZ.

Z komentarzem [A306]: Uwaga nr 294 - A

Z komentarzem [A307]: Uwaga nr 294 - A

Projekty w zakresie aktywizacji społecznej i zawodowej realizowane w ramach instrumentu RLKS będą wybierane w trybie niekonkurencyjnym.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] ZAZ-y mogą otrzymać wsparcie jedynie w przypadku przedstawienia lokalnych potrzeb i uzasadnienia wsparcia ZAZ w oparciu o lokalny rynek pracy.

[2] Finansowanie utrzymania miejsca pracy ma na celu wsparcie nowotworzonych miejsc w zakresie zapewnienia ich stabilności w pierwszych 12 miesiącach funkcjonowania miejsca pracy.

[3] RLKS, czyli oddolność (szeroki udział społeczności lokalnej w tworzeniu i realizacji strategii), terytorialność (lokalna strategia rozwoju przygotowana dla danego, spójnego obszaru), zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu), partnerstwo (lokalna grupa przygotowana dla danego, spójnego obszaru), zintegrowanie (łączenie różnych dziedzin gospodarki, współpraca różnych grup interesu), partnerstwo (lokalna grupa działania jako lokalne partnerstwo, w którym uczestniczą różne podmioty z sektora publicznego, społecznego i gospodarczego), innowacyjność (w skali lokalnej), współpraca (wymiana doświadczeń i rozpowszechnianie dobrych praktyk).

[4] LSR-y, spełniające wymogi wynikające z art. 32 rozporządzenia ogólnego.

[5] Szczegółowe informacje dotyczące stawek jednostkowych znajdują się w Załączniku nr 1 do PR FEŚ 2021-2027

Z komentarzem [A309]: Uwaga nr 295 - A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Ekonomia społeczna:

- PES,
- PS,
- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym,
- społeczności lokalne,
- osoby fizyczne oraz podmioty zainteresowane założeniem i/lub prowadzeniem działalności w sektorze ekonomii społecznej, w tym w formie przedsiębiorstwa społecznego,
- organizacje pozarządowe,
- pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Aktywna integracja:

- podmioty reintegracji społecznej i zawodowej,
- osoby z niepełnosprawnościami i ich otoczenie,

- osoby i/lub rodziny zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym, w tym osoby wykluczone komunikacyjnie i ich otoczenie,
- osoby biernie zawodowo i ich otoczenie,
- społeczności lokalne,
- społeczność romska,
- osoby opuszczające zakłady karne,
- więźniowie pod dozorem elektronicznym,
- pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych, organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

Z komentarzem [A310]: Uwaga nr 294 - A

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Aby zapewnić wszystkim osobom równy dostęp do aktywnego włączenia społecznego przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 Traktatu o Unii Europejskiej, w art. 10 Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej, art. 19 Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Z komentarzem [A311]: Uwaga nr 50 - A

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone. W ramach celu przewidziano działania poświęcone integracji społecznej i zawodowej. W ich rezultacie osoby biernie zawodowo oraz zagrożone wykluczeniem społecznym będą przygotowane do ponownego włączenia się w życie społeczne i zawodowe.

Z komentarzem [A312]: Uwaga nr 428 - A

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni, aby zachować aktywność zawodową będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A313]: Uwaga nr 17 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu, w typie przedsięwzięć II, planuje się wykorzystanie instrumentu terytorialnego – **Rozwój Lokalny Kierowany przez Społeczność (RLKS)**.

Instrument ten będzie wdrażany przez Lokalne Grupy Działania (LGD). Instrument RLKS zakłada **wspieranie projektów, których realizacja wynikać będzie z Lokalnych Strategii Rozwoju**, a których celem jest zaspokojenie potrzeb lokalnych społeczności. RLKS będzie realizowany na terenie województwa przez wszystkie istniejące Lokalne Grupy Działania, których LSR zostanie oceniony pozytywnie i wybrany do dofinansowania. W ramach instrumentu RLKS wsparciem zostaną objęte grupy docelowe ze wszystkich gmin województwa.

Z komentarzem [A314]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A315]: Uwaga nr 56 – A
Uwaga nr 291 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach niniejszego celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w CS (h) działania wspierają synergię FEŚ 2021-2027 ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego (RMB) w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu”, szczególnie w obszarze Polityki Edukacji oraz Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg RMB 2021-2027.

Planowana w celu (h) kompleksowa aktywizacja społeczna, zawodowa, edukacyjna i zdrowotna osób biernych zawodowo oraz osób zagrożonych ubóstwem i wykluczeniem społecznym, a także wsparcie sektora ES przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla RMB w obszarze polityki edukacyjnej oraz zdrowia, ukierunkowanych m.in.: zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy oraz do własnych możliwości psychofizycznych. Planowane działania są komplementarne z programem Interreg w zakresie Cel 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”.

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (h) EFS+ będzie to możliwe w programie **FERS** (Priorytet I „Lepsze polityki dla rozwoju społecznego”, działania dla celu h), m. in. pkt 2 „Wsparcie potencjału organizacji pozarządowych do prowadzenia działań służących zapewnianiu dostępności osobom ze szczególnymi potrzebami”, pkt 7 „Zapewnienie kadrcze przedsiębiorstw społecznych możliwości podnoszenia kwalifikacji zwłaszcza w obszarze prowadzonej działalności gospodarczej oraz zarządzania – Akademia Menadżera Przedsiębiorstwa Społecznego”, pkt 9 „Instrumenty zwrotne dla rozwoju ekonomii społecznej”, pkt 10 „Działania na rzecz dostępności cyfrowej”, pkt 14 „Animacja i wdrażanie dostępności w podmiotach publicznych, w tym JST”).

Z komentarzem [A316]: Uwaga nr 35 - A
Uwaga nr 300 - A

Z komentarzem [A317]: Uwaga nr 51 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO02+04	Liczba osób niezatrudnionych objętych wsparciem w programie	osoby	126	2 519

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHCR01	Liczba miejsc pracy utworzonych w przedsiębiorstwach społecznych	sztuki	420	2021	595	CST2021	
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	78%	2021	78%	CST2021	

Z komentarzem [A318]: Uwaga nr 296 - A

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	14 111 945
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	153. Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji	10 667 464
9	ESO4.8	Ogółem			24 779 409

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	24 779 409
9	ESO4.8	Ogółem			24 779 409

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	16. RLKS – inne rodzaje terytoriów docelowych	6 056 649
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	18 722 760
9	ESO4.8	Ogółem			24 779 409

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	14 111 945
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	10 667 464
9	ESO4.8	Ogółem			24 779 409

Z komentarzem [A319]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.8	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	24 779 409
9	ESO4.8	Ogółem			24 779 409

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Polska, w tym woj. świętokrzyskie jest celem nasilonej migracji osób uciekających z terenu Ukrainy. Polską granicę przekroczyło około 2,9 mln uchodźców (kwiecień 2022), w tym zdecydowana większość to kobiety i dzieci. Ostateczna skala tej migracji jest trudna do oszacowania ze względu na brak możliwości określenia momentu zakończenia konfliktu. Niemniej ma ona już wpływ na zakres potrzeb w ramach polityki społecznej. Działania w ramach celu ukierunkowane będą na wsparcie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich (OPT), w szczególności uchodźców z Ukrainy oraz migrantów zarobkowych i są one zgodne z *Komunikatem Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Plan działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021-2027*. W niniejszym planie działania promuje się zintegrowane podejście do włączenia społecznego migrantów i ma on na celu stworzenie ścisłej synergii z istniejącymi i opracowywanymi strategiami UE na rzecz wspierania równości i spójności społecznej, aby zapewnić pełną integrację i uczestnictwo wszystkich członków europejskiego społeczeństwa. W szczególności będzie on realizowany w ścisłym powiązaniu z planem działania na rzecz wdrożenia Europejskiego filaru praw socjalnych.

Wsparcie na rzecz integracji obywateli państw trzecich będzie uwzględniać działania tj. poprawę funkcjonowania w polskim społeczeństwie (m.in.: wsparcie w zakresie kontaktów z lokalnymi instytucjami i społecznością lokalną), pomoc psychologiczną, działania preaktywizacyjne i aktywizację zawodową, pomoc w poszukiwaniu zatrudnienia, usługi społeczne (np.: wsparcie psychologiczne, mieszkaniowe), szkolenia z języka polskiego i z kultury polskiej. Istotne jest również zapewnienie wsparcia dla dzieci i niepracujących członków rodzin (np.: grupy wsparcia, kursy języka polskiego, zapewnienie opieki nad osobą zależną w trakcie trwania wsparcia, wsparcie w środowisku szkolnym: działania integrujące dzieci OPT w szkołach, asystenci szkolni, tutoring, pomoc w lekcjach).

Preferowane będą projekty uwzględniające partnerstwa z organizacjami społeczeństwa obywatelskiego w ramach ścieżek integracji i/lub pracodawcami i/lub partnerami społecznymi, i/lub z jst, a także projekty wykorzystujące animację środowiskową i wolontariat.

Interwencja będzie również ukierunkowana na podniesienie znajomości funkcjonowania państwa polskiego w zakresie m.in.: potrzeb społecznych, mieszkalnictwa, szkolnictwa, prawodawstwa. Wsparcie skierowane będzie również do pracodawców zatrudniających obywateli państw trzecich w zakresie np.: świadomości różnic kulturowych czy przeciwdziałania konfliktom. Uzupełniającym elementem działań będzie szkolenie kadr bezpośrednio pracujących z obywatelami państw trzecich, w tym instytucji publicznych i niepublicznych oraz instytucji współpracujących w zakresie ich zatrudniania.

Ponadto planuje się działania budujące pozytywny wizerunek obywateli państw trzecich w regionie np.: wydarzenia o charakterze integracyjnym. Istotne będą działania antydyskryminacyjne w szczególności:

- współpraca ze społecznościami lokalnymi (w tym organizacjami pozarządowymi) i partnerami społecznymi;
- budowanie społeczeństwa obywatelskiego;
- promowanie dialogu obywatelskiego;

Z komentarzem [A320]: Uwaga nr 44 - A

Z komentarzem [A321]: Uwaga nr 302 - A
Uwaga nr 304 - A

Z komentarzem [A322]: Uwaga nr 303 - A
Uwaga nr 304 - A

- budowanie wrażliwości społecznej;
  - realizacja kampanii społecznych
- w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści”, przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Planuje się w szczególności następujące przedsięwzięcia:

- I. Kompleksowe działania na rzecz integracji społecznej i zawodowej obywateli państw trzecich, w tym migrantów, uchodźców, które pozwolą na lepsze funkcjonowanie w polskim społeczeństwie:
  1. Wsparcie dla zatrudniania obywateli państw trzecich (indywidualizowane wsparcie, doradztwo, poradnictwo, mentoring, szkolenia zawodowe np.: w postaci szkoleń na opiekuna osoby zależnej) [1] oraz zatrudniających ich przedsiębiorców, w tym szkolenia i doradztwo z zakresu rekrutacji pracowników migracyjnych, organizacji międzykulturowego środowiska pracy, przeciwdziałania dyskryminacji etc.
  2. Kompleksowe zintegrowane wsparcie z elementami usług społecznych, edukacji, kultury [2] (np.: kursy języka polskiego, edukacji, w tym specjalistyczne, poradnictwo obywatelskie, prawne, psychologiczne, antydyskryminacyjne, działania integrujące obywateli państw trzecich oraz społeczeństwo przyjmujące, pomoc w poszukiwaniu i wynajmie mieszkania, asysta kulturowa w kontaktach z instytucjami wsparcie m.in.: dla nauczycieli w pracy z dziećmi OPT, etc.
  3. Wspieranie rozwoju osób pracujących z obywatelami państw trzecich z instytucji publicznych i niepublicznych jako element kompleksowego projektu.

Tryby wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] s. 27 Toolkit on the use of EU funds for the integration of people with a migrant background, 2021-2027 programming period.

[2] s. 29 Komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady, Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego i Komitetu Regionów Plan działania na rzecz integracji i włączenia społecznego na lata 2021-2027.

Z komentarzem [A323]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 298 – A
Uwaga nr 304 – A
Uwaga nr 432 - A

Z komentarzem [A324]: Uwaga nr 302 – A
Uwaga nr 303 – A
Uwaga nr 304 – A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- obywatele państw trzecich (rodziny oraz ich otoczenie),
- imigranci zarobkowi spoza UE i osoby objęte ochroną międzynarodową, w tym uchodźcy,
- osoby świadczące usługi na rzecz obywateli państw trzecich (m.in.: kadry organizacji pozarządowych oraz partnerów społecznych, kadry instytucji publicznych i niepublicznych),
- pracodawcy.

Z komentarzem [A325]: Uwaga nr 303 - A
Uwaga nr 304 - A

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Aby zapewnić wszystkim osobom równy dostęp do integracji społeczno-gospodarczej w Polsce przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Z komentarzem [A326]: Uwaga nr 50 - A

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone. Działania w tym celu przyczynią się do wyrównania szans na rynku pracy obywateli państw trzecich przebywających w Polsce.

Z komentarzem [A327]: Uwaga nr 428 - A

Z komentarzem [A328]: Uwaga nr 17 - A

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w CS i) działania wspierają synergię FEŚ 2021-2027 ze Strategią Unii Europejskiej dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu”, szczególnie w obszarze Polityki Edukacji, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Planowane w celu i) usługi dla obywateli państw trzecich, które pozwolą na ich lepszą integrację oraz funkcjonowanie w polskim społeczeństwie oraz na rynku pracy, a także podnoszenie potencjału partnerów społecznych i NGO działających w obszarze włączenia i integracji społecznej, przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego przede wszystkim w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej na rozpoznawanie potencjału i ułatwianie migrantom, w szczególności uchodźcom, efektywnej integracji socjoekonomicznej. Ponadto ww. działania są komplementarne z programem Interreg w zakresie Celu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”, ponieważ wspierają spójność społeczną.

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (i) EFS+ będzie to możliwe w programie FERS (Priorytet I „Lepsze polityki dla rozwoju społecznego”, działania dla celów (i), m. in. pkt. 1 „Wspieranie procesów zarządzania migracjami zarobkowymi w celu lepszego wykorzystania potencjału migrantów zarobkowych i wsparcia pracodawców poszukujących pracowników cudzoziemskich”).

Z komentarzem [A329]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 305 – A

Z komentarzem [A330]: Uwaga nr 51 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO13	Liczba osób z krajów trzecich objętych wsparciem w programie	osoby	107	1 065

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	78%	2021	78%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	157. Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich	4 141 979
9	ESO4.9	Ogółem			4 141 979

Z komentarzem [A331]: Uwaga nr 9 – A
Uwaga nr 301 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	4 141 979

9	ESO4.9	Ogółem			4 141 979
---	--------	--------	--	--	-----------

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	4 141 979
9	ESO4.9	Ogółem			4 141 979

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	4 141 979
9	ESO4.9	Ogółem			4 141 979

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.9	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	4 141 979
9	ESO4.9	Ogółem			4 141 979

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu realizowane będą usługi społeczne i zdrowotne, zgodnie z celami strategicznymi nr 2, 3 i 4 *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*, przyczyniające się do przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki lokalnej. Usługi społeczne możliwe do realizacji to m.in.: usługi opiekuńcze, asystenckie, usługi w środowiskowych domach samopomocy, w dziennych domach pomocy, klubach seniora, czy mieszkaniach chronionych/wspomaganych/adaptowalnych. Zwiększanie dostępu do usług społecznych będzie możliwe dzięki tworzeniu centrów usług społecznych (CUS) i rozwoju dostarczanych przez nie usług. Program zakłada wsparcie procesu usamodzielniania osób przebywających w placówkach całodobowych z wykorzystaniem usług mieszkalnictwa wspomaganego, asystentury osobistej, kręgów wsparcia i innych usług specjalistycznych. Wsparcie zostanie również skierowane na tworzenie i funkcjonowanie placówek pobytu dziennego, w tym dziennych i rodzinnych domów pomocy dla osób starszych w celu zapobiegania umieszczenia osób wymagających wsparcia w placówkach całodobowych. Osoby te będą miały dzięki temu możliwość prowadzenia niezależnego życia w społeczności lokalnej. W celu uzupełnienia wsparcia planuje się szkolenia kadr na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej.

Zaplanowane do realizacji usługi społeczne i zdrowotne będą spójne z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030*, który jest dokumentem strategicznym określającym działania służące rozwijaniu m.in.: usług społecznych, np. opieki długoterminowej. Szczegóły interwencji będą sprecyzowane w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji), za który odpowiedzialny będzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej (ROPS).

W ramach celu będzie położony nacisk na te obszary województwa świętokrzyskiego, w których występują ograniczenia w dostępie do usług społecznych i zdrowotnych. Równy dostęp do usług opieki zdrowotnej będzie zapewniony przez **premiowanie projektów, które będą realizowane na obszarach „białych pól” oraz objęcie wsparciem osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji (m.in. osób z niepełnosprawnością, o niskich dochodach, bezrobotnych, starszych, osób w kryzysie bezdomności, doświadczających dyskryminacji lub innej trudnej sytuacji życiowej)** [1]. Wspierana będzie również deinstytucjonalizacja opieki medycznej, np.: w ramach Dziennych Domów Opieki Medycznej, Centrów Zdrowia Psychicznego (w tym dla dzieci i młodzieży) i Dziennych Centrów Wsparcia Pamięci. Zaplanowane działania są odpowiedzią na sytuację demograficzną oraz pogarszającą się kondycję psychiczną zarówno dorosłych, jak i dzieci i młodzieży oraz skutków tego zjawiska w postaci depresji, zaburzeń odżywiania, zachowań autoagresywnych czy nałogów. Planuje się rozwój opieki długoterminowej, hospicyjnej/paliatywnej oraz psychiatrycznej a także szkolenia personelu jako wsparcie uzupełniające oraz działania zwiększające atrakcyjność zawodów związanych z opieką długoterminową.

Z komentarzem [A332]: Uwaga nr 23 - A

Z komentarzem [A333]: Uwaga nr 312 - A

Z komentarzem [A334]: Uwaga nr 312 - A

Z komentarzem [A335]: Uwaga nr 11 - A
Uwaga nr 311 - A
Uwaga nr 312 - A

Z komentarzem [A336]: Uwaga nr 27 - A
Uwaga nr 311 - A
Uwaga nr 312 - A

Z komentarzem [A337]: Uwaga nr 432 - A

Z komentarzem [A338]: Uwaga nr 13 - A

Z komentarzem [A339]: Uwaga nr 312 - A

Z komentarzem [A340]: Uwaga nr 329 - A
Uwaga nr 331 - A

Istotne będzie też wdrażanie wypracowanych na poziomie krajowym (POWER, FERS) standardów dostępności w podmiotach lecniczych.

Zaplanowane wsparcie jest zgodne z narzędziem 2.3 i 3.2 wskazanym w dokumencie „*Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne dla systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.*” i jego załącznikami: *Strategią deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami starszymi* oraz *Strategią deinstytucjonalizacji: opieka zdrowotna nad osobami z zaburzeniami psychicznymi*. Interwencja będzie również zgodna z mapą potrzeb zdrowotnych i *Wojewódzkim Planem Transformacji dla województwa świętokrzyskiego na lata 2022-2026* w zakresie opieki psychiatrycznej i leczenia uzależnień, opieki paliatywnej i hospicyjnej oraz opieki długoterminowej.

Zostaną zastosowane mechanizmy koordynacji stworzone na poziomie krajowym np. Komitet Sterujący ds. zdrowia.

Ważnym aspektem będzie koordynacja usług zdrowotnych i społecznych. Łączenie usług zdrowotnych i społecznych skutkować będzie wzrostem dostępności, jakości i trwałości tych usług. Przewiduje się również wsparcie dla opiekunów faktycznych osób starszych lub wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu z zakresu opieki nad tymi osobami, w tym szkolenia.

Preferowane będą projekty realizowane w partnerstwie m.in. z organizacjami pozarządowymi, podmiotami wykonującymi działalność leczniczą, osobami fizycznymi, prawnymi oraz jednostkami samorządu terytorialnego.

Planowane działania na rzecz dzieci są zgodne z zaleceniami zawartymi w *Europejskiej gwarancji dla dzieci* (Zalecenia Rady (UE) 2021/1004 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci).

Istotne będą działania antidyskryminacyjne realizowane w celu zwalczania np.: dyskryminacji i „mowy nienawiści”, przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody oraz przedsięwzięcia podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji wobec osób przebywających w placówkach usług społecznych i zdrowotnych.

Zaplanowane wsparcie polegające na ułatwianiu dostępu do usług zdrowotnych będzie spójne z założeniami celu (v) np.: wsparcie infrastruktury zdrowotnej, dostosowanie podmiotów leczniczych i placówek opieki długoterminowej do wymagań osób starszych i OzN.

Dodatkowo działania polegające na ułatwianiu dostępu do mieszkań chronionych/wspomaganych/adoptowalnych będą spójne z założeniami celu (iii) np. obejmującymi wsparcie infrastruktury społecznej powiązanej z procesem integracji społecznej, aktywizacji społeczno-zawodowej i deinstytucjonalizację usług.

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury społecznej i zdrowotnej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Projekty będą uwzględniały stosowanie aspektów społecznych. Planuje się, aby projekty uwzględniające wsparcie mieszkaniowe dążyły do realizacji założeń Nowego Europejskiego Bauhausu.

Z komentarzem [A341]: Uwaga nr 12 - A

Z komentarzem [A342]: Uwaga nr 11 - A
Uwaga nr 23 - A
Uwaga nr 310 - A

Z komentarzem [A343]: Uwaga nr 311 - A

Z komentarzem [A344]:
Uwaga nr 12 - A
Uwaga nr 298 - A
Uwaga nr 432 - A

Prowadzone będą działania służące budowaniu zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych w zakresie m.in. wsparcia dialogu międzysektorowego i budowy potencjału partnerów społecznych; sieciowanie i budowania partnerstw; edukacja o społeczeństwie obywatelskim np.: przez kampanie społeczne; wzmacniania potencjału merytorycznego, technicznego i administracyjnego [1].

[1] Strategia Polityki Społecznej Województwa Świętokrzyskiego na lata 2021-2030; Wykres 59 Powody przyznawania pomocy społecznej (liczba osób w rodzinach) w Świętokrzyskim w latach 2013-2019. Źródło: CAS, Sprawozdanie MRPiPS-03-R.

W ramach celu szczegółowego planuje się w szczególności następujące przedsięwzięcia:

I. Zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji:

1. Zapewnienie usług społecznych i/lub zdrowotnych w społeczności lokalnej.
2. Tworzenie i rozwijanie CUS.
3. Szkolenia, wsparcie psychologiczne oraz organizacja opieki wytchnieniowej dla opiekunów faktycznych.
4. Wsparcie m.in. dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych/ chronionych/adaptowalnych (jako element działań w ramach kompleksowego projektu).
5. Podnoszenie kwalifikacji i kompetencji kadr/osób na potrzeby świadczenia usług w społeczności lokalnej, w tym personelu opieki długoterminowej.
6. Koordynacja usług społecznych i zdrowotnych [2].
7. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji instytucji całodobowych [3].
8. Wsparcie kompleksowej opieki medycznej długoterminowej, paliatywnej i hospicyjnej, w tym świadczonej dla dzieci i młodzieży.
9. Usługi społeczne i opieka medyczna dla osób z problemami zdrowia psychicznego, w tym dla osób uzależnionych.
10. Wdrażanie standardów dostępności w podmiotach leczniczych.

Z komentarzem [A345]: Uwaga nr 311 - A

Z komentarzem [A346]: Uwaga nr 311 - A

Z komentarzem [A347]: Uwaga nr 311 - A

II. Programy wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci i młodzieży.

Planuje się opracowanie i realizację regionalnych programów zdrowotnych dotyczących wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji u dzieci i młodzieży. Programy będą zapewniać m.in.: rehabilitację wad postawy i profilaktykę dotyczącą nadwagi i otyłości.

III. Podnoszenie potencjału partnerów społecznych i organizacji społeczeństwa obywatelskiego.

[1] Pomimo zawarcia działań w zakresie budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w celu (k), zakres merytoryczny tych działań będzie szerszy i będzie mógł dotyczyć budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w obszarach wszystkich pięciu celów Polityki Spójności 2021-2027.

[2] Projekt w trybie niekonkurencyjnym (ROPS/JST – m. Kielce i gminy powiatu kieleckiego)/projekty konkurencyjne wdrażane po pilotażu – pozostałe gminy.

[3] Placówki całodobowe będą mogły otrzymać wsparcie jedynie na inwestycje pozainfrastrukturalne, mające na celu deinstytucjonalizację świadczonych usług. Rozwijanie usług środowiskowych przez personel placówki musi wynikać z lokalnej analizy potrzeb i nie może wzmacniać realizowanych w placówce usług.

Tryby wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.

W przypadku gdy tryb konkurencyjny okaże się nieefektywny (np.: niskie wykorzystanie alokacji, niskie zainteresowanie trybem konkurencyjnym) dopuszcza się możliwość wyboru projektów w trybie niekonkurencyjnym w zakresie realizacji projektów skierowanych do PCPR, OPS i MOPR.

W ramach celu zaplanowano również realizację przedsięwzięcia priorytetowego (w trybie niekonkurencyjnym) wskazanego w Kontrakcie Programowym polegającego na koordynacji usług społecznych i zdrowotnych na obszarze powiatu kieleckiego i miasta Kielce. Założeniem projektu jest opracowanie, przetestowanie i wdrożenie narzędzia koordynacji usług społecznych i zdrowotnych. Istotą opracowanego narzędzia będzie trwała i efektywna współpraca pomiędzy instytucjami pomocy społecznej, jednostkami samorządu terytorialnego i instytucjami świadczącymi usługi społeczne oraz podmiotami leczniczymi świadczącymi podstawową opiekę zdrowotną (POZ), a także innymi podmiotami działającymi lokalnie, m.in. organizacjami pozarządowymi, spółdzielniami socjalnymi, grupami nieformalnymi, przedsiębiorcami itd.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- osoby znajdujące się w niekorzystnej sytuacji (m.in. starsze, OzN, o niskich dochodach, bezrobotne, w kryzysie bezdomności, doświadczone dyskryminacji),
- osoby zagrożone ubóstwem i wykluczeniem społecznym oraz ich otoczenie, w tym rodziny i dzieci,
- pensjonariusze placówek opiekuńczych całodobowych,
- opiekunowie faktyczni,
- jednostki organizacyjne pomocy społecznej oraz ich pracownicy,
- rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społecznej,
- osoby w kryzysie bezdomności i osoby zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym i ich otoczenie,
- obywatele państw trzecich, migranci, uchodźcy,
- osoby związane ze świadczeniem usług społecznych i zdrowotnych,
- dzieci i młodzieży,
- podmioty lecznicze, w tym personel,
- organizacje społ. obywatelskiego oraz partnerzy społeczni,
- pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych, społeczeństwa obywatelskiego i partnerów społecznych.

Z komentarzem [A348]: Uwaga nr 432 - A

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone. W ramach celu założono pomoc dla osób wymagających wsparcia w codziennym funkcjonowaniu, w tym osób chorych, starszych i z niepełnosprawnościami. Będzie się ona odbywać poprzez ułatwienie dostępu do usług opiekuńczych i zdrowotnych prowadzonych w przyjaznych warunkach, w domach, w środowisku lokalnym. Ponadto działania przyczynią się do wzmocnienia procesu deinstytucjonalizacji usług społecznych.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A350]: Uwaga nr 50 - A

Z komentarzem [A351]: Uwaga nr 50 - A

Z komentarzem [A352]: Uwaga nr 428 - A

Z komentarzem [A353]: Uwaga nr 17 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

W ramach celu preferowane będą działania realizowane na Obszarach Strategicznej Interwencji ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do usług społecznych na obszarach funkcjonalnych miasto – wieś. Ponadto zróżnicowany terytorialnie dostęp do usług społecznych, w tym zdrowotnych, zostanie wsparty m.in. przez osadzenie usług opiekuńczych w środowisku lokalnym (deinstytucjonalizacja), wzmocnienie roli podstawowej opieki zdrowotnej oraz poprawę dostępności usług społecznych i zdrowotnych.

Z komentarzem [A354]: Uwaga nr 243 - A

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to terytoria, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej, zdrowotnej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w CS (k) działania mogą wspierać synergię FES 2021-2027 ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu”, szczególnie w obszarze Polityki Edukacji oraz Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”).

Planowane w celu (k) kompleksowe zwiększenie dostępności usług społecznych i zdrowotnych, w szczególności na rzecz osób w niekorzystnej sytuacji społecznej, ponadto programy wczesnego wykrywania wad rozwojowych i rehabilitacji dzieci i młodzieży oraz programy zdrowotne wspierające opiekę nad matką i dzieckiem są komplementarne Celem 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności” z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027, przede wszystkim w zakresie budowania spójności społecznej, wspólnego systemu wartości oraz odporności na wstrząsy. Przyczynią się także do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki zdrowia, ukierunkowanej m.in.: na poprawę zdrowia i dobrostanu społecznego w obliczu zmian demograficznych oraz na zdrowe i aktywne starzenie się.

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (k) EFS+ będzie to możliwe w programie FERS (Priorytet I „Lepsze polityki dla rozwoju społecznego”, działania dla celu k), m.in.: pkt 1 „Budowa i rozwój potencjału instytucjonalnego organizacji pozarządowych do świadczenia usług publicznych”, pkt 2 „Wypracowanie rozwiązań wspierających budowę sieci współpracy międzysektorowej w poszczególnych obszarach usług publicznych”, pkt 3 „Wsparcie finansowe dla JST zlecających lub powierzających PES usługi społeczne”).

Z komentarzem [A355]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 315 – A

Z komentarzem [A356]: Uwaga nr 51 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLKLCO02	Liczba osób objętych usługami świadczonymi w społeczności lokalnej w programie	osoby	2 027	13 514

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLKLCR02	Liczba utworzonych miejsc świadczenia usług w społeczności lokalnej	sztuki	1 777	2021	2 098	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	158. Działania na rzecz poprawy równego i szybkiego dostępu do stabilnych i przystępnych cenowo usług wysokiej jakości	65 626 071
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	160. Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury)	3 000 000

Z komentarzem [A357]: Uwaga nr 9 - A

PL

236

PL

9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	161. Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)	10 159 111
9	ESO4.11	Ogółem			78 785 182

Z komentarzem [A358]: Uwaga nr 9 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	78 785 182
9	ESO4.11	Ogółem			78 785 182

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	78 785 182
9	ESO4.11	Ogółem			78 785 182

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	07. Budowanie zdolności partnerów społecznych	950 384
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	08. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego	1 425 576
9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	76 409 222
9	ESO4.11	Ogółem			78 785 182

Z komentarzem [A359]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

9	ESO4.11	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	78 785 182
9	ESO4.11	Ogółem			78 785 182

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Wspieranie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Mimo spadku liczby osób, którym przyznano świadczenia w ramach pomocy społecznej, nadal duża grupa osób długotrwale z niej korzysta.

Grupami społecznymi podatnymi na wykluczenie społeczne są m.in.: dzieci i młodzież ze środowisk zaniedbanych, dzieci wychowujące się poza rodziną, kobiety samotnie wychowujące dzieci, osoby z niepełnosprawnościami, osoby zagrożone wykluczeniem mieszkaniowym i osoby w kryzysie bezdomności. W celu szczegółowym zaplanowano realizację szerokiego zakresu usług wsparcia rodziny. Działania mają na celu rozwój procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w tym szkolenia dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka, jak również realizację usług na rzecz rodzin wychowujących dzieci. Planowane działania będą przyczyniały się m.in.: do minimalizowania ryzyka umieszczenia dziecka w opiece zastępczej (wsparcie dla asystentów rodziny, poradnictwo terapeutyczne dla rodzin). Będą one zgodne z celami strategicznymi nr 1 i 3 *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)*.

Planuje się realizację usług w zakresie przeciwdziałania przemocy, w tym przemocy w rodzinie. W ramach programu przewiduje się również wsparcie adresowane do dzieci i młodzieży z rodzin dysfunkcyjnych lub mających trudną sytuację majątkową, przez objęcie ich m.in.: działaniami wychowawczymi, opiekuńczymi, edukacyjnymi, profilaktycznymi np.: w ramach placówek wsparcia dziennego. Program zakłada wsparcie procesu usamodzielniania m.in.: osób opuszczających pieczę zastępczą oraz przebywających w placówkach całodobowych z wykorzystaniem mieszkań wspomaganych, wsparciem związanym z poszukiwaniem pracy.

Szczegóły interwencji będą sprecyzowane w Regionalnym Planie Rozwoju Usług Społecznych (Plan Deinstytucjonalizacji), za który odpowiedzialny będzie Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej.

Planowane działania na rzecz dzieci są zgodne z zaleceniami zawartymi w *Europejskiej gwarancji dla dzieci* (Zalecenia Rady (UE) 2021/1004 r. w sprawie ustanowienia europejskiej gwarancji dla dzieci), np.: w zakresie pieczy zastępczej, usług wsparcia dzieci, młodzieży, w tym rodzin z dziećmi z niepełnosprawnościami.

Wspierane będą usługi w zakresie wsparcia rodzin w procesie adopcji (m.in.: wsparcie preadopcyjne – szkoleniowe, doradcze i postadopcyjne – terapeutyczne, psychologiczne).

Osoby bezdomne i zagrożone bezdomnością to grupa, która doświadcza jednej z najbardziej skrajnych form wykluczenia społecznego, dlatego ważne jest, aby oferowane jej wsparcie było kompleksowe i zindywidualizowane.

Z komentarzem [A360]: Uwaga nr 23 - A

W pierwszej kolejności będą wdrażane rozwiązania łączące wsparcie społeczne i mieszkaniowe jako punkt początkowy procesu wsparcia osób w kryzysie bezdomności, w tym program „Najpierw mieszkanie”, a następnie działania związane z poprawą zdrowia i aktywną integracją społeczną. Działania będą zgodne z celem strategicznym nr 5 *Strategii Rozwoju Usług Społecznych – polityki publicznej do roku 2030 (z perspektywą do 2035 r.)* oraz będą spójne z *Krajowym Programem Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030.*

Z komentarzem [A361]: Uwaga nr 23 - A

Wspierane będą działania odnoszące się do niedyskryminacji m.in. ze względu na orientację seksualną, tożsamość płciową, wiek, światopogląd m.in.: działania antydyskryminacyjne realizowane przez partnerów społecznych i organizacje pozarządowe w szczególności:

- współpraca ze społecznościami lokalnymi (w tym organizacjami pozarządowymi) i partnerami społecznymi;
- budowanie społeczeństwa obywatelskiego;
- promowanie dialogu obywatelskiego;
- budowanie wrażliwości społecznej;
- realizacja kampanii społecznych

w celu zwalczania dyskryminacji i "mowy nienawiści", zwalczania przemocy ze względu na orientację seksualną, pochodzenie etniczne, niepełnosprawność i inne powody.

Z komentarzem [A362]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 298 - A

Interwencja zaplanowana w ramach EFS+ będzie ukierunkowana na osiągnięcie efektu komplementarności z działaniami, zaplanowanymi w EFRR 2021-2027 w zakresie wsparcia infrastruktury społecznej oraz z efektami przedsięwzięć, zrealizowanych z funduszy unijnych w poprzednich perspektywach finansowych (2007-2013 oraz 2014-2020).

Dodatkowo projekty realizowane w ramach celu szczegółowego (I) będą uwzględniały stosowanie aspektów społecznych. Planuje się, aby projekty uwzględniające wsparcie mieszkaniowe dążyły do realizacji założeń Nowego Europejskiego Bauhausu.

W ramach celu szczegółowego planuje się wsparcie osób w kryzysie bezdomności, rodziny oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej, w szczególności:

1. Wsparcie na rzecz prawidłowego funkcjonowania rodziny (w szczególności działania asystenta rodziny, poradnictwo dla rodzin, powoływanie rodzin wspierających, przeciwdziałanie przemocy, w tym wsparcie rodziny w ramach interwencji kryzysowej, wsparcie preadopcyjne i postadopcyjne).
2. Wspieranie tworzenia i działalności placówek wsparcia dziennego.
3. Działania na rzecz rodziców biologicznych dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej (grupy samopomocowe, asysta rodzinna, konsultacje ze specjalistami w zakresie zdiagnozowanych problemów i deficytów w rodzinie, terapia w rodzinie).
4. Wspieranie rozwoju rodzinnych form pieczy zastępczej, w tym wsparcie rodziców i wychowanków pieczy zastępczej (np.: podniesienie kompetencji rodzicielskich – komunikacja bez przemocy, stawianie granic).
5. Kompleksowe wsparcie osób usamodzielnianych i opuszczających pieczę zastępczą oraz inne instytucje opieki całodobowej, w których przebywają dzieci i młodzież (np. mieszkania chronione/wspomagane).
6. Podniesienie kwalifikacji i kompetencji kadr działających na rzecz wsparcia rodziny, w tym asystentów rodziny, koordynatorów pieczy zastępczej (m.in.: działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji).

7. Wsparcie m.in. dla tworzenia i funkcjonowania mieszkań wspomaganych/ chronionych/adaptowalnych (jako element działań w ramach kompleksowego projektu) oraz innych rozwiązań łączących wsparcie społeczne i mieszkaniowe dla osób w kryzysie bezdomności.
8. Usługi dla osób w kryzysie bezdomności i zagrożonych wykluczeniem mieszkaniowym, w tym wsparcie usług środowiskowych skierowanych do osób w kryzysie bezdomności.
9. Podnoszenie kompetencji pracowników instytucji działających w zakresie pomocy społecznej (w tym min. noclegownie/schroniska dla bezdomnych) np.: działania podnoszące kwalifikacje i kompetencje w zakresie zapobiegania wszelkiego rodzaju dyskryminacji.
10. Aktywizacja społeczna osób najbardziej zagrożonych wykluczeniem społecznym.
11. Wsparcie procesu deinstytucjonalizacji placówek w tym usługi dla dzieci i młodzieży wymagających wsparcia przebywających w różnego rodzaju ośrodkach/instytucjach (np.: ośrodkach wychowawczych) [1], polegające na realizowaniu działań poza dotychczasowymi zadaniami.

Tryby wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb konkurencyjny.

W przypadku, gdy tryb konkurencyjny okaże się nieefektywny (np.: niskie wykorzystanie alokacji, niskie zainteresowanie trybem konkurencyjnym) dopuszcza się możliwość wyboru projektów w trybie niekonkurencyjnym w zakresie realizacji projektów skierowanych do Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego, PCPR oraz MOPS i OPS.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] Działania mające na celu wsparcie dzieci i młodzieży przebywających w całodobowych instytucjach opieki nie mogą wzmacniać potencjału instytucjonalnego tych placówek.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- osoby najbardziej zagrożone ubóstwem i wyklucz. społ. oraz ich otoczenie, w tym rodziny i dzieci,
- osoby funkcjonujące w ramach rodzinnej i instytucjonalnej pieczy zastępczej,
- kandydaci na rodziców adopcyjnych i członkowie ich rodzin oraz rodziny adopcyjne,
- osoby usamodzielniane,
- osoby opuszczające pieczę zastępczą i inne rodzaje instytucji całodobowych, w których przebywają dzieci i młodzież,

- rodzice biologiczni dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej,
- rodziny przeżywające trudności w pełnieniu funkcji opiekuńczo-wychowawczych,
- opiekunowie faktyczni osób potrzeb wsparcia,
- rodziny korzystające ze świadczeń z pomocy społ.,
- dzieci pozbawione opieki rodzicielskiej,
- rodziny wielodzietne, rodziny z OzN,
- ofiary przemocy, w tym przemocy w rodzinie,
- osoby świadczące usługi m.in. dla dzieci i młodzieży, rodzin, pieczy zastępczej ofiar przemocy, osób w kryzysie bezdomności,
- osoby w kryzysie bezdomności i zagrożone wyklucz. mieszkaniowym, ich otoczenie,
- osoby zagrożone dyskryminacją.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, art. 19 *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych*, art. 20 i 21 *Konwencji ONZ o prawach dziecka* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone. Podjęmowane działania będą zapewniały dostępność, m.in. przez promowanie przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej. Przyczyniać się one będą do zwiększenia równego dostępu do wysokiej jakości usług, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup defaworyzowanych, poprawy dostępności, w tym dla osób w kryzysie bezdomności. Zaplanowane działania będą wyrównywać szanse w dostępie do usług publicznych, co wpłynie na realizację koncepcji niezależnego życia i równoprawny udział każdej jednostki w życiu społecznym.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji. Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich sferach życia społecznego bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A363]: Uwaga nr 50 - A

Z komentarzem [A364]: Uwaga nr 428 - A

Z komentarzem [A365]: Uwaga nr 17 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji, [1] z uwzględnieniem ZIT.

W ramach celu preferowane będą działania na obszarach strategicznej interwencji ze szczególnym uwzględnieniem dostępu do usług społecznych na obszarach funkcjonalnych miasto – wieś. Ponadto zróżnicowany terytorialnie dostęp do usług społecznych zostanie wsparty m.in. przez osadzenie usług społecznych, w tym opiekuńczych w środowisku lokalnym (deinstytucjonalizacja).

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+. Obszary Strategicznej Interwencji (OSI) to terytoria, charakteryzujące się niekorzystnymi zjawiskami w sferze społecznej, ekonomicznej, zdrowotnej, wymagające interwencji nakierowanej na przełamanie barier rozwojowych.

Z komentarzem [A366]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A367]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Zaplanowane w CS (I) działania mogą wspierać synergii FEŚ 2021-2027 ze Strategią UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w zakresie założenia 3. „Wzrost poziomu dobrobytu”, szczególnie w obszarze Polityki Edukacji oraz Polityki Zdrowia, ponadto z programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027 (Cel programu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”).

Planowane w celu I) wsparcie osób w kryzysie bezdomności, wsparcie funkcjonowania rodzin oraz wsparcie procesu deinstytucjonalizacji pieczy zastępczej jest spójne z założeniami Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego przede wszystkim w obszarze polityki HIAP (Health in All Policies), w tym przypadku m. in. w zakresie profilaktyki i rozwiązywania problemów psychologicznych, co sprzyja podnoszenia doborostanu i aktywność socjoekonomicznej ww. osób. Ponadto ww. działania są komplementarne z programem Interreg w zakresie Celu 1.1 „Odporne gospodarki i społeczności”, poprzez wzmacnianie odporności na zmiany osób w szczególnie trudnym położeniu.

Możliwe będzie wspieranie synergii i komplementarności pomiędzy projektami regionalnymi i krajowymi projektami ponadnarodowymi, np. w zakresie wymiany doświadczeń i wzajemnego uczenia się z partnerami zagranicznymi w celu wypracowania i wdrożenia nowych rozwiązań lub rozszerzenia projektów standardowych o komponent współpracy ponadnarodowej. W zakresie celu (I) EFS+ będzie to możliwe w programie FERS (Priorytet I „Lepsze

Z komentarzem [A368]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 317 – A

Z komentarzem [A369]: Uwaga nr 51 - A

polityki dla rozwoju społecznego”, działania dla celu I) pkt 1 „Stworzenie systemu teleinformatycznego, w ramach którego będzie działał centralny rejestr wolnych miejsc w pieczy zastępczej oraz centralny rejestr placówek opiekuńczo-wychowawczyh”).

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO01	Całkowita liczba osób objętych wsparciem	osoby	3 675	14 701

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	0	2021	80%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	159. Działania na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej	26 182 711
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	163. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	2 955 466
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177

Z komentarzem [A370]: Uwaga nr 9 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	29 138 177
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	29 138 177
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	06. Zwalczanie ubóstwa dzieci	17 479 992
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	2 955 466

Z komentarzem [A371]: Uwaga nr 45 - A

9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10 Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	8 702 719
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177

Z komentarzem [A372]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
9	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	29 138 177
9	ESO4.12	Ogółem			29 138 177

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1. Priorytet: 10. Aktywni na rynku pracy

Z komentarzem [A373]: Uwaga nr 10 - A

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej; (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W celu szczegółowym 4 (a) przewidziano kompleksową aktywizację zawodową osób bezrobotnych związaną z powrotem na rynek pracy. Szczególny nacisk położony zostanie na pomoc osobom znajdującym się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy.

Wsparciem poprzez indywidualną i kompleksową aktywizację zostaną objęte również osoby młode. Ważnym elementem aktywizacji będzie dotarcie do jak największej liczby osób z grupy NEET [1]. Szczególny nacisk zostanie położony na podniesienie kwalifikacji i umiejętności osób młodych oraz nabycie doświadczenia zawodowego, w tym w sposób umożliwiający podejmowanie zatrudnienia wysokiej jakości na cyfrowych i zielonych miejscach pracy oraz w miejscach pracy związanych z usługami opiekuńczymi i zawodowymi. Odrębną formą aktywizacji będzie zachęcanie osób młodych do podejmowania działalności gospodarczej. Powyższe działania będą realizowane przez Powiatowe Urzędy Pracy (PUP), a w przypadku miasta Kielce – Miejski Urząd Pracy oraz przez Ochotnicze Hufce Pracy (OHP). Dodatkowo oferta wsparcia zostanie skierowana do grup zagrożonych dyskryminacją.

Planowana jest kontynuacja działań dla osób objętych wsparciem w ramach celu szczegółowego (h) przez dodatkowe **premiowanie tych osób**, aby otrzymały kompleksowe wsparcie przyczyniające się do powrotu na rynek pracy.

Odpowiedzią na potrzeby młodzieży jest wdrażanie Inicjatywy ALMA [2], której działania zostaną skierowane do młodych ludzi w wieku 18-30 lat, którzy nie pracują, nie kształcą się ani nie szkolą, a także są najbardziej narażeni na utrudniony dostęp do pracy lub szkoleń z przyczyn indywidualnych lub strukturalnych (np. niepełnosprawność, długotrwałe bezrobocie, niewystarczające wyniki w nauce/umiejętności, pochodzenie migracyjne). Osoby młode będą mogły uczestniczyć w zagranicznych stażach zawodowych połączonych z pogłębionym doradztwem i mentoringiem. Staże te będą poprzedzone intensywnymi, dopasowanymi do indywidualnych potrzeb szkoleniami w kraju. Po powrocie, uczestnikom zapewnione zostanie stałe wsparcie, by znaleźć zatrudnienie lub kontynuować naukę.

Realizacja Inicjatywy ALMA w regionie w znacznym stopniu przyczyni się do wzmocnienia wdrażania Gwarancji dla młodzieży przyjętej w 2020 r.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (a) będą odpowiadać na założenia wynikające z Planu realizacji Gwarancji dla młodzieży w Polsce oraz będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację uczestników poszczególnych form wsparcia. Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy,

Z komentarzem [A374]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 432 - A

zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego poprzez dostęp do opieki nad dziećmi i osobami zależnymi.

Planuje się realizację następujących działań:

- I. Realizacja przez Powiatowe Urzędy Pracy/Miejski Urząd Pracy (PUP/MUP) instrumentów i usług rynku pracy, określonych w ustawie z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz aktów wykonawczych, skierowanych m.in. do osób młodych poniżej 30 roku życia.

Działania prowadzone przez PUP/MUP będą rozliczane wyłącznie w oparciu o stawkę jednostkową [3] opracowaną przez IK EFS.

- II. Kompleksowa aktywizacja zawodowa osób młodych w ramach projektów OHP, obejmująca instrumenty i usługi rynku pracy wynikające z ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. *o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy* oraz aktów wykonawczych, jak również działania towarzyszące, w tym:
- wsparcie osób młodych w wyrównaniu zaległości edukacyjnych oraz rozwijaniu zdolności i umiejętności m.in. poprzez organizację zajęć pozalekcyjnych oraz zajęć integracyjnych i rozwoju osobistego,
  - wsparcie rozwoju kompetencji emocjonalno-społecznych osób młodych m.in. poprzez zajęcia terapeutyczno-korekcyjne, szkolenia z zakresu umiejętności.
- III. Realizacja programu ALMA obejmująca w szczególności działania:
- nadzorowany pobyt za granicą (w innym państwie członkowskim UE) przez okres od dwóch do sześciu miesięcy,
  - coaching i doradztwo na każdym etapie realizacji projektu.

Tryb wyboru projektów:

Podstawowym trybem wyboru projektów będzie tryb niekonkurencyjny.

Zastosowany w celu szczegółowym (a) niekonkurencyjny tryb wyboru projektów wynika z faktu, że instytucje rynku pracy (PUP, MUP oraz OHP) są podmiotami ustawowo zobowiązanymi do aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych, w tym osób młodych. Dysponują one odpowiednio przygotowaną kadrą oraz posiadają duże doświadczenie w aktywizacji zawodowej.

Z uwagi na zasięg planowanego wsparcia w ramach Inicjatywy ALMA oraz ograniczoną liczbę podmiotów posiadających doświadczenie w realizacji tego typu wsparcia zaproponowano niekonkurencyjny tryb wyboru projektów.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

[1] NEET - (ang. *not in employment, education or training*) grupa społeczna, obejmująca młodzież w wieku 15-30 lat, pozostającą poza sferą zatrudnienia i edukacji, czyli tych, którzy jednocześnie nie uczą się, nie pracują ani nie przygotowują się do zawodu. Do grupy NEET zaliczają się zarówno bezrobotni, jak i osoby przedwcześnie kończące edukację, nieszukające pracy i pozostająca z wyboru lub z konieczności na utrzymaniu.

[2] ALMA (Aim, Learn, Master, Achieve) projekty na rzecz młodych z grupy NEET.

[3] Szczegółowe informacje dotyczące stawek jednostkowych znajdują się w Załączniku nr 1 do PR FEŚ 2021-2027.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

1. Osoby bezrobotne znajdujące się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy:
  - osoby młode poniżej 30 roku życia, w tym osoby z grupy NEET, osoby samotnie wychowujące dzieci oraz osoby opuszczające pieczę zastępczą,
  - osoby po 55 roku życia,
  - kobiety,
  - osoby z niepełnosprawnościami,
  - osoby długotrwale bezrobotne,
  - osoby z niskimi kwalifikacjami zawodowymi, bez kwalifikacji,
  - osoby sprawujące opiekę nad osobą potrzebującą wsparcia w codziennym funkcjonowaniu oraz powracające na rynek pracy po zakończonym okresie sprawowania opieki.
2. Bezrobotni mężczyźni w wieku 30-55 lat.
3. Reemigranci i imigranci.
4. Osoby młode w wieku 15-24 lata będące klientami OHP (uczestnicy, absolwenci).

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział we wszystkich formach aktywizacji zawodowej – bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans i niedyskryminacji będzie przestrzegana na każdym etapie realizacji projektu, od momentu rekrutacji, poprzez kompleksową aktywizację zawodową, jak również dostęp do ofert pracy. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Z komentarzem [A375]: Uwaga nr 17 - A

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A376]: Uwaga nr 428 - A

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach niniejszego celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (a) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (a) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Współpraca transnarodowa będzie w szczególności występować w działaniach związanych z realizacją Inicjatywy ALMA, w ramach której polska młodzież, poprzez udział w stażach zagranicznych, z jednej strony będzie zdobywać doświadczenie zawodowe, z drugiej zaś poznawać specyfikę zagranicznych rynków pracy, w szczególności w zakresie wykorzystywanych tam nowoczesnych technologii.

Z komentarzem [A377]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 319 – A

Działania realizowane w obszarze CS (a) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, cyfryzacji, czystej energii, klimatu w szczególności poprzez premiowanie dodatkowymi punktami projektów zakładających podwyższanie kwalifikacji i umiejętności uczestników w ww. obszarach.

Działania projektowe w ramach osi 10 będą realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania jest dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO02	Liczba osób bezrobotnych, w tym długotrwale bezrobotnych, objętych wsparciem w programie	osoby	8 133	33 012
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO03	Liczba osób długotrwale bezrobotnych objętych wsparciem w programie	osoby	3 660	14 855
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO07	Liczba osób w wieku 18-29 lat objętych wsparciem w programie	osoby	3 670	15 007
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO08	liczba osób w wieku 55 lat i więcej objętych wsparciem w programie	osoby	1 597	6 389
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO12	Liczba osób z niepełnosprawnościami objętych wsparciem w programie	osoby	813	3 301
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLACO01	Liczba osób, które otrzymały bezzwrotne środki na podjęcie działalności gospodarczej w programie	osoby	1 815	7 260

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	39%	2020	39%	CST2021	
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR04	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność na własny rachunek, po opuszczeniu programu	osoby	60%	2020	60%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	46 000 648
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	136. Wsparcie specjalne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych	45 193 945
10	ESO4.1	Ogółem			91 194 593

Z komentarzem [A378]: Uwaga nr 9 – A
Uwaga nr 45 – A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	91 194 593
10	ESO4.1	Ogółem			91 194 593

PL

252

PL

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	91 194 593
10	ESO4.1	Ogółem			91 194 593

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	91 194 593
10	ESO4.1	Ogółem			91 194 593

Z komentarzem [A379]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.1	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	91 194 593
10	ESO4.1	Ogółem			91 194 593

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływow i mobilności na rynku pracy (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Realizacja wsparcia będzie służyć podniesieniu kompetencji świętokrzyskich pracowników instytucji rynku pracy, w zakresie prowadzenia działań związanych z osobami znajdującymi się w szczególnie trudnej sytuacji na rynku pracy, w tym bezrobotnymi oddalonymi od rynku pracy oraz osobami biernymi zawodowo. Jest to istotne, z uwagi na prognozowane głębokie zmiany rynku pracy, spowodowane m.in. problemami demograficznymi, w tym zmniejszaniem się liczby ludności w wieku produkcyjnym i starzeniem się społeczeństwa.

W celu szczegółowym 4 (b) planuje się położenie nacisku na podnoszenie kwalifikacji i umiejętności kadr Publicznych Służb Zatrudnienia (PSZ) oraz innych instytucji rynku pracy. Systematyczne inwestowanie w rozwój kadr pozwoli zapewnić, efektywne i skuteczne wsparcie, mające na celu zwiększenie pomocy dla polskich pracodawców w pozyskiwaniu pracowników z innych państw członkowskich UE (w tym migrantów powrotnych) oraz pozwoli zapewnić pomoc osobom pozostającym bez zatrudnienia czy poszukującym pracy na europejskim rynku pracy.

Ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród pracowników np.: poprzez wprowadzenie do programów szkoleń pracowników publicznych służb zatrudnienia i innych instytucji rynku pracy zagadnień dotyczących podnoszenia wiedzy na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (b) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Planuje się realizację następujących działań:

Rozwój umiejętności pracowników PSZ i innych instytucji rynku pracy:

1. Szkolenia służące nabyciu lub podniesieniu kwalifikacji/umiejętności zawodowych przez pracowników PSZ województwa świętokrzyskiego, mających bezpośredni kontakt z klientem oraz w zakresie poradnictwa zawodowego na rzecz osób poniżej 30 roku życia oraz świadczenia innych form aktywizacji zawodowej.
2. Szkolenia/warsztaty podnoszące kwalifikacje/umiejętności pracowników PSZ świadczących usługi w ramach sieci EURES.

Z komentarzem [A380]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 432 - A

3. Projekty wspierające PSZ w zakresie EURES, mające na celu:
  - zwiększenie pomocy dla polskich pracodawców w pozyskiwaniu pracowników z innych państw członkowskich oraz
  - zwiększenie pomocy dla Polaków mieszkających za granicą w celu znalezienia zatrudnienia w Polsce.
4. Szkolenia/warsztaty dla innych pracowników innych instytucji rynku pracy wynikające z potrzeb regionalnego/lokalnego rynku pracy.

Tryb wyboru projektów:

W ramach celu szczegółowego 4 (b) przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

W ramach trybu niekonkurencyjnego planowane jest wdrażanie przez WUP wsparcia PSZ w świadczeniu usług w ramach sieci EURES.

Wynika to z faktu, że na podstawie rozporządzenia EURES, WUP ma status członka EURES i jest instytucją publiczną, a także odpowiedzialny jest za koordynowanie realizacji zadań EURES przez urzędy pracy na terenie województwa, zgodnie z art. 8 ust 1 pkt 9 *ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy*.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- pracownicy Wojewódzkiego Urzędu Pracy (WUP), MUP i PUP a także OHP województwa świętokrzyskiego,
- pracownicy instytucji rynku,
- polscy bezrobotni lub poszukujący pracy,
- polscy pracodawcy,
- nauczyciele,
- osoby pracujące z osobami młodymi.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji

będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni pracujący w publicznych służbach zatrudnienia oraz instytucjach rynku pracy będą mieć zapewniony równy dostęp do szkoleń podnoszących ich kwalifikacje oraz umiejętności zawodowe. O działaniu we wsparciu nie będzie decydować pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Zasada równości szans i niedyskryminacji będzie przestrzegana na każdym etapie realizacji projektu. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A381]: Uwaga nr 17 – A

Z komentarzem [A382]: Uwaga nr 428 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (b) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (b) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania realizowane w obszarze CS (b) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie cyfryzacji, poprzez realizację wsparcia z wykorzystaniem nowoczesnych technologii informacyjnych. Dodatkowo edukacja w zakresie postaw proekologicznych, która będzie istotnym elementem działań w ramach CS (b), przyczyni się długofalowo do wzmocnienia efektów zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład.

Działania projektowe będą również realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”.

Z komentarzem [A383]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 321 – A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLBCO01	Liczba pracowników instytucji rynku pracy objętych wsparciem w programie	osoby	137	550

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLBCR01	Liczba pracowników instytucji rynku pracy, którzy uzyskali kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	90%	2020	90%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	139. Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy	550 000
10	ESO4.2	Ogółem			550 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	550 000
10	ESO4.2	Ogółem			550 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	550 000
10	ESO4.2	Ogółem			550 000

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	550 000
10	ESO4.2	Ogółem			550 000

Z komentarzem [A384]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.2	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	550 000
10	ESO4.2	Ogółem			550 000

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W regionie świętokrzyskim istotnym problemem jest równość płci. Jak wynika z diagnozy wyzwań, potrzeb i potencjałów obszarów/sektorów objętych programem, na rynku pracy wciąż występują istotne różnice w sytuacji kobiet i mężczyzn, co w znacznej mierze wynika z trudności godzenia życia zawodowego z obowiązkami rodzinnymi (w tym przede wszystkim macierzyństwem), a także stereotypowym postrzeganiem ról społecznych. Kobiety mają większe kłopoty z wejściem na rynek pracy oraz ponownym podjęciem zatrudnienia, częściej niż mężczyźni dotyka je też problem bezrobocia długotrwałego. Istotną kwestią jest także niska aktywność zawodowa ludności, na którą wpływ mają, m.in. zbyt wczesne opuszczanie rynku pracy przez osoby w wieku produkcyjnym, co jest powiązane z trudnościami w godzeniu życia zawodowego i osobistego.

Różnice w położeniu rynkowym kobiet i mężczyzn mają charakter wieloaspektowy. Wśród wielu czynników na plan pierwszy wysuwają się jednak uwarunkowania życia rodzinnego będące wypadkową osobistych preferencji i życiowych konieczności.

Istotnym czynnikiem, którego niezamierzonym skutkiem ubocznym jest dodatkowy bodziec obniżający aktywność zawodową kobiet jest obecny system zabezpieczenia społecznego. Dla korzystających z niego kobiet pozostawanie poza zatrudnieniem aż do czasu uzyskania pełnoletności dzieci może skutkować trwałym wykluczeniem z rynku pracy. Dlatego tak ważnym aspektem jest podejmowanie działań ukierunkowanych na wzmocnienie aktywności zawodowej i społecznej kobiet w regionie, które w chwili obecnej nie stanowią aktywnych zasobów siły roboczej, jak również budowanie ich potencjału w przyszłości.

Zę względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację uczestników poszczególnych form wsparcia. Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego poprzez dostęp do opieki nad dziećmi i osobami zależnymi.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (c) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

- I. Działania wspierające podniesienie kwalifikacji i umiejętności kobiet będą obejmować m.in.:
  - poradnictwo indywidualne z zakresu doradztwa zawodowego i pośrednictwa pracy,

Z komentarzem [A385]: Uwaga nr 12 – A
Uwaga nr 322 – A
Uwaga nr 432 - A

- indywidualne poradnictwo psychologiczne,
- indywidualne konsultacje dietetyczne wraz z treningiem personalnym,
- grupowe poradnictwo zawodowe,
- szkolenie z zakresu wizerunku biznesowego,
- bezpłatne kursy/szkolenia,
- refundacja kosztów związanych z opieką nad dzieckiem (podczas uczestnictwa w formach wsparcia), itp.

II. Podnoszenie potencjału partnerów społecznych i organizacji pozarządowych realizujących zadania publiczne w szczególności w obszarze zatrudnienia (np.: kampanie w zakresie zwalczania stereotypów związanych z płcią i zapobieganiem dyskryminacji na rynku pracy, działania służące tworzeniu sieci kontaktów, działania podejmowane przez organizacje pozarządowe i partnerów społecznych) [1].

Tryby wyboru projektów:

Projekt realizowany w trybie konkurencyjnym.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

[1] Pomimo zawarcia działań w zakresie budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w celu (k), zakres merytoryczny tych działań będzie szerszy i będzie mógł dotyczyć budowy zdolności partnerów społeczeństwa obywatelskiego w obszarach wszystkich pięciu celów Polityki Spójności 2021-2027.

Z komentarzem [A386]: Uwaga nr 328 - A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

- I. Kobiety sprawujące opiekę nad dzieckiem do lat 7 powracające na rynek po zakończonym okresie sprawowania opieki, w tym w szczególności kobiety zamieszkujące obszary wiejskie.
- II. Organizacje pozarządowe realizujące zadania publiczne w szczególności w obszarze zatrudnienia, pracownicy, członkowie i wolontariusze organizacji pozarządowych i partnerów społecznych.

Z komentarzem [A387]: Uwaga nr 322 – A

Z komentarzem [A388]: Uwaga 328 - A

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeżenie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Działanie adresowane jest wyłącznie do kobiet, będą one miały zapewniony równy udział we wszystkich obszarach wsparcia projektowego i na każdym jego etapie bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. W celu zwiększenia udziału kobiet w dostępie do rynku pracy oraz ograniczenia dyskryminacji wynikającej z konieczności godzenia życia zawodowego i rodzinnego, zapewniona zostanie opieka nad osobami zależnymi. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum. Tematyka równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji będzie także podnoszona w kampaniach w zakresie zwalczania stereotypów związanych z płcią i zapobieganiem dyskryminacji na rynku pracy.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A389]: Uwaga nr 17 - A

Z komentarzem [A390]: Uwaga nr 428 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Z komentarzem [A391]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A392]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (c) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (c) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania realizowane w obszarze CS (c) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, cyfryzacji, czystej energii, klimatu w szczególności poprzez premiowanie dodatkowymi punktami projektów zakładających podwyższanie kwalifikacji i umiejętności uczestników w ww. obszarach. Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”. Dodatkowo edukacja w zakresie postaw proekologicznych, która będzie istotnym elementem działań w ramach CS (c), przyczyni się długofalowo do wzmocnienia efektów zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład.

Z komentarzem [A393]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 324 – A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	specyficzny	Liczba kobiet objętych wsparciem w programie	osoby	393	3 528

PL

263

PL

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	specyficzny	Liczba kobiet, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	60%	2020	60%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	9 012 664
10	ESO4.3	Ogółem			9 012 664

Z komentarzem [A394]: Uwaga nr 9 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	9 012 664
10	ESO4.3	Ogółem			9 012 664

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	9 012 664

10	ESO4.3	Ogółem			9 012 664
----	--------	--------	--	--	-----------

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	07. Budowanie zdolności partnerów społecznych	500 000
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	08. Budowanie zdolności organizacji społeczeństwa obywatelskiego	500 000
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	9 012 664
10	ESO4.3	Ogółem			10 012 664

Z komentarzem [A395]: Uwaga nr 328 - A

Z komentarzem [A396]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.3	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Ukierunkowanie na aspekt płci	10 012 664
10	ESO4.3	Ogółem			10 012 664

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W ramach celu szczegółowego 4 (d) realizowane będzie wsparcie w postaci usług rozwojowych dla przedsiębiorstw i innych pracodawców zgodnie ze zidentyfikowanymi potrzebami. Podmioty te będą mogły podnosić kwalifikacje/umiejętności swoich pracowników, a zastosowany system popytowy pozwoli na skorzystanie ze wsparcia wynikającego z faktycznych potrzeb. Oddzielny wachlarz pomocy skierowany zostanie do osób zagrożonych utratą pracy, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracowników oraz osób odchodzących z rolnictwa. Możliwość zastosowania rozwiązań w ramach outplacementu (grupowego lub indywidualnego) ułatwi pracownikom płynne przejście do innej formy aktywności zawodowej i ochroni przed stanem długotrwałego bezrobocia oraz będzie stanowić uzupełnienie do działań związanych z poprawą dostępu do profilaktyki zdrowotnej.

Oddzielną grupą w ramach celu szczegółowego 4 (d) są osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych, które dzięki udzielonej pomocy poprawią swój status na rynku pracy w celu znalezienia stałego zatrudnienia.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (d) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Na etapie realizacji programu **premiowane będzie wsparcie w zakresie usług szkoleniowych i doradczych dotyczących m.in. gospodarki ekologicznej**, czystszych technologii służących osiągnięciu zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, transformacji cyfrowej itp. Ponadto ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację wśród pracowników np.: poprzez wprowadzenie do programów szkoleń zagadnień dotyczących podnoszenia wiedzy na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

- I. Wspieranie procesów adaptacyjnych w przedsiębiorstwach i innych podmiotach, w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania (PSF).
W ramach tego typu przedsięwzięć pracodawcy oraz ich pracownicy będą mogli realizować usługi dostępne w Bazie Usług Rozwojowych (BUR), w tym:
1. Usługi rozwojowe dla pracodawców obejmujące np. doradztwo biznesowe, mentoring, asystę w prowadzeniu działalności gospodarczej.
  2. Usługi rozwojowe dla pracowników wspierające rozwój i dostosowywanie kwalifikacji i umiejętności, zgodnie ze zdiagnozowanymi potrzebami pracodawców (np. ogólne i specjalistyczne szkolenia).

Z komentarzem [A397]: Uwaga nr 12 - A

Z komentarzem [A398]: Uwaga nr 272 - A

- II. Outplacementu dla pracowników zagrożonych zwolnieniem, przewidzianych do zwolnienia lub zwolnionych z przyczyn nie dotyczących pracownika oraz osób odchodzących z rolnictwa obejmujący:
1. Identyfikację potrzeb osób pozostających bez zatrudnienia / zagrożonych zwolnieniem / odchodzących z rolnictwa oraz diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie przez zastosowanie Indywidualnych Planów Działania.
  2. Realizację programów aktywizacji zawodowej obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:
    - poradnictwo zawodowe / psychologiczne / psychoterapeutyczne,
    - szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabycia nowych umiejętności,
    - staże / praktyki zawodowe,
    - subsydiowanie zatrudnienia,
    - pośrednictwo pracy,
    - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
    - dodatkowe wsparcie w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (np. konsultacje lekarskie, wsparcie trenera personalnego, poradnictwo prawne, itp.).
  3. Zatrudnienie wspomagane dla osób z niepełnosprawnościami.
  4. Jednorazowy dodatek relokacyjny dla osoby, która uzyskała zatrudnienie z przeznaczeniem na pokrycie kosztów dojazdu i/lub zakwaterowania w początkowym okresie zatrudnienia.
- III. Wsparcie mające na celu poprawę sytuacji na rynku pracy zatrudnionych na umowach krótkoterminowych i cywilnoprawnych, obejmujące w szczególności:
1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie.
  2. Realizacja programów obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:
    - poradnictwo zawodowe/psychologiczne,
    - szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabycia nowych umiejętności,
    - studia podyplomowe,
    - pośrednictwo pracy,
    - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
    - dodatkowe wsparcie w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (np. konsultacje lekarskie, wsparcie trenera personalnego, poradnictwo prywatne, itp.).
  3. Realizacja programów mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia dla osób w niekorzystnej sytuacji, poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji pracodawców/związków zawodowych na temat sposobów zapobiegania dyskryminacji i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.
- IV. Wsparcie pracodawców we wprowadzaniu elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej m.in. poprzez:
- szkolenia lub doradztwo u pracodawcy, umożliwiające pracownikom dostosowanie do zmian, w tym godzenie życia zawodowego z prywatnym,
  - szkolenia ułatwiające stosowanie elastycznych form zatrudnienia, w tym we wprowadzaniu pracy zdalnej.

Tryb wyboru projektów:

Z komentarzem [A399]: Uwaga nr 272 - A

Z komentarzem [A400]: Uwaga nr 272 – A
Uwaga nr 327 - A

Dla naborów dotyczących wspierania procesów adaptacyjnych w ramach PSF w ramach usług rozwojowych na terenie województwa świętokrzyskiego planuje się wsparcie w formie projektu własnego Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Kielcach.

W ramach celu szczegółowego 4 (d) przewiduje się również wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów.

W ramach projektu własnego WUP oraz trybu niekonkurencyjnego planuje się realizację wsparcia w zakresie BUR oraz outplacementu. Z uwagi na fakt, że działania w tym zakresie będą mieć charakter doraźny, wynikający z aktualnej sytuacji na rynku pracy i potrzeby przedsiębiorstw, projekty będą realizowane przez WUP z ewentualnym udziałem partnera (w zakresie outplacementu).

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

1. Pracodawcy oraz ich pracownicy, w szczególności:
  - osoby powyżej 55 roku życia,
  - osoby o niskich kwalifikacjach.
2. Osoby zatrudnione na umowach krótkoterminowych, umowach cywilno-prawnych.
3. Osoby zagrożone utratą pracy, przewidziane do zwolnienia lub zwolnione z przyczyn niedotyczących pracownika oraz osoby odchodzące z rolnictwa.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeganie wszystkich zasad

horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni kierowani przez pracodawców na szkolenia podnoszące kwalifikacje / umiejętności będą mieć zapewniony równy udział w dostępie do wsparcia bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Na etapie rekrutacji do projektu realizator projektu będzie promował wśród pracodawców konieczność zapewnienia równego udziału kobiet i mężczyzn w dostępie do szkoleń. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A401]: Uwaga nr 17 - A

Z komentarzem [A402]: Uwaga nr 428 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla grup docelowych z Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Z komentarzem [A403]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A404]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (d) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (d) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania realizowane w obszarze CS (d) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, cyfryzacji, czystej energii, klimatu.

Na etapie realizacji programu WUP będzie **premiował – poprzez wyższy poziom dofinansowania – możliwość skorzystania ze wsparcia w zakresie usług szkoleniowych i doradczych dotyczących m.in. gospodarki ekologicznej, czystszych technologii służących osiągnięciu zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, transformacji cyfrowej, opieki długoterminowej itp.**

Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”.

Z komentarzem [A405]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 272 – A
Uwaga nr 330 – A

Z komentarzem [A406]: Uwaga nr 327 - A

Z komentarzem [A407]: Uwaga nr 329 - A

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu szczegółowego główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO01	Liczba mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługami rozwojowymi	przedsiębiorstwa	745	4 379
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO02	Liczba dużych przedsiębiorstw objętych usługami rozwojowymi	przedsiębiorstwa	7	43

10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO04	Liczba pracowników mikro-, małych i średnich przedsiębiorstw (w tym spółdzielni i przedsiębiorstw społecznych) objętych usługą rozwojową	osoby	1 863	10 948
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO05	Liczba pracowników dużych przedsiębiorstw objętych usługą rozwojową	osoby	219	1 284
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCO06	Liczba osób objętych wsparciem z zakresu outplacementu	osoby	586	2 344

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR06	Liczba osób znajdujących się w lepszej sytuacji na rynku pracy 6 miesięcy od opuszczenia programu	osoby	30%	2020	40%	CST2021	
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCR01	Liczba pracowników, którzy uzyskali kwalifikacje w wyniku uczestnictwa w usłudze rozwojowej	osoby	80%	2020	80%	CST2021	
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLDCR02	Liczba osób, które w wyniku realizacji wsparcia z zakresu outplacementu/ adaptacji środowiska pracy/elastycznych form zatrudnienia podjęły pracę lub kontynuowały zatrudnienie	osoby	70%	2020	70%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatory podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	-----------------	---------	-------------------	-----	---------------

10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	7 000 000
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	146. Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	19 100 000
10	ESO4.4	Ogółem			26 100 000

Z komentarzem [A408]: Uwaga nr 9 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	26 100 000
10	ESO4.4	Ogółem			26 100 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	26 100 000
10	ESO4.4	Ogółem			26 100 000

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	26 100 000
10	ESO4.4	Ogółem			26 100 000

Z komentarzem [A409]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.4	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	26 100 000
10	ESO4.4	Ogółem			26 100 000

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

Kwalifikacje i umiejętności osób dorosłych stanowią o jakości kapitału ludzkiego w regionie świętokrzyskim. Zachodzące zmiany, w tym szybkie tempo rozwoju, postęp technologiczny, wzrost mobilności, powodują reorganizację systemu uczenia przez całe życie. Województwo świętokrzyskie należy do grupy województw o niskim odsetku osób uczestniczących w kształceniu lub szkoleniu. Brak dostępu do informacji o możliwościach podniesienia kwalifikacji/umiejętności deklarują najczęściej osoby biernie zawodowo. Przedsięwzięcia podejmowane w ramach tego działania mają zapewnić wsparcie dla osób dorosłych, w tym osób z najtrudniejszych grup docelowych, chcących podnosić swoje umiejętności, zdobyć nowe lub podnieść już posiadane kwalifikacje/umiejętności bądź przekwalifikować się.

W ramach celu szczegółowego 4 (g) planuje się promowanie uczenia się przez całe życie, w szczególności stworzenie możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla osób dorosłych, które z własnej inicjatywy będą mogły korzystać z oferty usług rozwojowych w Bazie Usług Rozwojowych (BUR). Wsparcie zostanie skierowane na usługi m.in. w zakresie umiejętności cyfrowych w ramach PSF. Premiowane będą interwencje stanowiące uzupełnienie do powyższych działań.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (g) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Premiowane będzie wsparcie w zakresie usług szkoleniowych dotyczących m.in. gospodarki ekologicznej, czystszych technologii służących osiągnięciu zerowego poziomu emisji zanieczyszczeń, transformacji cyfrowej itp. Ponadto ze względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację, np.: poprzez wprowadzenie do programów szkoleń zagadnień dotyczących podnoszenia wiedzy na temat niedyskryminacji w miejscu pracy.

Na etapie realizacji programu **premiowana będzie możliwość skorzystania ze wsparcia przez pracowników opieki długoterminowej.**

Planuje się realizację przedsięwzięcia:

Edukacja osób dorosłych w oparciu o potrzeby rynku pracy poprzez:

- Usługi rozwojowe, w tym w zakresie umiejętności cyfrowych w ramach Podmiotowego Systemu Finansowania za pośrednictwem BUR, które chcą z własnej inicjatywy podnosić kwalifikacje/umiejętności.

Z komentarzem [A410]: Uwaga nr 272 - A

Z komentarzem [A411]: Uwaga nr 12 - A

Z komentarzem [A412]: Uwaga nr 329 - A
Uwaga nr 331 - A

Tryby wyboru projektów:

Projekt realizowany przez Wojewódzki Urząd Pracy w Kielcach – projekt własny.

Z uwagi na fakt, że działania w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności osób dorosłych będą mieć charakter doraźny, wynikający z aktualnej sytuacji na rynku pracy, projekt będzie realizowany przez WUP.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wojewódzki Urząd Pracy – projekt własny.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

osoby dorosłe, m.in.:

- osoby o niskich kwalifikacjach,
- starsze (seniorzy),
- osoby z niepełnosprawnościami.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antidyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni będą mieli zapewniony równy udział w dostępie do projektu bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Na etapie rekrutacji do projektu, kampanii informacyjnej o projekcie podnoszona będzie kwestia równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji. Przy pomocy w

wyborze rodzajów szkoleń realizator będzie podejmował działania związane ze zwalczaniem stereotypów dotyczących podziału zawodów na męskie i żeńskie. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Z komentarzem [A413]: Uwaga nr 17 - A

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Z komentarzem [A414]: Uwaga nr 428 - A

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

Z komentarzem [A415]: Uwaga nr 243 - A

Na obszarach np. zagrożonych trwałą marginalizacją planowane są działania wspierające edukację osób dorosłych, która pełni ważną rolę w wyrównywaniu szans tej grupy osób m. in. na rynku pracy.

Z komentarzem [A416]: Uwaga nr 243 - A

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (g) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (g) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027. Wsparcie w tym zakresie możliwe jest m.in. w ramach Bazy Usług Rozwojowych. Na etapie realizacji programu WUP będzie promował możliwość korzystania ze wsparcia w zakresie usług szkoleniowych i doradczych dotyczących m.in. gospodarki

Z komentarzem [A417]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 272 – A
Uwaga nr 333 – A

ekologicznej, transformacji cyfrowej itp. Planowane w celu (g) wsparcie osób dorosłych w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej m.in.: na zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy – w tym wyzwań digitalizacji – oraz do własnych możliwości, związanych ze stanem zdrowia lub wiekiem (np. poprzez znalezienie pracy mniej obciążającej fizycznie).

Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”.

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter prospołeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLGCO01	Liczba osób dorosłych objętych usługami rozwojowymi	osoby	2 369	14 581

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
-----------	-----------------	---------	-------------------	--------------------	----------	-----------------	--	-----------------	--------------------	---------------	-------

10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECR03	Liczba osób, które uzyskały kwalifikacje po opuszczeniu programu	osoby	76%	2021	76%	CST2021	
----	--------	------	----------------------------	--------	--	-------	-----	------	-----	---------	--

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	20 000 000
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000

Z komentarzem [A418]: Uwaga nr 9 - A

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	20 000 000
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	20 000 000
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)

10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	20 000 000
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000

Z komentarzem [A419]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.7	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	20 000 000
10	ESO4.7	Ogółem			20 000 000

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.1.1.1. Cel szczegółowy: ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci (EFS+)

2.1.1.1.1. Interwencje wspierane z Funduszy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (i), (iii), (iv), (v), (vi) i (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+:

W regionie świętokrzyskim tempo wzrostu udziału osób ubogich pracujących jest ponad dwukrotnie większe od tempa wzrostu ogólnej liczby pracujących. Przewiduje się, że proces pauperyzacji pracujących może nasilać się w przyszłości wraz ze stopniowym wzrostem kosztów pracy. Zbiorowość obejmuje osoby o szerokim spektrum cech społeczno-demograficznych, ale zauważalna jest przewaga osób o niskich lub zdezaktualizowanych kwalifikacjach oraz osób, które z racji wykonywanej pracy są szczególnie narażone na bezrobocie technologiczne. Skuteczną formą obniżania poziomu ubóstwa wśród pracujących jest stymulowanie ich proaktywności poprzez podnoszenie aspiracji i kwalifikacji zawodowych oraz budowanie ich potencjału na rynku pracy. Wsparcie w celu szczegółowym 4 (l) skierowane będzie do osób ubogich pracujących, które dzięki udzielonej pomocy poprawią swój status na rynku pracy.

Działania realizowane w ramach celu szczegółowego 4 (l) będą opierać się na założeniach wynikających z wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich.

Zę względu na negatywne stereotypy i występowanie dyskryminacji osób ze względu na płeć, orientację seksualną, światopogląd czy wyznanie, realizowane będą działania wspierające równe traktowanie i niedyskryminację uczestników poszczególnych form wsparcia. Powzięte będą działania przyczyniające się do zwiększenia trwałego udziału kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu i rozwoju ich kariery, ograniczenia segregacji na rynku pracy, zwiększania równości płci w obszarze kształcenia i szkolenia, a także przeciwdziałania pauperyzacji kobiet oraz propagowania godzenia pracy i życia osobistego.

Planuje się realizację następujących przedsięwzięć:

Wsparcie mające na celu poprawę sytuacji na rynku pracy osób ubogich pracujących, obejmujące w szczególności:

1. Diagnozowanie potrzeb szkoleniowych i możliwości doskonalenia zawodowego w regionie oraz realizacja programów obejmujących jedną lub kilka z następujących form wsparcia:
  - poradnictwo zawodowe/psychologiczne,
  - szkolenia/kursy prowadzące do podniesienia, uzupełnienia lub zmiany kwalifikacji zawodowych i/lub nabycia nowych umiejętności,
  - studia podyplomowe,
  - pośrednictwo pracy,
  - refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy,
  - dodatkowe wsparcie w zależności od zidentyfikowanych potrzeb (np. konsultacje lekarskie, wsparcie trenera personalnego, poradnictwo prawne, itp.).

Z komentarzem [A420]: Uwaga 12 - A

2. Realizacja programów mających na celu poprawę dostępu do zatrudnienia dla osób w niekorzystnej sytuacji, poprzez zwiększenie świadomości i kompetencji pracodawców/związków zawodowych na temat sposobów zapobiegania dyskryminacji i tworzenia przyjaznego środowiska pracy.

Tryby wyboru projektów:

W ramach celu szczegółowego 4 (I) przewiduje się wykorzystanie konkurencyjnej oraz niekonkurencyjnej ścieżki wyboru projektów. Propozycja zastosowania niekonkurencyjnego trybu wyboru projektów dotyczy drugiego typu operacji i wynika z charakteru przewidzianego wsparcia.

Zaplanowane do realizacji typy działań będą zgodne z zasadą DNSH.

Beneficjenci:

Wszystkie podmioty z wyłączeniem osób fizycznych (nie dotyczy osób prowadzących działalność gospodarczą lub oświatową na podstawie przepisów odrębnych).

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Osoby ubogie pracujące.

Działania na rzecz zapewnienia równości, włączenia społecznego i niedyskryminacji – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 6 rozporządzenia w sprawie EFS+

Przestrzegane będą zasady horyzontalne, o których mowa w art. 2 i 3 *Traktatu o Unii Europejskiej*, w art. 10 *Traktatu o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej*, *Karcie Praw Podstawowych Unii Europejskiej*, *Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych* oraz art. 73 rozporządzenia ogólnego. Zasady horyzontalne, w tym wyrównywanie szans i polityka antydyskryminacyjna znajdują odzwierciedlenie w kryteriach wyboru projektów, proces wyboru operacji będzie przejrzysty, rzetelny i bezstronny. W celu przeciwdziałania wszelkiej bezpośredniej i pośredniej dyskryminacji na każdym etapie wdrażania będzie zapewniony dostęp do informacji publicznej oraz mechanizmy zapobiegające powstaniu konfliktu interesów. Przestrzeganie wszystkich zasad horyzontalnych zapewni stosowanie adekwatnych procedur na każdym etapie realizacji Programu tj. programowania, wdrażania, monitorowania, kontroli, informacji i promocji oraz realizacji projektów.

Kobiety i mężczyźni będą mieć zapewniony równy udział w projekcie na każdym etapie jego realizacji bez względu na pochodzenie etniczne, wiek, stan zdrowia, poziom sprawności, miejsce zamieszkania, status ekonomiczny, rodzicielski, wyznanie, światopogląd, orientację psychoseksualną itp. Na etapie rekrutacji do projektu oraz kampanii informacyjnej o projekcie podnoszona będzie kwestia równości szans kobiet i mężczyzn oraz niedyskryminacji. Przy pomocy w wyborze szkoleń realizator będzie podejmował działania związane ze zwalczaniem stereotypów dotyczących podziału zawodów na męskie i żeńskie. Zasada równości szans kobiet i mężczyzn będzie weryfikowana w oparciu o tzw. standard minimum.

Z komentarzem [A421]: Uwaga nr 17 - A

Równość szans i niedyskryminacji, w tym dostępności będzie weryfikowana przez analizę działań projektowych – czy nie dyskryminują one nikogo ze względu na przesłanki wskazane w art. 9 ust. 3 rozporządzenia ogólnego. W przypadku, gdy beneficjentem będzie jednostka samorządu terytorialnego (lub podmiot przez nią kontrolowany lub od niej zależny), która podjęła jakiegokolwiek działania dyskryminujące, sprzeczne z zasadami, o których mowa w ww. artykule rozporządzenia, wsparcie w ramach polityki spójności nie może być udzielone.

Planowane działania:

- na etapie wyboru projektów – odpowiednie kryteria wyboru projektów w szczególności kryteria odnoszące się do przestrzegania zasady równości szans kobiet i mężczyzn i niedyskryminacji,
- w umowach o dofinansowanie – klauzula zakazująca jakiegokolwiek dyskryminacji w korzystaniu ze wsparcia przez odbiorców ostatecznych/ personel projektu.

Z komentarzem [A422]: Uwaga nr 428 - A

Wskazanie konkretnych terytoriów objętych wsparciem, z uwzględnieniem planowanego wykorzystania narzędzi terytorialnych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (v) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie planuje się wykorzystania narzędzi terytorialnych. Przewiduje się jednak możliwość zastosowania preferencji dla projektów realizowanych na terenach Obszarów Strategicznej Interwencji [1], z uwzględnieniem ZIT.

Na obszarach np. zagrożonych trwałą marginalizacją planowane są działania wspierające edukację osób dorosłych, która pełni ważną rolę w wyrównywaniu szans tej grupy osób m. in. na rynku pracy.

[1] Delimitacja obszarów strategicznej interwencji (OSI) w województwie świętokrzyskim wymagała połączenia dwóch podejść, tj. krajowego, wynikającego z polityki regionalnej rządu wyrażonej w KSRR 2030 oraz regionalnego, wynikającego ze Strategii Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+.

Z komentarzem [A423]: Uwaga nr 243 - A

Z komentarzem [A424]: Uwaga nr 243 - A

Działania międzyregionalne, transgraniczne i transnarodowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vi) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu nie wyklucza się możliwości realizacji przedsięwzięć międzyregionalnych, transgranicznych ani transnarodowych.

Działania realizowane w obszarze CS (I) przyczynią się również do realizacji zaplanowanych działań w zakresie zielonej transformacji w ramach Programu Zielony Ład oraz na rzecz niebieskiego wzrostu i niebieskiej gospodarki w regionie. Interwencje realizowane w CS (I) są również zgodne z Programem Interreg Region Morza Bałtyckiego 2021-2027.

Działania projektowe będą także realizować zalecenia wynikające z załącznika nr 3 Strategii UE dla regionu Morza Bałtyckiego w obszarze tematycznym „Edukacja – badania i zdolność do zatrudnienia”. Działania realizowane w obszarze CS (I) przyczynią się do realizacji celów zawartych w Programie Zielony Ład, m.in. w zakresie ekologii, cyfryzacji, czystej energii, klimatu w szczególności poprzez premiowanie dodatkowymi punktami projektów

Z komentarzem [A425]: Uwaga nr 35 – A
Uwaga nr 272 – A
Uwaga nr 335 – A

zakładających podwyższanie kwalifikacji i umiejętności uczestników w ww. obszarach. Planowane w celu (I) wsparcie osób ubogich pracujących m.in.: w zakresie podnoszenia kwalifikacji i umiejętności przyczyni się do realizacji założeń Strategii UE dla Regionu Morza Bałtyckiego w obszarze polityki edukacyjnej, ukierunkowanej m. in. na zwiększenie dostępu do rynku pracy poprzez uczenie się przez całe życie, pozwalające na dostosowanie się do potrzeb rynku pracy – w tym wyzwań digitalizacji – oraz do własnych możliwości, związanych ze stanem zdrowia lub wiekiem (np. poprzez znalezienie pracy mniej obciążającej fizycznie).

Planowane wykorzystanie instrumentów finansowych – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (vii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W ramach celu główną formą finansowania będzie dotacja. Nie przewiduje się zastosowania instrumentów finansowych. Działania w ramach celu mają charakter społeczny, nie generują dochodu ani oszczędności kosztów.

2.1.1.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz art. 8 rozporządzenia w sprawie EFRR i Funduszu Spójności

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	EECO01	Całkowita liczba osób objętych wsparciem	osoby	387	1 547

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) ppkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 3: Wskaźniki rezultatu

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Wartość bazowa lub wartość odniesienia	Rok odniesienia	Cel końcowy (2029)	Źródło danych	Uwagi
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLHILCR01	Liczba osób, których sytuacja społeczna uległa poprawie po opuszczeniu programu	osoby	70%	2020	70%	CST2021	

2.1.1.1.3. Indykatorywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (viii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	3 000 000
10	ESO4.12	Ogółem			3 000 000

Tabela 5: Wymiar 2 – forma finansowania

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	01. Dotacja	3 000 000
10	ESO4.12	Ogółem			3 000 000

Tabela 6: Wymiar 3 – terytorialny mechanizm realizacji i ukierunkowanie terytorialne

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	33. Inne podejścia – brak ukierunkowania terytorialnego	3 000 000
10	ESO4.12	Ogółem			3 000 000

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	10. Działania podejmowane w odpowiedzi na wyzwania wskazane w ramach semestru europejskiego	3 000 000
10	ESO4.12	Ogółem			3 000 000

Z komentarzem [A426]: Uwaga nr 46 - A

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Cel szczegółowy	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
10	ESO4.12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	02. Uwzględnianie aspektu płci	3 000 000
10	ESO4.12	Ogółem			3 000 000

* Zasadniczo 40% EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100% ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2. Priorytety pomocy technicznej

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 11. Pomoc Techniczna EFRR

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Głównym celem priorytetu jest efektywna, skuteczna i wydajna realizacja programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027* poprzez utrzymanie skutecznego systemu zarządzania, wdrażania, kontroli oraz księgowania wydatków.

Przykładem budowania potencjału administracyjnego jest Program pilotażowy KE i OECD pn. „Frontloading administrative capacity building for post-2020” realizowany w województwie lubelskim, który zakładał zapewnienie praktycznego wsparcia administracji krajowej i regionalnej w zakresie wzmocnienia zdolności administracyjnych przy zarządzaniu EFRR i FS.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Priorytetu Pomoc Techniczna EFRR są komplementarne ze wsparciem Programu PT FE pod względem potencjału instytucji wdrażających politykę spójności oraz informacji i promocji FE. W ramach Priorytetu będą realizowane działania wpisujące się w obszary wsparcia Programu z uwzględnieniem podziału zadań wynikających z linii demarkacyjnej pomiędzy PT FE a priorytetami PT w programie regionalnym. Podział tych zadań będzie koordynowany na poziomie krajowym i regionalnym.

Z komentarzem [A427]: Uwaga KE nr 353 - A

Głównymi kierunkami wsparcia PT będą m.in.: wsparcie zasobów ludzkich, systemu wdrażania, wzmocnienie kompetencji beneficjentów i partnerów, w tym przygotowanie dokumentacji projektowej (doradztwo, weryfikacja dokumentacji, np. w ramach inicjatyw typu project pipeline) oraz informacja, promocja i komunikacja.

W ramach priorytetu wyszczególniono cztery cele, które obrazują rodzaj wsparcia przewidziany do realizacji:

1. **Skuteczna informacja i komunikacja**, mająca na celu prowadzenie działań informacyjnych i promocyjnych eksponujących przede wszystkim znaczenie przynależności do Unii Europejskiej oraz zapewnienie wysokiej świadomości działań rozwojowych w regionie, realizowanych z udziałem Funduszy Europejskich.

Oczekiwany rezultat: zwiększenie świadomości ogółu społeczeństwa na temat wartości UE.

Przewidziane typy działań w ramach celu 1:

- organizacja kampanii informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu dla mieszkańców województwa świętokrzyskiego;
- organizacja konferencji, seminariów, szkoleń i warsztatów dotyczących wdrażania Programu dla beneficjentów i potencjalnych beneficjentów;

Z komentarzem [A428]: Uwaga nr 299 - A

- przygotowywanie oraz upowszechnianie materiałów informacyjnych i promocyjnych; przygotowywanie oraz publikacja artykułów, materiałów prasowych; stworzenie i administrowanie stronami internetowymi;
- wymiana doświadczeń w związku z realizacją działań informacyjnych i promocyjnych przez instytucje wdrażające Program;
- finansowanie działań informacyjno-promocyjnych o charakterze niestandardowym, w celu dotarcia do wybranych grup docelowych oraz opinii publicznej, w tym promocja w mediach społecznościowych;
- finansowanie działań obejmujących różnorodne formy współpracy z mediami tradycyjnymi i elektronicznymi, w tym z prasą, radiem, telewizją, redakcjami internetowymi i innymi, w celu prowadzenia działań informacyjnych i promocyjnych dotyczących Programu.

Ponadto, działania informacyjno-promocyjne będą uwzględniać zasady służące zapewnieniu równości szans, przeciwdziałaniu niedyskryminacji, postępującej cyfryzacji oraz Zielonego Ładu.

2. **Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola**, polegające na wsparciu działań służących właściwemu przygotowaniu wdrażaniu, monitorowaniu oraz kontroli, jak również ponoszenie wszystkich wydatków, które nie zostaną zaliczone do pozostałych działań, w tym w szczególności służące utrzymaniu instytucji.

Oczekiwany rezultat: zapewnienie wysoko wyspecjalizowanej kadry w procesie wdrażania PR.

Przewidziane typy działań w ramach celu 2:

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników zajmujących się m.in.: przygotowaniem, wdrażaniem, zarządzaniem, wyborem, oceną, monitorowaniem, kontrolą, audytem projektów i programu, kontrolą finansową, weryfikacją płatności i certyfikacją; finansowanie umów cywilnoprawnych;
- finansowanie kosztów organizacyjnych oraz administracyjnych, związanych z realizacją Programu;
- zapewnienie ścieżki rozwoju dla pracowników;
- wdrażanie systemu motywacji pracowników;
- zakup odpowiedniego sprzętu, oprogramowania oraz niezbędnego wyposażenia, w celu właściwego wdrażania Programu;
- ponoszenie kosztów delegacji i podróży służbowych pracowników;
- wsparcie procesu wyboru projektów, w tym wynagrodzenia ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie; kontrola realizacji projektów (w tym kontrola na miejscu);
- ponoszenie kosztów archiwizacji i przechowywania dokumentów związanych z realizacją RPOWŚ 2007-2013, RPOWŚ 2014-2020 oraz programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*;
- koszty związane z zamykaniem programów operacyjnych polityki spójności 2014-2020;
- koszty związane z nowym okresem programowania po 2027 roku.

Z komentarzem [A429]: Uwaga nr 348 - A

W celu ograniczenia rotacji wyspecjalizowanych pracowników i zwiększenia ich motywacji stosowane będą w szczególności mechanizmy finansowe, jak i pozafinansowe, takie jak: adekwatne wynagrodzenie powiązane z wynikami wdrażania programu oraz finansowanie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji, poprzez szkolenia, kursy, warsztaty, studia podyplomowe.

- **Ewaluacja, badania i gromadzenie danych**, tj. wsparcie związane z prowadzeniem ewaluacji, badań, ekspertyz i analiz.

Oczekiwany rezultat: sprawna identyfikacja problemów oraz szybkie podejmowanie środków zaradczych.

Przewidziane typy działań w ramach celu 3:

- finansowanie kosztów związanych z ewaluacją Programu;
- finansowanie kosztów badań, analiz, ekspertyz, sprawozdań oraz innych usług zewnętrznych niezbędnych do sprawnej realizacji Programu;
- stworzenie utrzymanie i rozwój systemu informatycznego służącego wdrażaniu Programu oraz niezbędnych narzędzi informatycznych;
- finansowanie kosztów zakupu innych usług zewnętrznych, niezbędnych do realizacji Programu;
- finansowanie kosztów monitoringu, ewaluacji i aktualizacji RSI Województwa Świętokrzyskiego 2030+;
- finansowanie kosztów przygotowania nowej perspektywy finansowej Unii Europejskiej.

4. **Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów** - w ramach celu przewiduje się wsparcie związane z podnoszeniem kwalifikacji zawodowych pracowników instytucji zaangażowanych we wdrażanie Programu oraz pozostałe wsparcie przewidziane dla beneficjentów i partnerów, w tym koszty organizacji posiedzeń sieci, grup, komitetów i innych ciał angażujących partnerów.

Oczekiwany rezultat: wzmocnienie kadry IZ oraz partnerów społeczno-gospodarczych

Przewidziane typy działań w ramach celu 4:

- finansowanie kosztów związanych z zapewnieniem odpowiedniej bieżącej obsługi Programu, tj. m.in.: organizacja prac Komitetu Monitorującego; Grup Roboczych; konsultacji społecznych oraz innych spotkań ciał doradczych;
- wsparcie procesów zarządzania i administracji związanych, m.in. z pracą ekspertów zewnętrznych oraz inne dot. kluczowych zagadnień związanych z wdrażaniem Programu;
- podnoszenie kwalifikacji pracowników zaangażowanych we wdrażanie Programu poprzez m.in.: szkolenia, kursy, warsztaty, seminaria, studia podyplomowe (np. w zakresie realizacji projektów w formule ESCO, PPP, IF), kursy językowe oraz inne formy przygotowania zawodowego;
- finansowanie potencjału partnerów wdrażających instrumenty terytorialne w ramach PR FEŚ 2021-2027, np. szkolenia, warsztaty oraz inne formy podnoszenia kompetencji;
- pomoc w przygotowaniu do realizacji projektów o strategicznym znaczeniu dla osiągnięcia celów rozwojowych województwa;
- wzmocnienie kompetencji beneficjentów i partnerów, w tym przygotowanie dokumentacji projektowej (doradztwo, weryfikacja dokumentacji, np. w ramach inicjatyw typu project pipeline);
- prowadzenie działań zapobiegających korupcji oraz ewentualnym nadużyciom finansowym w trakcie realizacji Programu;

Z komentarzem [A430]: Uwaga A - 346

- finansowanie działań prowadzących do zapobiegania konfliktowi interesów, w tym opracowanie procedur oraz podnoszenie świadomości etycznej pracowników IZ.

System rozliczania Pomocy Technicznej tak jak w perspektywie 2014-2020 będzie oparty o koszty rzeczywiste. Rozliczanie środków PT w oparciu o koszty rzeczywiste jest łatwe do zaplanowania i generuje w miarę stałe koszty roczne. Ponadto, w przypadku projektów gdzie łączny koszt operacji nie przekracza 200 000 EUR stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów.

Głównym założeniem komunikacji na lata 2021-2027 jest aktywizacja społeczeństwa oraz eliminowanie barier, które wynikają z postaw lub przekonań. Działania informacyjne i promocyjne będą koncentrować się na dostarczaniu potencjalnym beneficjentom i beneficjentom kompleksowych i dostosowanych do ich potrzeb informacji dotyczących możliwości i zasad realizacji projektów. Wzmocniony zostanie także spójny komunikat do ogółu społeczeństwa oraz wyeksponowana rola i wkład UE w rozwój regionu.

Na każdym etapie realizacji Priorytetu Pomocy Technicznej, zapewniona zostanie realizacja zasad horyzontalnych, w zakresie zapobiegania dyskryminacji ze względu, m.in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Środki PT przyczynią się do zapewnienia skutecznego wdrożenia tych zasad. Działania zaplanowane do realizacji w ramach Priorytetu będą zgodne z zasadą DNSH. IZ w celu zapobiegania nieprawidłowościom, w tym także korupcji, będzie posiadała i stosowała skuteczne, proporcjonalne środki oraz procedury zwalczania nadużyć finansowych z uwzględnieniem stwierdzonego ryzyka, zgodnie z art. 74 ust. 1 lit. c) lit. d) rozporządzenia 2021/1060. Ponadto, IZ będzie promować i rozważać stosowanie paktów na rzecz uczciwości w wybranych projektach, o czym informowani będą członkowie KM.

Z komentarzem [A431]: Uwaga KE 340 - A

Z komentarzem [A432]: Uwaga KE nr 342 - A

Z komentarzem [A433]: Uwaga KE 343 - A oraz 344 - A

Z komentarzem [A434]: Uwaga KE 345 - A

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównym celem działań podejmowanych w ramach Priorytetu Pomoc Techniczna EFRR jest objęcie beneficjentów wsparciem, umożliwiającym efektywne wypełnienie nałożonych na nich obowiązków. Projekty w ramach Priorytetu skierowane będą do pracowników zaangażowanych w realizację Programu, beneficjentów, potencjalnych beneficjentów oraz do ogółu społeczeństwa w województwie świętokrzyskim.

Grupy docelowe w ramach Priorytetu Pomoc Techniczna:

- władze regionalne, lokalne i miejskie oraz inne instytucje publiczne;
- partnerzy gospodarczy i społeczni;
- właściwe podmioty reprezentujące społeczeństwo obywatelskie, takie jak partnerzy działający na rzecz środowiska, organizacje pozarządowe, oraz podmioty odpowiedzialne za promowanie włączenia społecznego, praw podstawowych, praw osób z niepełnosprawnościami, równouprawnienia płci i niedyskryminacji;
- w stosownych przypadkach, organizacje badawcze i uniwersytety;
- Instytucja Zarządzająca programem regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*, w tym pracownicy Instytucji Zarządzającej;

Z komentarzem [A435]: Uwaga KE nr 349 - A

- Instytucja Pośrednicząca, w tym pracownicy Instytucji zaangażowani w realizację programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*;
- Beneficjenci wskazani w ramach pozostałych priorytetów programu - przede wszystkim w zakresie wsparcia przygotowania potencjalnych beneficjentów do realizacji projektów docelowych, w tym w ramach obecnych oraz przyszłych interwencji współfinansowanych z funduszy europejskich;
- ogół mieszkańców województwa świętokrzyskiego.

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny			Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO149			Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	0,00	314,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO150			Liczba uczestników form szkoleniowych dla instytucji	Sztuka	441,00	1 512,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO151			Liczba przeprowadzonych ewaluacji	Sztuka	2,00	14,00
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO153	Liczba posiedzeń sieci, grup, komitetów oraz innych ciał angażujących partnerów spoza administracji	Sztuka	9,00	26,0		
EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO158			Liczba działań informacyjno-promocyjnych o szerokim zasięgu	Sztuka	1,00	6,00

Z komentarzem [A436]: Uwaga KE nr 351 - B

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	---------	-------------------	-----	---------------

11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	179. Informacja i komunikacja	3 200 000,00
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	34 839 138,00
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	181. Ewaluacja i badania, zbieranie danych	2 200 000,00
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	182. Wzmocnienie potencjału organów państwa członkowskiego, beneficjentów i odpowiednich partnerów	1 711 237,00
11	Ogółem			41 950 375,00

Z komentarzem [A438]: Zmiana alokacji PT po transferach

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
-----------	---------	-------------------	-----	---------------

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
11	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	41 950 375,00
11	Ogółem			41 950 375,00

Z komentarzem [A439]: Zmiana alokacji PT po transferach

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznacza się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

2.2.1. Priorytet pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów: 12. Pomoc Techniczna EFS+

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

2.2.1.1. Interwencja w ramach Funduszy

Powiązane rodzaje działań – art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Głównym celem priorytetu jest efektywna, skuteczna i wydajna realizacja programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*.

Okres programowania 2014-2020 wykazał, iż najważniejszym czynnikiem warunkującym sprawne zarządzanie i wdrażanie Programu jest właściwy potencjał administracyjny instytucji uczestniczących w procesie jego realizacji.

Zgodnie z zapisami Umowy Partnerstwa wsparcie w ramach Priorytetu 12 Pomocy Technicznej EFS+, posłuży m.in. wzmocnieniu i utrzymaniu potencjału administracyjnego instytucji realizujących Program, które odbywa się poprzez realizację odpowiednich działań. Przedmiotowe wsparcie ma na celu utrzymanie doświadczonych pracowników oraz stanowi pewność zachowania pamięci instytucjonalnej systemu. Wykorzystanie dotychczasowych doświadczeń poprzez angażowanie kadr, zapewnieni płynne przejście pomiędzy dwoma okresami programowania, tj. między zakończeniem realizacji perspektywy finansowej 2014-2020 oraz sprawnym uruchomieniem perspektywy 2021-2027 w województwie świętokrzyskim.

Przykładem budowania potencjału administracyjnego jest Program pilotażowy KE i OECD pn. „Frontloading administrative capacity building for post-2020” realizowany w województwie lubelskim, który zakładał zapewnienie praktycznego wsparcia administracji krajowej i regionalnej w zakresie wzmocnienia zdolności administracyjnych przy zarządzaniu EFRR i FS.

Przedsięwzięcia realizowane w ramach Priorytetu są komplementarne ze wsparciem Programu PT FE pod względem potencjału instytucji wdrażających politykę spójności oraz informacji i promocji FE. W ramach Priorytetu będą realizowane działania wpisujące się w obszary wsparcia Programu z uwzględnieniem podziału zadań wynikających z linii demarkacyjnej pomiędzy PT FE, a priorytetami PT w programie regionalnym. Podział tych zadań będzie koordynowany na poziomie krajowym i regionalnym.

W ramach Priorytetu Pomoc Techniczna EFS+ realizowane będą zadania związane z przygotowaniem, zarządzaniem, wdrażaniem, monitorowaniem oraz kontrolą programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*.

właściwe użytkowanie.

Głównymi kierunkami wsparcia Pomocy Technicznej będą przede wszystkim zasoby ludzkie, które są nieodzownym elementem właściwej realizacji Programu.

W ramach priorytetu wyszczególniono do realizacji poniższy cel, który obrazuje rodzaj wsparcia przewidziany do realizacji:

Z komentarzem [A440]: Uwaga nr 353 - A

Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola, polegające na wsparciu działań służących właściwemu przygotowaniu wdrażaniu, monitorowaniu oraz kontroli, jak również ponoszenie wszystkich wydatków, które nie zostaną zaliczone do pozostałych działań, w tym w szczególności służące utrzymaniu instytucji.

Oczekiwany rezultat: ograniczenie rotacji wyspecjalizowanych pracowników i zwiększenie ich motywacji.

- wynagrodzenia i pochodne od wynagrodzeń pracowników zajmujących się m in.: przygotowaniem, wdrażaniem, zarządzaniem, wyborem, oceną, monitorowaniem, kontrolą, audytem projektów i programu, kontrola finansową, weryfikacją płatności i certyfikacją;
- finansowanie umów cywilno-prawnych;
- finansowanie kosztów organizacyjnych oraz administracyjnych, związanych z realizacją Programu;
- wdrażanie systemu motywacji pracowników;
- zakup odpowiedniego sprzętu, oprogramowania oraz niezbędnego wyposażenia, w celu właściwego wdrażania Programu;
- ponoszenie kosztów delegacji i podróży służbowych pracowników;
- wsparcie procesu wyboru projektów, w tym wynagrodzenia ekspertów oceniających wnioski o dofinansowanie;
- kontrola realizacji projektów (w tym kontrola na miejscu);
- ponoszenie kosztów archiwizacji i przechowywania dokumentów związanych z realizacją RPOWŚ 2007-2013, RPOWŚ 2014-2020 oraz programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*;
- koszty związane z zamykaniem programów operacyjnych polityki spójności 2014-2020;
- koszty związane z nowym okresem programowania po 2027 roku.

W celu ograniczenia rotacji wyspecjalizowanych pracowników i zwiększenia ich motywacji stosowane będą w szczególności mechanizmy finansowe jak i pozafinansowe, takie jak: adekwatne wynagrodzenie powiązane z wynikami wdrażania programu oraz finansowanie podnoszenia kwalifikacji i kompetencji pracowników instytucji, poprzez szkolenia, kursy, warsztaty, studia podyplomowe.

System rozliczania Pomocy Technicznej tak jak w perspektywie 2014-2020 będzie oparty o koszty rzeczywiste. Rozliczanie środków PT w oparciu o koszty rzeczywiste jest łatwe do zaplanowania i generuje w miarę stałe koszty roczne. Ponadto, w przypadku projektów gdzie łączny koszt operacji nie przekracza 200 000 EUR stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów.

Zadaniem priorytetu Pomocy Technicznej jest wsparcie systemu instytucjonalnego odpowiedzialnego za realizację Programu tj. właściwe przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrolę programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*, w celu efektywnego wydatkowania funduszy europejskich w województwie świętokrzyskim.

Na każdym etapie realizacji Priorytetu Pomocy Technicznej EFS+, zapewniona zostanie realizacja zasad horyzontalnych, w zakresie zapobiegania dyskryminacji ze względu, m.in. na płeć, rasę lub pochodzenie etniczne, religię lub światopogląd, niepełnosprawność, wiek lub orientację seksualną. Środki PT przyczynią się do zapewnienia skutecznego wdrożenia tych zasad Realizacja zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z

niepełnosprawnościami, realizowana będzie m.in.: poprzez wsparcie personelu instytucji zarządzającej oraz instytucji wdrażających w realizacji zasad horyzontalnych. Działania zaplanowane do realizacji w ramach Priorytetu, będą zgodne z zasadą DNSH.

Główne grupy docelowe – art. 22 ust. 3 lit. d) pkt (iii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów:

Głównym celem działań podejmowanych w ramach Priorytetu Pomoc Techniczna wdrażanie i realizowanie Programu w zakresie dotyczącym interwencji EFRR oraz EFS+.

Grupy docelowe w ramach priorytetu Pomoc Techniczna:

1. Instytucja Zarządzająca programem regionalnym *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*, w tym pracownicy Instytucji Zarządzającej;
2. Instytucja Pośrednicząca, w tym pracownicy instytucji zaangażowani w realizację programu regionalnego *Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027*.

2.2.1.2. Wskaźniki

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (ii) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 2: Wskaźniki produktu

Fundusz	Kategoria regionu	Nr identyfikacyjny	Wskaźnik	Jednostka miary	Cel pośredni (2024)	Cel końcowy (2029)
EFSS+	Regiony słabiej rozwinięte	PLRO149	Średnioroczna liczba etatów finansowanych z PT	Sztuka	314,00	314,00

2.2.1.3. Indykatywny podział zaprogramowanych zasobów (UE) według rodzaju interwencji

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. e) pkt (iv) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 4: Wymiar 1 – zakres interwencji

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
12	EFSS+	Regiony słabiej rozwinięte	180. Przygotowanie, wdrażanie, monitorowanie i kontrola	16 406 810,00
12	Ogółem			16 406 810,00

Z komentarzem [A441]: Zmiana alokacji PT po transferach

Tabela 7: Wymiar 6 – dodatkowe tematy EFS+

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	09. Nie dotyczy	16 406 810,00
12	Ogółem			16 406 810,00

Z komentarzem [A442]: Zmiana alokacji PT po transferach

Tabela 8: Wymiar 7 – wymiar równouprawnienia płci w ramach EFS+*, EFRR, Funduszu Spójności i FST

Priorytet	Fundusz	Kategoria regionu	Kod	Kwota (w EUR)
12	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	03. Neutralność płciowa	16 406 810,00
12	Ogółem			16 406 810,00

* Zasadniczo 40 % EFS+ przeznaczają się na monitorowanie wydatków na cele związane z równością płci. 100 % ma zastosowanie w sytuacji, gdy państwo członkowskie zdecyduje się stosować art. 6 EFS+

3. Plan finansowy

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) ppkt (i), (ii) i (iii), art. 112 ust. 1, 2 i 3 oraz art. 14 i art. 26 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

3.1. Przesunięcia i wkłady (1)

Podstawa prawna: art. 14, 26 i 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Zmiana programu związana z	☐ wkład na rzecz InvestEU
	☐ przesunięcie do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego
	☐ przesunięcie między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy

(1) Dotyczy wyłącznie zmian programu zgodnie z art. 14 i 26 z wyjątkiem przesunięć uzupełniających do FST zgodnie z art. 27 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów. Przesunięcia nie mogą wpływać na roczny podział środków finansowych na poziomie wieloletnich ram finansowych w odniesieniu do danego państwa członkowskiego.

Tabela 15A: Wkłady na rzecz InvestEU* (w podziale według roku)

Wkład z		Wkład w:	Podział według roku							
Fundusz	Kategoria regionu	Segment InvestEU	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

* W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Tabela 15B: Wkłady na rzecz InvestEU* (zestawienie)

Fundusz	Kategoria regionu	Zrównoważona infrastruktura (a)	Innowacja i transformacja cyfrowa (b)	MŚP (c)	Inwestycje społeczne i umiejętności (d)	Ogółem (e)=(a)+(b)+(c)+(d)
Ogółem						

* Skumulowane kwoty wszystkich wkładów wniesionych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. W przypadku każdego nowego wniosku o wkład zmiana programu określa łączne kwoty na każdy rok w podziale na Fundusze i kategorie regionu.

Uzasadnienie z uwzględnieniem sposobu, w jaki kwoty te przyczyniają się do osiągnięcia celów polityki wybranych w umowie partnerstwa zgodnie z art. 10 ust. 1 rozporządzenia w sprawie InvestEU

--

Tabela 16A: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego (w podziale na lata)

Przesunięcia z		Przesunięcia do	Podział według roku							
Fundusz	Kategoria regionu	Instrument	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

Tabela 16B: Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego* (zestawienie)

Fundusz	Kategoria regionu	Ogółem
Ogółem		

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

Przesunięcia do instrumentów w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego – uzasadnienie

--

Tabela 17A: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego funduszu lub funduszy* (w podziale na lata)

Przesunięcia z		Przesunięcia do		Podział według roku							
Fundusz	Kategoria regionu	Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem

* Przesunięcie do innych programów. Przesunięcia między EFRR a EFS+ mogą być dokonywane wyłącznie w ramach tej samej kategorii regionu.

Tabela 17B: Przesunięcia między EFRR, EFS+ i Funduszem Spójności lub do innego Funduszu lub Funduszy (zestawienie)

	EFRR			EFS+			Fundusz Spójności	EFMRA	FAMI	FWB	IZGW	Ogółem
	Lepiej rozwinięte	Przejsie	Regiony słabiej rozwinięte	Lepiej rozwinięte	Przejsie	Regiony słabiej rozwinięte						
Ogółem												

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

Przesunięcia między funduszami objętymi zarządzaniem dzielonym, w tym między funduszami polityki spójności – uzasadnienie

--

3.2. FST: alokacja w programie i przesunięcia (1)

3.3. Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego

Tabela 19A: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego w ramach danego programu (w podziale według roku)

Przesunięcia z	Przesunięcia do	Podział według roku			
		2025	2026	2027	Ogółem
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*				

* Dotyczy tylko EFRR i EFS+.

Tabela 19B: Przesunięcia między kategoriami regionu wynikające z przeglądu śródkresowego do innych programów (w podziale według roku)

Przesunięcia z	Przesunięcia do	Podział według roku			
		2025	2026	2027	Ogółem
Kategoria regionu*	Kategoria regionu*				

* Dotyczy tylko EFRR i EFS+.

3.4. Przesunięcia z powrotem (1)

Tabela 20A: Przesunięcia z powrotem (w podziale według roku)

Przesunięcia z	Przesunięcia do		Podział według roku							
			2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	Ogółem
InvestEU lub inny instrument unijny	Fundusz	Kategoria regionu								

(1) Dotyczy wyłącznie zmian programu w odniesieniu do zasobów przesuniętych z powrotem z innych instrumentów unijnych, w tym elementów FAMI, FBW i IZGW, w ramach zarządzania bezpośredniego lub pośredniego, lub z InvestEU.

Tabela 20B: Przesunięcia z powrotem* (podsumowanie)

Z	Do						
InvestEU/Instrument	EFRR			EFS+			Fundusz Spójności
	Lepiej rozwinięte	Przejście	Opracowano	Lepiej rozwinięte	Przejście	Opracowano	

* Skumulowane kwoty wszystkich przesunięć dokonanych w drodze zmian programu podczas okresu programowania. Przy każdym nowym wniosku o przesunięcie w zmianie programu określa się całkowite kwoty przesunięte na każdy rok w podziale na fundusze i kategorie regionu.

3.5. Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) pkt (i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów i art. 3, 4 i 7 rozporządzenia w sprawie FST

Tabela 10: Środki finansowe w podziale na poszczególne lata

Z komentarzem [A443]: Uwaga nr 358 - A

Fundusz	Kategoria regionu	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2027		Ogółem
							Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	Środki finansowe bez kwoty elastyczności	Kwota elastyczności	
EFRR*	Regiony słabiej rozwinięte	0,00	167 771 255,00	174 080 514,00	181 551 858,00	189 327 165,00	82 543 329,00	82 543 329,00	86 785 201,00	87 120 814,00	1 051 387 852,00
Ogółem EFRR		0,00	167 771 255,00	174 080 514,00	181 551 858,00	189 327 165,00	82 543 329,00	82 543 329,00	86 785 201,00	87 120 814,00	1 051 387 852,00
EFS+*	Regiony słabiej rozwinięte	0,00	64 602 199,00	67 031 752,00	69 907 066,00	72 902 359,00	31 785 412,00	31 785 412,00	33 422 900,00	33 422 900,00	404 860 000,00
Ogółem EFS+		0,00	64 602 199,00	67 031 752,00	69 907 066,00	72 902 359,00	31 785 412,00	31 785 412,00	33 422 900,00	33 422 900,00	404 860 000,00
Ogółem		0,00	232 373 454,00	241 112 266,00	251 458 924,00	262 229 524,00	114 328 741,00	114 328 741,00	120 208 101,00	120 208 101,00	1 456 247 852,00

Z komentarzem [A444]: Uwaga nr 9

* Kwoty po przesunięciu uzupełniającym do FST.

3.6. Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. g) pkt (ii), art. 22 ust. 6 i art. 36 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

W przypadku programów w ramach celu „Inwestycje na rzecz zatrudnienia i wzrostu”, w których w umowie partnerstwa wybrano pomoc techniczną zgodnie z art. 36 ust. 4 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 11: Łączne środki finansowe w podziale na poszczególne fundusze oraz współfinansowanie krajowe

Z komentarzem [A445]: Uwaga nr 358 – A; nr 360 - A

Z komentarzem [A446]: Uwaga 357 - A

Polityka/numer celu szczegółowego FST lub pomoc techniczna	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a)=(g)+(h)	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatorywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)
						Mniejsza kwota elastyczności (g)	Kwota elastyczności (h)		Publiczne (c)	Prywatne (d)		
1	1	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	214 976 615,00	180 354 117,00	34 622 498,00	37 937 050,00	18 968 525,00	18 968 525,00	252 913 665,00	84,9999999012%
2	2	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	354 800 000,00	297 658 611,00	57 141 389,00	62 611 765,00	47 000 000,00	15 611 765,00	417 411 765,00	84,9999999401%
2	3	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	50 000 000,00	41 947 380,00	8 052 620,00	8 823 530,00	8 823 530,00	0,00	58 823 530,00	84,9999991500%
3	4	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	140 000 000,00	117 452 665,00	22 547 335,00	24 705 883,00	24 705 883,00	0,00	164 705 883,00	84,9999996661%
4	10	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	150 857 257,00	127 628 314,00	23 228 943,00	26 621 870,00	20 658 571,00	5 963 299,00	177 479 127,00	84,9999994647%
4	5	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	104 500 000,00	87 670 025,00	16 829 975,00	18 441 177,00	15 675 000,00	2 766 177,00	122 941 177,00	84,9999996340%
4	7	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	32 914 693,00	26 801 307,00	6 113 386,00	5 808 476,00	4 840 396,00	968 080,00	38 723 169,00	84,9999983214%
4	8	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej	67 836 493,00	56 000 166,00	11 836 327,00	11 971 147,00	9 281 230,00	2 689 917,00	79 807 640,00	84,9999987470%

Z komentarzem [A447]: Uwaga nr 9

Polityka/numer celu szczegółowego FST lub pomoc techniczna	Priorytet	Podstawa obliczenia wsparcia unijnego	Fundusz	Kategoria regionu*	Wkład Unii (a)=(g)+(h)	Podział wkładu Unii		Wkład krajowy (b)=(c)+(d)	Indykatorywny podział wkładu krajowego		Ogółem (e)=(a)+(b)	Stopa dofinansowania (f)=(a)/(e)
						Mniejsza kwota elastyczności (g)	Kwota elastyczności (h)		Publiczne (c)	Prywatne (d)		
				rozwiniete								
4	9	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	136 844 747,00	115 446 681,00	21 398 066,00	24 149 073,00	21 734 166,00	2 414 907,00	160 993 820,00	85,0000000000%
5	6	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	145 160 862,00	121 782 358,00	23 378 504,00	25 616 623,00	20 000 000,00	5 616 623,00	170 777 485,00	84,9999998536%
TA36(4)	11	Ogółem	EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	41 950 375,00	35 194 167,00	6 756 208,00	7 403 008,00	7 403 008,00	0,00	49 353 383,00	84,9999988856%
TA36(4)	12	Ogółem	EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	16 406 810,00	13 775 220,00	2 631 590,00	2 895 320,00	2 895 320,00	0,00	19 302 130,00	84,9999974096%
Ogółem			EFRR	Regiony słabiej rozwinięte	1 051 387 852,00	882 059 322,00	169 328 530,00	185 539 036,00	142 575 946,00	42 963 090,00	1 236 926 888,00	84,9999997736%
Ogółem			EFS+	Regiony słabiej rozwinięte	404 860 000,00	339 651 688,00	65 208 312,00	71 445 886,00	59 409 683,00	12 036 203,00	476 305 886,00	84,9999993492%
Suma całkowita					1 456 247 852,00	1 221 711 010,00	234 536 842,00	256 984 922,00	201 985 629,00	54 999 293,00	1 713 232 774,00	84,9999996556%

Z komentarzem [A448]: Uwaga nr 9

Z komentarzem [A449]: Uwaga nr 356 – A, nr 359 - A

* W odniesieniu do EFRR: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, szczególna alokacja dla najbardziej oddalonych i słabo zaludnionych regionów północnych. W odniesieniu do EFS+: regiony słabiej rozwinięte, w okresie przejściowym, lepiej rozwinięte i, w stosownych przypadkach, dodatkowa alokacja dla regionów najbardziej oddalonych. W odniesieniu do Funduszu Spójności: nie dotyczy. W przypadku pomocy technicznej zastosowanie kategorii regionu zależy od wyboru funduszu.

** należy wskazać łączne zasoby FST, w tym wsparcia uzupełniającego przesuniętego z EFRR i EFS+. Tabela nie powinna zawierać kwot wskazanych w art. 7 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku pomocy technicznej finansowanej z FST zasoby FST należy podzielić na zasoby związane z art. 3 i zasoby związane z art. 4 rozporządzenia w sprawie FST. W przypadku zasobów, o których mowa w art. 4 rozporządzenia w sprawie FST, nie przewidziano kwoty elastyczności.

4. Warunki podstawowe

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. i) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 12: Warunki podstawowe

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
1. Skuteczne mechanizmy monitorowania rynku zamówień publicznych			Tak	<p>Istnienie mechanizmów monitorowania obejmujących wszystkie umowy w sprawie zamówień publicznych oraz postępowania w sprawie tych zamówień w ramach Funduszy zgodnie z prawodawstwem Unii dotyczącym zamówień. Wymóg ten obejmuje:</p> <p>1. rozwiązania mające zapewnić gromadzenie faktycznych i wiarygodnych danych dotyczących postępowań w sprawie zamówień publicznych o wartości powyżej unijnych progów zgodnie z obowiązkami sprawodawczymi na mocy art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE;</p>	Tak	<p>Ust.z dn.11 września 2019r.-Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.</p>	Kryterium 1. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.
				<p>2. rozwiązania mające zapewnić, by dane obejmowały co najmniej następujące elementy:</p> <p>a) jakość i natężenie konkurencji: nazwiska/nazwy zwycięskich oferentów, liczba oferentów na początku postępowania oraz wartość umowy;</p>	Tak	<p>Ust.z dn.11 września 2019r.-Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i</p>	Kryterium 2. UZP posiada dostęp do wszystkich danych wymaganych w ramach warunkowości podstawowej (dane pochodzą z bazy TED prowadzonej przez KE oraz ze sprawozdań rocznych przedkładanych Prezesowi UZP przez zamawiających) z wyjątkiem danych dotyczących finalnej ceny po wykonaniu zamówienia. Zgodnie jednak z aktualnym

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				b) informacja o ostatecznej cenie po zakończeniu postępowania i o udziale MŚP jako bezpośrednich oferentów, w przypadku gdy systemy krajowe podają takie informacje;		100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach.	brzmieniem warunku, dane dotyczące finalnej ceny są wymagane tylko, jeśli krajowe systemy przewidują/gromadzą takie informacje.
				3. rozwiązania mające zapewnić monitorowanie i analizę danych przez właściwe organy krajowe zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE i art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE;	Tak	Ust.z dn.11 września 2019r.-Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach.	Kryterium 3. Zgodnie z obowiązkami wynikającymi z dyrektyw, UZP przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zamówieniach publicznych, dane pochodzące z TED oraz informacje o wynikach kontroli prowadzonych przez Prezesa UZP.
				4. rozwiązania mające zapewnić, by wyniki analiz były udostępniane publicznie zgodnie z art. 83 ust. 3 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 3 dyrektywy 2014/25/UE;	Tak	Ust.z dn.11 września 2019r.-Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd	Kryterium 4. UZP publikuje na swojej stronie roczne raporty z funkcjonowania systemu zamówień publicznych oraz okresowe Biuletyny Informacyjne.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zam. publ.	
				5. rozwiązania mające zapewnić, by wszelkie informacje wskazujące na przypadki podejrzanego zwoju przetargowej były przekazywane właściwym organom krajowym zgodnie z art. 83 ust. 2 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 ust. 2 dyrektywy 2014/25/UE.	Tak	Ust.z dn.11 września 2019r.-Prawo zamówień publicznych (Dz.U. 2019 poz. 2019) oraz Rozp. Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 15 grudnia 2016r. w sprawie informacji zawartych w rocznym sprawozdaniu o udzielonych zamówieniach, jego wzoru oraz sposobu przekazywania (Dz. U. 2016 poz. 2038). Zgodnie z Art. 83 i 84 dyrektywy 2014/24/UE oraz art. 99 i 100 dyrektywy 2014/25/UE) Urząd Zamówień Publicznych (UZP) przygotowuje co 3 lata sprawozdania z monitorowania systemu zamówień publicznych oparte o dane otrzymywane od zamawiających w rocznych sprawozdaniach o udzielonych zam. publ.	Kryterium 5. W przypadku powstania w toku kontroli prowadzonej przez UZP podejrzenia, że w postępowaniu mogło dojść do zwoju przetargowej UZP przekazuje stosowną informację w tym zakresie do UOKiK. Pomędzy UZP i UOKiK zostało także podpisane porozumienie zakładające współpracę obydwu instytucji, wymianę informacji i doświadczeń.
2. Narzędzia i zdolności umożliwiające skuteczne stosowanie zasad pomocy państwa			Tak	Instrukcje zarządzające dysponują narzędziami i zdolnościami umożliwiającymi im weryfikację zgodności z zasadami pomocy państwa: 1. w odniesieniu do przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji oraz objętych wymogiem odzyskania pomocy.	Tak	Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362)	Kryterium 1. Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informację umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy.
				2. poprzez dostęp do specjalistycznych porad i wytycznych w kwestiach pomocy państwa udzielanych przez ekspertów ds. pomocy państwa z podmiotów lokalnych lub krajowych.	Tak	Ustawa z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362)	Kryterium 1. Zgodnie z art. 31b pkt 2) ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2018 r., poz. 362) Prezes UOKiK ma obowiązek ogłaszania w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej informacji o decyzjach KE dotyczących zwrotu pomocy publicznej. Jednocześnie, zgodnie z art. 37 ust. 5 ustawy, podmioty udzielające pomocy mają obowiązek uzyskać od przedsiębiorców ubiegających się o pomoc publiczną informację umożliwiające stwierdzenie, czy dany przedsiębiorca znajduje się w trudnej sytuacji na dzień udzielenia pomocy.
3. Skuteczne stosowanie i wdrożenie Karty praw podstawowych			Nie	Istnienie skutecznych mechanizmów służących zapewnieniu zgodności z Kartą praw podstawowych Unii Europejskiej („Karta”), które obejmują: 1. ustalenia mające zapewnić zgodność programów wspieranych z Funduszy i ich wdrażania z odpowiednimi postanowieniami Karty;	Nie	W celu spełnienia warunku wypracowano jednolitą procedurę określającą obowiązki inst. zaangażowanych we wdrażanie PO w zakresie zapewnienia ich zgodności z Kartą Praw Podstawowych (KPP). Procedura obejmuje monitorowanie, przygotowanie i zgłaszanie podejrzeń o niezgodności projektów z KPP i dot. wszystkich programów realizowanych w ramach wskazanych 8 funduszy. Procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji	Kryterium 1. Jednolita procedura dotyczy weryfikacji zgodności z KPP zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia

Z komentarzem [A450]: Uwaga nr 365-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A451]: Uwaga nr 365-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPP zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w zakresie programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednich Rzecznika Funduszy).Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności w celu zweryfikowania stanu faktycznego i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPP w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ Programu przygotowuje roczną zbiorczą informację o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP, w celu rozpatrzenia przez KM Programu oraz prowadzi w politykę informacyjną w ww. obszarze. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.	naruszenia artykułów KPP, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.
				2. rozwiązania dotyczące zgłaszania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Kartą oraz skarg o nieprzestrzeganie Karty złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7.	Nie	Kryterium 2. Procedura uwzględnia obowiązek IZ Programu w zakresie przygotowania rocznej zbiorczej informacji o wszystkich zgłoszeniach dotyczących niezgodności projektów z KPP oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM podejmuje decyzję o podjęciu właściwych działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.	
4. Wdrażanie i stosowanie Konwencji ONZ o prawach osób niepełnosprawnych zgodnie z decyzją Rady 2010/48/WE			Tak	Istnienie krajowych ram zapewniających realizację Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, które obejmują: 1. cele ogólne obejmujące wymierne wartości docelowe, mechanizmy gromadzenia danych i monitorowania;	Tak	Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.; Procedura na poz. UP oraz dla każdego z programów dot. weryfikacji zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. W przypadku potwierdzenia naruszenia	Kryterium 1. Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjęta uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r. wypełnia wskazane kryteria poprzez ustanowienie ram całościowej polityki krajowej dla zapewnienia wdrażania Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych, obejmujących:

Z komentarzem [A453]: Uwaga nr 365-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A452]: Uwaga nr 365-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						artykułów KPON w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania.	<ul style="list-style-type: none"> - określenie konkretnych celów i działań do osiągnięcia w oznaczonym czasie - wyznaczenie wskaźników realizacji tych celów (mierników) i podmiotów odpowiedzialnych za ich realizację w określonym czasie, - zapewnienie gromadzenia danych w zakresie dotyczącym realizacji celów i działań - ustanowienie mechanizmów monitoringu realizacji celów i działań, - zapewnienie wdrażania na poziomie opracowywania i wdrażania planów działań i programów polityki dostępności oraz zgodnego z postanowieniami Konwencji o prawach osób niepełnosprawnych ustawodawstwa i standardów, stosownie do uzgodnionych zapisów Strategii.
				2. rozwiązania mające zapewnić, by w ramach przygotowywania i wdrażania programów odpowiednio zostały odzwierciedlone polityka, prawodawstwo i normy w zakresie dostępności;	Tak	Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.; Procedura na poz. UP oraz dla każdego z programów dot. weryfikacji zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPON w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania.	<p>Opracowano procedurę dla programów finansowanych z 8 funduszy nakładającą na IZ Programu obowiązek przygotowania rocznej informacji o zgłoszeniach dot. niezgodności projektów z KPON oraz skarg, w celu rozpatrzenia przez KM Programu. KM decyduje o podjęciu działań zaradczych w odniesieniu do zgłoszonych przypadków.</p> <p>Procedura obejmuje weryfikację zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie, jak i w trakcie realizacji projektów. Podejrzenia o niezgodności projektów</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							i/lub działań Beneficjenta lub IP/IW/IZ z KPON zgłaszane są odpowiednio do IP/IW/IZ/Rzecznika Funduszy UE (w przypadku programów finansowanych z EFMRA, FAM, IZGW i FBW istnieje właściwy odpowiednik). Właściwa instytucja dokonuje analizy, podejmuje czynności weryfikujące stan faktyczny i rozstrzyga o zasadności zgłoszenia
				3. rozwiązania dotyczące sprawozdawania komitetowi monitorującemu przypadków niezgodności operacji wspieranych z Funduszy z Konwencją oraz skarg o nieprzestrzeganie Konwencji złożonych zgodnie z rozwiązaniami przyjętymi na mocy art. 69 ust. 7.	Tak	Strategia na rzecz Osób z Niepełnosprawnościami 2021-2030 przyjętej Uchwałą nr 27 Rady Ministrów z dnia 16 lutego 2021 r.; Procedura na poz. UP oraz dla każdego z programów dot. weryfikacji zgodności z KPON zarówno na etapie złożenia wniosku o dofinansowanie jak i w trakcie realizacji projektów. W przypadku potwierdzenia naruszenia artykułów KPON w zależności od charakteru sprawy właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania.	W przypadku potwierdzenia naruszenia KPON, w zależności od charakteru sprawy, właściwa instytucja przekazuje zgłoszenie naruszenia do odpowiednich służb, tj. RPO, PIP, Rzecznika Praw Pacjenta lub/i właściwych organów ścigania. IZ programu odpowiedzialna jest również za prowadzenie polityki informacyjnej w ww. obszarze.
1.1. Dobre zarządzanie krajową lub regionalną strategią inteligentnej specjalizacji	EFRR	RSO1.1. Rozwijanie i wzmocnienie zdolności badawczych i innowacyjnych oraz wykorzystywanie zaawansowanych technologii	Tak	Strategia (strategie) inteligentnej specjalizacji powinna (powinny) być wspierana przez: 1. aktualną analizę wyzwań związanych z upowszechnianiem innowacji oraz cyfryzacją;	Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+ https://www.spinno.pl/component/jdownload/finish/345/753 Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w województwie świętokrzyskim https://www.spinno.pl/component/jdownload/finish/289/752	Badaniom podlegały m.in. obszary dot. kierunków rozwoju innowacyjności wśród przedsiębiorców, rozwój obszaru B+R czy też wpływ wsparcia z RPOWŚ na realizację celów RIS. W ramach badań wskazywano problem, które spowalniały proces wdrażania innowacji. Do gł. należały: niewystarczająca l. podmiotów innowacyjnych i wdrażających innowacje, mała l. jednostek prowadzących działalność B+R oraz ośr.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		RSO1.4. Rozwijanie umiejętności w zakresie inteligentnej specjalizacji, transformacji przemysłowej i przedsiębiorczości				Raporty z przeprowadzonych badań i analiz https://www.spinno.pl/inteligentne-specjalizacje/raporty-analizy	<p>innowacji, niski poziom zatrudnienia w sektorze B+R oraz niewielkie ponoszone nakłady. Badania wskazywały na potrzebę rozbud. istniejących już bilateralnych powiązań kooperacyjnych pomiędzy przedsiębiorstwami cechującymi się wysoką aktywnością innowacyjną, a uczelniami i innymi jednostkami badawczymi w regionie.</p> <p>Najbardziej aktualnymi dok. wskazującymi problemy jest przeprowadzone w 2020 roku bad.pn. Identyfikacja wąskich gardeł dla dyfuzji innowacji w woj. świętokrzyskim oraz Diagnoza potencjału innowacyjnego woj. świętokrzyskiego</p>
				2. istnienie właściwej regionalnej lub krajowej instytucji lub podmiotu odpowiedzialnego za zarządzanie strategią inteligentnej specjalizacji;	Tak	<p>Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Rozdział „System wdrażania” s.27-30 https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753</p> <p>Strategia Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Rozdział 7. System realizacji i monitorowania SRWŚ 2030+, s. 124 https://www.swietokrzyskie.pro/file/2021/04/SRWS_2030_ZALACZNIK-DO-UCHWALY-SEJMIKU-wersja-dostepna-cyfrowo.pdf</p>	<p>Oddziaływanie strategiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ kreowanie przez Samorząd Województwa warunków rozwojowych SRWŚ 2030+ ▪ inicjowanie procesu opr. i przyjęcia RSI, która leży po stronie ZWŚ; ▪ stała współpraca ze ŚRI; ▪ powoływanie bądź delegowanie zadań dla jedn. w ramach struktury organizacyjnej UMWŚ bądź jedn. podległych. <p>Poziom operacyjny: działania jedn. organ. oraz podmiotów, bezpośrednio zaangażowanych w realizację zadań wynikających z planów strategicznych (jedn.org. UMWŚ, podmioty tworzące regionalny system innowacji).</p> <p>System monitorowania realizacji celów RSI ma za zadanie wspierać ZWŚ w</p>

Z komentarzem [A454]: Uwaga nr 377-A-Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A455]: Uwaga nr 377-A-Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A456]: Uwaga nr 378—379-B-Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>dokonywaniu systematycznych przeglądów i korekt procesu wdrażania strategii.</p> <p>Stały monitoring RSI realizowany jest w oparciu o dane pochodzące z realizacji działań 1.1,1.2 i 2.5 w ramach RPOWŚ 2014-2020, a także biorąc pod uwagę szerszy, regionalny kontekst ze statystyki publicznej.</p>
				3. narzędzia monitorowania i ewaluacji w celu pomiaru realizacji celów strategii;	Tak	<p>Strategia Badań i Innowacyjności (RIS3). Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014-2020+</p> <p>PLAN WYKONAWCZY STRATEGII BADAŃ I INNOWACYJNOŚCI (RIS3) Od absorpcji do rezultatów- jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014-2020+”</p> <p>Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Rozdział „System monitoringu i ewaluacji” s.43</p>	<p>System monitorowania realizacji celów RSI ma za zadanie wspierać ZWŚ w dokonywaniu systematycznych przeglądów i korekt procesu wdrażania strategii. Monitorowanie realizacji celów RSI dotychczas odbywało się w szczególności w ramach określonych wskaźników w Pl.Wykonawczym: kontekstowych ogólnych, dla inteligentnych specjalizacji, rezultatu, nakładu oraz produktu. Stały monitoring RSI realizowany jest w oparciu o dane pochodzące z realizacji działań 1.1,1.2 i 2.5 w ramach RPOWS 2014-2020, a także biorąc pod uwagę szerszy, regionalny kontekst ze statystyki publicznej</p> <p>Ważnym elementem w zakresie monitorowania jest współpraca ze stroną rządową w zakresie narzędzia SMART RADAR</p>
				4. funkcjonowanie współpracy z zainteresowanymi stronami	Tak	PLAN WYKONAWCZY STRATEGII BADAŃ I INNOWACYJNOŚCI (RIS3)	Proces przedsiębiorczego odkrywania prowadzony jest w woj. św. w sposób

Z komentarzem [A457]: Uwaga nr 378-379-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A458]: Uwaga nr 380-381-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A459]: Uwaga nr 380-381-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				(„proces przedsiębiorczego odkrywania”);		<p>Od absorpcji do rezultatów- jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014-2020+”</p> <p>https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/289/640</p> <p>Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, Podrozdział „Proces Przedsiębiorczego Odkrywania” s.34</p> <p>https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753</p>	<p>ciągły a formalnie został opisany i zaplanowany w roku 2014 na etapie opracowywania RIS3. Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał województwa świętokrzyskiego 2014-2020+.</p> <p>Proces ten prowadzony był przez UMWŚ przy współudziale Konsorcjów na rzecz inteligentnych specjalizacji w przypisanych im obszarach. Wyłonionych zostało 7 Koordynatorów – po jednym dla każdej z inteligentnych specjalizacji. Konsorcja opracowywały koncepcję rozwoju danej inteligentnej specjalizacji, stymulowały współpracę podmiotów działających w obszarze IS, identyfikowanie barier, zagrożeń dla rozwoju IS; zgłaszanie nowych potencjalnych obszarów wsparcia.</p> <p>Elementem wpisującymi się w PPO jest uczestnictwo w Regionalnym Forum Inteligentnych Specjalizacji i Grupie Konsultacyjnej ds. KIS.</p>
				5. działania mające na celu poprawę krajowych lub regionalnych systemów badań i innowacji, w stosownych przypadkach;	Tak	<p>ŚRI w formule instytucjonalnej, Uchwały ZWŚ nr 2388/20 z 22lipca 2020r.</p> <p>https://bip.sejmik.kielce.pl/dopobrania/2020/7839/Uchwala.nr.2388.2020.pdf</p> <p>Konsorcja na rzecz rozwoju intel.specjalizacji woj.św.</p> <p>https://bip.sejmik.kielce.pl/dopobrania/2020/7839/Uchwala.nr.3049.2020.pdf</p>	<p>Regionalny system innowacji budowano w oparciu o zapisy RIS3. Od absorpcji do rezultatów – jak pobudzić potencjał woj.św. 2014-2020+”, a w persp.do 2030+ jego rozwój i kontynuacja oparta będzie o zapisy RIS WŚ 2030+. System bazuje na otwartej komunikacji interesariuszy sytemu innowacji, którymi są podmioty reprezentujące środ.przedsiębiorców, jedn.bad-nauk., job, adm.publicznej. Kluczowe znaczenie w świętokrzyskim syst. innowacji odgrywa ŚRI, która od 2011r. działa w regionie i jest ciałem</p>

Z komentarzem [A460]: Uwaga nr 382-383-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A461]: Uwaga nr 382-383_B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						<p>„Popytowy System Innowacji – rozwój MŚP w reg.święt.poprzez profesjonalne usługi doradcze” https://vouchery.spinno.pl/</p> <p>„Św.Racjonalizator” https://www.swietokrzyskie.pro/kategorie/nagrody/swietokrzyski-racjonalizator/RIS_WŚ_2030+</p>	<p>doradczym i opiniodawczym dla ZW w zakresie kreowania polityki innowacyjnego rozwoju województwa oraz pełni funkcję forum dyskusyjnego w procesie budowy świętokrzyskiego systemu innowacji. Istotne również znaczenie ma animacja współpracy uczestników systemu innowacji w ramach powstałych w 2015r. Konsorcjów na rzecz rozwoju intel.specjalizacji woj. św., skupiające niezależne podmioty ze środowisk biznesowych, naukowych i około biznesowych działające w obszarze danej inteligentnej specjalizacji</p>
			6. w stosownych przypadkach, działania wspierające transformację przemysłową;		Tak	<p>SRWŚ 2030+ Rozdział 7. System realizacji i monitorowania SRWŚ 2030+, https://www.swietokrzyskie.pro/file/2021/04/SRWŚ_2030_ZALACZNIK-DO-UCHWALY-SEJMIKU-wersja-dostepna-cyfrowo.pdf</p> <p>Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753</p> <p>„Rural RDI milieus in transition towards smart Bioeconomy Clusters and Innovation Ecosystems”, http://www.rdi2club.umws.pl/pl/</p> <p>RESINDUSTRY</p>	<p>Zarówno SRWŚ 2030+ jak i RSI WŚ 2030+ uwzględniają w swoich celach dział. związane z transformacją przemysłową. Obniżenie emisyjności, wprowadzanie innowacji, cyfryzacji, goz, przemysł 4.0., neutralność klimatyczna – to obszary, których rozwijanie ma pomóc regionowi w transformacji przemysłowej. W zał. nr II do SRWŚ 2030+ wskazano planowane przedstrategiczne, których znaczna część odnosi się do zagadnień dotyczących gospodarki odpadami, rozwiązań z zakresu IT, technologii opartych o sztuczną inteligencję, zasobów wody, czystej energii itp. Ponadto woj.święt. posiada Regionalny Profil Biogospodarki, odnoszący się do cyklu biologicznego GOZ, wypracowany w ramach proj. RDI2CluB (tj.„Rural RDI milieus in transition towards smart Bioeconomy Clusters and Innovation Ecosystems”.</p>

Z komentarzem [A462]: Uwaga nr 384-A- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A463]: Uwaga nr 384-A- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFiPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						https://www.interregeurope.eu/resindustry/	W obszarze gospodarki niskoemisyjnej woj. święt. jako partner realizuje w ramach Interreg Europe projekt RESINDUSTRY, którego celem jest wypr. dobrych praktyk w kierunku niezależności energetycznej sektora przemysłu
			7. środki służące zacieśnieniu współpracy z partnerami spoza danego państwa członkowskiego w obszarach priorytetowych wspieranych w ramach strategii inteligentnej specjalizacji.	Tak	Regionalna Strategia Innowacji Województwa Świętokrzyskiego 2030+, https://www.spinno.pl/component/jdownloads/finish/345/753 ATM for SMEs https://www.interregeurope.eu/atmforsmes/ ENERSELVES https://www.interregeurope.eu/enerselves/ KEEP ON https://www.interregeurope.eu/keepon/ RESINDUSTRY https://www.interregeurope.eu/resindustry/ RDI2CluB http://www.rdi2club.umws.pl/pl/	Woj. Święt. jest zaangażowane w realizację działań w zakresie internacjonalizacji m.in. poprzez udział w projektach międzynarodowych. Region realizuje lub zrealizował jako partner następujące proj. międzyn.: ATM for SMEs - Access to Microfinance for Small and Medium-sized Enterprises, ENERSELVES, KEEP ON, RESINDUSTRY, RETURN, RDI2CluB. Dodatkowo, UMWS realizuje od 2016 roku projekt pn. Świętokrzyskie – hard to pronounce, easy to do business in, który ma na celu prom. gospodarczą naszego regionu poprzez przyciąganie inwestorów oraz rozwój przedsiębiorstw w oparciu o zwiększenie ich potencjału, głównie w zakresie internacjonalizacji. Planuje się kontynuację działań w ramach obecnie realizowanych proj. oraz udział w kolejnych przedsięwzięciach międzynarodowych. W ramach zaktualizowanej RSWŚ 2030+ zapogr. specjalny cel operacyjny pn. Wzrost aktywności świętokrzyskich firm na rynkach międzynarodowych, dedykowany obszarowi internacjonalizacji.	

Z komentarzem [A464]: Uwaga-385-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A465]: Uwaga-385-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A466]: Uwaga nr 386-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Z komentarzem [A467]: Uwaga nr 386-B- Aktualizacja zapisów programu zgodnie z tabelą samooceny spełnienia warunków podstawowych, przekazaną przez IZ do MFIPR oraz KE w styczniu 2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
2.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz wsparcia renowacji budynków pod kątem efektywności energetycznej budynków mieszkalnych i niemieszkalnych	EFRR	RSO2.1. Wsparcie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych	Tak	<p>1. Przyjęcie krajowej długoterminowej strategii renowacji na rzecz wsparcia renowacji krajowych zasobów budynków mieszkalnych i niemieszkalnych, zgodnie z wymogami dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2010/31/UE; strategia ta:</p> <p>a) zakłada szacunkowe cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050;</p> <p>b) przedstawia indykatoryny zarys zasobów finansowych na wspieranie realizacji strategii;</p> <p>c) określa skuteczne mechanizmy promowania inwestycji w renowację budynków.</p>	Tak	Spełnienie warunku stanowi aktualizacja Długoterminowej strategii renowacji budynków (DSRB) jako wymóg wynikający z art. 2a dyrektywy 2010/31/UE z dnia 19 maja 2010 r. w sprawie charakterystyki energetycznej budynków.	Kryterium 1. Długoterminowa strategia renowacji budynków wyznacza cele pośrednie na lata 2030, 2040 i 2050, które zostały określone w scenariuszu rekomendowanym renowacji budynków, a także przedstawia analizę różnych wariantów realizacji renowacji: 1. scenariusz szybkiej i głębokiej termomodernizacji, 2. scenariusz termomodernizacji etapowej, 3. scenariusz rekomendowany (rozdział 9). Ponadto, zawiera szczegółowe zestawienie krajowych polityk oraz narzędzi finansowych wspierających renowację budynków, do których przedstawiono wykaz środków budżetowych (rozdział 5). Dodatkowo DSRB zawiera orientacyjną skalę wsparcia renowacji budynków (rozdział 9), oraz wskazuje mechanizmy ułatwiające inwestorem podejmowanie i przeprowadzanie renowacji budynków (rozdział 8). DSRB zawiera wytyczne w zakresie dalszych działań dotyczących wsparcia renowacji budynków w Polsce. DSRB poza wypełnieniem wymogów wynikających z warunku 2.1, spełnia również wymagania nałożone art. 2a dyrektywy 2010/31/UE.
				2. Działania na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii	Tak	Warunek należy uznać za spełniony w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030.	Kryterium 2. Dot. działań na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii należy uznać za spełnione w oparciu o przekazany do Komisji Europejskiej w dniu 30 grudnia 2019 r. Krajowy plan na rzecz energii i

Z komentarzem [A468]:

Z komentarzem [A469]: Uwaga nr 387-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A470]: Uwaga nr 387-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>klimatu na lata 2021-2030. Ponadto, w dniu 16 czerwca 2021 r., za pośrednictwem Stałego Przedstawiciela RP przy UE, przekazano do Dyrekcji Generalnej ds. Energii (DG ENER) Komisji Europejskiej dokument pn. Informacja w sprawie metod i środków stosowanych w Polsce służących wdrożeniu art. 7, 7a i 7b dyrektywy 2012/27/UE w sprawie efektywności energetycznej - zawierający opis szczegółowej metody funkcjonowania systemów zobowiązujących do efektywności energetycznej oraz alternatywnych środków z dziedziny polityki, o których mowa w art. 7a oraz 7b ww. dyrektywy. W wymienionych dokumentach zawarto informacje na temat działań podjętych i planowanych na rzecz poprawy efektywności energetycznej w celu osiągnięcia wymaganych oszczędności energii, w tym m.in. łącznej kwoty wymaganych oszczędności w zakresie końcowego wykorzystania energii w terminie do 31 grudnia 2030 r.</p>
2.2. Zarządzanie w sektorze energetycznym	EFRR	RSO2.1. Wsparcie efektywności energetycznej i redukcji emisji gazów cieplarnianych RSO2.2. Wsparcie	Tak	Przedłożenie Komisji zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu zgodnie z art. 3 rozporządzenia (UE) 2018/1999 i z zapewnieniem spójności z określonymi w porozumieniu paryskim długoterminowymi założeniami dotyczącymi redukcji emisji gazów	Tak	Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK), który przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Został przyjęty przez Komitet do Spraw	<p>KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrznego rynku energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.</p> <p>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. :</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		energii odnawialnej zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju		cieplarnianych; plan ten obejmuje: 1. wszystkie elementy wymagane we wzorze przedstawionym w załączniku I do rozporządzenia (UE) 2018/1999;		Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.	<ul style="list-style-type: none"> 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r., 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnym, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie. wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. <p>Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK.</p>
				2. zarys planowanych zasobów i mechanizmów finansowych w odniesieniu do środków promujących energię niskoemisyjną.	Tak	Krajowy plan na rzecz energii i klimatu na lata 2021-2030 (KPEiK), który przedstawia założenia i cele oraz polityki i działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrzny rynek energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.	KPEiK zawiera działania na rzecz realizacji 5 wymiarów unii energetycznej: Bezpieczeństwa energetycznego, Wewnętrzny rynek energii, Efektywności energetycznej, Obniżenia emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						emisyjności, Badań naukowych, innowacji i konkurencyjności. Został przyjęty przez Komitet do Spraw Europejskich na posiedzeniu 18 grudnia 2019 r.	<p>KPEiK wyznacza cele klimatyczno-energetyczne na 2030 r. :</p> <ul style="list-style-type: none"> • 7% redukcji emisji gazów cieplarnianych w sektorach nieobjętych systemem ETS w porównaniu do 2005 r., • 21-23% udziału OZE w finalnym zużyciu energii brutto (cel 23% możliwy do osiągnięcia dzięki dodatkowym środkom unijnym, w tym na sprawiedliwą transformację), uwzględniając: 14% udziału OZE w transporcie i roczny wzrost udziału OZE w ciepłownictwie i chłodnictwie o 1,1 pkt. proc. średniorocznie. • wzrost efektywności energetycznej o 23% w porównaniu z prognozami PRIMES2007, • redukcję do 56-60% udziału węgla w produkcji energii elektrycznej. <p>Krajowe założenia i cele polskiej polityki energetyczno-klimatycznej szczegółowo opisane zostały w rozdziale drugim dokumentu, natomiast rozdział trzeci wskazuje polityki i środki mające służyć ich realizacji. Analizę skutków planowanych polityk i środków przedstawiono w Załączniku nr 2 do KPEiK.</p>
2.3. Skuteczne propagowanie wykorzystania energii odnawialnej w	EFRR	RSO2.2. Wsparcie energii odnawialnej	Tak	Istnienie środków, które zapewniają: 1. zgodność z wiążącym krajowym celem dotyczącym energii odnawialnej na 2020 r. i	Tak	Spełnieniem warunku jest osiągnięcie w Polsce udziału energii z OZE w końcowym zużyciu energii brutto w 2020 r na poziomie 15% lub podjęcie dodatkowych działań zaradczych dla	Kryterium 1. Instrumenty służące osiągnięciu celu OZE:

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
poszczególnych sektorach i w całej UE		zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 w sprawie energii odnawialnej[1], w tym określonymi w niej kryteriami zrównoważonego rozwoju		z udziałem bazowym energii odnawialnej do 2030 r. lub podjęcie dodatkowych środków w przypadku gdy udział bazowy nie jest utrzymywany przez okres jednego roku zgodnie z dyrektywą (UE) 2018/2001 i rozporządzeniem (UE) 2018/1999;		utrzymania ścieżki osiągnięcia celu. Cel z 2020 roku stanowi poziom odniesienia do wyznaczenia celu na 2030 r. i obejmuje obszary: elektroenergetyki, transportu, ciepła i chłodu. Cel udziału OZE w elektroenergetyce ma być osiągnięty głównie w dzięki aukcjom OZE z lat 2018-2020 a także produkcji energii pozyskanej z realizacji programów "Mój Prąd" i "Energia Plus" i „Agroenergia” a także „Czyste powietrze”	<ul style="list-style-type: none"> Głównym mechanizmem jest aukcyjny system wsparcia. W ramach aukcji OZE zakontraktowano w l. 2016-2018 - ok. 2000 MW, w 2019 r. – ok. 3000 MW, w 2020 - ok. 2500 MW oraz ok. 2500 MW w 2021 r. Nowelizacja ustawy OZE przedłuży okres udzielania pomocy publicznej w systemie aukcyjnym oraz systemach FIT/FIP. Systemy cen i premii gwarantowanych FIT/FIP dedykowanych małym wytwórcom OZE w technologii biogazowej, biomasowej oraz hydroenergetycznej. Prosumencki system opustów oparty o rozliczenia energii z mikroinstalacji w ramach net-meteringu. Program "Mój Prąd" do 2020 roku zapewnił wsparcie dla 1200 MW. W lipcu 2021 r. rozpoczął się nabór do jego 3. edycji. Kolejna, poszerzona o nowe elementy, tj. punkty ładowania samochodów elektrycznych czy magazyny energii jest w trakcie przygotowania. Programy "Energia Plus" dla przedsiębiorców i „Agroenergia” dedykowany rolnikom. Morskie farmy wiatrowe umożliwią skokowy przyrost mocy zainstalowanej OZE. Rozwój tej technologii będzie stanowić centralny element do osiągnięcia celów energetyczno-klimatycznych
				2. zgodnie z wymogami dyrektywy (UE) 2018/2001 i	Tak	W celu osiągnięcia wymaganego poziomu udziału energii z OZE w	Kryterium 2.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				rozporządzenia (UE) 2018/1999 – zwiększenie udziału energii odnawialnej w sektorze ciepłownictwa i chłodnictwa zgodnie z art. 23 dyrektywy (UE) 2018/2001.		elektroenergetyce kontynuowane będą obowiązujące mechanizmy wsparcia systemowego, takie jak system aukcyjny, systemy FIT/FiP oraz programy wsparcia inwestycyjnego źródeł OZE, zmodyfikowany zostanie dedykowany prosumentom model, co pozwoli na jego dostosowanie do wymagań regulacji wchodzących w skład pakietu „Czysta Energia dla Wszystkich Europejczyków”	<p>Promowaniu rozwoju OZE w zakresie produkcji ciepła i chłodu służą:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozporządzenie Ministra Energii z dnia 18 maja 2017 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązku i warunków technicznych zakupu ciepła z odnawialnych źródeł energii poszerzające katalog podmiotów zobowiązanych do zakupu ciepła z OZE. • Program „Czyste Powietrze” umożliwiający wymianę starych i nieefektywnych źródeł ciepła na paliwo stałe na nowoczesne źródła ciepła spełniające najwyższe normy i termomodernizację budynków-kontynuacja do 2029 r. • W celu rozwoju produkcji ciepła i chłodu z OZE powołano Zespół ds. określenia modelu funkcjonowania rynku ciepła, który opracował Strategię dla Ciepłownictwa, określając kierunki transformacji sektora w Polsce w zakresie niskoemisyjności i będzie stanowić podstawę dla działań podejmowanych w tym obszarze w najbliższych latach. • Ponadto programy wsparcia inwestycyjnego w zakresie indywidualnych źródeł ciepła z OZE, takie jak program "Czyste powietrze" oraz inne programy podlegać będą stosownym zmianom i udoskonaleniom, a zależności od potrzeb otrzymają komplementarne wsparcie.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
2.4. Skuteczne ramy zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi	EFRR	RSO2.4. Wspieranie przystosowania się do zmiany klimatu i zapobiegania ryzyku związanemu z klęskami żywiołowymi i katastrofami, odporności, z uwzględnieniem podejścia ekosystemowego	Tak	Istnienie krajowego lub regionalnego planu zarządzania ryzykiem związanym z klęskami żywiołowymi i katastrofami i, opracowanego na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu i istniejących strategii na rzecz przystosowania się do zmian klimatu; plan ten obejmuje: 1. opis kluczowych ryzyk, ocenionych zgodnie z art. 6 ust. 1 decyzji Parlamentu Europejskiego i Rady nr 1313/2013/UE, odzwierciedlający bieżący profil ryzyka i jego ewolucję w orientacyjnym okresie 25–35 lat. Ocena opiera się – w przypadku ryzyk związanych z klimatem – na prognozach i scenariuszach dotyczących zmian klimatu;	Tak	Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem odpowiadające im zakresem przedmiotowy.	Kryterium 1. Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka zawiera w szczególności rozdziały opisujące: 1) identyfikację ryzyka, analizę oraz szacowanie, 2) typologię zagrożeń, 3) matrycę ryzyka, 4) zagrożenia naturalne, 5) zagrożenia cywilizacyjne i powodowane intencjonalną działalnością człowieka 6) potencjalne skutki dla ludności, gospodarki, mienia infrastruktury i środowiska naturalnego;
			Tak	2. opis środków w zakresie zapobiegania klęskom żywiołowymi i katastrofom oraz gotowości i reagowania na klęski żywiołowe i katastrofy podejmowanych w odpowiedzi na zidentyfikowane kluczowe ryzyka. W odniesieniu do wspomnianych środków zostaną określone priorytety w zależności od danych ryzyk i ich wpływu na gospodarkę, braków w zakresie zdolności oraz skuteczności i wydajności, z	Tak	Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem	Kryterium 2. Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera: 1) cele strategiczne, 2) działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka 3) część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				uwzględnieniem ewentualnych rozwiązań alternatywnych;		odpowiadające im zakresem przedmiotowy.	<p>4)część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa</p> <p>5)wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca między siłami uczestniczącymi - zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju -procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej, - procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania -komunikację ryzyka -organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych, -zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód -procedury uruchamiania rezerw strategicznych -priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej -finan
				3. informacje na temat zasobów i mechanizmów finansowania dostępnych na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania związanych z zapobieganiem klęskom żywiołowym i katastrofom oraz	Tak	Spełnieniem warunku jest krajowy plan zarządzania ryzykiem opracowany na podstawie ocen ryzyka, z uwzględnieniem prawdopodobnych skutków zmian klimatu oraz istniejących strategii adaptacji do zmian klimatu oraz istniejące strategie adaptacji do zmian	<p>Kryterium 3.</p> <p>Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem zawiera:</p> <p>Icele strategiczne,</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				gotowością i reagowaniem na klęski żywiołowe i katastrofy.		<p>klimatu. Polska opracowała w celu spełnienia kryteriów w ramach warunku: Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny ryzyka oraz Streszczenie istotnych elementów krajowej oceny zdolności zarządzania ryzykiem odpowiadające im zakresem przedmiotowy.</p>	<p>2) działania zmierzające do osiągnięcia celów strategicznych i redukcji ryzyka</p> <p>3) część A Krajowego Planu Zarządzania Kryzysowego (KPZK): charakterystykę zagrożeń i ich ocenę ryzyka, zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: zapobieganie i przygotowanie</p> <p>4) część B KPZK : zadania i obowiązki uczestników zarządzania kryzysowego dla faz: reagowanie i odbudowa</p> <p>5) wdrażanie środków zapobiegania ryzyku i zapewnienia gotowości:</p> <ul style="list-style-type: none"> - współpraca między siłami uczestniczącymi - zestawienie organów odpowiedzialnych na odp. poziomie administracyjnym kraju - procedury zarządzania kryzysowego, w tym ochrony infrastruktury krytycznej, - procedury organizacji łączności, monitorowania zagrożeń, informowania, ostrzegania i alarmowania - komunikację ryzyka - organizację ratownictwa i opieki medycznej i ewakuacji z obszarów zagrożonych, - zasady oraz tryb oceniania i dokumentowania szkód - procedury uruchamiania rezerw strategicznych - priorytety ochrony i odtwarzania infrastruktury krytycznej

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							-finan
2.5. Aktualizowane planowanie koniecznych inwestycji w sektorze wodno-kanalizacyjnym	EFRR	RSO2.5. Wsparcie dostępu do wody oraz zrównoważonej gospodarki wodnej	Nie	Dla każdego sektora lub obu tych sektorów istnieje krajowy plan inwestycji, który obejmuje: 1. ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy Rady 91/271/EWG i dyrektywy Rady 98/83/WE;	Nie	Uznany za spełniony przez PL w odniesieniu do Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Niespełniony w części dot. KPOŚK. Spełnieniem warunku jest przygotowanie planu inwestycji, który obejmuje ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy (91/271/EWG) dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE), tj.: 1. VI aktualizacji KPOŚK 2. Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	Warunek w części dotyczącej wody pitnej spełniony jest poprzez przyjęcie Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, który zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wykazem inwestycji wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. W Programie zawarto również szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji. W Programie oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano także możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych. Tekst dotyczący opisu części w zakresie gospodarki ściekowej zostanie zgodnie z informacją od MI przekazany po przyjęciu KPOŚK.
				2. określenie i planowanie, w tym indykatywne szacunkowe	Nie	Uznany za spełniony przez PL w odniesieniu do Programu	Warunek w części dotyczącej wody pitnej spełniony jest poprzez przyjęcie

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				<p>dane finansowe, wszelkich inwestycji publicznych:</p> <p>a) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 91/271/EWG, wraz z określeniem priorytetów ze względu na wielkość aglomeracji i wpływ na środowisko oraz z podziałem inwestycji na poszczególne aglomeracje;</p> <p>b) wymaganych do wdrożenia dyrektywy 98/83/WE;</p> <p>c) wymaganych, aby zaspokoić potrzeby wynikające z dyrektywy (UE) 2020/2184, w szczególności w odniesieniu do zmienionych parametrów jakości określonych w załączniku I do tej dyrektywy;</p>		<p>inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Niespełniony w części dot. KPOŚK.</p> <p>Spełnieniem warunku jest przygotowanie planu inwestycji, który obejmuje ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy (91/271/EWG) dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE), tj.:</p> <p>1. VI aktualizacji KPOŚK</p> <p>2. Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.</p>	<p>Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, który zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wykazem inwestycji wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. W Programie zawarto również szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji. W Programie oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano także możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych.</p> <p>Tekst dotyczący opisu części w zakresie gospodarki ściekowej zostanie zgodnie z informacją od MI przekazany po przyjęciu KPOŚK.</p>
				3. oszacowanie inwestycji niezbędnych do odnowienia istniejącej infrastruktury wodno-ściekowej, w tym sieci, w zależności od ich wieku i planów amortyzacji;	Nie	Uznany za spełniony przez PL w odniesieniu do Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Niespełniony w części dot. KPOŚK.	Warunek w części dotyczącej wody pitnej spełniony jest poprzez przyjęcie Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, który zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						<p>Spełnieniem warunku jest przygotowanie planu inwestycji, który obejmuje ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy (91/271/EWG) dotyczącej oczyszczania ścieków komunalnych i dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE), tj.:</p> <ol style="list-style-type: none"> VI aktualizacji KPOŚK Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. 	<p>sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wykazem inwestycji wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji, dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. W Programie zawarto również szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji. W Programie oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano także możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych.</p> <p>Tekst dotyczący opisu części w zakresie gospodarki ściekowej zostanie zgodnie z informacją od MI przekazany po przyjęciu KPOŚK.</p>
				4. wskazanie potencjalnych źródeł finansowania publicznego, jeżeli są potrzebne w celu uzupełnienia opłat pobieranych od użytkowników.	Nie	<p>Uznany za spełniony przez PL w odniesieniu do Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi. Niespełniony w części dot. KPOŚK.</p> <p>Spełnieniem warunku jest przygotowanie planu inwestycji, który obejmuje ocenę obecnego stanu wdrożenia dyrektywy (91/271/EWG) dotyczącej oczyszczania ścieków</p>	<p>Warunek w części dotyczącej wody pitnej spełniony jest poprzez przyjęcie Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi, który zawiera ocenę stanu wdrożenia dyrektywy 98/83/WE w sprawie jakości wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi wraz z wykazem inwestycji wymaganych do wdrożenia tej dyrektywy oraz do spełnienia wymagań wynikających z jej rewizji,</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						komunalnych i dyrektywy w sprawie wody pitnej (98/83/WE), tj.: 1. VI aktualizacji KPOŚK 2. Programu inwestycyjnego w zakresie poprawy jakości i ograniczenia strat wody przeznaczonej do spożycia przez ludzi.	dyrektywy 2020/2184 z dnia 16 grudnia 2020 r. W Programie zawarto również szacunkowe koszty wskazanych inwestycji, w tym koszty wynikające z wymogu badania większej liczby parametrów jakości wody, jak i modernizacji sieci dystrybucji wody z uwzględnieniem jej wieku i planów amortyzacji. W Programie oceniono możliwości finansowania inwestycji z zysków pochodzących z opłat od użytkowników oraz, w przypadku potrzeby ich uzupełnienia, wskazano także możliwe źródła finansowania ze środków krajowych i zagranicznych. Tekst dotyczący opisu części w zakresie gospodarki ściekowej zostanie zgodnie z informacją od MI przekazany po przyjęciu KPOŚK.
2.6. Aktualizowane planowanie w zakresie gospodarowania odpadami	EFRR	RSO2.6. Wspieranie transformacji w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym i gospodarki zasobooszczędnej	Tak	Istnienie planu (planów) gospodarowania odpadami, jak określono w art. 28 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE, obejmujący (obejmujące) całe terytorium państwa członkowskiego; plan ten obejmuje (plany te obejmują): 1. analizę bieżącej sytuacji w zakresie gospodarowania odpadami na danym obszarze geograficznym, w tym rodzaj, ilość i źródło powstających odpadów oraz ocenę kształtowania się tych danych w przyszłości, z uwzględnieniem	Tak	Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO)	Kryterium 1. KPGO 2022 z nowo dodanym w 2021 r. zał.zawiera aktualną w odniesieniu do obszaru całego kraju analizę stanu gospodarki odpadami komunalnymi dla poszczególnych rodzajów odpadów z uwzględnieniem ilości, składu morfologicznego i źródeł ich powstawania. Analiza Instytutu Ochrony Środowiska – Państwowego Instytutu Badawczego (IOŚ-PIB), stanowiąca podstawę do opracowania ww. zał.do KPGO 2022, jako elementu realizującego m.in. warunek 2.6 w części dot. określenia luki inwestycyjnej w sektorze odpadowym, zawiera analizę dotyczącą

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				<p>spodziewanych skutków środków określonych w programie (programach) zapobiegania powstawaniu odpadów opracowanym (opracowanych) zgodnie z art. 29 dyrektywy 2008/98/WE;</p>			<p>aktualnego stanu, w tym ocenę istniejącego potencjału instalacji gospodarki odpadami i PSZOK oraz prognozy zmian ilości i jakości wytwarzanych w Polsce odpadów komunalnych w perspektywie lat 2019-2035.</p> <p>Analizę sporządzono na podstawie danych wejściowych dla 2018 r. (najnowsze dostępne).</p> <p>Bazą do określenia zapotrzebowania inwestycyjnego była przeprowadzona analiza ilościowa i jakościowa wytwarzania odpadów komunalnych w szczególności na podstawie danych GUS, sprawozdań marszałków województw z realizacji zadań z zakresu gospodarki odpadami komunalnymi i dostępnych badań składu morfologicznego.</p>
				<p>2. cenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym materialnego i terytorialnego zakresu selektywnego zbierania oraz środków służących poprawie jego funkcjonowania oraz potrzeby stworzenia nowych systemów zbierania;</p>	Tak	<p>Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO)</p>	<p>Kryterium 2. KPGO zawiera ocenę istniejących systemów zbierania odpadów, w tym zakresu rzeczowego i terytorialnego selektywnego zbierania oraz środków usprawniających jej działanie, a także potrzeby nowych systemów zbiórki. W wyniku tej oceny w KPGO wskazano potrzebę wprowadzenia jednolitych standardów selektywnego zbierania odpadów komunalnych na terenie całego kraju, które następnie zostały określone w rozporządzeniu ws. szczegółowego sposobu selektywnego zbierania wybranych frakcji odpadów.</p> <p>Załącznik do KPGO 2022, na podstawie przeprowadzonej analizy potrzeb w</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							zakresie systemu selektywnego zbierania, wskazuje, że w kolejnych latach powinien nastąpić rozwój PSZOK wraz z punktami napraw i wymiany rzeczy używanych oraz określa potrzeby w tym zakresie
				3. ocenę luki inwestycyjnej uzasadniającą potrzebę zamknięcia istniejących obiektów gospodarowania odpadami oraz wprowadzenia dodatkowej lub zmodernizowanej infrastruktury gospodarowania odpadami, z informacją o źródłach dostępnych dochodów na pokrycie kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania;	Tak	W celu spełnienia kryterium 3 dot. potrzeb inwestycyjnych dokonano aktualizacji KPGO 2022 w formule opracowania dodatkowego załącznika, w szczególności w zakresie recyklingu i zapobiegania powstawaniu odpadów oraz zawierającego informacje o źródłach dochodów na pokrycie kosztów utrzymania i eksploatacji inwestycji	Kryterium 3. Na rzecz realizacji kryterium została przeprowadzona Analiza IOŚ-PIB oraz opracowany i opublikowany w roku 2021 Załącznik do KPGO 2022, w których zawarto ocenę potrzeb inwestycyjnych w skali kraju w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów, infrastruktury selektywnego zbierania odpadów oraz instalacji do przetwarzania odpadów. Po przeprowadzonych analizach zidentyfikowano jako priorytetowe instalacje do recyklingu oraz działania inwestycyjne w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów. W załączniku przedstawiono również informacje o źródłach finansowania kosztów eksploatacji i utrzymania instalacji w kraju.
				4. informacje dotyczące kryteriów lokalizacji do celów identyfikacji przyszłych lokalizacji obiektów oraz dotyczące wydolności przyszłych instalacji przetwarzania odpadów.	Tak	Kryteria 1, 2 i 4 w ramach warunku należy uznać za spełnione w oparciu o aktualny stan prawny oraz funkcjonujące dokumenty strategiczne tj. Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022 (KPGO)	Kryterium 4. Uchwalanie i obowiązywanie planów gospodarki odpadami reguluje ustawa z 14 gr.2012 r. o odpadach, zgodnie z którą plany gospodarki odpadami opracowuje się na poziomie krajowym i wojewódzkim. WPGO powinien być zgodny z KPGO i służyć realizacji zawartych w nim celów, które należy uznać jako uniwersalne w skali całego kraju.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>Wobec tego Załącznik do KPGO 2022 – ocena luki inwestycyjnej - zawiera oszacowanie potrzeb na moce przerobowe instalacji w skali kraju. Funkcjonująca i planowana infrastruktura wraz z lokalizacją i przepustowością dotyczące odpadów komunalnych określone są natomiast wprost w planach inwestycyjnych (załącznik do WPGO), w których procesie przyjmowania bierze udział minister do spraw klimatu, aby zapewnić jednolite zasady planowania w gospodarce odpadami dla całego kraju.</p> <p>W uzasadnionych przypadkach KPGO 2022 określa kryteria lokalizacji instalacji i obiektów gospodarki odpadami, tj. w zakresie: lokalizacji PSZOKów; instalacji dla odpadów medycznych i weterynaryjnych; składowania odpadów w podziemnych wyrobiskach górniczych, np. z grupy 01, 06 i 10 i innych również niebezpiecznych np. z procesów oczyszczania spalin</p>
2.7. Ramy priorytetowego traktowania w przypadku koniecznych środków ochrony obejmujących współfinansowanie unijne	EFRR	RSO2.7. Wzmacnianie ochrony i zachowania przyrody, różnorodności biologicznej oraz zielonej infrastruktury, w tym na obszarach miejskich, oraz	Tak	W przypadku interwencji wspierających środki ochrony przyrody w związku z obszarami Natura 2000 objętymi zakresem dyrektywy Rady 92/43/EWG: istnienie ram działań priorytetowych na podstawie art. 8 dyrektywy 92/43/EWG, które obejmują wszystkie elementy wymagane we wzorze ram działań priorytetowych na lata 2021–2027 uzgodnionym przez	Tak	Spełnieniem warunku jest przyjęcie dokumentu: „Priorytetowe Ramy Działań w zakresie finansowania europejskiej sieci ekologicznej Natura 2000 na lata 2021-2027”. (ang: Prioritised Action Framework, PAF). Dok.zawiera inf.nt. działań priorytetowych niezbędnych do zrealizowania na terenie obszarów sieci Natura 2000 po 2020r. oraz wskazanie potencjalnych źródeł ich finansowania.	<p>Kryterium 1.Działania dot. utrzymania dotychczasowej gospodarki na terenach siedlisk gatunków przyrodniczych i poprawie ich ochrony w formie czynnej, przewidują m.in.:</p> <ul style="list-style-type: none"> zachowanie siedlisk przyrodniczych i populacji gatunków, w tym: <ul style="list-style-type: none"> ekstensywna gosp.rolna, rybicka i leśna uwzględniająca ochronę siedlisk zabezpieczenie/odtworzenie miejsc rozrodu gatunków chronionych

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		ograniczanie wszelkich rodzajów zanieczyszczenia		Komisję i państwa członkowskie, w tym określenie środków priorytetowych i oszacowanie potrzeb w zakresie finansowania.			<ul style="list-style-type: none"> - wykup gruntów • odtwarzanie zdegradowanych siedlisk i wzmocnienie zagrożonych gatunków: - powstrzymanie naturalnej sukcesji siedlisk - przywrócenie/polepszenie reżimu hydrologicznego - zwalczanie gatunków ekspansywnych/obcych - restytucja gatunków zagrożonych - udrożnienie ciągłości korytarzy ekologicznych - utrzymanie ośrodków hodowli/rehabilitacji dzikich zwierząt. • wsparcie zarządzania i nadzoru nad obszarami Natura 2000: - opracowanie/aktualizacja planów zadań ochronnych /planów ochrony wszystkich obszarów Natura 2000 - monitoring sieci Natura 2000 - bad.i działania dot. edukacji i komunikacji dot. ochrony obszarów sieci Natura 2000 - budowa/rozwój infrastruktury turystycznej rozprowadzającej ruch turystyczny na obszarach sieci Natura 2000.
3.1. Kompleksowe planowanie transportu na odpowiednim poziomie	EFRR	RSO3.2. Rozwój i udoskonalanie zrównoważonej, odpornej na	Nie	Funkcjonowanie multimodalnego mapowania istniejącej i planowanej infrastruktury – z wyjątkiem szczebla lokalnego – do 2030 r., które:	Nie	Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym: <ul style="list-style-type: none"> • Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która 	Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., oraz stosownych dokumentów wdrożeniowych a także

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		zmiany klimatu, inteligentnej i intermodalnej mobilności na poziomie krajowym, regionalnym i lokalnym, w tym poprawa dostępu do TEN-T oraz mobilności transgranicznej		1. zawiera ocenę ekonomiczną planowanych inwestycji, opartą na analizie zapotrzebowania i modelach przepływów transportowych, które powinny uwzględniać spodziewany wpływ otwarcia rynków usług kolejowych;		zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. <ul style="list-style-type: none"> Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury 	przygotowanie i wdrożenie Zintegrowanego Modelu Ruchu.
				2. jest spójne z elementami zintegrowanego krajowego planu w dziedzinie energii i klimatu dotyczącymi transportu;	Nie	Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym: <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury 	Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie KPEIK oraz zapewnienie zgodności dokumentów wdrożeniowych z tym dokumentem.
				3. obejmuje inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T zgodnie z definicją w rozporządzeniu w sprawie CEF, zgodnie z odpowiednimi planami prac dotyczącymi korytarzy sieci bazowej TEN-T;	Nie	Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym: <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie 	Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., oraz stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						<p>obowiązujących programów sektorowych.</p> <ul style="list-style-type: none"> Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury 	inwestycje w korytarze sieci bazowej TEN-T.
				4. w przypadku inwestycji poza korytarzami sieci bazowej TEN-T, w tym na odcinkach transgranicznych, zapewnia komplementarność przez zapewnienie wystarczającego rozwoju połączeń sieci miejskich, regionów i lokalnych społeczności z siecią bazową TEN-T i jej węzłami;	Nie	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury. 	Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem inwestycje poza korytarzami sieci bazowej TEN-T.
				5. zapewnia interoperacyjność sieci kolejowej oraz, w stosownych przypadkach, przedstawia sprawozdanie z wdrażania europejskiego systemu zarządzania ruchem kolejowym (ERTMS) zgodnie z	Nie	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. 	Kryterium zostanie spełnione poprzez bieżące przekazywanie informacji do KE w oparciu o przyjęty Narodowy Plan Wdrażania ERTMS w Polsce o statusie zabudowy ERTMS na infrastrukturze kolejowej.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) 2017/6;		<ul style="list-style-type: none"> Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury. 	
				6. wspiera multimodalność, określając potrzeby w zakresie transportu multimodalnego lub przeładunkowego oraz terminali pasażerskich;	Nie	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury. 	Kryterium zostanie spełnione poprzez m.in. przyjęcie Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r. i stosownych dokumentów wdrożeniowych, obejmujących swym zakresem kwestie transportu multimodalnego.
				7. obejmuje środki istotne z punktu widzenia planowania infrastruktury, mające na celu promowanie paliw alternatywnych zgodnie z odpowiednimi krajowymi ramami polityki;	Nie	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu 	Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie Krajowych ram polityki rozwoju infrastruktury paliw alternatywnych oraz zapewnienie zgodności stosownych dokumentów wdrożeniowych z tym dokumentem.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						<ul style="list-style-type: none"> Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury. 	
				8. przedstawia rezultaty oceny ryzyk dla bezpieczeństwa ruchu drogowego zgodnie z istniejącymi krajowymi strategiami bezpieczeństwa ruchu drogowego, wraz z mapowaniem dróg i odcinków narażonych na takie ryzyka oraz ustaleniem związanych z tym priorytetów inwestycyjnych;	Nie	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury. 	Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie Programu poprawy bezpieczeństwa ruchu drogowego na lata 2021 – 2030 wraz ze stosownymi dokumentami wdrożeniowymi sektora drogowego, obejmującymi kwestie bezpieczeństwa ruchu drogowego.
				9. dostarcza informacji na temat zasobów finansowania odpowiadających planowanym inwestycjom, koniecznych do pokrycia kosztów operacyjnych i kosztów utrzymania istniejącej i planowanej infrastruktury.	Nie	<p>Spełnienie warunku zapewnia przyjęcie pakietu następujących narzędzi oraz dokumentów na poziomie krajowym:</p> <ul style="list-style-type: none"> Strategii Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 r., która zakłada aktualizację obecnie obowiązujących programów sektorowych. Zintegrowanego (multimodalnego) modelu ruchu Opracowanie lub aktualizacja planów sektorowych w zakresie 	Kryterium zostanie spełnione poprzez opracowanie i przyjęcie stosownych programów utrzymaniowych w odniesieniu do infrastruktury, znajdującej się w zarządzie państwa.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						transportu w tym zapewnienie środków na realizację i utrzymanie istniejącej i planowanej infrastruktury.	
4.1. Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy	EFRR EFS+	EFRR Poprawa skuteczności i poziomu włączenia społecznego rynków pracy raz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i wspieranie ekonomii społecznej EFS+ Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla	Nie	Istnienie ram strategicznych polityki na rzecz aktywnych polityk rynku pracy w świetle wytycznych dotyczących zatrudnienia; ramy te obejmują: 1. rozwiązania w zakresie sporządzania profilów osób poszukujących pracy i oceny ich potrzeb;	Nie	Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi	Kryterium 1. spełnione poprzez przygotowanie odpowiednich narzędzi. Urząd pracy ma obowiązek przygotować IPD dla każdego bezrobotnego w terminie 60 dni od dnia rejestracji w urzędzie. Urząd pracy ustalając sytuację bezrobotnego i dostosowując dla niego pomoc bierze pod uwagę wiele czynników, m.in. wykształcenie, doświadczenie zawodowe, umiejętności i uprawnienia zawodowe, dyspozycyjność, czas pozostawania bez pracy, miejsce zamieszkania, zaangażowanie w samodzielne poszukiwanie pracy i możliwości podjęcia pracy lub działalności gospodarczej. Ww. informacje pozyskiwane są podczas rejestracji bezrobotnego oraz w wywiadzie (w tym z wykorzystaniem kwestionariusza udostępnianego w systemie teleinformatycznym przez ministra właściwego do spraw pracy). Powiatowy urząd pracy w okresie realizacji IPD ma obowiązek kontaktować się z bezrobotnym co najmniej raz na 60 dni w celu monitorowania sytuacji i postępów w realizacji działań przewidzianych w IPD. Ww. kontakt może być realizowany przez powiatowy urząd pracy w formie spotkania, rozmowy

Z komentarzem [A471]: Uwaga nr 395-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A473]: Uwaga nr 395-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A474]: Uwaga nr 395-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej		2. informacje o wolnych miejscach pracy i możliwościach zatrudnienia z uwzględnieniem potrzeb na rynku pracy;	Tak	Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi	telefonicznej lub wymiany informacji drogą elektroniczną / pocztową
		Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na					Kryterium 2. PUPy w ramach usługi pośrednictwa pracy przyjmują i realizują oferty pracy przestrzegając zasady jawności ofert pracy. Każda przyjęta i realizowana oferta pracy przez urząd pracy jest automatycznie przekazywana do internetowej bazy ofert pracy udostępnianej przez ministra właściwego do spraw pracy, której rolę pełni obecnie CBOP. CBOP to nieograniczony dostęp do aktualnej informacji o ofertach pracy w kraju i zagranicą, upowszechnionych przez sieć EURES. CBOP umożliwia także prezentowanie informacji o organizowanych przez powiatowe urzędy pracy stażach, przygotowaniu zawodowym dorosłych, a także organizowanych przez powiatowe i wojewódzkie urzędy pracy szkoleniach, targach i giełdach pracy, praktykach studenckich organizowanych w instytucjach publicznych oraz wyszukiwanie praktyk i staży zgłaszanych przez pracodawców. CBOP jest zintegrowana z innymi systemami takimi jak Wortal PSZ (psz.praca.gov.pl), praca.gov.pl, SyriuszStd (wykorzystywanym przez powiatowe urzędy pracy), WUP Viator (wykorzystywanym przez wojewódzkie urzędy pracy). CBOP dostępna z komputera, tabletu i smartfona.

Z komentarzem [A472]: Uwaga nr 395-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;		3. rozwiązania służące zapewnieniu, by opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami;	Nie	Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi	Kryterium 3. W procesie kształtowania, wdrażania, monitorowania i przeglądu działań na rzecz aktywnej polityki rynku pracy podstawową rolę odgrywają: 1.system rad rynku pracy, działających przy ministrze właściwym do spraw pracy, marszałku województwa (WUP), i starosty (PUP).W skład rad rynku pracy wchodzi m.in. przedstawiciele wszystkich reprezentatywnych organizacji pracodawców i związków zawodowych, Komisji Wspólnej Rządu i Samorządu Terytorialnego, organów samorządu terytorialnego i przedstawiciele nauki. Konsultacje społeczne aktów prawnych regulujących całokształt zasad i procedur funkcjonowania PSZ, prowadzone na każdym etapie prac nad projektowanym rozwiązaniem 2.Rola Rady Dialogu Społecznego. Przegląd otoczenia prawnego rynku pracy, jego kształt oraz stan są również przedmiotem prac Rady Dialogu Społecznego, a wprowadzanie zmian prawa dotyczących aktywnych polityk rynku pracy przed ich wdrożeniem jest przedmiotem konsultacji w tej instytucji dialogu. 3.Rola Konwentu Dyrektorów Wojewódzkich Urzędów Pracy i Rada Forum Dyrektorów Powiatowych Urzędów Pracy.

Z komentarzem [A475]: Uwaga nr 395-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				4. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu aktywnych polityk rynku pracy;	Tak	Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020 r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi	<p>Kryterium 4. Minister wł. ds. pracy, wspólnie z Prezesem GUS prowadzi badanie "Bezrobotni i poszukujący pracy zarejestrowani w urzędach pracy", w którym zbierane są m. in. dane nt. liczby aktywizowanych bezrobotnych w rozbięciu na formy aktywizacji. Minister wł. ds. pracy corocznie dokonuje analizy efektywności wybranych form aktywizacji bezrobotnych realizowanych przez PUP, finansowanych z FP. Kluczowe mierniki to efektywność zatrudnieniowa i kosztowa.</p> <p>W POWER 2014-2020 realizowany jest projekt „Wypracowanie metodologii i wdrożenie monitorowania efektywności zatrudnieniowej podstawowych form aktywizacji zawodowe bezrobotnych w okresie dłuższym niż 12 miesięcy od zakończenia działań urzędu pracy”.</p> <p>Minister wł. do spraw pracy publikuje na str. internetowej corocznie katalog podstawowych form aktywizacji zawodowej rozumianych jako usługi i instrumenty rynku pracy finansowane ze środków Funduszy Pracy, dla których w danym roku są określone wskaźniki, o których mowa w art. 4 ust. 11 pkt 2 lit b i c ustawy. Opiniowanie planów i sprawozdań Funduszu Pracy należy do kompetencji rad rynku pracy, a monitoring i ocenę polityk rynku pracy realizuje RDS.</p>
				5. w odniesieniu do interwencji na rzecz zatrudnienia ludzi młodych – sprawdzone empirycznie, ukierunkowane	Tak	Ramy strategiczne polityki na rzecz aktywnej polityki rynku pracy stanowi ustawa o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2020	<p>Kryterium 5.</p> <p>„Plan realizacji Gwarancji dla Młodzieży w Polsce” (GdM) opiera się</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				ścieżki kariery przeznaczone dla ludzi młodych niepracujących, niekształących się ani nieszkolących się, w tym działania informacyjne i oparte na wymogach jakościowych uwzględniających kryteria wysokiej jakości przygotowania zawodowego i staży, w tym w kontekście realizacji programów gwarancji dla młodzieży.		r. poz. 1409, z późn. zm.) wraz z aktami wykonawczymi	na funkcjonowaniu 4 podstawowych filarów wsparcia dla młodych osób: <ul style="list-style-type: none"> •Urzędów pracy (szeroki wachlarz form aktywizacji zawodowej, podnoszenia kompetencji, wspierania przedsiębiorczości oraz zachęt zatrudnieniowych dla pracodawców). •Ochotniczych Hufców Pracy -działania edukacyjne i wychowawcze jednostek OHP oraz projekty aktywizacji zawodowej, umożliwiające ukończenie szkoły, nabycie nowych kompetencji, kwalifikacji czy zawodu, zdobycie zatrudnienia. •Projektów wyłanianych w konkursach na szczeblu centralnym i regionalnym (projekty wyłania na szczeblu centralnym MRiPS, regionalnym - WUP). Rodzaje wsparcia z EFS dla osób młodych zostały określone w: dokumencie Program Operacyjny Wiedza, Edukacja, Rozwój 2014-2020, Oś priorytetowa I pn. Osoby młode na rynku pracy, dokumencie Szczegółowy Opis Priorytetów POWER 2014-2020. •Programu pożyczkowego „Pierwszy biznes — Wsparcie w starcie”, realizowanego przez Bank Gospodarstwa Krajowego
4.2. Krajowe ramy strategiczne na rzecz równości płci	EFRR EFS+	EFRR Poprawa skuteczności i poziomu włączenia społecznego	Nie	Istnienie krajowych ram strategicznych polityki na rzecz równouprawnienia płci, które obejmują: 1. identyfikację w oparciu o rzetelne podstawy wyzwań	Nie	Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja,	Kryterium 1 KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług,

Z komentarzem [A477]: Uwaga nr 396-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A478]: Uwaga nr 396-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		rynków pracy oraz dostępu do wysokiej jakości zatrudnienia poprzez rozwój infrastruktury społecznej i promowanie ekonomii społecznej EFS+		związanych z równouprawnieniem płci;		Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.	Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja. Zidentyfikowano następujące wyzwania dla równości między kobietami a mężczyznami: 1. Niższy poziom zatrudnienia kobiet, 2. Luka płacowa i luka emerytalna na niekorzyść kobiet, 3. Niski odsetek kobiet na najwyższych stanowiskach, 4. Niski poziom kobiet w STEM.
		Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu		2. środki na rzecz rozwiązania problemu zróżnicowania sytuacji kobiet i mężczyzn w zakresie zatrudnienia, płac i emerytur oraz na rzecz promowania równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym przez poprawę dostępu do wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem, wraz z celami końcowymi, przy jednoczesnym poszanowaniu roli i autonomii partnerów społecznych;	Nie	Spełniono przyjęciem Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.	Kryterium 2. Główne działania i zadania przewidziano w II Priorytecie – Praca i zabezpieczenia społeczne. Obejmują one: działania na rzecz równowagi między życiem zawodowym a prywatnym rodziców i opiekunów; włączenia społecznego pod kątem równouprawnienia płci; zwiększania zatrudnienia kobiet, zwłaszcza w starszych grupach wiekowych oraz żyjących w ubóstwie; zwiększenia udziału kobiet na stanowiskach kierowniczych oraz prowadzących działalność gospodarczą również w obszarach nowych technologii. Uzupelnienie głównych obszarów interwencji o dążenie do równości płac kobiet i mężczyzn za tą samą wykonywaną pracę lub pracę o równej wartości oraz wyeliminowanie różnic w płacach i emeryturach ze względu na płeć.

Z komentarzem [A476]: Uwaga nr 396-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A479]: Uwaga nr 396-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							Priorytet praca i zabezpieczenie społeczne na rzecz równego traktowania obejmuje działania w kilku obszarach m.in. w zakresie wyrównywania szans kobiet i mężczyzn na rynku pracy, promowania kobiet na stanowiskach kierowniczych, wspierania różnych grup społecznych narażonych na dyskryminację na rynku pracy, zarządzania różnorodnością oraz klauzul społecznych w zamówieniach publicznych.
				3. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki i metod gromadzenia danych w oparciu o dane segregowane ze względu na płeć;	Nie	Spełniono przyjęciem Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antydyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.	Kryterium 3. Pełnomocnik Rządu do Spraw Równego Traktowania opracowuje i przedkłada RM, w terminie do 31 marca każdego roku, sprawozdanie za poprzedni rok kalendarzowy, zawierające m.in. raport z realizacji KPDRT. Sprawozdanie Pełnomocnika jako projekt aktu normatywnego, w rozumieniu uchwały Nr 190 Rady Ministrów z dnia 29 października 2013 r. Regulamin pracy RM (M. P. z 2016 r. poz. 1006, z późn. zm.), podlega szerokim uzgodnieniom i konsultacjom. Ponadto, celem wsparcia działań Koordynatora Programu, powołany zostanie Zespół, którego zad. będzie cykliczne monitorowanie osiągnięcia zakładanych wskaźników, ujętych w zał.nr 1 do KPDRT. Powołanie Zespołu nastąpi na podstawie przepisów ustawy o RM. Zadania Zespołu Monitorującego KPDRT mogą także odnosić się do sygnalizowania ryzyka w realizacji

Z komentarzem [A480]: Uwaga nr 396-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							poszczególnych priorytetów, a także wskazywania na poziom osiągniętych zmian w życiu społecznym i gospodarczym. W przypadku działań podjętych w ramach realizacji programu, które będą wymagały zmian legislacyjnych, wszelkie projekty aktów normatywnych będą poddane szerokim konsultacjom społecznym i publicznym, zgodnie z uchwałą RM nr 190-Regulamin pracy RM
				4. rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w tym podmiotami ds. równości, partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.	Nie	Spełniono przyjęciem Krajowego Programu Działań na Rzecz Równego Traktowania na lata 2021-2030. KPDRT obejmuje następujące priorytety: Polityka antidyskryminacyjna, Praca i zabezpieczenia społeczne, Edukacja, Zdrowie, Dostęp do dóbr i usług, Budowanie świadomości, Gromadzenie danych i badania, Koordynacja.	<p>Kryterium 4. Zapewniono, że przygotowanie, monitorowanie i ewaluacja Programu przeprowadzane jest z udziałem organizacji pozarządowych, interesariuszy i partnerów społecznych.</p> <p>KPDRT poddano szerokim konsultacjom :</p> <ul style="list-style-type: none"> •„Zgłoś pomysł” 4.07-19.11.2020 r. poprzez formularz internetowy na stronie Pełnomocnika Rządu ds. Równego Traktowania. •publicznym 24.11-18.12.2020 r. - przedłużonym o 12 dni. •w BIP MRiPS •z KWIRST (17.11.2020 r.-11.05.2021r., przekroczone ustawowy termin o 5 m-cy). <p>Realizacja działań przez odpowiedzialne podmioty uwzględnia współpracę z organizacjami pozarządowymi. Współpraca zarówno z samorządami jak i z organizacjami pozarządowymi będzie</p>

Z komentarzem [A481]: Uwaga nr 396-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>przebiegała w różnorodny sposób, w zależności od sposobu obranego przez instytucję wiodącą np. na zasadzie powierzenia realizacji zadania publicznego, konkursu czy zamówień publicznych. Szczegóły ujęto w priorytecie Koordynacja, który wymienia formy współpracy z organizacjami pozarządowymi.</p> <p>Monitorowanie KPDRT odbywać się będzie zgodnie z informacjami ujętymi w kryterium 3.</p>
4.3. Ramy strategiczne polityki na rzecz systemu kształcenia i szkolenia na wszystkich szczeblach	EFS+ EFRR	EFRR Poprawa równego dostępu do wysokiej jakości usług sprzyjających włączeniu społecznemu w zakresie kształcenia, szkoleń i uczenia się przez całe życie poprzez rozwój łatwo dostępnej infrastruktury, w tym poprzez wspieranie odporności w zakresie kształcenia i szkolenia na odległość oraz online	Nie	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki w zakresie systemu kształcenia i szkolenia, które obejmują: 1. oparte na rzetelnych danych systemu przewidywania i prognozowania umiejętności;	Tak	Spełnienie warunku zapewnienia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030: •część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) •część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.). Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.	Kryterium 1. Ramy strategiczne zostały określone w 1.Strategiina rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym. Ponadto: 1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na

Z komentarzem [A483]: Uwaga-397-398-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		EFS+ Poprawa jakości, poziomu włączenia społecznego i skuteczności systemów kształcenia i szkolenia oraz ich powiązania z rynkiem pracy-w tym przez walidację uczenia się pozaformalnego i nieformalnego, w celu wspierania nabywania umiejętności kluczowych, w tym w zakresie przedsiębiorczości i i kompetencji cyfrowych, oraz przez wspieranie wprowadzania dualnych systemów szkolenia i przygotowania zawodowego					pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy, 2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych.
		Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich		2. mechanizmy i usługi monitorowania losów absolwentów do celów wysokiej jakości i skutecznego poradnictwa zawodowego dla osób uczących się w każdym wieku;	Tak	Spełnienie warunku zapewnienia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030: •część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) •część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.). Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.	Kryterium 2. Ramy strategiczne zostały określone w 1.Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności, 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania VI Doradztwo zawodowe, Temat działania 19: Tworzenie efektywnych mechanizmów informowania o zapotrzebowaniu na zawody, kwalifikacje i umiejętności na poziomie krajowym i regionalnym. Ponadto: 1) w zakresie kryterium 1: prognoza zapotrzebowania na pracowników w zawodach szkolnictwa branżowego na krajowym i wojewódzkim rynku pracy,

Z komentarzem [A482]: Uwaga-397-398-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami					2) w zakresie kryterium 1a: system monitorowania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA, monitoring karier absolwentów publicznych i niepublicznych szkół ponadpodstawowych.
		Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem		3. środki na rzecz zapewnienia równego dostępu do wysokiej jakości, przystępnego cenowo, odpowiedniego, wolnego od segregacji kształcenia i szkolenia sprzyjającego włączeniu społecznemu oraz uczestnictwa w takim kształceniu i szkoleniu i ukończenia go, a także nabywania kluczowych kompetencji na wszystkich poziomach, w tym na poziomie szkolnictwa wyższego;	Nie	Spełnienie warunku zapewnia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030: <ul style="list-style-type: none"> część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.). Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.	Kryterium 3. Ramy strategiczne zostały określone w: <ol style="list-style-type: none"> Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych, Priorytet 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju i możliwości wykorzystania umiejętności, Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszar oddziaływania I Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych. Ponadto: <ol style="list-style-type: none"> akty prawne podkreślające równy dostęp do kształcenia (m.in.: ustawa Prawo oświatowe, ustawa o systemie oświaty, ustawa Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce, rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej w sprawie ogólnych celów i zadań kształcenia w zawodach szkolnictwa branżowego oraz

Z komentarzem [A484]: Uwaga-397-398-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej					klasyfikacji zawodów szkolnictwa branżowego), b) przedsięwzięcie MEiN: „Włączeni w edukację”.
				4. mechanizm koordynacji obejmujący wszystkie poziomy kształcenia i szkolenia, w tym szkolnictwo wyższe, oraz jasny podział obowiązków między odpowiednimi organami krajowymi lub regionalnymi;	Tak	Spełnienie warunku zapewnienia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030: <ul style="list-style-type: none"> • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.). Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.	Kryterium 4. Ramy strategiczne zostały określone w: 1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności, 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – wszystkie Obszary oddziaływania poprzez wskazanie podmiotów kluczowych dla realizacji Tematu działania. Dodatkowo ma zastosowanie w szczególności rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”, 3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji), 4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający: a) Radę Programową do spraw kompetencji,

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>b) sektorowe rady do spraw kompetencji.</p> <p>Ponadto: projekt MEiN: „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”.</p>
				5. rozwiązania dotyczące monitorowania, ewaluacji i przeglądu ram strategicznych polityki;	Tak	<p>Spełnienie warunku zapewnia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). <p>Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.).</p> <p>Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.</p>	<p>Kryterium 5.</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytet 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów współpracy i koordynacji międzyresortowej oraz międzysektorowej w zakresie rozwoju umiejętności oraz rozdział 10. „Wdrażanie i monitorowanie Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030”; 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – rozdział 3. „Zasady realizacji Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 jako polityki publicznej”; 3. Ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji – rozdział 8 ustawy (Koordynacja funkcjonowania Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji), 4. Ustawie o utworzeniu Polskiej Agencji Rozwoju Przedsiębiorczości – art. 4c ustanawiający: <p>a) Radę Programową do spraw kompetencji,</p>

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>b) sektorowe rady do spraw kompetencji.</p> <p>Ponadto:</p> <p>a) funkcjonowanie Międzyresortowego Zespołu do spraw uczenia się przez całe życie i Zintegrowanego Systemu Kwalifikacji,</p> <p>b) projekt MEiN „Wsparcie i rozwój mechanizmów współpracy i koordynacji na szczeblu krajowym i regionalnym w zakresie uczenia się przez całe życie”</p>
				6. środki skierowane do osób dorosłych o niskich umiejętnościach zawodowych i niskich kwalifikacjach i osób znajdujących się w niekorzystnej sytuacji społeczno-ekonomicznej oraz ścieżki poprawy umiejętności;	Tak	<p>Spełnienie warunku zapewnia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). <p>Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.).</p> <p>Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.</p>	<p>Kryterium 6.</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Strategii na rzecz Odpowiedzialnego Rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.), 2. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 1. Podnoszenie poziomu umiejętności kluczowych u dzieci, młodzieży i osób dorosłych; 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się nastawionej na aktywny i ciągły rozwój umiejętności; 4. Zbudowanie efektywnego systemu diagnozowania i informowania o obecnym stanie i zapotrzebowaniu na umiejętności; 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (...), 3. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: I

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							Umiejętności podstawowe, przekrojowe i zawodowe dzieci, młodzieży i dorosłych; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; V Rozwijanie umiejętności w miejscu pracy; VI Doradztwo zawodowe; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności. Ponadto: a) funkcjonowanie Uniwersytetów Drugiego i Trzeciego Wieku, b) przedsięwzięcie MEiN: „Lokalne Ośrodki Wiedzy i Edukacji”, c) projekt FRSE: „Szansa - nowe możliwości dla dorosłych”, d) program Senior+.
				7. środki na rzecz wspierania nauczycieli, osób prowadzących szkolenia i kadry akademickiej w odniesieniu do odpowiednich metod nauczania, oceny i walidacji kompetencji kluczowych;	Tak	Spełnienie warunku zapewnia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030: • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w miejscu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.).	Kryterium 7. Ramy zostały określone w: 1. ustawie Karta Nauczyciela – Rozdział 7a: Finansowanie kształcenia i doskonalenia zawodowego nauczycieli, 2. rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej w sprawie dofinansowania doskonalenia zawodowego nauczycieli, szczegółowych celów szkolenia branżowego oraz trybu i warunków kierowania nauczycieli na szkolenia branżowe, 3. ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce – Dział XII

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.	<p>Finansowanie systemu szkolnictwa wyższego i nauki oraz gospodarka finansowa uczelni (m.in. „Doktorat wdrożeniowy”),</p> <p>4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2. Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (...); 5. Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (...); 6. Wyrównywanie szans w dostępie do rozwoju (...),</p> <p>5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności</p>
				8. środki na rzecz wspierania mobilności osób uczących się i kadry oraz transnarodowej współpracy podmiotów świadczących usługi w zakresie kształcenia i szkolenia, w tym przez uznawanie efektów uczenia się i kwalifikacji.	Tak	<p>Spełnienie warunku zapewnienia Zintegrowana Strategia Umiejętności 2030:</p> <ul style="list-style-type: none"> • część ogólna (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 12/2019 w dniu 25.01.2019 r.) • część szczegółowa (przyjęta uchwałą Rady Ministrów nr 195/2020 w dniu 28.12.2020 r.). <p>Raport „Strategia umiejętności OECD: Polska” stanowi istotny wkład do części szczegółowej Strategii, zwłaszcza w obszarze rozwijania umiejętności w</p>	<p>Kryterium 8.</p> <p>Ramy zostały określone w:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. postępowania w celu uznania świadectwa lub innego dokumentu (...), 2. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. kształcenia ustawicznego w formach pozaszkolnych, 3. Rozporządzeniu Ministra Edukacji Narodowej ws. warunków,

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						miejsu pracy. (raport ogłoszono 11.12.2019 r.). Spełnieniem warunku jest ponadto system narzędzi funkcjonujących w obszarze kształcenia.	jakie musi spełnić osoba ubiegająca się o uzyskanie dyplomu zawodowego (...), 4. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część ogólna) – Priorytety: 2 Rozwijanie i upowszechnianie kultury uczenia się (...); 5 Wypracowanie skutecznych i trwałych mechanizmów (...), 5. Zintegrowanej Strategii Umiejętności 2030 (część szczegółowa) – Obszary oddziaływania: III Rozwijanie umiejętności w edukacji formalnej – kadry uczące; IV Rozwijanie umiejętności poza edukacją formalną; VII Współpraca pracodawców z edukacją formalną i pozaformalną; VIII Planowanie uczenia się przez całe życie i potwierdzanie umiejętności. Ponadto funkcjonowanie: a) Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, b) Narodowego Centrum Nauki, c) Sieci Badawczej Łukasiewicz, d) Narodowego Centrum Badań i Rozwoju, e) Fundacji Rozwoju Systemu Edukacji
4.4. Krajowe ramy strategiczne polityki na rzecz włączenia społecznego i walki z ubóstwem	EFRR EFS+	EFRR Wspieranie włączenia społeczno-gospodarczego społeczności	Nie	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki lub ram ustawodawczych na rzecz włączenia społecznego i	Nie	Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług	Kryterium 1. Diagnoza w Krajowym Programie Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu (KPPUiWS) dotyczy ubóstwa i wykluczenia społecznego. Dokument zawiera analizę

Z komentarzem [A486]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A487]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		<p>marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne</p> <p>EFS+</p>		<p>ograniczenia ubóstwa, które obejmują:</p> <p>1. opartą na rzetelnych danych diagnozę ubóstwa i wykluczenia społecznego, w tym ubóstwa dzieci, w szczególności pod względem równego dostępu do dobrej jakości usług dla dzieci znajdujących się w trudnej sytuacji, a także pod względem bezdomności, segregacji przestrzennej i edukacyjnej, ograniczonego dostępu do podstawowych usług i infrastruktury oraz szczególnych potrzeb osób w każdym wieku znajdujących się w trudnej sytuacji;</p>		<p>społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.).</p>	<p>danych ogólnokrajowych oraz według makroregionów, stopnia urbanizacji, typów gospodarstw domowych. W diagnozie uwzględnione zostały takie problemy jak ubóstwo dzieci, bezdomność, ograniczony dostęp do usług społecznych oraz specyficzne potrzeby grup zagrożonych wykluczeniem. Diagnoza zawiera również informacje dotyczące dostępu do edukacji, w tym edukacji wczesnej i opieki. Opisany został obszar wsparcia rodziny i pieczy zastępczej, wykluczenia mieszkaniowego, ubóstwa osób pracujących i osób starszych oraz przedstawiona została sytuacja cudzoziemców - tytuły pobytowe, dostęp do usług. Diagnoza obejmuje również usługi w ramach pomocy społecznej - usługi w miejscu zamieszkania a domy pomocy społecznej, środowiskowe domy samopomocy, mieszkania chronione. Przy opracowaniu diagnozy opierano się m.in. na danych Głównego Urzędu Statystycznego, Eurostatu oraz sprawozdaniach resortowych.</p>
		<p>Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji RSO4.3. Wspieranie</p>		<p>2. środki na rzecz zapobiegania i zwalczania segregacji we wszystkich dziedzinach, w tym ochrony socjalnej, rynków pracy sprzyjających włączeniu społecznemu i dostępu do wysokiej jakości usług dla osób w trudnej sytuacji, w tym migrantów i uchodźców;</p>	Nie	<p>Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.).</p>	<p>Kryterium 2.</p> <p>KPPUiWS koncentruje się na :</p> <ul style="list-style-type: none"> • przeciwdziałaniu ubóstwu i wykluczeniu społecznemu dzieci i młodzieży, • przeciwdziałaniu bezdomności, • rozwijaniu usług społecznych dla osób z niepełnosprawnościami,

Z komentarzem [A485]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A488]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		włączenia społeczno-gospodarczego społeczności marginalizowanych, gospodarstw domowych o niskich dochodach oraz grup w niekorzystnej sytuacji, w tym osób o szczególnych potrzebach, dzięki zintegrowanym działaniom obejmującym usługi mieszkaniowe i usługi społeczne					<p>starszych i innych potrzebujących wsparcia w codziennym funkcjonowaniu,</p> <ul style="list-style-type: none"> wspieraniu osób i rodzin poprzez działania instytucji pomocy społecznej oraz działania podmiotów ekonomii społecznej, wspieraniu integracji cudzoziemców poprzez rozwój usług społecznych dla migrantów oraz ich integracji na rynku pracy. <p>We wszystkich obszarach uwzględniono działania na rzecz przejścia z opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej, zgodnie z paradygmatem deinstytucjonalizacji zgodnie z dokumentem pn. Ogólnoeuropejskie wytyczne dotyczące przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki świadczonej na poziomie lokalnych społeczności</p>
				3. środki na rzecz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej;	Tak	Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług Społecznych – polityka publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.)	<p>Kryterium 3.</p> <p>W celu spełnienia kryterium dodatkowo opracowywana jest z udziałem grupy ekspertów z zakresu poszczególnych obszarów Strategia rozwoju usług społecznych (SRUS), która będzie realizowana w obszarach:</p> <ol style="list-style-type: none"> opieki nad dzieckiem, w tym z niepełnosprawnością, opieki nad osobami starszymi i przewlekle somatycznie i psychicznie chorymi,

Z komentarzem [A489]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
							<p>3. niezależnego życia – wsparcia osób z niepełnosprawnościami,</p> <p>4. wsparcia osób bezdomnych,</p> <p>Deinstytucjonalizacja obejmować będzie np:</p> <p>1. priorytetowe podejście do usług społecznych realizowanych w środowisku nad usługami stacjonarnymi</p> <p>2. rozwój lokalnych i zindywidualizowanych usług, które ograniczą opiekę instytucjonalną</p> <p>3. wykorzystanie potencjału instytucjonalnej opieki długoterminowej na rzecz rozwoju nowych usług środowiskowych</p> <p>4. zabezpieczenie usług stacjonarnej opieki długoterminowej, jako ostatni i najmniej pożądany element systemu</p> <p>5. rozwój mieszkalnictwa treningowego i wspomagane</p> <p>6. wdrożenie systemu koordynacji i standaryzacji usług społecznych – funkcja koordynatora usług społecznych;</p> <p>7. wprowadzenie systemowej usługi asystencji osobistej.</p>
				4. rozwiązania dotyczące zapewnienia, aby opracowanie tych ram, ich wdrożenie, monitorowanie i przegląd były prowadzone w ścisłej współpracy z odpowiednimi zainteresowanymi stronami, w	Nie	Spełnieniem warunku jest Krajowy Program Przeciwdziałania Ubóstwu i Wykluczeniu Społecznemu. Aktualizacja 2021-2027 z perspektywą do roku 2030” (KPPUiWS) oraz w zakresie deinstytucjonalizacji usług społecznych Strategia Rozwoju Usług	<p>Kryterium 4.</p> <p>KPPUiWS opracowano we współpracy z przedstawicielami społeczeństwa obywatelskiego i interesariuszy problematyki ubóstwa i wykluczenia społecznego. Uwzględniono rezultaty</p>

Z komentarzem [A490]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
				tym partnerami społecznymi i odpowiednimi organizacjami społeczeństwa obywatelskiego.		Společných – politika publiczna na lata 2021-2030 (z perspektywą do 2035 r.)	<p>pracy niezależnych tematycznych grup eksperckich dla obszarów: rodzina i dziecko, os. starsze, os. z niepełnosprawnościami, os. z zaburzeniami psychicznymi, os. bezdomne i cudzoziemcy. Grupy eksperckie wypracowały założenia, wykorzystane następnie do zaplanowania działań w KPPUiWS.</p> <p>Monitorowanie KPPUiWS odbywać się będzie w partnerstwie i przy udziale wszystkich interesariuszy, zwłaszcza organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych bezpośrednio w obszarach objętych Programem.</p> <p>W resorcie właściwym ds. rodziny i zabezpieczenia społecznego powołany będzie Zespół ds. realizacji działań KPPUiWS, z udziałem organizacji społeczeństwa obywatelskiego i podmiotów społecznych zaangażowanych w obszarach objętych KPPUiWS, administracji centralnej, samorządów wojewódzkich i lokalnych. Dane do monitorowania realizacji działań będą zbierane zgodnie z przyjętym harmonogramem w ramach każdego z Priorytetów.</p>
4.6. Ramy strategiczne polityki na rzecz opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej	EFRR EFS+	EFRR Zapewnianie równego dostępu do opieki zdrowotnej i wspieranie	Nie	Istnienie krajowych lub regionalnych ram strategicznych polityki na rzecz zdrowia, które obejmują: 1. mapowanie potrzeb w zakresie opieki zdrowotnej i opieki	Nie	Spełnienie warunku zapewnią: •mapa potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku	Kryterium 1. Spełnienie kryterium zapewni publikacja mapy potrzeb zdrowotnych (MPZ) w zmienionej formule (mapa wraz

Z komentarzem [A492]: Uwaga nr 400-H-Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A493]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		odporności systemów opieki zdrowotnej, w tym podstawowej opieki zdrowotnej, oraz wspieranie przechodzenia do opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej EFS+		długoterminowej, w tym pod względem personelu medycznego i pielęgniarstwa, w celu zapewnienia zrównoważonych i skoordynowanych środków;		aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz), •Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”, •Ramy strategiczne w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie.	z rekomendowanymi kierunkami działań będzie obejmować okres 5 lat. Coroczna aktualizacja MPZ dotyczyć będzie danych statystycznych i wyników analiz. Analizy przedstawione w mapie potrzeb zdrowotnych z jednej strony stanowią diagnozę systemu ochrony zdrowia, a z drugiej, dzięki prognozom i rekomendowanym kierunkom działań, przyczynią się do zapewnienia równego dostępu do opieki, wspieranie odporności oraz poprawy jakości. Uwzględniają one obszary szczególnie istotne, takie jak podstawową opiekę zdrowotną, profilaktykę. Mapy potrzeb uwzględniają rekomendowane kierunki działań na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej i na terenie województw, tj. regionalne różnice w zdrowotności społeczeństwa i dostępności do opieki zdrowotnej. W czerwcu 2020 r. na stronie www.basiw.mz.gov.pl zostały zamieszczone dane statystyczne i analizy w formie zaawansowanego narzędzia analitycznego stanowiące bazę danych statystycznych i analiz zarówno dla całego kraju, jak też dla poszczególnych województw.
		Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w					
				2. środki na rzecz zapewnienia efektywności, trwałości, dostępności i przystępności cenowej usług opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej, w tym	Nie	Spełnieniem warunku są: •mapa potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku	Kryterium 2. Spełnieniem kryterium jest przyjęcie Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Ob.nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony

Z komentarzem [A491]: Uwaga nr 400-H-Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Z komentarzem [A494]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
		niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej		ze szczególnym uwzględnieniem osób wykluczonych z systemów opieki zdrowotnej i opieki długoterminowej oraz osób, do których najtrudniej jest dotrzeć;		aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz), •Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”, •Ramy strategiczne w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie.	zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030” wraz zał., tj. ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi. Dok. będzie wdrażany w drodze uchwały RM w sprawie ustanowienia polityki publicznej pt. „Zdrowa przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027, z perspektywą do 2030 r.” Zakłada on działania w 4 głównych wzajemnie zależnych obszarach: pacjenta, procesów, rozwoju i finansów. Celem tej polityki publicznej jest zapewnienie obywatelom równego i adekwatnego do potrzeb zdrowotnych dostępu do wysokiej jakości świadczeń zdrowotnych przez przyjazny, nowoczesny i efektywny system ochrony zdrowia. Efektem realizacji polityki ma być wydłużenie życia i poprawa stanu zdrowia społeczeństwa. Obecnie w analizach epidemiologicznych coraz więcej uwagi przywiązuje się nie tylko do długości życia, ale również do jego jakości. Niezbędne do tego jest zapewnienie opieki medycznej.
				3. środki na rzecz wspierania usług środowiskowych i opartych na rodzinie poprzez deinstytucjonalizację, w tym profilaktyki i podstawowej opieki zdrowotnej, opieki w domu i usług środowiskowych.	Nie	Spełnieniem warunku są: •mapa potrzeb zdrowotnych (MPZ) na kolejny okres w zmienionej formule (mapa wraz z rekomendacjami będzie obejmować okres 7 lat, co roku aktualizowane będą dane statystyczne i wyniki analiz),	Kryterium 3. Dokument Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030, zawiera ramy strategiczne deinstytucjonalizacji w obszarze opieki nad osobami starszymi

Z komentarzem [A495]: Uwaga-399-H- Aktualizacja stanu spełnienia – pismo MFiPR DRP-Ib.690.51.2022.EO z dnia 28.07.2022 r.

Warunek podstawowy	Fundusz	Cel szczegółowy	Spełnienie warunku podstawowego	Kryteria	Spełnienie kryteriów	Odniesienie do odpowiednich dokumentów	Uzasadnienie
						<ul style="list-style-type: none"> •Policy Paper 2021+ w obszarze zdrowia. Obecna nazwa: „Zdrowa Przyszłość. Ramy strategiczne rozwoju systemu ochrony zdrowia na lata 2021-2027 z perspektywą do 2030”; •Ramy strategiczne w zakresie deinstytucjonalizacji w obszarze zdrowia na lata 2021-2030 (Strategia Deinstytucjonalizacji zapewnia spełnienie warunku w tym zakresie. 	<p>oraz osobami z zaburzeniami psychicznymi stanowiącymi jako załącznik.</p> <p>Przyjęcie dokumentu „Zdrowa przyszłość”, w tym w szczególności załączników, przyczyni się:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w zakresie opieki nad osobami starszymi – do poprawy jakości życia i zdrowia seniorów i ich opiekunów (rozwój zasobów kadrowych, rozwój form opieki dziennej, domowej oraz innowacyjnych form opieki, wsparcie opiekunów nieformalnych i koordynacja opieki środowiskowej), - w zakresie opieki psychiatrycznej – do wzmocnienia równego dostępu do opieki zdrowotnej oraz przejścia od opieki instytucjonalnej do opieki rodzinnej i środowiskowej (inwestycje w kadry i poprawa jakości kształcenia w dziedzinie psychiatrii i innych specjalizacji zajmujących się ochroną zdrowia psychicznego, zmiana organizacji udzielania świadczeń zdrowotnych z zakresu opieki psychiatrycznej i inwestycje infrastrukturalne).

5. Instytucje programu

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. k) oraz art. 71 i 84 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 13: Instytucje programu

Instytucje programu	Nazwa instytucji	Imię i nazwisko osoby kontaktowej	Położenie	Adres e-mail
Instytucja zarządzająca	Zarząd Województwa Świętokrzyskiego obsługiwany przez Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego	Urząd Marszałkowski Województwa Świętokrzyskiego, Departament Inwestycji i Rozwoju, Departament Wdrażania Europejskiego Funduszu Społecznego	25-516 Kielce, Al. IX Wieków Kiele 3	sekretariat.IR@sejmik.kielce.pl
Instytucja audytowa	Szef Krajowej Administracji Skarbowej	Ministerstwo Finansów Departament Audytu Środków Publicznych	00-916 Warszawa, ul. Świętokrzyska 12	sekretariat.DAS@mf.gov.pl
Organ otrzymujący płatności od Komisji	Ministerstwo Finansów, Departament Instytucji Płatniczej	Ministerstwo Finansów Departament Instytucji Płatniczej	00-916 Warszawa, ul. Świętokrzyska 12	Sekretariat.IP@mf.gov.pl

Podział kwot refundowanych z tytułu pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, jeżeli wskazano więcej niż jeden podmiot otrzymujący płatności od Komisji

Podstawa prawna: Art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Tabela 13A: Część wartości procentowych określonych w art. 36 ust. 5 lit. b) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów, która zostałaby refundowana podmiotom otrzymującym płatności od Komisji w przypadku pomocy technicznej na podstawie art. 36 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów (w punktach procentowych)

6. Partnerstwo

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. h) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Zasada partnerstwa jest jedną z obowiązujących nadrzędnych zasad horyzontalnych regulujących działanie funduszy strukturalnych w ramach polityki spójności na lata 2021-2027. Zasada ta polega na stałej współpracy pomiędzy administracją rządową, samorządem terytorialnym, partnerami społecznymi i gospodarczymi oraz organizacjami pozarządowymi w celu zapewnienia aktywnego udziału partnerów w całym procesie funkcjonowania programu regionalnego od programowania poprzez wdrożenie wraz z monitorowaniem, aż po jego ocenę.

Etap programowanie:

Właściwe zaplanowanie wykorzystania środków pochodzących z komponentu EFS+ i EFRR wymaga udziału partnerów wywodzących się z różnych środowisk, o których mowa w art. 8 rozporządzenia ogólnego. d początku prac nad przygotowaniem Programu Samorząd Województwa Świętokrzyskiego dąży do realizacji zasady partnerstwa wyrażonej w rozporządzeniu ogólnym oraz rozporządzeniu delegowanym Komisji (UE) nr 240/2014 z dnia 7 stycznia 2014 r. w sprawie europejskiego kodeksu postępowania w zakresie partnerstwa w ramach europejskich funduszy strukturalnych i inwestycyjnych.

W celu zapewnienia szerokiej partycypacji społecznej jako warunku efektywnego wykorzystania środków unijnych jak również z uwagi na szereg zagadnień i obszarów, przewidzianych do wsparcia w zakresie realizacji poszczególnych celów polityki spójności w latach 2021-2027, zaangażowanie przedstawicieli różnorodnych środowisk oraz szerokiego grona interesariuszy, reprezentujących różne sektory (publiczny, społeczny, gospodarczy, akademicki) stanowiło merytoryczne wsparcie w zakresie przygotowania regionalnego programu na lata 2021-2027. Uchwałą Zarządu Województwa Świętokrzyskiego z dnia 12.05.2021 r. zostały powołane grupy robocze wspierające prace nad przygotowaniem programu „Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027”. Do udziału w pracach grupy zostali zaproszeni przedstawiciele właściwych resortów, środowisk akademickich i naukowych, partnerów społecznych i gospodarczych (związków zawodowych, organizacji otoczenia biznesu, instytucji o charakterze regionalnym), organizacji pozarządowych (m.in. Świętokrzyska Rada Działalności i Pożytku Publicznego) oraz podmiotów reprezentujących społeczeństwo obywatelskie. Do celów programowania, Zarządzeniem Marszałka Województwa Świętokrzyskiego z dnia 21.01.2021 r. powołano również Zespoły robocze, w skład których wchodzi pracownicy IZ RPOWŚ 2014-2020 oraz IP RPOWŚ 2014-2020.

Szczególne znaczenie dla przygotowania Programu miały konsultacje społeczne. Podjęte zostały wszystkie niezbędne działania, które zapewniły, że konsultacje miały wielostronny charakter. Do udziału w konsultacjach zaproszono szerokie grono osób i instytucji, a w szczególności przedstawicieli jednostek samorządu terytorialnego, partnerów społecznych i gospodarczych, administracji rządowej, organizacji pozarządowych, środowisk akademickich i osoby fizyczne.

Czas trwania konsultacji społecznych ustalony został od 30 września 2021 r. do 12 listopada 2021 r. W okresie od 30 września 2021 r. do 8 listopada 2021 r. w każdym powiecie województwa świętokrzyskiego odbywały się stacjonarne spotkania konsultacyjne - łącznie 13 spotkań, podczas których prezentowane były założenia Programu. Dodatkowo prowadzone były spotkania w formule online. Dostęp do spotkań był możliwy również poprzez platformę do wideokonferencji, co dawało możliwość wysłuchań z możliwością zadawania pytań szerszemu gronu odbiorców.

Poza spotkaniami konsultacyjnymi, wynikającymi z harmonogramu, założenia projektu programu regionalnego na lata 2021-2027 FES prezentowane były również na innych wydarzeniach tj.: Forum Gospodarczym, Posiedzeniu Rady ds. Rozwoju Województwa Świętokrzyskiego, Forum upowszechniającego efekty projektu „Innowacyjna edukacja – nowe możliwości zawodowe”,

sesji Młodzieżowego Sejmiku Województwa Świętokrzyskiego oraz XXIX Posiedzeniu Komitetu Monitorującego Regionalnego Programu Operacyjnego na lata 2014-2020.

Dodatkowo, w czasie trwania konsultacji społecznych, w odniesieniu do założeń projektu programu regionalnego Wojewódzka Rada Dialogu Społecznego

w Kielcach oraz Komisja Wspólna Rządu i Samorządu Terytorialnego wydały pozytywną opinię dot. projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027.

Konsultacje miały charakter nieprzerwany, były prowadzone przez 44 dni. Łącznie w spotkaniach konsultacyjnych uczestniczyło ponad 1600 osób.

Zamierzeniem konsultacji było dotarcie do jak najszerszego grona interesariuszy, potencjalnych odbiorców wsparcia oraz wysłuchanie głosów z regionu, które pomogły w danych obszarach interwencji określić właściwe kierunki wsparcia. Otrzymane propozycje przedstawiały zapotrzebowanie pełnego przekroju zainteresowanych podmiotów, w szczególności zaś jednostek samorządu terytorialnego, organizacji pozarządowych, instytucji kultury, przedsiębiorców, instytucji naukowych i badawczych. Zgłoszone uwagi w liczbie ponad 580, w tym również propozycje przedsięwzięć zostały szczegółowo przeanalizowane, czego efektem było poznanie lokalnych i regionalnych potrzeb oraz identyfikowanych wyzwań. Podsumowanie konsultacji społecznych zostało zawarte

w Sprawozdaniu z przebiegu i wyników konsultacji społecznych projektu programu regionalnego Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027. Uwagi dotyczyły wszystkich części projektu programu, w szczególności zakresu zaproponowanych do realizacji typów przedsięwzięć i grup docelowych. Wszystkie zgłoszone podczas konsultacji uwagi, dotyczące zapisów projektu FES 2021-2027 podlegały rozpatrzeniu przez Zarząd Województwa Świętokrzyskiego na podstawie przyjętej metodologii, tj.: uwzględnienia, częściowego uwzględnienia, bądź nieuwzględnienia.

Etap wdrażanie, monitorowanie, ewaluacja:

Podstawową rolę we wdrażaniu programu będzie pełnił Komitet Monitorujący, o którym mowa w art. 38 rozporządzenia ogólnego. Przy powoływaniu członków Komitetu należy mieć na uwadze dążenie do zrównoważonego udziału strony rządowej, samorządowej oraz partnerów społecznych i gospodarczych oraz jak najwyższej efektywności i jakości ich pracy. W skład Komitetu Monitorującego wejdą partnerzy w rozumieniu art. 8 rozporządzenia ogólnego i tym samym wezmą udział w procesie monitorowania i ewaluacji programu, a także zatwierdzania kryteriów wyboru projektów. Funkcjonowanie Komitetów Monitorujących, w tym zasady wyboru ich członków określają Wytyczne dotyczące Komitetów Monitorujących na lata 2021 – 2027, a także Wytyczne dotyczące realizacji zasady partnerstwa na lata 2021 – 2027, które zapewniają właściwe wdrożenie zasady partnerstwa. Komitet Monitorujący zostanie powołany zgodnie z UP oraz właściwymi Wytycznymi, a w jego składzie znajdą się m.in. przedstawiciele organizacji społecznych. Ponadto, wielu partnerów z regionu, którzy zostali zaangażowani w proces programowania 2021-2027 poprzez udział w pracach będzie miało możliwość kontynuacji prac w ramach Komitetu Monitorującego, tak aby wykorzystać ich dotychczasowe doświadczenie i wiedzę specjalistyczną z poszczególnych dziedzin. Na etapie monitorowania i ewaluacji zasada partnerstwa będzie uwzględniona poprzez udział partnerów w systemie sprawozdawczości, przekazywanie informacji o postępie realizacji programu oraz udział w dyskusji nad rezultatami ewaluacji programu. Instytucja Zarządzająca zapewni udział partnerów na każdym etapie tj. programowania i realizacji programu regionalnego. W przypadku IT partnerstwo z odpowiednimi władzami i podmiotami terytorialnymi będzie zapewnione poprzez udział przedstawicieli podmiotów wdrażających IT pracach m.in. w KM PR lub KM RLKS.

Z komentarzem [A496]: Uwaga KE nr 401 -A

Z komentarzem [A497]: Uwaga KE nr 405 - A

Z komentarzem [A498]: Uwaga nr 406 - A

Z komentarzem [A499]: Uwaga KE nr 407 -A

Z komentarzem [A500]: Uwaga KE nr 406 -A

Z komentarzem [A501]: Uwaga KE nr 402 -A

Z komentarzem [A502]: Uwaga 411 - A

Z komentarzem [A503]: Uwaga KE nr 403 -A

Projekt Programu poddany był konsultacjom społecznym.

Formy wsparcia partnerów w ramach programu regionalnego:

Korzyści, które płyną ze współpracy z partnerami społecznymi i organizacjami społeczeństwa obywatelskiego implikują działania do ich aktywnego udziału w takich obszarach jak polityki zatrudnienia, kształcenia, włączenia społecznego. Dlatego też przyjęto, że zostanie przeznaczona odpowiednia pula środków pochodzących z tego funduszu na budowanie zdolności administracyjnych wskazanych podmiotów. Do narzędzi służących realizacji tego celu należą m.in. wsparcie: szkoleniowe, działań służących tworzeniu sieci kontaktów i wzmocnieniu dialogu społecznego oraz działań podejmowanych wspólnie przez partnerów społecznych.

7. Komunikacja i widoczność

Podstawa prawna: art. 22 ust. 3 lit. j) rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Komunikacja nt. programu to informowanie o jego ofercie, rezultatach projektów (w tym oczekiwanych), korzyściach, jakie przyniosą dla obywateli i wpływie polityki spójności na rozwój regionu i UE. Komunikacja służy upowszechnianiu idei integracji europejskiej, podnoszeniu świadomości społeczeństwa nt. roli i wartości dodanej wsparcia UE i wartościach unijnych leżących u podstaw projektów realizowanych w ramach programu. Korzyści rozwojowe podkreślane są nie tylko na poziomie regionalnym czy krajowym, ale także w kontekście celów rozwojowych całej UE. W komunikacji akcentowane są strategie UE, podkreślając wkład projektów w ich realizację. Komunikacja wynika także z potrzeby zachowania transparentności wydatków z budżetu UE.

Informowanie jest elementem krajowego systemu komunikacji marki Fundusze Europejskie (FE).

Działania komunikacyjne prowadzi IZ i IP we współpracy z instytucjami w systemie wdrażania oraz partnerami społeczno-gospodarczymi i beneficjentami. W celu uniknięcia podwójnych standardów obowiązkiem właściwej komunikacji objęte są również inne organy właściwych władz publicznych, jeżeli ich zakres odpowiedzialności obejmuje planowanie, finansowanie, realizację lub nadzór nad realizacją projektów otrzymujących dofinansowanie z programu. Wymiar unijny zapewniony jest przez m.in. zaproszenia KE na wydarzenia związane z projektami, uwzględnienie wystąpień KE w scenariuszu wydarzeń, włączenie cytatu KE do informacji prasowej itd.

Szczegóły założeń przedstawionych w tym rozdziale znajdują się w Strategii komunikacji programu.

Cele:

Działania komunikacyjne realizują cele określone ww. Strategii:

- aktywizacja do sięgania po FE,
- wsparcie w realizacji projektów,
- zapewnienie powszechnej akceptacji społecznej dla działań rozwojowych, realizowanych przy pomocy Programu i FE,
- zwiększenie świadomości na temat wartości EU w tym równości, niedyskryminacji, włączenia społecznego w celu zwalczania negatywnych stereotypów dot. grup narażonych na dyskryminację.

Działania prowadzone są wyłącznie w obszarze FE w zakresie ww. celów, z wyłączeniem działań mających inny zakres np. promowania instytucji lub osób i działań o charakterze politycznym.

Grupy docelowe:

- beneficjenci,
- potencjalni beneficjenci, w tym wymagający działań dedykowanych do tzw. projektów trudnych,
- społeczeństwo regionu, w tym osoby o niskim poziomie wiedzy o FE, osoby młode, seniorzy, środowiska opiniotwórcze i potencjalni beneficjenci, którzy nie otrzymali dofinansowania.

Kanały komunikacji:

Kanały i narzędzia komunikacji są dobierane do grupy docelowej i wynikają z analizy bieżących trendów konsumpcji mediów, a wybór konkretnych kanałów i narzędzi jest powiązany z wyznaczonymi celami.

Kanały komunikacji to:

- media o szerokim zasięgu (TV, radio, prasa, Internet),
- serwisy internetowe i społecznościowe (kanały własne: Facebooku, You Tube, portale FE),
- sieć PIFE,
- publikacje i materiały audio-video,
- wydarzenia informacyjne i promocyjne (konferencje, festyny, pikniki),
- inne dotychczas niezidentyfikowane środki przekazu informacji.

Obok wypełniania obowiązku informacyjnego, wszystkie podmioty biorące udział we wdrażaniu Programu, są zaangażowane w realizację dodatkowych działań komunikacyjnych. Duży nacisk położony jest na wykorzystanie potencjału beneficjentów, zaangażowanie ich w działania komunikacyjne i w rolę ambasadorów marki FE. Obowiązki informacyjno-promocyjne beneficjentów są załącznikiem do umowy.

Odpowiednia komunikacja ma zastosowanie do schematów pomocowych, wiązek projektów, a operacje strategiczne podlegają specjalnym działaniom promocyjnym.

Budżet:

Szacunkowy budżet na działania komunikacyjne IZ i IP wynosi 3,680 mln €, w tym 3,2 mln € wsparcia z UE (0,25% alokacji programu). Kwoty w podziale na grupy docelowe i cele określone są w rocznych planach.

Budżet jest wstępnie podzielony na 3 cele:

- 640 000 € potencjalni beneficjenci,
- 640 000 € beneficjenci,
- 1 920 000 € społeczeństwo regionu.

Szacunkowy udział kwot w poszczególnych latach (w €): 2021: 0; 2022: 0; 2023: 450 tys.; 2024: 550 tys.; 2025: 550 tys.; 2026: 450 tys.; 2027: 450 tys.; 2028: 450 tys.; 2029: 300 tys.

Monitoring i ewaluacja:

Działania komunikacyjne podlegają ewaluacji i monitoringowi pod kątem ich jakości, trafności w realizacji celów komunikacyjnych i skuteczności w dotarciu do grup docelowych (m.in. badania ankietowe/ jakościowe, analizy użyteczności).

Ocena strategiczna obejmuje systematyczne monitorowanie osiągania założonych celów i wskaźników Strategii komunikacji. Dodatkowo realizowane jest regularne badanie społeczeństwa pod kątem oceny wiedzy, świadomości i rozpoznawalności FE w celu dostarczenia rekomendacji do planowania kolejnych działań i podejmowania działań naprawczych.

Monitoringowi i ocenie podlega szereg wskaźników w tym wskaźniki oddziaływania (jedn. miary: %, sposób pomiaru: bad. społ., częstot. pomiaru: co 2 lata, wb. na 2020 r.) m.in.:

- Odsetek respondentów dostrzegających wpływ FE na rozwój regionu (wb. 85%),
- Znajomość celów, obszarów lub działań, na które przeznaczane są FE w programie (wb. 0%),
- Odsetek mieszkańców regionu uważających, że osobiście korzystają z FE (wb. 63%).

8. Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Podstawa prawna: art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów

Tabela 14: Stosowanie stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych, stawek ryczałtowych i finansowania niepowiązanego z kosztami

Planowane stosowanie art. 94 i 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	Tak	Nie
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe w ramach priorytetu zgodnie z art. 94 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	☒	☐
Od momentu przyjęcia, program będzie wykorzystywał refundację wkładu Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami zgodnie z art. 95 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów	☐	☒

Aneks 1: Wkład Unii w oparciu o stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe i stawki ryczałtowe

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
7	EFS+	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Regiony słabiej rozwinięte	1,95%	144. Działania na rzecz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy przeciwdziałające zagrożeniom dla zdrowia i obejmujące promocję aktywności fizycznej	Koszty pośrednie P7 es 4d KI 144		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN łącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN łącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN łącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
8	EFS+	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesniej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwanie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Regiony słabiej rozwinięte	0,51%	148. Wsparcie na rzecz wczesniej edukacji i opieki nad dzieckiem (z wyłączeniem infrastruktury)	Koszty pośrednie P 8 es 4f KI 148		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN łącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN łącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN łącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
8	EFS+	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesniej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwanie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Regiony słabiej rozwinięte	3,14%	149. Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury)	Koszty pośrednie P8 es 4f KI 149		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN łącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN łącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN łącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
											rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
8	EFS+	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami	Regiony słabiej rozwinięte	6,00%	149. Wsparcie na rzecz edukacji na poziomie podstawowym i średnim (z wyłączeniem infrastruktury)	Staże uczniowskie		Liczba zrealizowanych godzin stażu uczniowskiego	osobogodzina	Stawka jednostkowa	19,94 PLN
8	EFS+	ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Regiony słabiej rozwinięte	0,10%	151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	Koszty pośrednie P8 es 4g KI 151		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
9	EFS+	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększenie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Regiony słabiej rozwinięte	0,84%	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	Koszty pośrednie P9 es 4h KI 138		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
9	EFS+	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz	Regiony słabiej rozwinięte	0,57%	153. Metody integracji z rynkiem pracy oraz powrotu na rynek pracy osób	Koszty pośrednie P9 es 4h KI 153		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
		zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji			znajdujących się w niekorzystnej sytuacji		bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie				wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
9	EFS+	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Regiony słabszej rozwinięte	7,33%	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	Miejsca pracy w PS	Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy na pełny etat.	szuka	Stawka jednostkowa	25 200,00 PLN	
9	EFS+	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Regiony słabszej rozwinięte	7,33%	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	Miejsca pracy w PS	Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze co najmniej 1/2 etatu.	szuka	Stawka jednostkowa	12 600,00 PLN	
9	EFS+	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Regiony słabszej rozwinięte	7,33%	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	Miejsca pracy w PS	Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze co najmniej 3/4 etatu	szuka	Stawka jednostkowa	18 900,00 PLN	
9	EFS+	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji	Regiony słabszej rozwinięte	7,33%	138. Wsparcie na rzecz gospodarki społecznej i przedsiębiorstw społecznych	Miejsca pracy w PS	Liczba miejsc pracy utworzonych.	szuka	Stawka jednostkowa	25 429,00 PLN	
9	EFS+	ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów	Regiony słabszej rozwinięte	0,06%	157. Działania na rzecz integracji społecznej obywateli państw trzecich	Koszty pośrednie P9 cs 4i KI 157	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.	

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
9	EFS+	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Regiony słabiej rozwinięte	3,51%	158. Działania na rzecz poprawy równego i szybkiego dostępu do stabilnych i przystępnych cenowo usług wysokiej jakości	Koszty pośrednie P9 es 4k K1 158		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
9	EFS+	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Regiony słabiej rozwinięte	0,18%	160. Działania na rzecz poprawy dostępności, efektywności i odporności systemów opieki zdrowotnej (z wyłączeniem infrastruktury)	Koszty pośrednie P9 es 4k K1 160		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
9	EFS+	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej	Regiony słabiej rozwinięte	0,38%	161. Działania na rzecz poprawy dostępu do opieki długoterminowej (z wyłączeniem infrastruktury)	Koszty pośrednie P9 es 4k K1 161		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
9	EFS+	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	Regiony słabiej rozwinięte	1,20%	159. Działania na rzecz poprawy świadczenia usług w zakresie opieki rodzinnej i środowiskowej	Koszty pośrednie P9 cs 4l KI 159		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
9	EFS+	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	Regiony słabiej rozwinięte	0,12%	163. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	Koszty pośrednie P9 cs 4l KI 163		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;	Regiony słabiej rozwinięte	59,00%	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	Aktywizacja zawodowa przez PUP	EBCR04. Uczestnicy pracujący po zakończeniu udziału w programie	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą na własny rachunek po opuszczeniu programu	Osoba	Stawka jednostkowa	13 375,59
10	EFS+	ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez	Regiony słabiej rozwinięte	2,45%	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	Koszty pośrednie P10 cs 4a KI 134		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
		promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;									– w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzi – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;	Regiony słabej rozwinięte	2,60%	136. Wsparcie specjalne na rzecz zatrudnienia ludzi młodych i integracji społeczno-gospodarczej ludzi młodych	Koszty pośrednie P10 cs 4a KI 136		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy	Regiony słabej rozwinięte	0,03%	139. Działania na rzecz modernizacji i wzmocnienia instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i dopasowanej do potrzeb pomocy	Koszty pośrednie P10 cs 4b KI 139		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu	Regiony słabej rozwinięte	0,24%	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	Koszty pośrednie P10 cs 4c KI 134		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
											bezpśrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpśrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pśrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Regiony słabiej rozwinięte	0,41%	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	Koszty pśrednie P10 cs 4d KI 134		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpśrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpśrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pśrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pśrednich: a) 25% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 4 550 000 PLN Koszty bezpśrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pśrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia	Regiony słabiej rozwinięte	0,77%	146. Wsparcie na rzecz przystosowywania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian	Koszty pśrednie P10 cs 4d KI 146		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpśrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpśrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pśrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pśrednich: a) 25% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpśrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pśrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
10	EFS+	ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwanie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej	Regiony słabiej rozwinięte	0,77%	151. Wsparcie na rzecz edukacji dorosłych (z wyłączeniem infrastruktury)	Koszty pśrednie P10 cs 4g KI 151		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpśrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpśrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pśrednie.	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pśrednich: a) 25% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpśrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpśrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Szacunkowy udział łącznej alokacji finansowej w ramach priorytetu, do którego stosowane będą uproszczone metody rozliczania kosztów (SCO), w %	Rodzaj(-e) operacji objętej (-ych) finansowaniem		Wskaźnik uruchamiający refundację kosztów		Jednostka miary wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów	Rodzaj uproszczonej metody rozliczania kosztów (standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe)	Kwota (w EUR) lub wartość procentowa (w przypadku stawek ryczałtowych) uproszczonej metody rozliczania kosztów
					Kod(1)	Opis	Kod(2)	Opis			
											bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.
10	EFS+	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci	Regiony słabiej rozwinięte	0,18%	134. Działania na rzecz poprawy dostępu do zatrudnienia	Koszty pośrednie P10 cs 4l KI 134		Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie	PLN	Stawka ryczałtowa	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytucznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027.

(1) Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

(2) Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Aktywizacja zawodowa przez PUP
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Stawka jednostkowa dotyczy doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy (dalej: PUP) ze środków Funduszu Pracy (dalej: FP) w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego+ (dalej: EFS+) w okresie programowania 2021 – 2027, które realizowane będą w całym okresie programowania rozpoczynając od 1.01.2023 r.</p> <p>Wsparcie udzielane będzie zgodnie z ustawą regulującą kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy oraz wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego.</p> <p>Stawka jednostkowa ma zastosowanie wyłącznie w projektach PUP finansowanych z FP, odnosi się wyłącznie do form pomocy stanowiących instrumenty i usługi aktywnej polityki rynku pracy z wyłączeniem robót publicznych ze względu na niekwalifikowalność tego rodzaju wsparcia.</p> <p>W projektach, w których stosowana będzie stawka jednostkowa, wystąpią formy wsparcia stanowiące pomoc de minimis (dofinansowanie podjęcie działalności gospodarczej, refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy czy subsydiowane zatrudnienie), która będzie udzielana w oparciu o przepisy wykonawcze do ustawy regulującej kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy. Wystąpienie pomocy de minimis nie ma wpływu na wysokość przekazywanych środków, gdyż ww. formy wsparcia kierowane są do uczestników projektu, a nie do beneficjenta.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	330 165 939,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Liczba osób pracujących, łącznie z prowadzącymi działalność gospodarczą na własny rachunek po opuszczeniu programu
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	Osoba
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka jednostkowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	13 375,59
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	<p>Stawka jednostkowa to koszt doprowadzenia przez PUP do podjęcia zatrudnienia (w rozumieniu wskaźnika opisanego w punkcie 1.3) przez daną osobę. Stawka jednostkowa pokrywa wszystkie koszty usług i instrumentów rynku pracy zgodnych z ustawą regulującą kwestie związane z aktywną polityką rynku pracy (z wyłączeniem robót publicznych), których sfinansowanie jest niezbędne w celu doprowadzenia osoby do zatrudnienia.</p> <p>W ramach stawki jednostkowej nie przewidziano wydatków w ramach cross-financingu oraz zakupu środków trwałych. W związku z powyższym stawka nie podlega monitorowaniu pod kątem limitu wydatków w ramach cross-financingu, czy środków trwałych, jako że takie wydatki nie będą ponoszone przez beneficjenta.</p> <p>W projekcie rozliczanym stawką jednostkową PUP nie jest analizowana kwestia kwalifikowalności podatku od towarów i usług VAT, gdyż uwzględniono ten aspekt w metodyce (patrz część C). Tym samym, w projekcie PUP nie będą wymagane od beneficjentów oświadczenia o kwalifikowalności podatku VAT.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Tak
9. Adjustment(s) method (3)	<p>Stawka jednostkowa będzie indeksowana co roku w oparciu o dwa wskaźniki:</p> <p>1) wzrost/spadek przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego – w odniesieniu do tej części stawki, która jest przypisana do tego czynnika, oraz</p> <p>2) wzrost/spadek zasiłku dla bezrobotnych – w odniesieniu do tej części stawki, która jest przypisana do zasiłku dla bezrobotnych.</p> <p>Z uwagi na fakt, iż zasiłek dla bezrobotnych waloryzowany jest co roku z dniem 1 czerwca, weryfikacja zasadności indeksacji będzie przeprowadzana przez IK EFS każdego roku po opublikowaniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego</p>

	<p>wysokości przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni rok kalendarzowy. Weryfikacja będzie dokonywana każdego roku do końca sierpnia.</p> <p>Stawka zostanie zindeksowana jeżeli co najmniej jeden z ww. wskaźników, tj. wartość przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce i/lub wartość zasiłku dla bezrobotnych obowiązujących w bieżącym roku, będą się różnić od wartości ww. wynagrodzenia i zasiłku w poprzednim roku.</p> <p>Instytucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej IK EFS.</p> <p>Zindeksowana stawka jednostkowa będzie miała zastosowanie do wszystkich osób obejmowanych po raz pierwszy wsparciem w projektach (nowych i trwających) od 1 stycznia roku następującego po roku dokonania ostatniej indeksacji. Oznacza to możliwość zastosowania zindeksowanej stawki jednostkowej w projektach realizowanych, przy zachowaniu wymogu wyraźnego oddzielenia okresu, za który deklarowane są wydatki rozliczane z zastosowaniem zindeksowanej stawki (zindeksowana stawka stosowana wyłącznie do osób zrekrutowanych po zindeksowaniu stawki).</p> <p>Wprowadzenie zindeksowanej stawki jednostkowej będzie uzależnione ograniczone wyłącznie dostępną alokacją środków w ramach RPO na ten cel.</p> <p>Zmiany metodyki wyliczenia stawki jednostkowej dotyczącej doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych przez PUP, w tym zmiany zasad indeksacji, mogą zostać dokonane podczas przeglądu śródkresowego. Ww. zmiana metodyki, w tym zmiana zasad indeksacji, może nastąpić w szczególności w przypadku istotnej zmiany założeń dotyczących sposobu świadczenia usług rynku pracy, zmian przepisów ustawy regulującej kwestie związane z rynkiem pracy w zakresie instrumentów rynku pracy.</p> <p>IK EFS będzie również monitorować wartości wydatków ponoszonych przez PUPy na poszczególne formy aktywizacji zawodowej. W sytuacji, gdy założenia niniejszej metodyki przestaną być adekwatne do struktury wydatków, IK EFS rozważy zmianę podejścia do ustalenia stawki jednostkowej doprowadzenia do zatrudnienia osób aktywizowanych przez PUPy, co będzie wymagało opracowania nowej metodyki i przedstawienia jej KE do ponownej akceptacji.</p>
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p>	<p>Weryfikacja realizacji wskaźnika przez PUP będzie dokonywana na podstawie danych administracyjnych zgromadzonych w systemie SYRIUSZ (system teleinformatyczny Publicznych Służb Zatrudnienia w Polsce), w którym zawarte są informacje pochodzące z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych (dalej: ZUS) o odprowadzonych składkach:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na ubezpieczenie społeczne i zdrowotne z tytułu zatrudnienia na podstawie umowy o pracę / wykonywania pracy w ramach umów cywilnoprawnych,

<p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<ul style="list-style-type: none"> • składkach zdrowotnych z tytułu samozatrudnienia . <p>Dokumentem potwierdzającym realizację wskaźnika, tj. zmianę statusu osoby (uczestnika projektu) na rynku pracy, a tym samym potwierdzającym kwalifikowalność stawki jednostkowej będzie raport z systemu SYRIUSZ na podstawie danych z ZUS potwierdzający status na rynku pracy uczestników projektu po opuszczeniu programu. Raport będzie podlegał sprawdzeniu na etapie weryfikacji wniosku o płatność.</p> <p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole odpowiada IZ lub IP.</p> <p>Weryfikacja wydatków obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza stawki jednostkowe, wraz z raportem z systemu SYRIUSZ, o którym mowa powyżej; - kontrolę na miejscu, tj. w siedzibie beneficjenta (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe potwierdzające podjęcie zatrudnienia przez daną osobę i służące do rozliczenia stawek jednostkowych (dane administracyjne SYRIUSZ i ZUS).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>Ryzyka i metody ich złagodzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryzyko wystąpienia zjawiska creamingu. <p>Rozliczanie stawki jednostkowej na podstawie wskaźnika rezultatu bezpośredniego dotyczącego podejmowania zatrudnienia/ pracy czy działalności gospodarczej przez uczestników projektów może prowadzić do kierowania wsparcia do osób, które nie znajdują się w najtrudniejszej sytuacji na rynku pracy i których aktywizacja zawodowa jest mniej wymagająca. W celu eliminacji tego ryzyka i zagwarantowania wsparcia również osobom z grup trudnych takich jak, np. długotrwale bezrobotni, osoby o niskich kwalifikacjach, na poziomie wytycznych horyzontalnych dotyczących rynku pracy zostanie zawarty wymóg kierowania wsparcia do określonych grup docelowych. Zostanie to zagwarantowane poprzez wprowadzenie obowiązku określenia minimalnego poziomu uczestnictwa osób z danych grup w projektach PUP. Te poziomy będą zróżnicowane lokalnie w zależności od sytuacji na rynku pracy w danym powiecie.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Ryzyko niewłaściwego zarządzania budżetem projektu. <p>Konsekwencją wystąpienia takiego ryzyka może być sytuacja gdy w końcowym rozliczeniu projektu łączne koszty rzeczywiste okażą się wyższe niż łączna wartość rozliczonych stawek.</p> <p>Konieczne będzie wskazanie beneficjentom przez IZ / IP konieczności właściwego zarządzania budżetem poprzez efektywne kierowanie osób do różnych, najbardziej właściwych dla nich form wsparcia projektu. W tym celu pomocne też będzie właściwe monitorowanie kosztów w stosunku do osiąganych efektów.</p>

	<p>- Ryzyko nieujęcia w końcowym wniosku o płatność wszystkich kwalifikowalnych uczestników projektu.</p> <p>Przyjęty system rozliczania stawki na podstawie raportu wygenerowanego z systemu SYRIUSZ w przypadku osób, które podejmą zatrudnienie ostatniego dnia czwartego tygodnia a stawka z nimi powiązana rozliczana będzie we wniosku końcowym może uniemożliwić jej zakwalifikowanie. Pracodawca ma bowiem obowiązek zgłoszenia do ZUS pracownika w ciągu 7 dni od daty zatrudnienia.</p> <p>Dlatego też stawka jednostkowa powinna być rozliczana w momencie, gdy ZUS, z którego informacje czerpie SYRIUSZ, odnotuje opłacenie składki za minimum 1 miesiąc.</p> <p>Ryzyko to może zostać wyeliminowane poprzez wprowadzenie dłuższego okresu na złożenie wniosku o płatność końcową, np. 30 – 45 dni, tak aby beneficjent miał szansę policzenia i wykazania w nim wszystkich ostatnich i kwalifikowalnych uczestników projektu.</p> <p>- Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami.</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ / IP powinna prowadzić szkolenia dla PUP i tłumaczyć im jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru.</p>
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4a KI 134
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

	<p>Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	<p>ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;</p>
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	<p>Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie</p>
---	---

4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	<p>Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .</p>
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	<p>Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu), e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,

	<p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w

	<p>tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <p>1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich</p> <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <p>2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4a KI 136
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać

	<p>zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	<p>ESO4.1. Poprawa dostępu do zatrudnienia i działań aktywizujących dla wszystkich osób poszukujących pracy – w szczególności osób młodych, zwłaszcza poprzez wdrażanie gwarancji dla młodzieży – dla osób długotrwale bezrobotnych oraz grup znajdujących się w niekorzystnej sytuacji na rynku pracy, jak również dla osób biernych zawodowo, a także poprzez promowanie samozatrudnienia i ekonomii społecznej;</p>
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),

	<p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).

11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich. 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich. 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4b KI 139
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	

<p>1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)</p>	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
<p>2. Specific objective(s)</p>	<p>ESO4.2. Modernizacja instytucji i służb rynków pracy celem oceny i przewidywania zapotrzebowania na umiejętności oraz zapewnienia terminowej i odpowiednio dopasowanej pomocy i wsparcia na rzecz dostosowania umiejętności i kwalifikacji zawodowych do potrzeb rynku pracy oraz na rzecz przepływów i mobilności na rynku pracy</p>
<p>12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis</p>	<p>313 060 482,00</p>

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,

	<p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność;- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje po-</p>

	twierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <p>1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich</p> <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <p>2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4c KI 134
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w	☐

celu określenia kosztów uproszczonych	
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	<p>ESO4.3. Wspieranie zrównoważonego pod względem płci uczestnictwa w rynku pracy, równych warunków pracy oraz lepszej równowagi między życiem zawodowym a prywatnym, w tym poprzez dostęp do przystępnej cenowo opieki nad dziećmi i osobami wymagającymi wsparcia w codziennym funkcjonowaniu</p>

12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00
---	----------------

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),

	<p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność;</p>

<p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje po-twierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich. 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich. 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4d KI 134
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego

	starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,

	<p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których</p>

<p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4d KI 146
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>

2. Specific objective(s)	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i

	<p>szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p>

<p>sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>

--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4g KI 151
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych</p>

	pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.
2. Specific objective(s)	ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:

	<p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.

<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p>

	Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P10 cs 4l KI 134
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie;

	<p>- pomocy technicznej.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie

	<p>wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych

<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>-weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>-kontrolę projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p>

	Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P7 cs 4d KI 144
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie;

	<p>- pomocy technicznej.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.4. Wspieranie dostosowania pracowników, przedsiębiorstw i przedsiębiorców do zmian, wspieranie aktywnego i zdrowego starzenia się oraz zdrowego i dobrze dostosowanego środowiska pracy, które uwzględnia zagrożenia dla zdrowia
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu.

<p>Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
---

8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> ☐ weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; ☐ kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy</p>

	<p>zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P 8 cs 4f KI 148
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy;

	<ul style="list-style-type: none"> - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których

	<p>zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .</p>
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	<p>Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu.</p> <p>Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równości szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p>

	<p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów pośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów

	<p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P8 cs 4f KI 149
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie

	<p>ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	<p>ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami</p>
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	<p>Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie.</p>
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa

<p>6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO</p>	<p>Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .</p>
<p>7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate</p>	<p>Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu), e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu, f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego, g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),

	<p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie</p>

	<p>wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <p>2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtovej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P8 cs 4g KI 151
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtovej w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtovej ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju

	<p>Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	<p>ESO4.7. Wspieranie uczenia się przez całe życie, w szczególności elastycznych możliwości podnoszenia i zmiany kwalifikacji dla wszystkich, z uwzględnieniem umiejętności w zakresie przedsiębiorczości i kompetencji cyfrowych, lepsze przewidywanie zmian i zapotrzebowania na nowe umiejętności na podstawie potrzeb rynku pracy, ułatwianie zmian ścieżki kariery zawodowej i wspieranie mobilności zawodowej</p>
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	<p>Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie</p>
---	---

4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	<p>Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .</p>
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	<p>Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p>

	<p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli – należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>-weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>-kontrolę projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w

	<p>tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <p>1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich</p> <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <p>2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4h KI 138
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać

	<p>zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN łącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN łącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN łącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),

	<p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>-weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>

<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich. 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich. 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
---	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4h KI 153
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	

<p>1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)</p>	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
<p>2. Specific objective(s)</p>	<p>ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji</p>
<p>12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis</p>	<p>313 060 482,00</p>

Wskaźniki

PL

433

PL

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),

	<p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>

11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich. 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich. 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4i KI 157
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	

1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.9. Wspieranie integracji społeczno-gospodarczej obywateli państw trzecich, w tym migrantów
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN łącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN łącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN łącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki), c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki, d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),

	<p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>-weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>-kontrolę projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>

11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <p>1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich</p> <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <p>2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <p>3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości</p> <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p> <p>Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.</p>
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4k KI 158
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	

<p>1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)</p>	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
<p>2. Specific objective(s)</p>	<p>ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej</p>

12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00
---	----------------

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN łącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN łącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN łącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby, b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),

	<p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność;</p>

<p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich. 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich. 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4k KI 160
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej

	na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności: a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i

	<p>szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p>

<p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>-weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność;</p> <p>- kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje po-twierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich. 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich. 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.

--	--

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4k KI 161
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie; - pomocy technicznej. <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych</p>

	pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.
2. Specific objective(s)	ESO4.11. Zwiększanie równego i szybkiego dostępu do dobrej jakości, trwałych i przystępnych cenowo usług, w tym usług, które wspierają dostęp do mieszkań oraz opieki skoncentrowanej na osobie, w tym opieki zdrowotnej; modernizacja systemów ochrony socjalnej, w tym wspieranie dostępu do ochrony socjalnej, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i grup w niekorzystnej sytuacji; poprawa dostępności, w tym dla osób z niepełnosprawnościami, skuteczności i odporności systemów ochrony zdrowia i usług opieki długoterminowej
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytocznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie

	<p>wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biura rachunkowego),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.

<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje po-twierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednio, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p>

	Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4l KI 159
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie;

	<p>- pomocy technicznej.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty bezpośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie

	<p>wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.

<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą pod-czas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p>

	Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Koszty pośrednie P9 cs 4I KI 163
Institucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, koszty pośrednie operacji mogą być rozliczane z zastosowaniem stawek ryczałtowych. W takim przypadku może zostać zastosowana stawka ryczałtowa w wysokości do 25% kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich (art. 54 lit. c). Ponadto, aby umożliwić natychmiastowe wdrożenie stawek ryczałtowych zgodnie z ww. przepisem, wszelkie stawki ryczałtowe ustalone przez państwa członkowskie w latach 2014–2020 zgodnie z art. 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 1303/2013 z dnia 17 grudnia 2013 r. ustanawiającego wspólne przepisy dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności, Europejskiego Funduszu Rolnego na rzecz Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz ustanawiającego przepisy ogólne dotyczące Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego, Europejskiego Funduszu Społecznego, Funduszu Spójności i Europejskiego Funduszu Morskiego i Rybackiego oraz uchylającego rozporządzenie Rady (WE) nr 1083/2006 (dalej: rozporządzenie ogólne nr 1303/2013), mogą nadal być stosowane do podobnych operacji wspieranych na podstawie niniejszego rozporządzenia ogólnego na lata 2021-2027, bez konieczności stosowania nowej metody obliczania. Polska chce skorzystać z tej opcji.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy kosztów pośrednich w projektach współfinansowanych ze środków EFS+ za wyjątkiem:</p> <ul style="list-style-type: none"> - projektów powiatowych urzędów pracy wybieranych w trybie niekonkurencyjnym finansowanych ze środków Funduszu Pracy; - projektów rozliczanych w oparciu o stawki jednostkowe uwzględniające koszty pośrednie; - projektów rozliczanych w oparciu o kwoty ryczałtowe uwzględniające koszty pośrednie;

	<p>- pomocy technicznej.</p> <p>Stawka ryczałtowa dotyczy projektów realizowanych w całym okresie programowania 2021-2027.</p> <p>Z uwagi na horyzontalny charakter stawki ryczałtowej kosztów pośrednich, może mieć ona zastosowanie w projektach objętych pomocą publiczną lub pomocą de minimis. Nie ma to jednak znaczenia dla wyliczenia poziomu stawki ryczałtowej.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.12. Promowanie integracji społecznej osób zagrożonych ubóstwem lub wykluczeniem społecznym, w tym osób najbardziej potrzebujących i dzieci
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	313 060 482,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Wysokość kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich, przy czym do wysokości kwalifikowalnych kosztów bezpośrednich nie wlicza się kosztów rozliczanych stawkami jednostkowymi lub kwotami ryczałtowymi uwzględniającymi koszty pośrednie
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	PLN
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka ryczałtowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	Stawki ryczałtowe kosztów pośrednich: a) 25% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich do 830 000 PLN włącznie, b) 20% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 830 000 PLN do 1 740 000 PLN włącznie, c) 15% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich powyżej 1 740 000 PLN do 4 550 000 PLN włącznie, d) 10% kosztów bezpośrednich – w przypadku projektów o wartości kosztów bezpośrednich przekraczającej 4 550 000 PLN Koszty pośrednie, dla których zastosowanie ma dana stawka ryczałtowa kosztów pośrednich, nie uwzględniają kosztów mechanizmu racjonalnych usprawnień w rozumieniu Wytycznych w zakresie realizacji zasady równości szans i niedyskryminacji, w tym dostępności dla osób z niepełnosprawnościami oraz zasady równości szans kobiet i mężczyzn w ramach funduszy unijnych na lata 2021-2027 .
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka ryczałtowa pokrywa wszystkie koszty pośrednie projektu. Koszty pośrednie rozumiane są jako koszty administracyjne związane z techniczną obsługą realizacji projektu, która nie

	<p>wymaga podejmowania merytorycznych działań związanych z osiągnięciem celu projektu, w szczególności:</p> <p>a) koszty koordynatora lub kierownika projektu oraz innego personelu bezpośrednio zaangażowanego w zarządzanie, rozliczanie, monitorowanie projektu lub prowadzenie innych działań administracyjnych w projekcie, w tym w szczególności koszty wynagrodzenia tych osób, ich delegacji służbowych i szkoleń oraz koszty związane z wdrażaniem polityki równych szans przez te osoby,</p> <p>b) koszty zarządu (koszty wynagrodzenia osób uprawnionych do reprezentowania jednostki, których zakresy czynności nie są przypisane wyłącznie do projektu, np. kierownik jednostki),</p> <p>c) koszty personelu obsługowego (obsługa kadrowa, finansowa, administracyjna, sekretariat, kancelaria, obsługa prawna, w tym ta dotycząca zamówień) na potrzeby funkcjonowania jednostki,</p> <p>d) koszty obsługi księgowej (wynagrodzenia osób księgujących wydatki w projekcie, w tym zlecenia prowadzenia obsługi księgowej projektu biuro rachunkowemu),</p> <p>e) koszty utrzymania powierzchni biurowych (czynsz, najem, opłaty administracyjne) związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>f) wydatki związane z otwarciem lub prowadzeniem wyodrębnionego na rzecz projektu subkonta na rachunku płatniczego lub odrębnego rachunku płatniczego,</p> <p>g) działania informacyjno-promocyjne projektu (np. zakup materiałów promocyjnych i informacyjnych, zakup ogłoszeń prasowych, utworzenie i prowadzenie strony internetowej o projekcie, oznakowanie projektu, plakaty, ulotki, itp.),</p> <p>h) amortyzacja, najem lub zakup aktywów (środków trwałych i wartości niematerialnych i prawnych) używanych na potrzeby osób, o których mowa w lit. a - d,</p> <p>i) opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową i wodę, opłaty przesyłowe, opłaty za odprowadzanie ścieków w zakresie związanym z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>j) koszty usług pocztowych, telefonicznych, internetowych, kurierskich związanych z obsługą administracyjną projektu,</p> <p>k) koszty biurowe związane z obsługą administracyjną projektu (np. zakup materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych, koszty usług powielania dokumentów),</p> <p>l) koszty zabezpieczenia prawidłowej realizacji umowy,</p> <p>m) koszty ubezpieczeń majątkowych.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	Nie zakłada się indeksacji stawek ryczałtowych.

<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Właściwa dla danego projektu stawka ryczałtowa będzie wskazywana w umowie o dofinansowanie.</p> <p>Dokumentowanie będzie dotyczyć wyłącznie kosztów bezpośrednich będących podstawą do naliczenia stawki kosztów pośrednich.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent wykazuje do rozliczenia koszty bezpośrednie, od których naliczane będą koszty pośrednie; kwalifikowalność kosztów bezpośrednich oraz prawidłowość zastosowanej stawki ryczałtowej będą weryfikowane przez instytucję pośredniczącą lub zarządzającą podczas weryfikacji wniosków o płatność; - kontrole projektu na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, na podstawie których następuje potwierdzenie kwalifikowalności wydatków bezpośrednich, od których naliczane są koszty pośrednie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>W związku z faktem, że ryczałtowy sposób rozliczania kosztów pośrednich w projektach EFS był stosowany już w perspektywie finansowej 2007-2013 oraz 2014-2020, należy uznać, że ryzyko w tym obszarze jest niskie. W dalszym ciągu jednak przewiduje się, że mogą wystąpić:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Brak znajomości przez beneficjentów katalogu kosztów pośrednich <p>Może się zdarzyć, że działania o charakterze administracyjnym będą ujmowane we wnioskach o dofinansowanie w kosztach bezpośrednich. Zadaniem IZ będzie informowanie wnioskodawców o katalogu kosztów pośrednich oraz zapewnienie na etapie oceny wniosków, aby ww. wydatki były ujmowane w odpowiednich kategoriach kosztów, tj. w kosztach pośrednich. Dzięki temu możliwe będzie wykluczenie podwójnego finansowania takich samych wydatków jednocześnie w kosztach pośrednich i w kosztach bezpośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. Brak znajomości mechanizmu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przez beneficjentów <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ będzie prowadzić szkolenia dla beneficjentów w zakresie zasad rozliczania kosztów pośrednich.</p> <ol style="list-style-type: none"> 3. Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zawyżonej lub zaniżonej wysokości <p>Ryzyko związane z przyznaniem kosztów pośrednich w zawyżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy zatwierdzone zostaną wydatki bezpośrednie, które powinny zostać uznane za niekwalifikowalne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wydatków przez IZ na etapie rozliczania wniosków o płatność.</p>

	Ryzyko przyznania kosztów pośrednich w zaniżonej wysokości może zaistnieć w sytuacji, gdy w zatwierdzonych wnioskach o dofinansowanie została zadeklarowana niższa wartość kosztów pośrednich niż wynika to z przyjętej wysokości stawki ryczałtowej. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie zapewnienie właściwej weryfikacji wniosków o dofinansowanie przez IZ na etapie ich oceny.
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Miejsca pracy w PS
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	<p>Stawki jednostkowe dotyczą utworzenia nowego miejsca pracy i jego utrzymania w przedsiębiorstwie społecznym (PS), w ramach projektów współfinansowanych z Europejskiego Funduszu Społecznego+ w okresie programowania 2021-2027 w ramach regionalnych programów operacyjnych. Miejsca pracy finansowane w ramach stawki jednostkowej mogą być tworzone wyłącznie przez przedsiębiorstwa społeczne (PS) oraz podmioty ekonomii społecznej (PES) przekształcające się w PS, dla ściśle zdefiniowanej grupy osób wykluczonych społecznie, wskazanej w wytycznych horyzontalnych ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczących obszaru włączenia społecznego.</p> <p>Wsparcie udzielane będzie zgodnie z wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego do spraw rozwoju regionalnego dotyczącymi obszaru włączenia społecznego.</p> <p>Zarówno stawka na utworzenie miejsca pracy jak i stawka na utrzymanie miejsca pracy stanowią w całości pomoc de minimis, o której mowa w rozporządzeniu 1407/2013. Jest to pomoc dla przedsiębiorstwa społecznego, które uzyskuje środki na utworzenie miejsca pracy i następnie jego utrzymanie przez okres 12 miesięcy. Wyliczone stawki w całości będą w przypadku każdego przedsiębiorstwa społecznego wliczane do limitu pomocy de minimis.</p>
2. Specific objective(s)	ESO4.8. Wspieranie aktywnego włączenia społecznego w celu promowania równości szans, niedyskryminacji i aktywnego uczestnictwa, oraz zwiększanie zdolności do zatrudnienia, w szczególności grup w niekorzystnej sytuacji
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	37 678 893,15

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy na pełny etat.
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	sztuka
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka jednostkowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	25 200,00 PLN
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS obejmuje koszty funkcjonowania miejsca pracy w pierwszym okresie od utworzenia, tj. koszty zatrudnienia osoby na nowoutworzonym miejscu pracy, koszty obowiązkowych opłat, takich jak np. składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, bieżące niezbędne wydatki bez których funkcjonowanie PS nie może się odbywać.
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	<p>Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy będzie podlegała indeksacji w oparciu o zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę, w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę..</p> <p>Indeksacja stawki będzie przeprowadzana corocznie w terminie do 30 kwietnia, po oficjalnym ogłoszeniu wysokości przeciętnego i minimalnego wynagrodzenia przez uprawnione podmioty. Najbliższa indeksacja zostanie przeprowadzona do 30 kwietnia 2022 r.</p> <p>Instytucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej MFiPR.</p> <p>Ponieważ zakłada się, że projekty, w których udzielane będzie wsparcie na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy mogą być projektami wieloletnimi, to stawka jednostkowa będzie podlegała indeksacji zarówno w projektach nowych jak i w projektach realizowanych. W przypadku projektów będących w trakcie realizacji, zastosowanie różnych stawek będzie możliwe pod warunkiem wyraźnego rozdzielenia części projektu rozliczanej wg dotychczasowej i wg zindeksowanej stawki (np. zastosowanie zindeksowanej stawki będzie mogło mieć miejsce dla wsparcia udzielanego po opublikowaniu nowego naboru na wnioski o wsparcie w zakresie utworzenia i utrzymania miejsca pracy w PS</p>

	<p>albo w przypadku udzielania wsparcia w sposób ciągły, po ogłoszeniu daty, od której nowa stawka będzie miała zastosowanie). Rozwiązanie to będzie jednak możliwe do przyjęcia wyłącznie pod warunkiem, że wyższe koszty w projekcie będą mogły być pokryte z oszczędności beneficjenta lub zwiększenia budżetu projektu przez IZ, o ile ta będzie dysponować dostępną alokacją</p>
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>- kopia umowy o pracę lub umowa spółdzielcza oraz świadectwa pracy (jeśli dotyczy) wszystkich osób zatrudnionych na nowoutworzonych miejscach pracy w okresie 12 miesięcy od ich utworzenia</p> <p>- potwierdzenie opłacania składek ZUS przez 12 miesięcy</p> <p>- potwierdzenie przelewu/ów w wysokości odpowiadającej stawce jednostkowej do PS</p> <p>Beneficjent jest zobowiązany do gromadzenia i przechowywania 100% dokumentów do rozliczenia stawek jednostkowych. Ponadto beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w PS w okresie 12 miesięcy od utworzenia miejsca pracy w celu weryfikacji, czy faktycznie miejsce pracy zostało utworzone i funkcjonuje zgodnie z zasadami określonymi w tym dokumencie oraz wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</p> <p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole prawidłowości realizacji projektu odpowiada IZ RPO lub właściwa IP RPO.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <p>- weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza wsparcie udzielane PS na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy, w tym weryfikację stawek jednostkowych wraz z dokumentami źródłowymi, o ile są one wymagane przez IZ RPO – zgodnie z systemem zarządzania i kontroli;</p> <p>- kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji wsparcia zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie).</p>
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>1. Ryzyko przeznaczenia wsparcia na cele niezwiązane z zatrudnieniem.</p> <p>Ryzyko będzie niwelowane poprzez dopuszczenie zakończenia stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowym miejscu pracy wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika.</p> <p>2. Ryzyko braku możliwości utrzymania nowoutworzonego miejsca pracy, z przyczyn niezależnych od pracodawcy.</p>

	<p>W sytuacji, gdy osoba zatrudniona na nowe miejsce pracy zrezygnuje z pracy ale stanowisko pracy nie ulegnie likwidacji i zostanie ponownie obsadzone przez osobę o statusie zgodnym z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, miejsce pracy będzie uznawane za istniejące nieprzerwanie. Sytuacja w tym zakresie będzie oceniana w każdym przypadku indywidualnie, biorąc pod uwagę czynniki takie jak fakt fizycznego istnienia stanowiska pracy i gotowość pracodawcy do zatrudnienia odpowiedniego kandydata. W ramach mechanizmu dofinansowania, PS ma zapewniony mechanizm elastycznego dostosowania do napotkanych trudności w postaci dopuszczalnych przerw w zatrudnieniu opisany w pkt 1.3 .</p> <p>3. Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami.</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ powinna prowadzić szkolenia dla beneficjentów a beneficjenci powinni instruować PS jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru.</p> <p>4. Ryzyko przyznania dofinansowania podmiotom, którym środki te nie są niezbędne.</p> <p>Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie właściwie zaplanowana i przeprowadzona rekrutacja do projektu ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji PS / przekształcającego się PES do przyznania dofinansowania.</p>
--	---

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze co najmniej 1/2 etatu.
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	sztuka
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka jednostkowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	12 600,00 PLN
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS obejmuje koszty funkcjonowania miejsca pracy w pierwszym okresie od utworzenia, tj. koszty zatrudnienia osoby na nowoutworzonym miejscu pracy, koszty obowiązkowych opłat, takich jak np. składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, bieżące niezbędne wydatki bez których funkcjonowanie PS nie może się odbywać.

8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	<p>Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy będzie podlegała indeksacji w oparciu o zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę, w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę..</p> <p>Indeksacja stawki będzie przeprowadzana corocznie w terminie do 30 kwietnia, po oficjalnym ogłoszeniu wysokości przeciętnego i minimalnego wynagrodzenia przez uprawnione podmioty. Najbliższa indeksacja zostanie przeprowadzona do 30 kwietnia 2022 r.</p> <p>Instytucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej MFiPR.</p> <p>Ponieważ zakłada się, że projekty, w których udzielane będzie wsparcie na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy mogą być projektami wieloletnimi, to stawka jednostkowa będzie podlegała indeksacji zarówno w projektach nowych jak i w projektach realizowanych. W przypadku projektów będących w trakcie realizacji, zastosowanie różnych stawek będzie możliwe pod warunkiem wyraźnego rozdzielenia części projektu rozliczanej wg dotychczasowej i wg zindeksowanej stawki (np. zastosowanie zindeksowanej stawki będzie mogło mieć miejsce dla wsparcia udzielanego po opublikowaniu nowego naboru na wnioski o wsparcie w zakresie utworzenia i utrzymania miejsca pracy w PS albo w przypadku udzielania wsparcia w sposób ciągły, po ogłoszeniu daty, od której nowa stawka będzie miała zastosowanie). Rozwiązanie to będzie jednak możliwe do przyjęcia wyłącznie pod warunkiem, że wyższe koszty w projekcie będą mogły być pokryte z oszczędności beneficjenta lub zwiększenia budżetu projektu przez IZ, o ile ta będzie dysponować dostępną alokacją.</p>
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Stawka na utrzymanie miejsca pracy w PS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopia umowy o pracę lub umowa spółdzielcza oraz świadectwa pracy (jeśli dotyczy) wszystkich osób zatrudnionych na nowoutworzonych miejscach pracy w okresie 12 miesięcy od ich utworzenia - potwierdzenie opłacania składek ZUS przez 12 miesięcy - potwierdzenie przelewu/ów w wysokości odpowiadającej stawce jednostkowej do PS <p>Beneficjent jest zobowiązany do gromadzenia i przechowywania 100% dokumentów do rozliczenia stawek jednostkowych. Ponadto beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w PS w okresie 12 miesięcy od utworzenia miejsca pracy w celu weryfikacji, czy faktycznie miejsce pracy zostało utworzone i funkcjonuje zgodnie z zasadami określonymi w tym dokumencie oraz wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</p>

	<p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole prawidłowości realizacji projektu odpowiada IZ RPO lub właściwa IP RPO.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza wsparcie udzielane PS na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy, w tym weryfikację stawek jednostkowych wraz z dokumentami źródłowymi, o ile są one wymagane przez IZ RPO – zgodnie z systemem zarządzania i kontroli; - kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji wsparcia zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Ryzyko przeznaczenia wsparcia na cele niezwiązane z zatrudnieniem. Ryzyko będzie niwelowane poprzez dopuszczenie zakończenia stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowym miejscu pracy wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika. 2. Ryzyko braku możliwości utrzymania nowoutworzonego miejsca pracy, z przyczyn niezależnych od pracodawcy. W sytuacji, gdy osoba zatrudniona na nowe miejsce pracy zrezygnuje z pracy ale stanowisko pracy nie ulegnie likwidacji i zostanie ponownie obsadzone przez osobę o statusie zgodnym z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, miejsce pracy będzie uznawane za istniejące nieprzerwanie. Sytuacja w tym zakresie będzie oceniana w każdym przypadku indywidualnie, biorąc pod uwagę czynniki takie jak fakt fizycznego istnienia stanowiska pracy i gotowość pracodawcy do zatrudnienia odpowiedniego kandydata. W ramach mechanizmu dofinansowania, PS ma zapewniony mechanizm elastycznego dostosowania do napotkanych trudności w postaci dopuszczalnych przerw w zatrudnieniu opisany w pkt 1.3 . 3. Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami. Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ powinna prowadzić szkolenia dla beneficjentów a beneficjenci powinni instruować PS jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru. 4. Ryzyko przyznania dofinansowania podmiotom, którym środki te nie są niezbędne. Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie właściwie zaplanowana i przeprowadzona rekrutacja do

	projektu ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji PS / przekształcającego się PES do przyznania dofinansowania.
--	---

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Liczba miejsc pracy utrzymanych przez 12 miesięcy w wymiarze co najmniej 3/4 etatu
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	sztuka
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka jednostkowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	18 900,00 PLN
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS obejmuje koszty funkcjonowania miejsca pracy w pierwszym okresie od utworzenia, tj. koszty zatrudnienia osoby na nowoutworzonym miejscu pracy, koszty obowiązkowych opłat, takich jak np. składki na ubezpieczenie społeczne, zdrowotne, bieżące niezbędne wydatki bez których funkcjonowanie PS nie może się odbywać.
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	<p>Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy będzie podlegała indeksacji w oparciu o zmiany minimalnego wynagrodzenia za pracę, w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Indeksacja stawki będzie przeprowadzana corocznie w terminie do 30 kwietnia, po oficjalnym ogłoszeniu wysokości przeciętnego i minimalnego wynagrodzenia przez uprawnione podmioty. Najbliższa indeksacja zostanie przeprowadzona do 30 kwietnia 2022 r.</p> <p>Instytucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej MFiPR.</p> <p>Ponieważ zakłada się, że projekty, w których udzielane będzie wsparcie na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy mogą być projektami wieloletnimi, to stawka jednostkowa będzie podlegała indeksacji zarówno w projektach nowych jak i w projektach realizowanych. W przypadku projektów będących w trakcie realizacji, zastosowanie różnych stawek będzie możliwe pod warunkiem wyraźnego rozdzielenia części projektu rozliczanej wg dotychczasowej i wg zindeksowanej stawki (np. zastosowanie zindeksowanej stawki będzie mogło mieć miejsce dla wsparcia udzielanego po opublikowaniu nowego naboru na wnioski o wsparcie w zakresie utworzenia i utrzymania miejsca pracy w PS albo w przypadku udzielania wsparcia w sposób ciągły, po ogłoszeniu daty, od której nowa stawka będzie miała</p>

	<p>zastosowanie). Rozwiązanie to będzie jednak możliwe do przyjęcia wyłącznie pod warunkiem, że wyższe koszty w projekcie będą mogły być pokryte z oszczędności beneficjenta lub zwiększenia budżetu projektu przez IZ, o ile ta będzie dysponować dostępną alokacją.</p>
<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Stawka na utrzymanie miejsca pracy w PS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopia umowy o pracę lub umowa spółdzielcza oraz świadectwa pracy (jeśli dotyczy) wszystkich osób zatrudnionych na nowoutworzonych miejscach pracy w okresie 12 miesięcy od ich utworzenia - potwierdzenie opłacania składek ZUS przez 12 miesięcy - potwierdzenie przelewu/ów w wysokości odpowiadającej stawce jednostkowej do PS <p>Beneficjent jest zobowiązany do gromadzenia i przechowywania 100% dokumentów do rozliczenia stawek jednostkowych. Ponadto beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w PS w okresie 12 miesięcy od utworzenia miejsca pracy w celu weryfikacji, czy faktycznie miejsce pracy zostało utworzone i funkcjonuje zgodnie z zasadami określonymi w tym dokumencie oraz wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</p> <p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole prawidłowości realizacji projektu odpowiada IZ RPO lub właściwa IP RPO.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza wsparcie udzielane PS na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy, w tym weryfikację stawek jednostkowych wraz z dokumentami źródłowymi, o ile są one wymagane przez IZ RPO – zgodnie z systemem zarządzania i kontroli; - kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji wsparcia zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>1. Ryzyko przeznaczenia wsparcia na cele niezwiązane z zatrudnieniem.</p> <p>Ryzyko będzie niwelowane poprzez dopuszczenie zakończenia stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowym miejscu pracy wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika.</p> <p>2. Ryzyko braku możliwości utrzymania nowoutworzonego miejsca pracy, z przyczyn niezależnych od pracodawcy.</p> <p>W sytuacji, gdy osoba zatrudniona na nowe miejsce pracy zrezygnuje z pracy ale stanowisko pracy nie ulegnie likwidacji i zostanie ponownie obsadzone przez osobę o statusie zgodnym z</p>

	<p>wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, miejsce pracy będzie uznawane za istniejące nieprzerwanie. Sytuacja w tym zakresie będzie oceniana w każdym przypadku indywidualnie, biorąc pod uwagę czynniki takie jak fakt fizycznego istnienia stanowiska pracy i gotowość pracodawcy do zatrudnienia odpowiedniego kandydata. W ramach mechanizmu dofinansowania, PS ma zapewniony mechanizm elastycznego dostosowania do napotkanych trudności w postaci dopuszczalnych przerw w zatrudnieniu opisany w pkt 1.3 .</p> <p>3. Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami.</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ powinna prowadzić szkolenia dla beneficjentów a beneficjenci powinni instruować PS jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru.</p> <p>4. Ryzyko przyznania dofinansowania podmiotom, którym środki te nie są niezbędne.</p> <p>Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie właściwie zaplanowana i przeprowadzona rekrutacja do projektu ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji PS / przekształcającego się PES do przyznania dofinansowania.</p>
--	---

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Liczba miejsc pracy utworzonych.
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	sztuka
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka jednostkowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	25 429,00 PLN
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	<p>1. Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w PS obejmuje koszty utworzenia nowego miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym.</p> <p>W ramach wsparcia pokrywane są m.in. koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - składników majątku trwałego, instalacji i uruchomienia oraz ubezpieczenia i ochrony, w przypadku, kiedy zachodzi taka konieczność, - wyposażenia miejsca pracy wraz z kosztami dostawy, instalacji i uruchomienia,

	<ul style="list-style-type: none"> - dostosowania lub adaptacji (prace remontowe - wykończeniowe budynków i pomieszczeń), - aktywów obrotowych i środków produkcji, - zakupu wartości niematerialnych i prawnych, - środków transportu, - opłaty związane z uruchomieniem leasingu oraz kredytu inwestycyjnego.
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	<p>1. Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy została wyliczona w perspektywie finansowej 2014-2020 w oparciu o dotacje przyznawane w ramach realizowanych projektów EFS. Przed wprowadzeniem stawki jednostkowej wartość dotacji była zależna od wartości przeciętnego wynagrodzenia i stanowiła jego przyjętą wielokrotność. Dlatego indeksacja stawki jednostkowej będzie przeprowadzana na podstawie zmiany wskaźnika przeciętnego wynagrodzenia. Stawka jednostkowa będzie indeksowana co roku o wzrost/spadek wspomnianego przeciętnego wynagrodzenia w oparciu o Komunikat Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego o wysokości przeciętnego wynagrodzenia za poprzedni rok.</p> <p>Indeksacja stawki będzie przeprowadzana corocznie w terminie do 30 kwietnia, po oficjalnym ogłoszeniu wysokości przeciętnego i minimalnego wynagrodzenia przez uprawnione podmioty. Najbliższa indeksacja zostanie przeprowadzona do 30 kwietnia 2022 r. Instytucje Zarządzające będą informowane o wysokości zindeksowanej stawki jednostkowej w komunikacie, który będzie umieszczany na stronie internetowej MFiPR. Ponieważ zakłada się, że projekty, w których udzielane będzie wsparcie na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy mogą być projektami wieloletnimi, to stawka jednostkowa będzie podlegała indeksacji zarówno w projektach nowych jak i w projektach realizowanych. W przypadku projektów będących w trakcie realizacji, zastosowanie różnych stawek będzie możliwe pod warunkiem wyraźnego rozdzielenia części projektu rozliczanej wg dotychczasowej i wg zindeksowanej stawki (np. zastosowanie zindeksowanej stawki będzie mogło mieć miejsce dla wsparcia udzielanego po opublikowaniu nowego naboru na wnioski o wsparcie w zakresie utworzenia i utrzymania miejsca pracy w PS albo w przypadku udzielania wsparcia w sposób ciągły, po ogłoszeniu daty, od której nowa stawka będzie miała zastosowanie). Rozwiązanie to będzie jednak możliwe do przyjęcia wyłącznie pod warunkiem, że wyższe koszty w projekcie będą mogły być pokryte z oszczędności beneficjenta lub zwiększenia budżetu projektu przez IZ, o ile ta będzie dysponować dostępną alokacją.</p>

<p>10. Verification of the achievement of the units delivered</p> <p>– należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki</p> <p>należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli</p> <p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Weryfikacja, czy zrealizowano wskaźnik oznacza weryfikację dokumentów określonych w umowie o udzielenie wsparcia. Do tych dokumentów należą:</p> <p>Stawka na utworzenie miejsca pracy w PS:</p> <ul style="list-style-type: none"> - podpisana umowa wsparcia wskazująca na liczbę miejsc pracy w danym PS i liczbę miejsc pracy, które tworzone są w oparciu o przyznane stawki wraz z wymiarem etatowym tych miejsc - potwierdzenie przelewu stawki jednostkowej do PS - kopia umowy o pracę lub umowy spółdzielczej potwierdzająca utworzenie miejsca pracy - w przypadku nowotworzonych PS oraz podmiotów ekonomii społecznej przekształcających się w PS, dokumenty potwierdzające założenie / rejestrację nowego przedsiębiorstwa społecznego. <p>Beneficjent jest zobowiązany do gromadzenia i przechowywania 100% dokumentów do rozliczenia stawek jednostkowych. Ponadto beneficjent zobowiązany jest do przeprowadzenia co najmniej jednej kontroli w PS w okresie 12 miesięcy od utworzenia miejsca pracy w celu weryfikacji, czy faktycznie miejsce pracy zostało utworzone i funkcjonuje zgodnie z zasadami określonymi w tym dokumencie oraz wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego.</p> <p>Za weryfikację osiągnięcia jednostki pomiaru i kontrole prawidłowości realizacji projektu odpowiada IZ RPO lub właściwa IP RPO.</p> <p>Weryfikacja wydatków w ramach projektu obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosków o płatność, w których beneficjent rozlicza wsparcie udzielane PS na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy, w tym weryfikację stawek jednostkowych wraz z dokumentami źródłowymi, o ile są one wymagane przez IZ RPO – zgodnie z systemem zarządzania i kontroli; - kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na określonych próbach i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji wsparcia zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>1. Ryzyko przeznaczenia wsparcia na cele niezwiązane z zatrudnieniem.</p> <p>Ryzyko będzie niwelowane poprzez dopuszczenie zakończenia stosunku pracy z osobą zatrudnioną na nowym miejscu pracy wyłącznie z przyczyn leżących po stronie pracownika.</p> <p>2. Ryzyko braku możliwości utrzymania nowoutworzonego miejsca pracy, z przyczyn niezależnych od pracodawcy.</p>

	<p>W sytuacji, gdy osoba zatrudniona na nowe miejsce pracy zrezygnuje z pracy ale stanowisko pracy nie ulegnie likwidacji i zostanie ponownie obsadzone przez osobę o statusie zgodnym z wytycznymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego, miejsce pracy będzie uznawane za istniejące nieprzerwanie. Sytuacja w tym zakresie będzie oceniana w każdym przypadku indywidualnie, biorąc pod uwagę czynniki takie jak fakt fizycznego istnienia stanowiska pracy i gotowość pracodawcy do zatrudnienia odpowiedniego kandydata. W ramach mechanizmu dofinansowania, PS ma zapewniony mechanizm elastycznego dostosowania do napotkanych trudności w postaci dopuszczalnych przerw w zatrudnieniu opisany w pkt 1.3 .</p> <p>3. Brak znajomości mechanizmu stawek jednostkowych przez beneficjentów, a przez to niewłaściwe dokumentowanie oraz monitorowanie wydatków rozliczanych stawkami.</p> <p>Jako działanie mające na celu przeciwdziałanie zidentyfikowanemu ryzyku IZ powinna prowadzić szkolenia dla beneficjentów a beneficjenci powinni instruować PS jaki jest cel stosowania rozliczania za rezultaty i sposób weryfikacji osiągnięcia tego celu. Dodatkowo, na wszystkich poziomach zarządzania programem powinny być publikowane najczęściej pojawiające się pytania i odpowiedzi dotyczące tego obszaru.</p> <p>4. Ryzyko przyznania dofinansowania podmiotom, którym środki te nie są niezbędne.</p> <p>Kluczowym elementem przeciwdziałającym powyższemu ryzyku będzie właściwie zaplanowana i przeprowadzona rekrutacja do projektu ze szczególnym uwzględnieniem kwalifikacji PS / przekształcającego się PES do przyznania dofinansowania.</p>
--	---

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Krótki tytuł rodzaju operacji	Staż uczniowski
Instytucja zarządzająca otrzymała wsparcie od firmy zewnętrznej w celu określenia kosztów uproszczonych	☐
Nazwa firmy zewnętrznej	
1. Opis rodzaju operacji, w tym harmonogram realizacji (1)	Stawka jednostkowa dotyczy stażu uczniowskiego, o którym mowa w art. 121a Prawa oświatowego z 14 grudnia 2016 r. (Dz. U. 2020 poz. 910 z póź. zm.)
2. Specific objective(s)	ESO4.6. Wspieranie równego dostępu do dobrej jakości, włączającego kształcenia i szkolenia oraz możliwości ich ukończenia, w szczególności w odniesieniu do grup w niekorzystnej sytuacji, od wczesnej edukacji i opieki nad dzieckiem przez ogólne i zawodowe kształcenie i szkolenie, po szkolnictwo wyższe, a także kształcenie i uczenie się dorosłych, w

	tym ułatwianie mobilności edukacyjnej dla wszystkich i dostępności dla osób z niepełnosprawnościami
12. Total amount (national and Union) expected to be reimbursed by the Commission on this basis	15 837 345,00

Wskaźniki

3. Indicator triggering reimbursement (2)	Liczba zrealizowanych godzin stażu uczniowskiego
4. Unit of measurement for the indicator triggering reimbursement	osobogodzina
5. Standardowe stawki jednostkowe, kwoty ryczałtowe lub stawki ryczałtowe	Stawka jednostkowa
6. Amount per unit of measurement or percentage (for flat rates) of the SCO	19,94 PLN
7. Categories of costs covered by the unit cost, lump sum or flat rate	<p>Stawka jednostkowa obejmuje wszystkie niezbędne bezpośrednie koszty organizacji i prowadzenia 1 godziny stażu dla 1 ucznia.</p> <p>MINIMALNY STANDARD STAŻU UCZNIOWSKIEGO</p> <p>Staż jest realizowany zgodnie z Prawem oświatowym oraz wytycznymi horyzontalnymi ministra właściwego ds. rozwoju regionalnego dot. edukacji na lata 2021-2027.</p> <p>Podmiot przyjmujący na staż uczniowski zapewnia uczniowi stanowisko pracy wyposażone w niezbędne urządzenia, sprzęt, narzędzia, materiały i dokumentację techniczną, uwzględniając wymagania bezpieczeństwa i higieny pracy, a także bezpieczne i higieniczne warunki odbywania stażu uczniowskiego na zasadach dotyczących pracowników określonych w odrębnych przepisach, w tym w zależności od rodzaju zagrożeń związanych z odbywaniem tego stażu – odpowiednie środki ochrony indywidualnej; stanowisko powinno być przygotowane w momencie rozpoczęcia stażu.</p> <p>Stawka obejmuje wszystkie niezbędne koszty związane z organizacją i prowadzeniem stażu, w szczególności koszty:</p> <ul style="list-style-type: none"> - świadczenia pieniężnego (wraz z należnymi pochodnymi) dla ucznia odbywającego staż (stypendium) w wysokości 80% minimalnej stawki godzinowej za pracę, - zakupu niezbędnych materiałów i narzędzi zużywalnych niezbędnych stażyście do odbycia stażu, - szkolenia BHP przed rozpoczęciem stażu (o ile jest wymagane), - badań lekarskich przed rozpoczęciem stażu, (o ile są wymagane),

	<p>- wynagrodzenia opiekuna stażysty podczas odbywania stażu,</p> <p>- inne koszty, jeżeli beneficjent uznaje za zasadne ich finansowanie w celu realizacji stażu - np. wyżywienia podczas stażu (o ile zasadne), noclegów i opieki nad stażystami w bursie, itp. (o ile zasadne), dojazdów do / z miejsca odbywania stażu, zakupu dzienniczków, innych materiałów niezbędnych do przeprowadzenia stażu, itp.</p>
8. Do these categories of costs cover all eligible expenditure for the operation?	Nie
9. Adjustment(s) method (3)	<p>Indeksację stawki jednostkowej przeprowadza się każdego roku w oparciu o zapisy rozporządzenia Rady Ministrów w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w roku następnym.</p> <p>Minister właściwy do spraw rozwoju regionalnego zamieści na stronie internetowej komunikat o wysokości stawki po jej indeksacji.</p> <p>Mechanizm indeksacji stawek jednostkowych opiera się na danych dotyczących:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) wysokości minimalnej stawki godzinowej za pracę 2) udziału pozostałych kosztów związanych z organizacją i przeprowadzeniem stażu. <p>W przypadku zmiany minimalnej stawki godzinowej, za podstawę wyliczenia zindeksowanej stawki przyjmuje się 80% wartości zmienionej minimalnej stawki godzinowej za pracę. Wartość ta jest powiększana o udział pozostałych wydatków w stawce (tj. 36,21%).</p> <p>Ponieważ do wyliczenia stawki jednostkowej wzięto pod uwagę wysokość minimalnej stawki godzinowej za pracę w 2021 r., najbliższa aktualizacja stawki jednostkowej będzie przeprowadzona w 2022 roku.</p> <p>Stawki w wysokości wynikającej z indeksacji w danym roku mają zastosowanie wyłącznie do umów o dofinansowanie projektu zawartych na podstawie naborów ogłoszonych po dniu wydania komunikatu w sprawie zindeksowanej stawki.</p>
10. Verification of the achievement of the units delivered – należy opisać, jaki(e) dokument(y)/system będzie(-ą) wykorzystany(-e) w celu sprawdzenia, czy osiągnięto dostarczone jednostki należy opisać, jakie elementy będą podlegały sprawdzeniu w trakcie kontroli zarządczych i jaki podmiot będzie dokonywać tych kontroli	<p>Na potwierdzenie realizacji stawki jednostkowej Beneficjent na etapie wniosku o płatność przedkłada:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kopie podpisanych przez podmiot przyjmujący na staż list obecności stażysty lub wydruki z systemu elektronicznego potwierdzające obecności stażysty na stażu u pracodawcy podpisane przez podmiot przyjmujący na staż zawierające informację nt. liczby godzin stażu w każdym dniu odbywania stażu; - umowę stażową wskazującą na dobowy wymiar stażu.

<p>– należy opisać, jakie rozwiązania zostaną przyjęte w celu gromadzenia i przechowywania stosownych danych/dokumentów</p>	<p>Dla rozliczenia stawki jednostkowej we wniosku o płatność nie są wymagane inne niż powyżej wymienione dokumenty.</p> <p>Beneficjent poza dokumentacją składaną na etapie weryfikacji wniosku o płatność, jest zobowiązany do gromadzenia dokumentacji związanej z organizowanym stażem, w tym potwierdzającej zgodność z prawem i wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie. Beneficjent jest zobowiązany do gromadzenia, przechowywania i udostępniania podczas kontroli oraz wizyt monitoringowych 100% tych dokumentów.</p> <p>Za weryfikację wniosków o płatność i kontrole na miejscu odpowiada instytucja będąca stroną umowy, tj. Instytucja Zarządzająca lub Instytucja Pośrednicząca, o ile delegowano jej zadania w tym zakresie.</p> <p>Weryfikacja wydatków obejmuje:</p> <ul style="list-style-type: none"> - weryfikację wniosku o płatność złożonego przez beneficjenta (weryfikowany jest każdy wniosek o płatność oraz na zasadach określonych w ramach poszczególnych programów dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych; weryfikacje wniosków o płatność przeprowadzane są okresowo, co do zasady raz na kwartał), - kontrolę na miejscu, tj. kontrolę w siedzibie beneficjenta i wizyty monitorujące (odbywają się na zasadach określonych w ramach poszczególnych programów i w przypadku ich realizacji weryfikowane są także na określonych próbach dokumenty źródłowe, w tym te wyżej wymienione dotyczące rozliczenia stawek jednostkowych oraz dodatkowe dotyczące potwierdzenia realizacji staży zgodnie z prawem i wymogami określonymi w umowie o dofinansowanie).
<p>11. Możliwe niepożądane zachęty, środki łagodzące (4) oraz szacowany poziom ryzyka (wysoki/średni/niski)</p>	<p>Ryzyka i metody ich złagodzenia:</p> <ul style="list-style-type: none"> i. ryzyko braku znajomości czy zrozumienia mechanizmu stawek jednostkowych przez wnioskodawców i beneficjentów, a przez to potencjalne obawy lub nawet niechęć do ich stosowania, któremu przeciwdziałać powinna aktywna polityka informacyjna w stosunku do poszczególnych instytucji zaangażowanych we wdrażanie projektów unijnych, beneficjentów i wnioskodawców, obejmująca w szczególności przepisy i wytyczne, szczegółowe informacje o stawkach jednostkowych na etapie naboru i realizacji projektu, szkolenia i spotkania informacyjne; ii. ryzyko ewentualnej zmiany przepisów Prawa oświatowego w zakresie staży uczniowskich, w związku z którym konieczne będzie bieżące monitorowanie zmian przepisów prawa przez instytucje zaangażowane we wdrażanie projektów, przy czym w przypadku istotnej zmiany przepisów znacznie wpływającej na ponoszone wydatki w związku z podniesieniem jakości i wymogów, zakłada się rozliczanie wydatków związanych z nowymi wymogami poza określoną stawką, iii. ryzyko obniżania jakości staży – ryzyko może być łagodzone poprzez systematyczne monitorowanie i

	<p>weryfikowanie wymogów jakościowych wynikających z niniejszej metodyki, powszechnie obowiązującego prawa oraz wytycznych dot. edukacji na lata 2021-2027 warunkujących kwalifikowalność stawek jednostkowych,</p> <p>iv. ryzyko niesprawiedliwego podziału stawki pomiędzy beneficjenta i podmiot organizujący staż z uwagi na specyfikę obszaru i konieczność ponoszenia wydatków dotyczących staży nie tylko przez beneficjentów, ale także przez podmioty trzecie (podmioty organizujące staż), na które odpowiadać powinna polityka informacyjna wobec podmiotów organizujących staże i stażystów, a także wybór beneficjentów doświadczonych w realizacji staży.</p>
--	---

(1) Przewidywana data rozpoczęcia wyboru operacji i przewidywana data ich ukończenia (zob. art. 63 ust. 5 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów).

(2) W przypadku operacji, w ramach których stosowanych jest kilka uproszczonych metod rozliczania kosztów, obejmujących różne kategorie kosztów, różne projekty lub kolejne etapy operacji, pola 3–11 należy wypełnić dla każdego wskaźnika uruchamiającego refundację kosztów.

(3) W stosownych przypadkach należy wskazać częstotliwość i termin korekty oraz wyraźne odniesienie do konkretnego wskaźnika (w tym, w stosownych przypadkach, link do strony internetowej, na której opublikowano ten wskaźnik)

(4) Czy istnieją jakiegokolwiek potencjalne negatywne skutki dla jakości wspieranych operacji, a jeśli tak, to jakie środki (np. zapewnienie jakości) zostaną podjęte w celu ograniczenia tego ryzyka?

C. Obliczanie standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych

1. Źródło danych wykorzystanych do obliczenia standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych (kto przygotował, zgromadził i zapisał dane, miejsce przechowywania danych, daty graniczne, walidacja itd.):

A. Do wyliczenia stawki jednostkowej posłużono się danymi:

- w zakresie stypendium stażowego – dot. wys. i min. stawki godzinowej zgodnie z Rozporządzeniem RM z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wys. min. wynagrodzenia za pracę oraz wys. min. stawki godzinowej w 2021 r.;

- w zakresie pozostałych kosztów organizacji i realizacji stażu - dotyczącymi zrealizowanych projektów w ramach persp. 2014-2020, wygenerowanymi z CST SL 2014 (SL 2014) oraz z LSI RPO Województwa Śl. na lata 2014-2020 (LSI 2014); specyfika przech. danych nt. szczegółowych kosztów projektów RPO Województwa Śl. (tj. w ramach LSI 2014), wymagała połączenia zestawienia danych. Dane z województwa śl. zostały fizycznie połączone w jedno zestawienie z zestawieniem przyg. w IK UP EFS. Dane są przechowywane w systemie SL 2014 oraz LSI IZ RPO Województwa Śl., a wygenerowane z tych syst. raporty i na potrzeby wyliczenia stawek jednostkowych są dostępne w IK UP EFS.

B. Stawki jednostkowe na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w PS, zostały wyliczone przy założeniu połączenia w ramach stawki jednostkowej dwóch funkcjonujących w okresie 2014-2020 instrumentów – dotacyjnego i pomostowego.

W związku z powyższym, kwoty stawek jednostkowych na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym z EFS+, zostały wyliczone z uwzględnieniem zasad funkcjonujących dla tych instrumentów w okresie 2014-2020:

1) Stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym w projektach konkursowych, realizowanych ze środków EFS w perspektywie finansowej 2014-2020, zarówno dla PO WER, jak i RPO, wynosiła 21 020,00 zł. Źródło danej wartości stanowi Raport z analizy kosztów dotacji na rozpoczęcie działalności gospodarczej oraz kosztów dotacji na utworzenie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym w projektach PO WER 2014-2020 oraz RPO 2014-2020 (dalej „Raport”), w którym przedstawiono szczegółowy opis met. Wyli. stawki jednostkowej w tej wysokości (Załącznik nr 1). Zgodnie z Raportem, stawka jednostkowa będzie indeksowana co roku o wzrost/spadek przeciętnego wyn. za pracę, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucji rynku pracy. Zmiana wysokości stawki jest zatem uzależniona od wysokości przeciętnego wynagrodzenia ogłaszanej przez Prezesa GUS. Z uwagi na fakt, że stawka w wysokości 21 020,00 zł uwzględniała indeksację o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w 2017 r., w celu zaktualizowania tej stawki, dokonano jej indeksacji o wskaźnik wzrostu przeciętnego wynagrodzenia w latach 2018, 2019 i 2020 zgodnie z komunikatami Prezesa GUS w sprawie przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej w latach 2018, 2019 i 2020, ogłoszonymi w Monitorze Polskim. Zindeksowana zgodnie ze wzrostem przeciętnego wynagrodzenia część stawki jednostkowej, odnosząca się do wsparcia w zakresie utworzenia w przedsiębiorstwie społecznym nowego miejsca pracy, wyniosła 25 429,00 zł.

2) Stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy przez 12 miesięcy - zgodnie z Wytycznymi w zakresie realizacji przedsięwzięć w obszarze włączenia społecznego i zwalczania ubóstwa z wykorzystaniem środków EFS i EFRR na lata 2014-2020, wysokość wsparcia pomostowego w okresie programowania 2014-2020 uzależniona była od wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę (Ustawa z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, Dz.U. z 10 grudnia 2020 r., poz. 2207). W celu zmniejszenia ryzyka audytowego uznano, że w nowej perspektywie finansowej należy zharmonizować sposób ustalania wysokości i rozliczania pomocy wypłacanej dotychczas na utrzymanie miejsca pracy we wszystkich programach operacyjnych. Wartość wsparcia stanowiącego odpowiednik wsparcia pomostowego w perspektywie finansowej 2021-2027 oszacowano z wykorzystaniem – analogicznie do metody stosowanej w poprzedniej perspektywie UE – kwotę minimalnego wynagrodzenia w rozumieniu przepisów o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, zwielokrotnioną o liczbę miesięcy objętych wsparciem w odpowiedniej proporcji kwoty wsparcia. Wysokość min. wynagr.a, stanowiąca bazę do wyliczenia wysokości wsparcia na utrzymanie miejsca pracy, finansowanego w ramach stawki jednostkowej na utrzymanie i utworzenie miejsca pracy, została ustalona od 1.01.2021 r. na podstawie Rozp. RM z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości min. wynagr. za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. na poziomie 2 800,00 zł. Zgodnie natomiast z planowanymi zasadami wsparcia w perspektywie 2021-2027, wsparcie w ramach stawki jednostkowej na utrzymanie miejsca pracy, jest kalkulowane na podstawie następujących założeń:

(a) przez pierwsze 6 miesięcy od utworzenia miejsca pracy – co miesiąc 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto;

(b) przez kolejne 6 miesięcy (od 7 do 12 miesiąca utrzymania miejsca pracy) – co miesiąc 50% minimalnego wynagrodzenia za pracę brutto w dążeniu do usamodzielniania PS w zakresie utrzymania miejsc pracy.

W związku z powyższym, wartość stawki jednostkowej na utrzymanie miejsca pracy w wymiarze pełnego etatu wynosi 25 200,00 zł, tj. (a) przez pierwsze 6 miesięcy – 16 800,00 zł (6 * 2 800,00 zł) oraz (b) w okresie od 7 do 12 miesiąca – 8 400,00 zł (6 * 1 400,00 zł). Dla miejsca pracy w wymiarze niższym niż pełny etat przysługuje odpowiednio obniżona stawka jednostkowa w wysokości 75% (tj. 18 900,00 zł) lub 50% (tj. 12 600,00 zł) stawki na utrzymanie miejsca pracy.

C. Stawka jednostkowa została wyliczona przez IK EFS na podstawie raportów pt. Efektywność podst. form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej za lata 2015 – 2019 publikowanych przez Min. wł. ds pracy

Raporty za kolejne lata oraz dostępne w ich ramach dane obejmują:

- ten sam katalog podst. form aktywizacji zawodowej, wykorzystywany przez PUP (tj. szkolenia, zatrudnienie w ramach prac interwencyjnych, odbywanie staży u pracodawców, przyznawanie pracodawcom refundacji kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy dla skierowanych na te miejsca bezrobotnych, przyznania bezrobotnym jednorazowych środków na dofinansowanie podej. działalności gosp.),
- informacje na temat efektywności zatrudnieniowej i kosztowej ww. podstawowych form aktywizacji zawodowej, co zapewni porównywalność danych w kolejnych latach. Opracowane dane i wyniki przeprowadzanych analiz prezentują ujęcie ogólnopolskie oraz regionalne, z uwzględnieniem podziału, m.in. na formy wsparcia i liczbę odbiorców.

Do wyliczenia stawki jednostkowej przyjęto dane dotyczące:

- efektywności kosztowej podstawowych form aktywizacji zawodowej,
- kosztów form podstawowej aktywizacji zawodowej ujmowanych w ww. raportach, tj.: koszty szkoleń, prac interwencyjnych, staży, dotacji na rozpoczęcie działalności gosp. oraz doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy (w wyliczeniach nie uwzględniono wsparcia w postaci robót publicznych ze względu na ich niekwalifikowalność ze środków EFS); koszty dotacji na rozpoczęcie działalności gosp. oraz doposażenia i wyposażenia stanowiska pracy zostały pomniejszone o udział potencjalnie niekwalifikowalnej części podatku VAT.

D. Zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego dla perspektywy 2021-2027, dla projektów współfinansowanych ze środków EFS+ przyjęto stawki ryczałtowe kosztów pośrednich ustalone dla projektów EFS zgodnie z artykułem 67 ust. 5 lit. a) rozp. ogólnego nr 1303/2013.

Źródłem danych dla stawek ryczałtowych kosztów pośrednich są dane historyczne z projektów EFS w ramach POKL 2007-2013, a proces ustal. stawek ryczałtowych został opisany w Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozl. ryczałtem na persp. finansową 2014-2020 z dnia 20 kwietnia 2014 r. (Zał. 1).

Dane przechowywane są w IK EFS.

2. Proszę określić, dlaczego proponowana metoda i obliczenia na podstawie art. 94 ust. 2 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów są właściwe dla danego rodzaju operacji:

A. Metoda wyliczenia stawki jednostkowej zapewnia wiarygodność danych. Mają one odzwierciedlenie w decyzjach podawanych do publicznej wiadomości i mających zastosowanie do wszystkich gałęzi gospodarki (informacja o minimalnym wynagrodzeniu jest podawana do publicznej wiadomości a wymóg jej przestrzegania jest powszechny), w tym staży uczniowskich realizowanych na podstawie ustawy Prawo Oświatowe, w której w art. 121 ust. 6 i 7 powiązано kwestię świadczenia pieniężnego z minimalnym wynagrodzeniem za pracę. Z drugiej strony pochodzą z systemów informatycznych funkcjonujących w Polsce w ramach obsługi projektów EFS oraz dotyczą zrealizowanych i rozliczonych projektów z adekwatnego obszaru tematycznego.

B. Zastosowana metoda wyliczenia stawki jednostkowej opiera się częściowo na założeniach, które miały zastosowanie w perspektywie finansowej 2014-2020 w ramach adekwatnego obszaru tematycznego, przy czym przyjęto, że oba instrumenty zostaną powiązane - stawka jednostkowa na utworzenie miejsca pracy i stawka jednostkowa na utrzymanie miejsca pracy w PS będą kwalifikowalne wyłącznie wspólnie. Ich podział z kolei wynika z sekwencyjności działania związanego najpierw z utworzeniem a następnie utrzymaniem miejsca w PS (tj. koniecznością uzyskania stabilności funkcjonowania i przygotowania do w pełni samodzielnego funkcjonowania). W celu rzetelnego i wiarygodnego obliczenia stawek jednostkowych, obliczenia zostały oparte w przypadku stawki na utworzenie miejsca pracy na wartościach, które obowiązywały w poprzedniej perspektywie finansowej, przy uwzględnieniu indeksacji adekwatnej dla tego instrumentu a w przypadku stawki na utrzymanie miejsca pracy wyliczenia oparto na aktualnej danej obowiązującej w oparciu o przepisy ustawy z dnia 10 października 2002r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę, od której zależy wysokość tego instrumentu w przypadku gdy stosowane jest rozliczenie w oparciu o rzeczywiście ponoszone wydatki tj. na wartości minimalnego wynagrodzenia w gospodarce. Jest to tym bardziej uzasadnione, że stawka dotyczy utrzymania miejsca pracy w pierwszym okresie od jego uruchomienia.

C. Metoda wyliczenia jednej krajowej stawki jednostkowej zapewnia wiarygodność danych, gdyż została oparta o dane statystyczne, publikowane w ciągu ostatnich pięciu lat przez ministra właściwego do spraw pracy w raportach pt. Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. Zawierają one dane oraz wyniki analizy danych oparte na przekazywanych przez PUP sprawozdaniach (załącznik do formularza sprawozdawczego MRPiPS-02), które zawierają, m.in. koszty poszczególnych form aktywizacji zawodowej. Są to dane rzeczywiste, stąd stanowią właściwą bazę dla wyliczenia stawki jednostkowej do rozliczenia w projektach EFS+. Ponadto przyjęta metoda wyliczenia wartości stawki jednostkowej zapewnia równe traktowanie beneficjentów – PUP funkcjonujących na terenie całego kraju, którzy bez względu na swoje rozmieszczenie terytorialne w jednakowy sposób zobowiązani są do stosowania się do przepisów ustawy regulującej funkcjonowanie rynku pracy w Polsce oraz stosują wynikające z niej, te same, usługi i instrumenty rynku pracy.

D. Metoda kalkulacji stawki ryczałtowej została szczegółowo opisana w Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na perspektywę finansową 2014-2020. Stawki te są stosowane z sukcesem w tej perspektywie finansowej we wszystkich programach współfinansowanych z EFS i zapewniają jednolitość podejścia w całym funduszu. Metodyka opisana w raporcie była przedmiotem audytu Komisji Europejskiej DG EMPL w czasie misji nr EMPG214PL0185 z 2016 r. w Programie Operacyjnym Wiedza Edukacja Rozwój.

3. Proszę określić sposób dokonania obliczeń, w tym w szczególności założenia przyjęte w odniesieniu do jakości lub ilości danych. W stosownych przypadkach należy zastosować dane statystyczne i poziomy

odniesienia oraz przedstawić je – na wniosek – w formie pozwalającym na wykorzystanie przez Komisję.

A. St. jednostkowa zost. wyliczona na podstawie 2 gł. elementów: 1. wysokość **minimalnej stawki godzinowej**, 2. **udział wydatków innych niż świadczenie pieniężne dla ucznia (stypendium stażowe) w og. kwocie wydatków poniesionych na staże**. Wynagr. za godz. pracy stażysty mające odzwier. w świadc. pieniężnym dla ucznia-stażysty powinno zostać ujednoczone i powiązane z min. stawką godz. za pracę. Odpowiada to podejściu ustaw. do instr. jakim jest św. pieniężne, którego maksymalna wartość została, zgodnie z art. 121a ust 7 ustawy Prawo oś. powiązana z min. wynagr. za pracę. Przyjęto założenie, że **świadczenie pieniężne będzie obligatoryjnym kosztem w przypadku realizacji stażu uczniowskiego z EFS+**. Dlatego gł. element składowy stawki jest powiązany z wys. ww. min. wynagr..

Wyl. udziału wyd. innych niż św. pieniężnego w og. wyd. poniesionych na staż w proj. bazują na danych hist., zak. i rozliczonych do 30.09.2020 r. (proj. w ramach 10(iv)).

Wyl. przeprowadzono:

1. wygener. danych z SL 2014 i LSI IZ RPO Woj. Śl. dot. zakończonych i rozliczonych projektów realizowanych w ramach wszystkich RPO 2014-2020 w Polsce w ramach 10(iv) – dane wg stanu na dzień 30.09.2020 r. dotyczą 1634 projektów z 16 woj. (Zał. 1);

2. wybranie z ww. bazy projektów z zatwierdzonym do dnia 30.09.2020 r. wnioskiem o płatność końcową, projektów dla których umowy nie zostały rozwiązane, projektów realizowanych w trybie konkursowym, z wyd. na zadania dotyczące staży i praktyk uczniowskich, które były rozliczane w ramach kosztów bezpośrednich oraz tych, dla których określono i monitorowano, oraz rozliczono w końcowym wniosku o płatność wskaźnik kluczowy produktu pt. Liczba uczniów szkół i placówek kształcenia zaw. uczestniczących w stażach i praktykach u pracodawcy [osoby];

3. analiza danych finan. w celu ustalenia faktycznie poniesionych wydatków na staże i praktyki na poziomie projektów; z analizy wyl. koszty zadań staży rozliczanych kwotami ryczałtowymi oraz koszty zadań niedotyczących staży, np. szkolenia i staże nauczycieli, zajęcia dodatkowe specjalistyczne dla uczniów oraz współpracy z przedsiębior., zajęcia praktyczne przedmiotów zaw. w prac. szkolnych;

4. do wyliczenia stawki wzięto pod uwagę dane z 596 projektów z 16 RPO, w których z ogólnej wartości wydatków kwalifikowalnych na staże i praktyki uczniowskie wydzielono kwotę poniesioną na wydatki dotyczące świadczenia pieniężnego i ustalono jaki procent wszystkich kosztów stanowią wydatki związane z organizacją i realizacją staży – Udział wyd. związanych z organizacją i realizacją staży z wyłączeniem świadczenia pieniężnego stanowił 36,21% w ogóle wydatków związanych ze stażami.

5. Do wyliczenia stawki jednostkowej wzięto pod uwagę dane dotyczące wysokości min. stawki godzinowej oraz udziału kosztów pozostałych niebędących świadczeniem pieniężnym dla ucznia w kwocie kosztów całk. związanych z realizacją stażu uczniowskiego (patrz powyżej pkt 4). W roku 2021 wysokość min. stawki godzinowej wynosi 18,30 zł. Świadczenie pieniężne dla ucznia na stażu uczniowskim na poziomie 80% kwoty min. wynagr. za godzinę pracy wynosi więc 14,64 zł. Udział kosztów pozostałych niebędących świadczeniem pieniężnym dla ucznia w kwocie kosztów całkowitych związanych z realizacją stażu uczniowskiego, ustalony na podstawie adekwatnych projektów EFS w okresie 2014-2020, wyniósł 36,21% i o taki % została powiększona kwota min. świadczenia pieniężnego określonego dla stażu, tj. kwota 5,30 zł.

6. w rezultacie otrzymano stawkę jednostkową za godzinę stażu uczniowskiego dla 1 ucznia w wysokości 19,94 zł.

Wyliczenia, o których mowa w pkt 2-6, są przedstawione w Zał. 2.

B. Szczegółowa kalkulacja została przedstawiona w pkt.1 a wyliczenia w zał. nr 2.

C. Punktem wyjścia do wyliczenia stawki jednostkowej było ustalenie śr. efektywności kosztowej podst. form aktywizacji zawodowej na poziomie kraju za lata 2015-2019 stanowiącej iloraz wyd. FP na poszczególne podstawowe formy aktywizacji zawodowej poniesione w ww. okresie i liczby os. zatrudnionych po zakończeniu podst. form aktywizacji zawodowej w latach 2015-2019 (przy czym wykluczono dane dot. zatrudnienia w ramach robót publicznych, ze względu na niekwalifikowalność tej formy wsparcia ze środków EFS+).

Ze względu na to, że średni koszt doprowadzenia do zatrudnienia obejmował również środki wydat. na formy akt. zawodowej, w przypadku których może wystąpić podatek VAT podlegający odliczeniu, tj. dotacja na rozpoczęcie działalności gosp. oraz refundacja kosztów wyposażenia lub doposażenia stanowiska pracy, konieczne było pomniejszenie stawki o wartość niekwalif. części podatku VAT (wart. podatku VAT możliwa do odzyskania) dla tych form wsparcia. W tym celu wyk. dane na temat wartości środków wyd. w skali kraju na te formy wsparcia w l. 2015-2019. Następnie:

1) określono udział % łącznych wyd. na dotacje na rozpoczęcie działalności gosp. oraz doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy w łącznych wyd. na wszystkie podst. formy aktywizacji zawodowej w l. 2015-2019;

2) określono udział wyd. na podatek VAT w dotacjach na rozpoczęcie działalności gosp. oraz refundacji kosztów dopos. lub wypos. stanowiska pracy przyznawanych podmiotom korzystającym z tych form wsparcia - przyjęto założenie, że kwota wyd. na dwie ww. formy powinna zostać pomniejszona o maksymalną kwotę podatku VAT, tj. 23% liczone od wartości netto; tym samym maksymalny udział podatku VAT został określony na poziomie 18,7% wartości brutto;

3) oszacowano udział podatników VAT wśród podmiotów/osób, którym udzielono wsparcia na:

- podjęcie działalności gospodarczej – 32,27%, który został wyl. na podstawie danych z projektów PUP zebranych w ramach obliczania korekty systemowej dot. niekwalif. udziału VAT w dotacjach na rozpoczęcie działalności gosp. udzielanych w projektach pozakonkursowych finansowanych z EFS 2014-2020 i wdrażanych przez PUPy w ramach PO WER (PI 8ii) i w 16 RPO (PI 8i);
- doposażenie lub wyposażenie stanowiska pracy – 75,92%, który wyliczono jako stosunek liczby czynnych podatników VAT według danych na koniec 2019 r. do liczby aktywnych przedsiębiorstw w 2019 r. wg danych GUS

4) wyliczono średni jednostkowy koszt zatrudnienia z uwzględnieniem potencjalnego niekwalif. podatku VAT, który wyliczono poprzez pomnożenie średniego kosztu zatrudnienia osoby przez udział wydatków na rozp. działalności gosp. i refundacji doposażenia lub wyposażenia stanowiska pracy w łącznych wydatkach na aktywizację, przez maks. udział podatku VAT (18,70%) oraz udział podatników VAT (zgodnie z pkt 3), osobno dla ww. form wsparcia; o tak wyliczone korekty pomniejszono następnie średni koszt zatrudnienia (tzw. średni koszt zatrudnienia osoby po korekcie podatku VAT);

5) przeprowadzono indeksację stawki jednostkowej w związku istotnym wzrostem od 1.09.2020 r. kwoty zasiłku dla bezrob. oraz zmian przeciętnego wynagr., indeksację przeprowadzono w oparciu o wskaźniki:

a) przeciętnego wynagrodzenia w gospodarce narodowej, w odniesieniu do części stawki jednostkowej dotyczącej kosztów dotacji na rozpoczęcie działalności gospod.j oraz refundacji doposażenia i wyposażenia stan. pracy - wzrost w 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. wyniósł 5,07% (zgodnie z Kom. Pr.GUS z dnia 9.02.2021 r. w sprawie przeciętnego wynagr. w gospodarce narodowej w 2020 r. przeciętne wynagrodzenie w 2020 r. wyniosło 5167,47 zł wobec 4918,17 zł w 2019 r.),

b) zasiłku dla bezrobotnych, z którym powiązana jest wys. refundacji kosztów w ramach prac interwencyjnych, wysokość styp. szkol. i styp. stażowego - wzrost w 2020 r. w odniesieniu do 2019 r. wyniósł 39,31 % (zgodnie z Obw.MRPiPS z dnia 26.04.2019 r. w sprawie wys. zasiłku dla bezrob., od 1.06 2019 r. do 31.05 2020 r. zasiłek ten wyniósł 861,40 zł wobec 1 200 zł obowiązującej od 1.092020 r. zgodnie z art. 15 ustawy z dnia 19.06.2020 r. o dodatku solidarnościowym przyznawanym w celu przeciw. negat. skutkom COVID-19.

W oparciu o ww. wskaźniki zindeksowano stawkę jednostkową proporcjonalnie do udziału wydatków pochodnych od przeciętnego wynagr. i wydatków pochodnych od zasiłku dla bezrobotnych w ogóle wydatków na aktywizację zawodową.

D. Sposób kalkulacji stawek ryczałtowych kosztów pośrednich został szczegółowo opisany w Raporcie z analizy kosztów pośrednich i kosztów zarządzania w projektach PO KL 2007-2013 w celu opracowania limitów kosztów pośrednich rozliczanych ryczałtem na lata 2014-2020 (dalej: Raport). Stawki ryczałtowe zostały wprowadzone do Wyt. w zakresie kwalif. wydatków w ramach EFRR, EFS i FS na lata 2014-2020 (dalej: Wyt. na lata 20214-2020) w I wersji z 10.04.2015 r.

Pierwsze doś. z wdrażania stawek ryczałtowych kosztów pośrednich przyniosły problemy z wylicz.. Sposób wyl. wartości kosztów pośrednich w zależności od wartości projektu gener. powst. luki w przypadku tych projektów, których wartość była na granicy właściwych stawek ryczałtowych. W II wersji Wyt. na lata 2014-2020 obow. od dnia 19.09.2016 r. wpraw. zmiany względem ww. Raportu na podst. przeliczeń IK EFS i ustalono stawki ryczałtowe kosztów pośrednich w zależności od wartości koszt. bezpośrednich. Szczeg.sposób przeliczenia stawek ryczałtowych-zał. 2.

4. Proszę wyjaśnić, w jaki sposób zapewniono, by jedynie wydatki kwalifikowalne były uwzględniane przy obliczaniu standardowych stawek jednostkowych, kwot ryczałtowych lub stawek ryczałtowych:

STAŻE UCZNIOWSKIE - wyliczenia bazują na:

- danych powszechnie obowiązujących tj. Rozporządzeniu Rady Ministrów z dnia 15 września 2020 r. w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2021 r. oraz

- danych historycznych w postaci zakończonych i rozliczonych projektów realizowanych w ramach wszystkich RPO 2014-2020 w Polsce w ramach 10(iv), w których rozliczano staże lub praktyki; dane źródłowe zawierają tylko wydatki kwalifikowalne z EFS, zweryfikowane i potwierdzone przez poszczególne IZ RPO; tym samym w wyliczeniu nie uwzględniono żadnych wydatków niekwalifikowalnych, zgodnie z zasadami unijnymi (wymogami rozporządzenia ogólnego, czy rozporządzenia dot. EFS), a także wymogami krajowymi.

W zakresie kwalifikowalności podatku od towarów i usług zgodnie z 43 ust. 1 pkt. 29 ustawy o VAT z VAT zwolnione są usługi kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego inne niż wymienione w pkt. 26 prowadzone w formach i na zasadach przewidzianych w odrębnych przepisach lub świadczone przez podmioty, które uzyskały akredytację w rozumieniu przepisów ustawy Prawo oświatowe wyłącznie w zakresie usług objętych akredytacją lub finansowane w całości ze środków publicznych oraz dostawa towarów i świadczenie usług ściśle z tymi usługami związane. Organizacja stażu uczniowskiego stanowi usługę kształcenia zawodowego lub przekwalifikowania zawodowego i w związku z tym jest zwolniona z VAT. W związku z tym policzone stawki są tożsame dla podmiotów mających status podatnika VAT czynnego jak i dla pozostałych podmiotów (beneficjentów).

Co do zasady w projektach dotyczących kształcenia zawodowego nie spodziewa się pojawienia dochodów w określonych stawkach jednostkowych. Historyczne dane źródłowe zostały przeanalizowane pod kątem dochodów powstałych w trakcie realizacji projektu, o których mowa w art. 65 ust. 8

rozporządzenia ogólnego. Dochód taki nie pojawił się w żadnym projekcie. Zakłada się, że na etapie realizacji projektów rozliczanych określonymi stawkami jednostkowymi w perspektywie 2021-2027 nie będzie obowiązku monitorowania go z uwagi na złagodzenie propozycji przepisów unijnych na przyszłą perspektywę w tym zakresie.

STAWKA JEDNOSTKOWA NA UTWORZENIE MIEJSCA PRACY W PS ORAZ STAWKA JEDNOSTKOWA NA UTRZYMANIE MIEJSCA PRACY obejmują wyłącznie kwalifikowalną kwotę dofinansowania utworzenia i utrzymania miejsca pracy a więc wydatki zgodne z celami EFS+. W wyliczeniu stawek nie uwzględniono żadnych wydatków niekwalifikowalnych, zgodnie z zasadami unijnymi (wymogami rozporządzenia ogólnego, czy rozporządzenia dot. EFS), a także wymogami krajowymi. Stawka jednostkowa utworzenia miejsca pracy jest już pomniejszona o niekwalifikowalny udział podatku VAT. Stawka jednostkowa utrzymania miejsca pracy opiera się z kolei na wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę w gospodarce, którego wysokość nie jest uzależniona od podatku VAT. Z punktu widzenia kwalifikowalności stawki jednostkowej w projekcie EFS+ takie zapisy są wystarczające.

AKTYWIZACJA PUP. Wysokość stawki jednostkowej została wyliczona na podstawie rzeczywistych danych pochodzących z oficjalnej sprawozdawczości PUP z ostatnich 5 lat uwzględnionych w opublikowanych w poszczególnych latach raportach pt. Efektywność podstawowych form aktywizacji zawodowej, realizowanych w ramach programów na rzecz promocji zatrudnienia, łagodzenia skutków bezrobocia i aktywizacji zawodowej. W wyliczeniach nie uwzględniono kosztów wsparcia w postaci robót publicznych ze względu na jego niekwalifikowalność w ramach EFS+. Dodatkowo, w przypadku form wsparcia, dla których występuje podatek VAT, wartość tego wsparcia pomniejszono o potencjalnie niekwalifikowalny podatek VAT.

Wysokość **STAWEK RYCZAŁTOWYCH KOSZTÓW POŚREDNICH** została ustalona zgodnie z art. 54 rozporządzenia ogólnego dla perspektywy finansowej 2021-2027, tj. dla projektów współfinansowanych ze środków EFS+ przyjęto stawki ryczałtowe kosztów pośrednich ustalone dla projektów współfinansowanych ze środków EFS zgodnie z artykułem 67 ust. 5 lit. a) rozporządzenia nr 1303/2013, które z kolei zostały ustalone na podstawie rzeczywistych, zweryfikowanych i zatwierdzonych danych pochodzących z projektów PO KL 2007-2013. W związku z powyższym należy uznać, że tylko kwalifikowalne koszty zostały uwzględnione przy ustalaniu stawek ryczałtowych kosztów pośrednich dla obecnej perspektywy finansowej.

5. Ocena przez instytucję(-e) audytową(-e) metody obliczania i kwot oraz ustaleń mających zapewnić weryfikację danych, ich jakość, sposób gromadzenia i przechowywania.

A. OCENA METODYKI STAWKI JEDNOSTKOWEJ NA DOPROWADZENIA DO ZATRUDNIENIA OSÓB AKTYWIZOWANYCH PRZEZ POWIATOWE URZĘDY PRACY DLA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2021-2027 - w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe metodyka stawki jednostkowej na doprowadzenie do zatrudnienia osób aktywizowanych przez powiatowe urzędy pracy dla programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 została oceniona pozytywnie.

B. OCENA METODYKI STAWKI JEDNOSTKOWEJ NA WSPARCIE W FORMIE STAŻU UCZNIOWSKIEGO DLA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2021-2027 - w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe metodyka stawki jednostkowej na wsparcie w formie stażu uczniowskiego dla programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 została oceniona pozytywnie.

C. OCENA METODYKI STAWEK JEDNOSTKOWYCH NA UTWORZENIE I UTRZYMANIE MIEJSCA PRACY W PRZEDSIĘBIORSTWIE SPOŁECZNYM DLA PROGRAMU FUNDUSZE

EUROPEJSKIE DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2021-2027 - w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe metodyka stawek jednostkowych na utworzenie i utrzymanie miejsca pracy w przedsiębiorstwie społecznym dla programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 została oceniona pozytywnie.

D. OCENA METODYKI STAWEK RYCZAŁTOWYCH KOSZTÓW POŚREDNICH DLA PROGRAMU FUNDUSZE EUROPEJSKIE DLA ŚWIĘTOKRZYSKIEGO 2021-2027 - w oparciu o przeprowadzone czynności audytowe metodyka stawek ryczałtowych kosztów pośrednich dla programu Fundusze Europejskie dla Świętokrzyskiego 2021-2027 została oceniona pozytywnie.

Aneks 2: Wkład Unii w oparciu o finansowanie niepowiązane z kosztami

A. Podsumowanie głównych elementów

Priorytet	Fundusz	Cel szczegółowy	Kategoria regionu	Kwota, której dotyczy finansowanie niepowiązane z kosztami	Rodzaj(-e) operacji objętej(-ych) finansowaniem		Warunki, które należy spełnić/rezultaty, które należy osiągnąć, uruchamiające refundację przez Komisję	Wskaźnik		Jednostka miary warunków, które należy spełnić/rezultatów, które należy osiągnąć, uruchamiających refundację przez Komisję	Przewidywany rodzaj metody stosowanej do refundacji kosztów beneficjentowi lub beneficjentom
					Kod (1)	Opis		Kod (2)	Opis		

(1) Oznacza kod dla wymiaru „Zakres interwencji” w tabeli 1 załącznika I do rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów oraz w załączniku IV do rozporządzenia w sprawie EFMRA.

(2) Oznacza kod wspólnego wskaźnika, o ile ma zastosowanie.

B. Szczegółowe informacje według rodzaju operacji

Aneks 3: Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem

Art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów.

Wykaz planowanych operacji o znaczeniu strategicznym wraz z harmonogramem (art. 22 ust. 3 rozporządzenia w sprawie wspólnych przepisów)

EFRR:

- 1) Świętokrzyski Kampus Laboratoryjny GUM - etap II
- 2) Centrum Badań Molekularnych (ŚCO)
- 3) Rozbudowa Zespołu Inkubatorów Technologicznych KPT - Budowa Inkubatora California
- 4) Informatyzacja placówek Medycznych Woj. Świętokrzyskiego
- 5) Rozwój usług cyfrowych administracji publicznej Woj. Świętokrzyskiego
- 6) Promocja gospodarcza regionu
- 7) Inteligentne Świętokrzyskie - przedsiębiorczość, konkurencyjność, innowacje
- 8) Modernizacja źródła ciepła ŚCO i WSZ
- 9) Budowa zbiornika wodnego BZIN
- 10) Błękitno-zielona infrastruktura w Kielcach - Dolina Silnicy
- 11) Przebudowa instalacji termicznego przekształcania odpadów medycznych i weterynaryjnych
- 12) Ochrona bioróżnorodności Świętokrzyskich i Nadnidziańskich Parków Krajobrazowych oraz Kielc
- 13) Ochronna czynna terenów województwa
- 14) Budowa portu przeładunkowego
- 15) Inwestycje drogowe wynikające z Regionalnego Planu Transportowego
- 16) Zakup taboru kolejowego - połączenia regionalne
- 17) Przebudowa Zespołu Szkół Ekonomicznych
- 18) Infrastruktura turystyczna - dziedzictwo przyrodniczo-kulturowe Geoparku Świętokrzyskiego
- 19) Europejskie Centrum Bajki - Instytut Bajki
- 20) AOS - profilaktyka onkologiczna oraz diagnostyki raka płuca
- 21) Utworzenie Zintegrowanego Bloku Operacyjnego w WSZ
- 22) Psychiatria i leczenie uzależnień w Świętokrzyskim Centrum Psychiatrii w Morawicy (Poradnia Zdrowia Psychicznego dla Dzieci i Młodzieży, Centrum Zdrowia Psychicznego)
- 23) Budynek specjalistyczno-zabiegowy dla bloku operacyjnego, SORu, centralnej sterylizacji i OIOM-u
- 24) Projekty wynikające ze strategii terytorialnych, Gminnego Planu Rewitalizacji

25)Trasy Rowerowe

EFS+:

- 1) Edukacja zawodowa
- 2) Systemy wsparcia seniorów
- 3) Profilaktyka pracowników
- 4) Programy stypendialne - uczniowie zdolni
- 5) Baza Usług Rozwojowych

Ww. operacje wskazane zostały w Kontrakcie Programowym dla Województwa Świętokrzyskiego.

Harmonogram: operacje podejmowane będą przez cały okres wdrażania Programu.

Podstawowym trybem wyboru będzie tryb niekonkurencyjny.

DOCUMENTS

Document title	Document type	Document date	Local reference	Commission reference	Files	Sent date	Sent by
Programme snapshot 2021PL16FFPR013 1.0*	Podgląd danych przed wysłaniem	2022-03-15		Ares(2022)1902776	Programme_snapshot_2021PL16FFPR013_1.0_pl.pdf - Machine Translated Programme_snapshot_2021PL16FFPR013_1.0_pl.pdf Programme_snapshot_2021PL16FFPR013_1.0_en.pdf	2022-03-15	Janusz, Tomasz

* Dokument zaktualizowano w dn. 16.08.2022 r.